

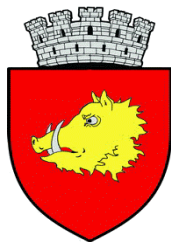
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A MUNICIPIULUI ROMAN
PENTRU PERIOADA 2014-2020**

Ianuarie 2014

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

CUPRINS

Introducere.....	5
Secțiunea I. Profilul Municipiului Roman.....	10
1. Dezvoltare urbană.....	10
1.1. Date geografice și încadrarea în teritoriu	10
1.2. Poziția în cadrul rețelei de așezări	13
1.3. Modul de utilizare al terenurilor.....	15
2. Profilul demografic.....	15
3. Fondul locativ	22
4. Structura urbană.....	24
5. Infrastructura de transport	26
5.1. Infrastructura rutieră. Transportul în comun	30
5.2. Infrastructura feroviară.....	36
5.3. Transportul aerian.....	37
6. Infrastructura tehnico-edilitară	37
6.1. Rețeaua de alimentare cu apă	37
6.2. Rețeaua de canalizare	40
6.3. Rețeaua de alimentare cu gaze naturale.....	42
6.4. Rețeaua de alimentare cu energie termică	44
6.5. Rețeaua de alimentare cu energie electrică	44
6.6. Rețeaua de telecomunicații.....	46
7. Economie.....	47
7.1 Scurt istoric.....	47
7.2 Agenții economici. Antreprenoriatul.....	48
7.3 Analiza sectorială	53
7.4. Forța de muncă	63
7.5. Activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare.....	64
7.6. Structuri de sprijinire a afacerilor.....	65
7.7. Implicarea administrației publice locale în sprijinirea mediului de afaceri.....	68
8. Mediu.....	70
8.1 Monitorizarea calității apelor	70
8.2 Monitorizarea calității aerului	71
8.3 Monitorizarea calității solului.....	72

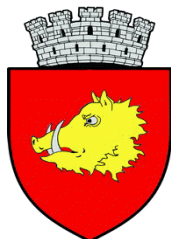
STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A MUNICIPIULUI ROMAN PENTRU PERIOADA 2014-2020

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

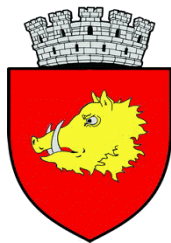
8.4 Biodiversitatea.....	73
8.5 Spații verzi.....	74
8.6 Gestionarea deșeurilor.....	76
8.7 Educație ecologică și conștientizare.....	80
9. Turism.....	81
9.1. Resurse turistice naturale și antropice.....	81
9.2. Infrastructura turistică.....	99
9.3. Circulația turistică.....	101
9.4. Promovarea turistică și evenimente organizate.....	103
10. Servicii sociale.....	105
10.1. Dezvoltare socială.....	105
10.2. Numărul de beneficiari de prestații sociale.....	105
10.3. Infrastructura de servicii sociale.....	106
11. Educație.....	110
11. 1. Infrastructura educațională.....	110
11.2. Populația școlară.....	112
11.3. Personalul didactic.....	115
11.4. Oferta educațională.....	116
12. Sănătate.....	117
12.1. Infrastructura sanitară.....	117
12.2. Personalul medical.....	123
12.3. Investiții ale primăriei în domeniul sănătății.....	124
13. Cultură și sport.....	126
13.1. Infrastructura și viața culturală.....	126
13.2. Infrastructura și activitatea sportivă.....	132
14. Guvernanță locală.....	134
14.1. Administrația publică locală.....	134
14.2. Creșterea calității serviciilor administrației locale.....	139
14.3. Structuri asociative ale administrației publice locale.....	144
14.4. Bugetul local.....	146
Secțiunea II. Analiza SWOT.....	153
Secțiunea III - Viziunea de dezvoltare durabilă a Municipiului Roman (2027).....	168
1. Viziunea de dezvoltare durabilă (orizont 2027):.....	168
Secțiunea IV – Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Roman pentru perioada 2014-2020	

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

.....	170
1. Contextul strategic.....	170
1.1. Contextul strategic european.....	170
1.2. Contextul strategic național:	172
1.3. Contextul strategic regional	176
2. Obiective strategice. Obiective Operaționale. Măsuri – 2014 - 2020	177
Capitolul I: Sinteza raportului de cercetare ”Percepții privind calitatea vieții în Municipiul Roman. Direcții de dezvoltare”.....	182
Capitolul II – Portofoliul de proiecte prioritare strategice pentru perioada 2014-2020	184
Capitolul III – Planul de acțiune pentru implementarea strategiei	185
Capitolul IV. Sistemul de monitorizare și evaluare a strategiei	188

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Introducere

În ultimii ani, la nivel european a crescut semnificativ importanța acordată coeziunii teritoriale, în general, și dezvoltării urbane, în special, sporind substanțial alocările financiare destinate dezvoltării durabile a orașelor, considerate „motoare” ale creșterii economice și ale creării de noi locuri de muncă, într-o abordare integrată, care să contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială.

În ciclul de programare 2007-2013, politica de susținere a orașelor promovată de Uniunea Europeană s-a bazat pe prevederile *Cartei de la Leipzig pentru orașe europene durabile (2007)*, care a stabilit ca priorități: abordarea integrată a dezvoltării urbane; focalizarea intervențiilor pe cartierele defavorizate; considerarea transportului în comun ca element-cheie al mobilității urbane; crearea unor spații publice de calitate, pentru rezolvarea problemelor sociale și economice. *Declarația de la Toledo (2010)* a accentuat importanța acordată regenerării urbane, abordării integrate a dezvoltării urbane, care ar trebui să fie inteligentă, durabilă și incluzivă socială, în linie cu prioritățile U.E. Această declarație a fost prima care a subliniat necesitatea de a promova o *Agendă urbană europeană*.

Principalele provocări și priorități ale Uniunii Europene și, implicit, ale Statelor Membre legate de coeziunea teritorială și dezvoltarea urbană în perioada 2014-2020 sunt cuprinse în *Agenda Teritorială 2020*. Conform Agendei, principalele provocări ale coeziunii teritoriale ale U.E. pentru orizontul 2020 sunt:

1. Expunerea sporită la globalizare: transformările structurale după criza economică globală;
2. Provocările integrării europene și interdependența crescândă a regiunilor;
3. Provocări demografice și sociale diverse din punct de vedere teritorial, segregarea grupurilor vulnerabile;
4. Schimbările climatice și riscurile legate de mediu: efecte diverse din punct de vedere geografic;
5. Provocările energetice ce se situează în primplan și amenință competitivitatea regională;
6. Pierderea biodiversității; patrimoniul natural, peisagistic și cultural vulnerabil.

Autoritățile publice locale din Municipiul Roman sunt interesate cu prioritate de dezvoltarea locală și, în acest sens, o abordare unitară a acestui obiectiv este fundamentală pentru conturarea perspectivei viitoare, pe termen mediu și lung.

În acest context, s-a impus elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Roman pentru perioada 2014-2020, document cadru, pe termen mediu și lung, pentru stabilirea planului de

acțiune locală pentru dezvoltarea urbană integrată, a domeniilor prioritare care au nevoie de finanțare și pregătirea portofoliului local de proiecte ce vor avea în vedere direcțiile perioadei 2014 – 2020 de programare financiară a fondurilor Uniunii Europene.

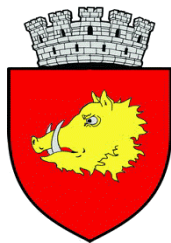
Metodologia realizării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Roman a vizat următoarele **elemente-cheie**:

- obținerea unui **document complex și modern**, realizat cu respectarea criteriilor-cheie de calitate utilizate în evaluarea documentelor strategice la nivel european: a) relevanță, b) eficacitate, c) eficiență, d) consecvență și coerență e) pragmatism, f) sustenabilitate și g) aranjamente de management și monitorizare;
- **participarea și implicarea activă** a factorilor locali interesați și a comunității în procesul de planificare strategică, pentru a construi susținerea necesară în vederea implementării ulterioare și **stimularea** construirii de relații de parteneriat;
- **raportarea, de o manieră cât mai pragmatică, a strategiei de dezvoltare locală la prioritățile de investiții aferente perioadei 2014 – 2020, disponibile prin accesarea de finanțări nerambursabile și/sau mobilizarea unor instrumente de creditare și/sau investiții private.**

Strategia cuprinde următoarele **capitole**, într-o **succesiune logică**:

- Profilul Municipiului Roman – este o analiză complexă a stadiului actual de dezvoltare socio-economică a municipiului, din perspectiva unui set complex de domenii de analiză;
- Analiza SWOT a Municipiului Roman - care identifică principalele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări la adresa dezvoltării comunității, care stau la baza direcțiilor strategice de dezvoltare durabilă a orașului;
- Viziunea de dezvoltare durabilă a Municipiului Roman – concretă și concisă, viziunea conține doar acele elemente posibil de realizat avându-se în vedere resursele umane, materiale și financiare identificate sau posibil de atras pentru dezvoltare, rezultate în urma analizei resurselor;
- Obiectivele de dezvoltare ale comunității, cu priorități, măsuri și ținte bine definite, cuantificabile, determinate pe baza de prognoze;
- Portofoliu de proiecte prioritare, într-o abordare integrată și coerentă, inclusiv indicarea surselor potențiale de finanțare;
- Plan de acțiune pentru implementarea strategiei;
- Sistemul de evaluare și monitorizare a implementării strategiei;

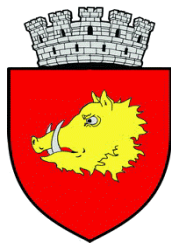
Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Roman a fost elaborată plecând de la experiența procesului de planificare din perioada de programare 2007-2013 avându-se în vedere:

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- includerea în strategie a unui portofoliu cât mai diversificat de proiecte, care să satisfacă nevoile identificate la nivelul principalelor domenii de analiză și care să asigure premisele atragerii unui volum suplimentar de resurse financiare externe (din fonduri U.E., de la bugetul de stat, parteneriate public-private, etc.);
- asigurarea unei structuri logice a documentului strategic (cunoscută ca „logica intervenției”), în care să existe o corelare clară între punctele slabe, amenințările, punctele tari și oportunitățile rezultate din profilul municipiului, sintetizate în Analiza SWOT, și viziunea de dezvoltare, direcțiile strategice de dezvoltare și proiectele prioritare pentru perioada 2014-2020.
- corelarea portofoliului de proiecte de dezvoltare din strategie cu sursele de finanțare din fonduri externe și proprii, precum și cu capacitatea reală de finanțare a comunității, astfel încât indicatorii strategiei să fie atinși. În acest sens, strategia cuprinde o analiză detaliată a resurselor financiare proprii și atrase de către municipalitate în perioada de programare 2007-2013, prognoza dinamicii bugetare pentru următoarea perioadă de programare, corelarea cu prioritățile de investiții de la nivel european, național și regional și cu resursele financiare alocate pentru acestea (de ex. prin Programele Operaționale 2014-2020) și indicarea surselor potențiale de finanțare pentru fiecare proiect din portofoliul pentru următoarea perioadă de programare;
- elaborarea unui document pragmatic, în sensul că s-a acordat prioritate acelor măsuri și proiecte mature (pentru care au fost realizate deja demersuri - studii, consultări, expertize, au fost rezolvate unele aspecte legate de proprietate, etc.) și asupra cărora există un larg consens la nivelul actorilor interesați de la nivel local. În acest fel, gradul de atingere al indicatorilor de realizare ai strategiei va fi unul mai ridicat ca în perioada de programare 2007-2013, iar Municipiul Roman va avea un avantaj competitiv în fața altor comunități, unde demersurile de identificare a nevoilor de dezvoltare și a proiectelor prioritare nu a fost demarat, ceea ce le va afecta negativ inclusiv capacitatea de absorbție a fondurilor europene sau de la bugetul de stat.
- fundamentarea științifică a strategiei, bazată pe instrumente de planificare moderne, agreate la nivel european (analize comparative și multidimensionale, benchmarking, analiză SWOT, etc.), datele de input provenind exclusiv din surse oficiale, verificabile, credibile (Institutul Național de Statistică, Direcția de Finanțe Publice, Oficiul Național al Registrului Comerțului, etc.) și care permit monitorizarea dinamicii socio-economice a Municipiului Roman, în faza de implementare a documentului strategic;
- stabilirea obiectivelor, priorităților, măsurilor și proiectelor prioritare strategice în conformitate cu opțiunile cetățenilor din Municipiul Roman, identificate pe baza unui anchete- chestionar care a vizat toate cartierele orașului.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Cuvânt de început al domnului Laurențiu Dan Leoreanu – Primarul Municipiului Roman

Încă de la preluarea mandatului, am dorit să mă implic activ în revigorarea municipiului, obiectivul general fiind reșezarea acestei comunități pe locul pe care îl merită din punct de vedere istoric, geo-strategic, economic, în elita municipiilor din Moldova, ancorat fiind, în permanență, la nevoile imediate ale cetățenilor pe care îi reprezintă și la îndeplinirea angajamentelor asumate față de „Marea familie românească”.

Am fost și voi fi în continuare dedicați construirii unui oraș modern, european, de care să fim cu toții mândri, un oraș în care investițiile să vizeze toate categoriile sociale și profesionale, de la parcurile de joacă pentru copii, la centrele comunitare pentru vârstnici, de la facilități pentru atragerea investițiilor în zonă, la implementarea de proiecte care să ofere locuri de muncă pentru cetățenii activi, de la modernizarea infrastructurii la creșterea coeficientului de sănătate prin revigorarea mediului, de la locuințe pentru tineri și persoane aflate în stare de risc social la infrastructura educațională și sportivă.

Schimbarea la față a orașului a început încă din prima zi, din prima lună, din primul an de mandat și va fi continuată, indiferent de greutățile pe care suntem nevoiți să le înfruntăm, pentru că Romanul merită să-și recâștige farmecul de altă dată.

Municipiul Roman constituie un mare pol, un nod, o mare intersecție de fluxuri de persoane, bani, mărfuri, servicii, interese teritoriale. Dorim ca această răscruce de fluxuri de resurse să fie asigurată cu un nivel și condiții europene de funcționare; de asemenea dorim să venim în întâmpinarea intereselor pe care le atrage Romanul cu un plan de dezvoltare și diversificare a serviciilor, dotărilor necesare.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Alături de echipa mea dorim să devenim una dintre cele mai active comunități din România în ceea ce privește accesarea de fonduri externe bugetului local, europene, guvernamentale sau regionale, resurse de care româșcanii au atât nevoie, atât pentru a redesena Romanul în modernitate, dar și pentru că orice investiție realizată cu aceste fonduri înseamnă locuri de muncă și bunăstare pentru cetățenii acestei vechi cetăți mușatine.

Laurențiu Dan Leoreanu,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Secțiunea I. Profilul Municipiului Roman

1. Dezvoltare urbană

1.1. Date geografice și încadrarea în teritoriu

Municipiul Roman este al doilea centru urban ca importanță din județul Neamț, după municipiul reședință de județ, Piatra Neamț, fiind un centru polarizator tradițional, cu funcția de reședință de județ până în 1950, pentru un teritoriu vast, cuprinzând jumătatea estică a actualului județ Neamț, dar și părți din județele învecinate (Iași, Vaslui, Bacău).

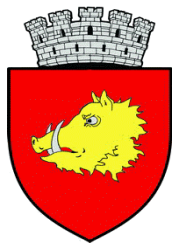

Situat la confluența Moldovei cu Siretul, municipiul Roman beneficiază de o poziție geografică favorabilă, cu posibilități mari de comunicare cu regiunile limitrofe de-a lungul culoarelor Siretului și Moldovei, și prin curmăturile Girov (cu Piatra Neamț), Strunga (cu Târgu Frumos – Iași) și Valea Ursului (cu Vaslui).

Municipiul Roman este situat la o distanță de 49 km de municipiul reședință de județ- Piatra Neamț (pe DN 15D), la 42 km de municipiul Bacău (pe DN 2, care are și statut de drum european – E 85), la 83 km de Vaslui (pe DN 15D), la 86 km de municipiul Iași, principala metropolă a Moldovei (pe DN 2/E 85 și DN 28) și la 106 Km de municipiul Suceava, spre nord, pe DN 2 / E85.

1.1.1. Relieful

Municipiul Roman este situat în partea centrală a Podișului Moldovei, la 46°55' latitudine nordică și

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

26°56' longitudine estică, în porțiunea terminală a Culoarului Moldovei și aproximativ la mijlocul Culoarului Siretului.

Dealurile, care străjuiesc orașul în partea de est, fac parte din Podișul Moldovei și au înălțimi ce nu depășesc 300 de metri, iar în partea de vest coboară în pantă lină spre valea Moldovei piemontul Dulceștilor, care face legătura cu zona subcarpatică.

Vatra orașului se desfășoară la circa 3 km amonte de confluența celor două râuri, Moldova și Siret, cu dimensiuni de 5 km de la vest la est și 4 km de la nord la sud.

Relieful municipiului Roman și al împrejurimilor acestuia are un aspect puțin pronunțat și este rezultatul fenomenelor de eroziune și de confluență al celor două râuri, Siret și Moldova.

În relieful municipiului apar astfel trei niveluri principale distincte și anume:

- primul nivel îl constituie o terasă superioară de confluență, comună ambelor văi;
- al doilea nivel îl constituie câte o terasă inferioară de o parte și de alta a celei superioare răspunzând acțiunii separate a celor două râuri; spre vest se găsește terasa inferioară a Moldovei și spre est cea a Siretului;
- al treilea nivel corespunde cu o zonă joasă (luncă) discontinuă, respectiv malul stâng al râului Moldova.

În general, terenul municipiului Roman este plan, cu o ușoară pantă, orientată de la nord la sud și de la vest la est. Altitudinea medie a municipiului este de 185-190 m.

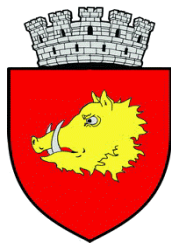
La confluența Moldovei cu Siretul, șesul aluvionar se extinde în suprafață, oscilând între 500 -1000 m. Siretul, până la confluența cu Moldova, a depus o mare încărcătură de aluviuni, formând ostroave.

Terasele Siretului, cu suprafețe mici și fragmentare pe partea stângă, spre Podișul Bârladului, au extinderi mari pe versantul drept, ajungând la opt între Roman și Bacău, având altitudini relative în jur de 210-200m, 170-160 m, 140-130 m, 60-50 m, 40-35 m, 20-10 m, 7-5m și 4-3 m, acestea din urmă fiind la nivelul luncii.

1.1.2. Clima

Municipiul Roman are un climat temperat continental de dealuri joase, ca de altfel întreg teritoriul localizat de-a lungul Culoarului Siretului, cu un topoclimat specific luncii și teraselor joase. Circulația aerului este puternic influențată de dispunerea axului văii Siretului pe direcție nord-sud, dar și a văii Moldovei pe direcție nord-vest – sud-est.

Radiația solară are valori de 117,5 Kcal/cm²/an. Temperatura medie anuală la Roman variază între 8,5°C și 9°C, mai puțin decât în partea estică a Moldovei. Astfel, temperatura maximă absolută la Roman a fost de doar 38,2°C (în august 1952), comparativ cu temperaturi maxime absolute de peste

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

40°C la Iași sau Huși, iar temperatura minimă absolută a fost de -33,2°C (în februarie 1954), mai scăzută cu 1-2°C comparativ cu restul podișului. De altfel, temperatura medie a lunii celei mai calde, iulie, este de aproximativ 20°C, iar temperatura medie a lunii celei mai reci, ianuarie, este între -4°C și -5°C.

Precipitațiile atmosferice însumează, anual, în jur de 550 mm (media multianuală), variațiile fiind destul de mari de la un an la altul. În fiecare an sunt 100-110 zile cu precipitații, iar 70% din cantitate cade sub formă de ploaie. Regimul pluviometric este unul obișnuit pentru estul României, cu un maxim la începutul verii (iunie) și un minim iarna (februarie). Stratul de zăpadă se menține în medie 73-74 de zile în lunile de iarnă și are o grosime maximă în luna februarie, în medie de 15 cm.

Direcția și viteza vânturilor sunt puternic influențate de orografie. Viteza medie a acestora este de circa 4-5 m/s.

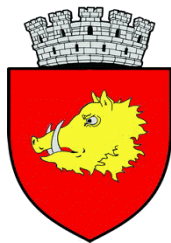
1.1.3. Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică este reprezentată de cele două râuri, Siretul și Moldova. Râul Siret are un debit mediu multianual de 31,5 m³/s, un debit mediu lunar minim anual de 4,26 m³/s, un debit mediu zilnic minim anual de 1,90 m³/s. Regimul de alimentare este de tip pluvio-nival. Astfel, primăvara și la începutul verii Siretul transportă 70-75% din scurgerea anuală, înregistrând frecvent debite de 800-1000 m³/s. Debitul istoric înregistrat la Roman a fost de 1140 m³/s (în 1969).

De remarcat este și faptul că regimul hidrologic din cursul superior al Siretului cu variațiile sale mari cantitative pe sezoane a creat, în timp, mari inundații, fapt ce a condus la proiectarea și realizarea unor lucrări de gospodărire a apelor, respectiv construirea unor acumulări pe cursul principal și al afluenților, cât și a unor sisteme hidroameliorative. Din acestea, menționăm acumulările: Rogojești, Bucecea, Dragomirna, Fălticeni și în curs de finalizare, acumularea Lunca - Pașcani.

Râul Moldova are un debit mediu multianual de 26,5 m³/s, așadar destul de apropiat de cel al Siretului. Debitul mediu anual se poate reduce la jumătate în anii secetoși și se poate dubla în anii ploioși. Debitul mediu anual cel mai ridicat s-a înregistrat în 1991 (144 m³/s). Regimul hidrologic este asemănător cu cel al Siretului, cu un maxim primăvara (datorită topirii zăpezilor în aria montană și intensificării ploilor) și la începutul verii (ca urmare a precipitațiilor abundente). Cele mai mici debite se înregistrează toamna și iarna.

Apele subterane sunt bine reprezentate pe teritoriul municipiului Roman. Stratul acvifer freatic este la adâncimi mici pe terasele de luncă (1-3 m), unde este alimentat predominant din apele Siretului și Moldovei, și la adâncimi ceva mai mari pe terasa de confluență, ajungând la 13-15 m, aici apele

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

provenind predominant din precipitații.

1.1.4. Vegetația, fauna și solurile.

În văile Siretului și Moldovei, vegetația naturală este reprezentată de asociații vegetale specifice solurilor cu exces de umiditate, speciile mai frecvent întâlnite fiind papura (*Thypha angustifolia*), stuful (*Phragmites communis*), broscărița (*Potamogeton natans*), rogoz (*Carex sp.*). Formațiunile arbustive sunt reprezentate de corn (*Cornus mas*), păducel (*Crataegus monogyna*), porumbar (*Prunus spinosa*). Pădurile, reprezentate prin trupuri mici ca suprafață, sunt resturi din vechile zăvoaie ce însoțeau luncile, speciile reprezentative fiind plopul (*Populus alba*, *Populus nigra*, *Populus tremula*) și salcia (*Salix triandra*), la care se adaugă plantații cu rol de protecție.

Fauna acvatică din Siret și Moldova este caracterizată prin prezența scobarului, cleanului, morunașului, mreiei, avatului, beldiței, zvârlugii și carasului. Fauna terestră este prezentă prin diferite specii de amfibieni (în general broaște, broaște râoase, brotăcei, buhai de baltă, salamandre), reptile (șopârla de câmp, gușterul, șarpele de casă, șarpele de apă), păsări. Mamiferele sunt în număr mai mic, fiind reprezentate mai ales prin rozătoare (popândăul, hârciogul, șoarecele de câmp). În zonele de plantații forestiere trăiesc iepuri, căprioare, vulpi, mistreți, arici și cârțițe.

Solurile caracteristice sunt cernoziomurile și solurile aluviale, în mai mică măsură fiind prezente argiluvisolurile, luvisolurile, regosolurile, salsodisolurile și gleisolurile.

1.2. Poziția în cadrul rețelei de așezări

În conformitate cu Planul de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.) – Secțiunea a IV-a - ”Rețeaua de localități”, municipiul Roman intră în categoria **localităților urbane de rangul II**, care include toate municipiile, cu excepția celor 11 municipii de rangul 1 și a municipiului București (rangul 0). Conform propunerii Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice cu privire la poliile metropolitane și urbane pentru creșterea competitivității și coeziunii la nivel național prin intermediul proiectelor finanțate prin politica de coeziune, municipiul Roman îndeplinește condițiile pentru a intra în categoria poliilor urbane (centrelor urbane) subregionale cu potențial de zone urbane funcționale, cel mai înalt nivel în afara reședințelor de județ (care sunt incluse în categoria poliilor metropolitane). Municipiul Roman a fost inclus în categoria centrelor urbane care pot accesa fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii de transport, a celei economice și sociale din Fondul European pentru Dezvoltare Regională, prin Programul Operațional Regional 2007-2013, pre-condiția pentru accesare fiind elaborarea unui Plan Integrat de Dezvoltare Urbană (P.I.D.U.)

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Datorită funcțiilor urbane complexe, inclusiv a funcției administrative de reședință de județ pe care a deținut-o până în 1950, municipiul Roman este și un important **centru polarizator**, cu o arie de influență ce se extinde în partea de est a județului Neamț, incluzând 29 comune: Horia, Ion Creangă, Icușești, Valea Ursului, Oniceni, Bozieni, Poienari, Pâncești, Gâdinti, Sagna, Bâra, Boghicea, Stănița, Doljești, Tămășeni, Cordun, Săbăoani, Gherăești, Botești, Văleni, Tupilați, Dulcești, Ruginoasa, Trifești, Făurei, Mărgineni, Secuieni, Moldoveni și Bahna. La acestea se adaugă și 9 comune din județul Iași: Mircești, Hălăucești, Oțeleni, Butea, Alexandru Ioan Cuza, Mogoșești-Siret, Răchiteni, Dagâța și Tansa, și 5 comune din județul Bacău: Filipești, Dămieniști, Roșiori, Lipova și Negri. În total, populația deservită de municipiul Roman depășește 150.000 de locuitori (incluzând aici și populația municipiului).

1.3. Modul de utilizare al terenurilor

În prezent, **teritoriul administrativ** al municipiului este de 2.983 de hectare (29,83 kmp), ceea ce reprezintă 0,5% din suprafața totală a județului Neamț. Din suprafața totală, 872 ha (29,2% din total) se află în proprietate publică, iar 2.111 ha (70,8%) în proprietate privată, o pondere mai ridicată decât media județeană (55,5%). În ceea ce privește utilizarea terenurilor, 1.425 ha au destinație agricolă (47,8% din total), pădurile acoperă 85 ha (2,8%), construcțiile (inclusiv curțile) 1.039 ha (34,8%), căi de comunicații 167 ha (5,6%), ape și bălți 188 ha (6,3%) iar terenurile neproductive și degradate reprezintă 79 ha (2,6%). Din cele 1.425 ha de terenuri agricole, la nivelul anului 2011 cea mai mare parte, 1.264 ha (88,7%) reprezintă terenuri arabile, 152 ha (10,7%) sunt pășuni, viile (7 ha) și livezile (2 ha) acoperă suprafețe reduse.

Intravilanul municipiului Roman are o suprafață de 1.617 ha (2011), cea mai mare parte reprezentând construcții și curți.

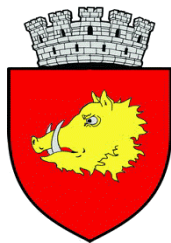
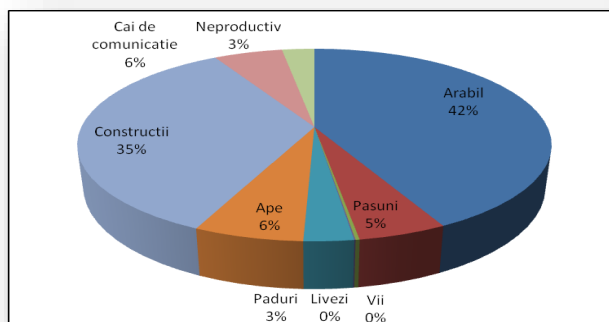

Fig. 1. Suprafața fondului funciar din municipiul Roman, după modul de folosință (% din total), în anul 2011

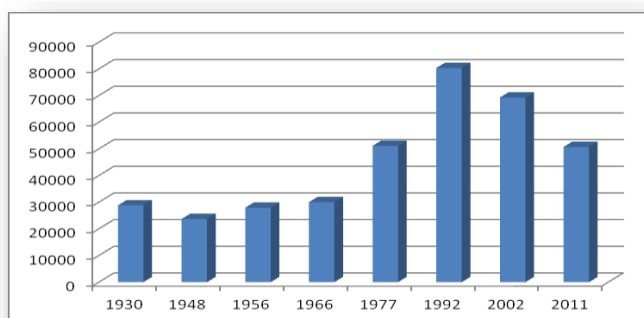

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online (2013).

2. Profilul demografic

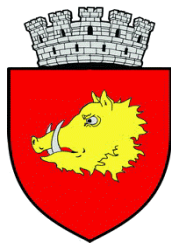
Rezultatele finale ale Recensământului General al Populației din anul 2011 indică o **populație stabilă** a municipiului Roman de 50.713 locuitori, respectiv 10,8% din populația județului Neamț, în timp ce Institutul Național de Statistică prin fișa localității pe anul 2012 indică o populație stabilă de 65.205 locuitori, valoare apropiată de datele Direcției Județene de Evidență a Persoanelor Neamț. Municipiul Roman este, din punct de vedere demografic, al doilea oraș din județ și între cele mai mari municipii din țară care nu au funcția de reședință de județ. Din punct de vedere al **structurii pe sexe**, 24.563 de locuitori erau de sex masculin (48,4%) iar 26.150 de locuitori erau de sex feminin (51,6%).

Fig. 2. Dinamica populației municipiului Roman în perioada 1930-2011

Surse: Institutul Național de Statistică și PUG Roman.

Dinamica populației municipiului la recensăminte, indică aceeași tendință ca și în majoritatea

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

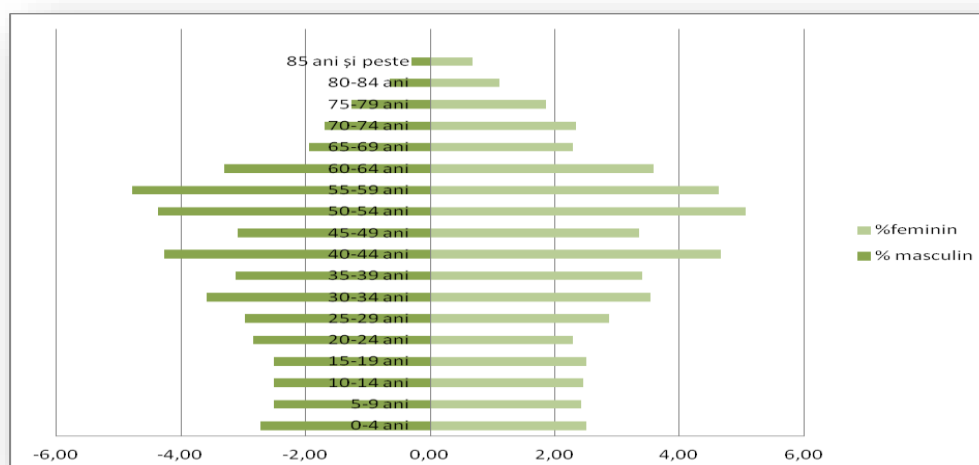
AVENSA

localităților urbane din România, respectiv scăderea mai accentuată a populației din mediul urban, parțial explicabilă prin migrația mai intensă, atât spre alte țări (ca urmare a unei mai bune informări, dar și a unei mai bune pregătiri profesionale), cât și spre alte părți ale României și chiar spre mediul rural, fiind bine pus în evidență fenomenul remigrației urban-rural, în special spre comunele limitrofe orașelor, cu standarde mai ridicate de viață (datorită conexiunii la infrastructurile tehnice urbane), dar cu costuri mai scăzute de întreținere.

2.1.Structura pe grupe de vârstă, conform datelor de la Recensământul Populației din 2011, indică o pondere ridicată a populației adulte (între 15 și 59 de ani), respectiv 63,9%, comparativ cu ponderea populației adulte la nivel județean (57,9%), regional (59,2%) și național (61,8%). Valoarea atât de mare se datorează generațiilor mai numeroase născute în perioada comunistă, raportat la o pondere mai scăzută a tinerilor, ca urmare a scăderii natalității, dar și o îmbătrânire mai puțin evidentă a populației. Astfel, populația vârstnică (de 60 de ani și peste) reprezintă 21%, comparativ cu 25,1% în județul Neamț, 22,2% în Regiunea de Nord-Est și 22,3% la nivel național. Ponderea populației tinere este de 15,1%, apropiindu-se de cea națională de 15,8%, față de 17,1% în județul Neamț, 18,6% în Regiunea Nord-Est.

Valoarea indicelui de îmbătrânire demografică este de 138,8, mai mică decât cea de la nivelul județului Neamț (146,9) și mai ridicată decât cea de la nivelul Regiunii de Nord-Est (119,1), fiind apropiată de cea de la nivel național (140,8).

Fig. 3. Piramida vârstelor în municipiul Roman (2011)

Sursa: Institutul Național de Statistică, RPL 2011.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

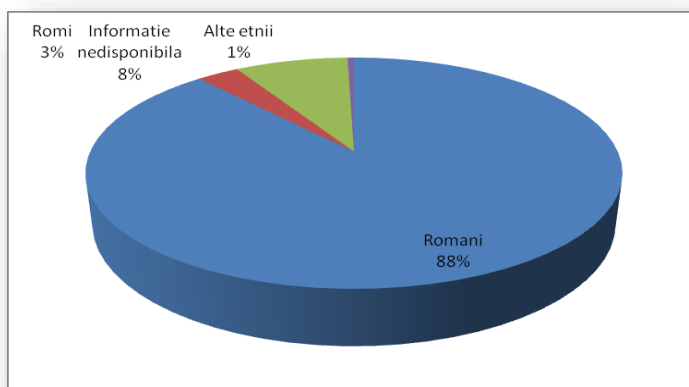
2.2. Structura etnică și confesională

Populația românească este evident majoritară, ponderea acesteia fiind de 88,3%. A doua etnie ca importanță numerică este cea a romilor, de asemenea subestimată statistic, și care reprezintă 3,1% din populația municipiului în 2011, în ușoară creștere procentuală față de Recensământul din 2002.

Celelalte etnii sunt foarte slab reprezentate în municipiul Roman, procesele de asimilare și de emigrație conducând la declinul numeric al majorității grupurilor etnice. Rușii-lipoveni și-au înjumătățit efectivele între 2002 și 2011 și mai dețin un procent de doar 0,3% din populație, iar celelalte etnii (italieni, greci, germani, evrei, maghiari, ucraineni etc) sunt formate din grupuri mai mici de 20 de persoane și împreună abia depășesc 0,2%.

Din perspectiva **limbii materne**, ponderea populației cu limbă maternă română este și mai ridicată (89,9%), datorită faptului că o parte din populația minorităților naționale are tot limba română ca limba maternă. Astfel, populația de limbă maternă romani este doar 1,9% (față de procentul etniei rrome de 3,1%), și situația este similară și în cazul celorlalte grupuri etnice, doar 0,3% din populație având o limbă maternă alta decât română sau romani.

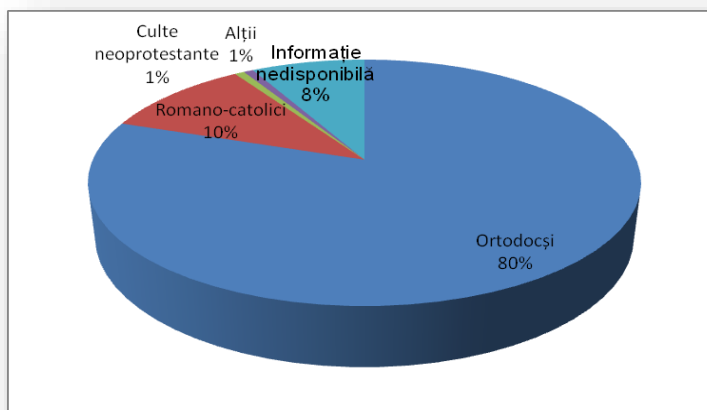
Fig. 4. Structura etnică a populației municipiului Roman la RPL 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică, RPL 2011.

Fig. 5. Structura confesională a populației municipiului Roman la RPL 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică, RPL 2011.

Structura confesională este mai diversificată, dar și în acest caz datele sunt doar parțiale, întrucât pentru 7,9% din populație, apartenența confesională este nedisponibilă. Populația de confesiune ortodoxă este majoritară, cu 80,2%.

Principalul grup confesional, în afara celui ortodox, este cel romano-catolic, care reprezintă 10,5% din populația municipiului, în contextul în care Culoarul mijlociu al Siretului este un areal de concentrare a populației românești de confesiune romano-catolică.

Celelalte confesiuni sunt mai slab reprezentate. Iese în evidență grupul creștinilor de rit vechi (0,4%), ca fiind al treilea cel mai bine reprezentat. Confesiunile neoprotestante au ponderi mai mici decât cele la nivel județean sau regional, însumând 0,7% din populația totală (pentecostalii, martorii lui Iehova, creștinii după Evanghelie, bapțiștii). Tot cu cifre extrem de reduse (0,3% în total) se înscriu și alte grupuri confesionale (reformați, musulmani, mozaici, evanghelici, ortodocși sârbi) precum și cei fără religie și ateii.

2.3. Mișcarea naturală a populației

În ceea ce privește **mișcarea naturală a populației**, se constată că natalitatea la nivelul municipiului Roman se menține la cote relativ scăzute în perioada 2007-2011, depășind cu puțin 10‰ doar în anul 2010, când a și înregistrat o valoare superioară celei de la nivelul județului Neamț.

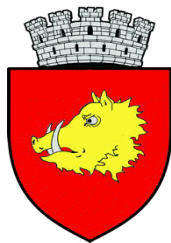
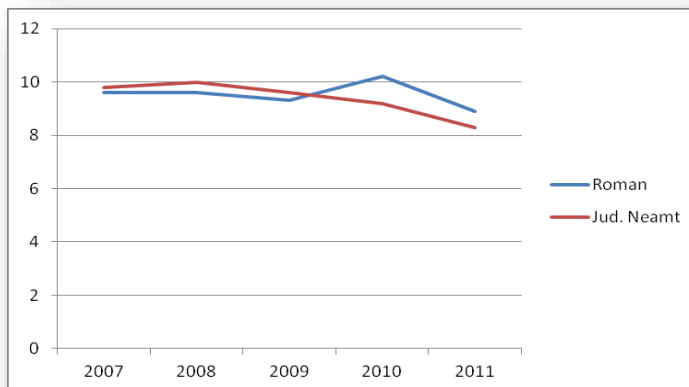
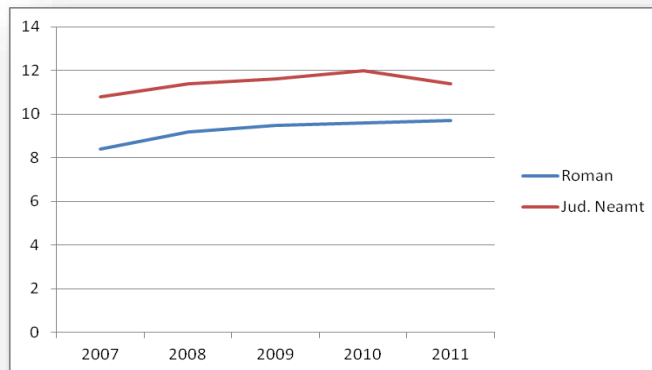

Fig. 6. Rata natalității în municipiul Roman și în județul Neamț (2007-2011)

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online (2013).

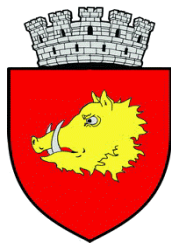
Fig. 7. Rata mortalității în municipiul Roman și în județul Neamț (2007-2011)

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online (2013).

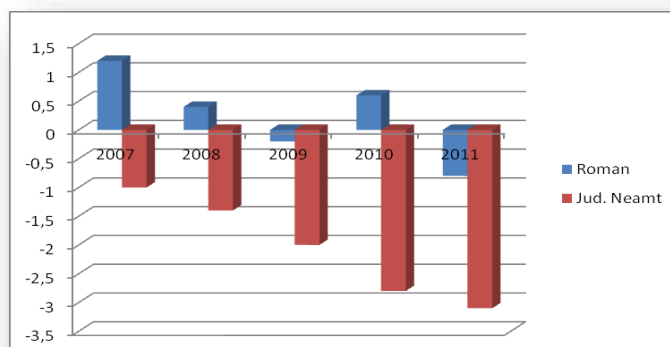
Rata mai scăzută a mortalității în municipiul Roman, comparativ cu valorile din județul Neamț (în general peste 11‰) și din Regiunea Nord-Est (în medie 11,2‰ în intervalul 2007-2011) este determinată de procentajul mai scăzut de persoane vârstnice din municipiu.

Și în viitor, se poate estima că valorile sporului natural vor înregistra valori ușor negative, tranziția de la valori pozitive la valori negative ale sporului natural la nivelul municipiului Roman realizându-se ceva mai târziu decât la nivel național, regional și județean. Rata sporului natural înregistrată la Roman în 2011, era mai mare, față de valoarea acesteia în ansamblul județului Neamț unde era de -

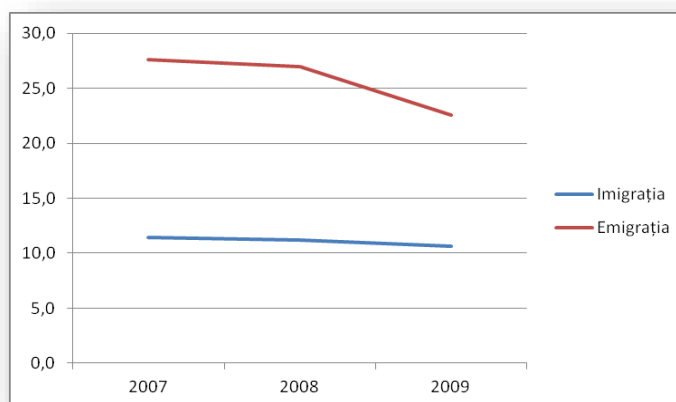
3,1‰, net inferioară mediei de la nivelul Regiunii Nord-Est (-0,3‰ pentru intervalul 2007-2011).

Fig. 8. Rata sporului natural în municipiul Roman și în județul Neamț (2007-2011)

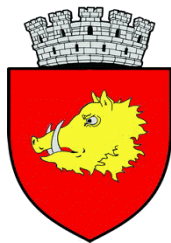
Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online (2013).

Fig. 9. Rata imigrației și a emigrației în municipiul Roman în perioada 2007-2009

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online (2013).

Seriile de date cu privire la **mișcarea migratorie a populației** de la Institutul Național de Statistică, respectiv stabilirile și plecările cu domiciliul la nivel de localități, sunt disponibile doar până în anul 2009, de aceea analiza se concentrează doar pe intervalul 2007-2009, care este însă suficient pentru a oglindi fenomenul demografic al migrației.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

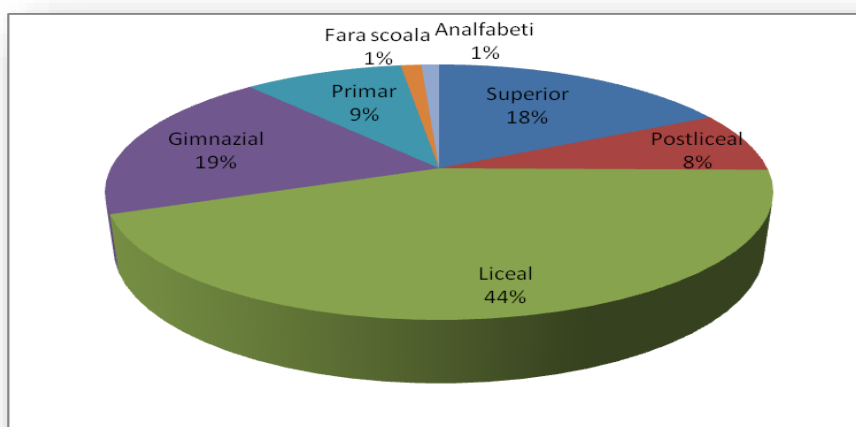
Astfel, în perioada 2007-2009, rata anuală a imigrației a fost cuprinsă între 10‰ și 12‰, ceea ce reflectă importanța acestui fenomen în bilanțul demografic al orașului, dat fiind că valorile depășesc pe cele ale ratei natalității. Totuși, valorile ratei imigrației sunt considerabil mai scăzute decât cele de la nivelul județului Neamț (15-18‰).

Pe de altă parte, emigrația de la 27-28‰ în anii 2007-2008 a scăzut la 22,7‰ în 2009. În afară de emigrația externă, care reprezintă o componentă importantă, se evidențiază și o migrație dinspre mediul urban spre mediul rural, care se poate interpreta și ca o remigrație a populației care în anii 60-70 ai secolului trecut pleca din mediul rural pentru a se stabili în municipiul Roman.

Rezultatele preliminare ale recensământului din 2011 reflectă faptul că intensitatea migrației interne și externe de la nivelul municipiului Roman era de 28,6% din populația totală, peste media județeană (18,6%) și regională (12,5%).

Ultimele date disponibile cu privire la **nivelul de instruire al populației** sunt cele de la Recensământul Populației din 2011. Acestea relevă faptul că nivelul de instruire al populației din municipiul Roman este superior mediei județene și regionale, deoarece în acest centru urban (ca și în majoritatea orașelor mijlocii și mari) se concentrează populația cu studii superioare și locurile de muncă pentru aceasta.

Fig. 10. Structura populației municipiului Roman, după nivelul de instruire, în 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică, RPL 2011.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Astfel, ponderea populației cu studii superioare este de 17,6% în municipiul Roman, aproape dublă comparativ cu valoarea de 9,4% la nivelul județului Neamț. De asemenea, populația cu studii postliceale sau de maiștri reprezintă 7,6%, fața de 3,2% în județul Neamț. Populația cu studii liceale sau profesionale este categoria cea mai numeroasă, având un procentaj de 44,1%. Și în acest caz, municipiul Roman depășește județul Neamț, a cărui populație are studii liceale sau profesionale doar în proporție de 34%.

La nivele inferioare, se constată că 19,2% din populație are doar studii gimnaziale (școală generală), 9,2% studii primare, iar aproximativ 2,2% reprezintă persoane fără școală absolvită, dintre care mai puțin de jumătate sunt analfabeți.

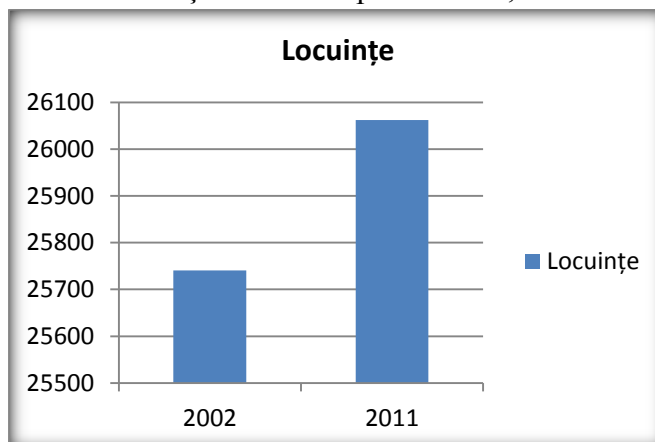
3. Fondul locativ

Conform rezultatelor preliminare ale Recensământului General al Populației și Locuințelor din anul 2011, la nivelul municipiului Roman existau, 5.475 de clădiri cu locuințe, care găzduiau 20.788 de gospodării ale populației. Numărul mediu al persoanelor dintr-o gospodărie era de 2,26, ușor mai scăzut decât media județului Neamț, de 2,46.

Numărul locuințelor convenționale era, conform Recensământului din 2011, de 26.062, din care 25.185 de locuințe (96,6%) erau în proprietate privată, 851 (3,3%) erau proprietate de stat, iar alte 26 de locuințe erau în proprietate privată de grup, a unor asociații sau aparțineau cultelor religioase.

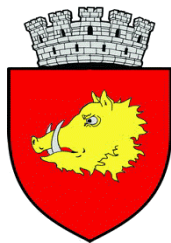
Comparativ cu Recensământul din 2002, numărul clădirilor cu locuințe a crescut cu 22%, de la 4.473 la 5.475, iar cel al locuințelor cu 1,2%.

Fig. 11. Evoluția numărului de locuințe din municipiul Roman, la recensămintele din 2002 și 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică, RPL 2002 și 2011.

Analiza numărului de locuințe terminate în municipiul Roman indică faptul că anual numărul de

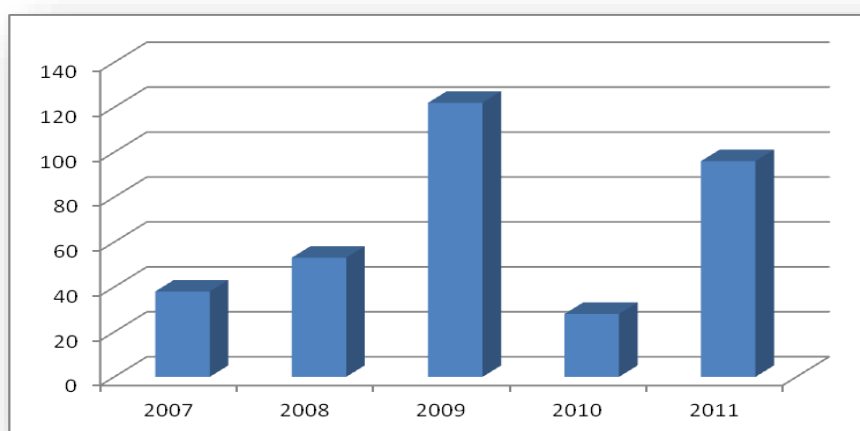
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

locuințe a crescut, fiind realizate noi locuințe. În anul 2009, deși numărul de locuințe noi construite din fondurile populației a scăzut, s-au realizat 100 de locuințe din fonduri publice. O situație similară s-a înregistrat și în anul 2011 când, la cele 36 de locuințe noi construite din fondurile populației, s-au adăugat 60 de locuințe construite din fonduri publice. Cele 334 de locuințe noi construite în municipiul Roman în perioada 2007-2011 reprezintă 4% din totalul locuințelor noi terminate în județul Neamț.

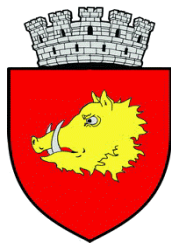

Fig. 12. Numărul de locuințe finalizate în municipiul Roman, în perioada 2007-2011

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online (2013).

Conform PUG Roman, fondul locativ este format din locuințe individuale (cu regim mediu de înălțime P+1 și maxim P+2) amplasate în partea de est, sud-est și sud-vest a municipiului.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

În centrul municipiului, la est și vest de drumul dinspre Bacău, în perimetrul format de străzile Bogdan Dragoș, B-dul Republicii, Mihai Eminescu, Tineretului, Anton Pann (ambele părți) se găsește zona de locuințe colective, de mare densitate cu regim de înălțime mai mare de P+2. În acest context, fondul locuibil se caracterizează prin două aspecte principale :

- modernizarea și dotarea corespunzătoare a locuințelor colective (inclusiv realizarea amenajărilor exterioare) este îngreunată de sistemul lor constructiv (în mare parte panouri integral prefabricate);
- în cazul locuințelor individuale, problema o constituie menținerea acestora, de către proprietari.

Din punct de vedere al materialelor folosite la realizarea lor, 17.817 locuințe sunt realizate din beton armat, prefabricate din beton sau au schelet din beton armat. Un număr de 4.716 locuințe au zidărie din cărămidă, piatră sau înlocuitori, cu planșee din beton armat, iar 1.197 au planșee de lemn. Se înregistrează de asemenea un număr de 60 de locuințe de lemn (bârne, bile) și 2.009 realizate din paianță, chirpici și alte material (PFL, vălătuci).

Rezultatele preliminare ale Recensământului General al Populației și Locuințelor din 2011 indică faptul că 93,9% dintre locuințele din municipiu dispun de alimentare cu apă, 93,6% de canalizare, 97% de instalație electrică, iar 73% de încălzire centrală. Pe de altă parte, 90,8% dintre locuințe sunt dotate cu baie, iar 95,2% cu bucătărie.

Cu toate că nivelul de dotare al locuințelor cu instalații și dependențe a crescut în ultima perioadă, fiind cu mult peste media județeană, regională și națională, fondul locuibil necesită investiții pentru creșterea performanței energetice atât pentru locuințele colective cât și pentru cele individuale și respectiv refacerea fațadelor.

4. Structura urbană

Din punct de vedere al organizării spațiale, municipiul Roman, veche vatră urbană, s-a dezvoltat în jurul cetății din sec. XIV, astfel încât în sec. XV exista un nucleu aproximativ circular în zona unde se află incinta Episcopiei.

În sec. XVII vatra orașului se dezvoltă sub o formă tot aproximativ circulară, incinta veche rămânând tangentă spre sud. În sec. XIX-XX incinta se dezvoltă spre nord în aceeași formă geometrică până la limitele actuale ale străzilor Mihai Viteazul și Islazului.

În vederea planificării spațiale și teritoriale, pentru desfășurarea coordonată și de calitate a vieții

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

cetățenilor, conform bilanțurilor teritoriale, prin Planul Urbanistic General (PUG) au fost stabilite zonele funcționale și teritoriul intravilan s-a împărțit în unități teritoriale de referință – U.T.R.-uri. Unitățile teritoriale de referință (U.T.R) se delimitează prin străzi și limite cadastrale precum și pe baza funcțiunii dominante și a categoriilor de intervenție și cuprinde principii de construibilitate specifice zonelor și subzonelor funcționale și reglementările unității teritoriale de referință respective.

În prezent, municipiul Roman este compus din 23 de unități teritoriale de referință.

Fiecare U.T.R. în parte a fost delimitat pe baza criteriilor cu privire la funcțiunea dominantă, limitele cadastrale și naturale, axele străzilor principale și cuprinde prescripții de construibilitate specifice zonelor și subzonelor funcționale precum și reglementările specifice (detalierea prescripțiilor, diferențiate în permisiuni, condiționări și restricții aplicabile).

U.T.R. nr. 1 - în acest U.T.R. funcțiunea dominantă este cea de instituții și servicii;

U.T.R. nr. 2 - în acest U.T.R. predomină funcțiunea de locuire;

U.T.R. nr. 3 – în acest U.T.R. funcțiunea dominantă este cea de locuire;

U.T.R. nr. 4 - în acest U.T.R. funcțiunea dominantă este cea de locuire;

U.T.R. nr. 5 - în acest U.T.R. funcțiunea dominantă este cea de parcuri, complexe sportive, spații verzi, plantații;

U.T.R. nr. 6 - în acest U.T.R. funcțiunea dominantă este cea de locuire;

U.T.R. nr. 7 - în acest U.T.R. funcțiunea dominantă este cea de locuire;

U.T.R. nr. 8 - funcțiunea care predomină în acest U.T.R. este cea de industrie;

U.T.R. nr. 9 - funcțiunea care predomină în acest U.T.R. este cea de terenuri cu destinație specială;

U.T.R. nr. 10 - funcțiunea dominantă, propusă a acestui U.T.R. este cea de locuire. UTR-ul se află momentan sub interdicție de construire până la întocmire PUZ.

U.T.R. nr. 11 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de locuire. Zona hașurată se află sub interdicție temporară de construire până la întocmire P.U.Z.;

U.T.R. nr. 12 - în acest U.T.R. există două funcțiuni dominante și anume cea de industrie și cea de căi de comunicație și construcții aferente;

U.T.R. nr. 13 - funcțiunea care predomină în acest U.T.R. este cea de industrie;

U.T.R. nr. 14 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de locuire;

U.T.R. nr. 15 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de locuire;

U.T.R. nr. 16 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de locuire;

U.T.R. nr. 17 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de locuire;

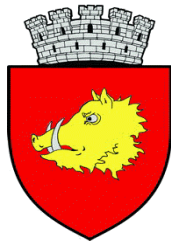
U.T.R. nr. 18 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de locuire. Zona hașurată se află sub interdicție temporară de construire până la întocmire P.U.Z.;

U.T.R. nr. 19 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de locuire, aflată preponderent sub interdicție temporară de construire până la întocmire P.U.Z.;

U.T.R. nr. 20 - este reprezentat de o zonă de gospodărie comunală;

U.T.R. nr. 21 este reprezentat de o zonă mixtă, nou propusă, aflată sub interdicție temporară de construire până la întocmire P.U.Z.;

U.T.R. nr. 22 - este reprezentat de o zonă de construcții aferente echipării tehnico-edilitare;

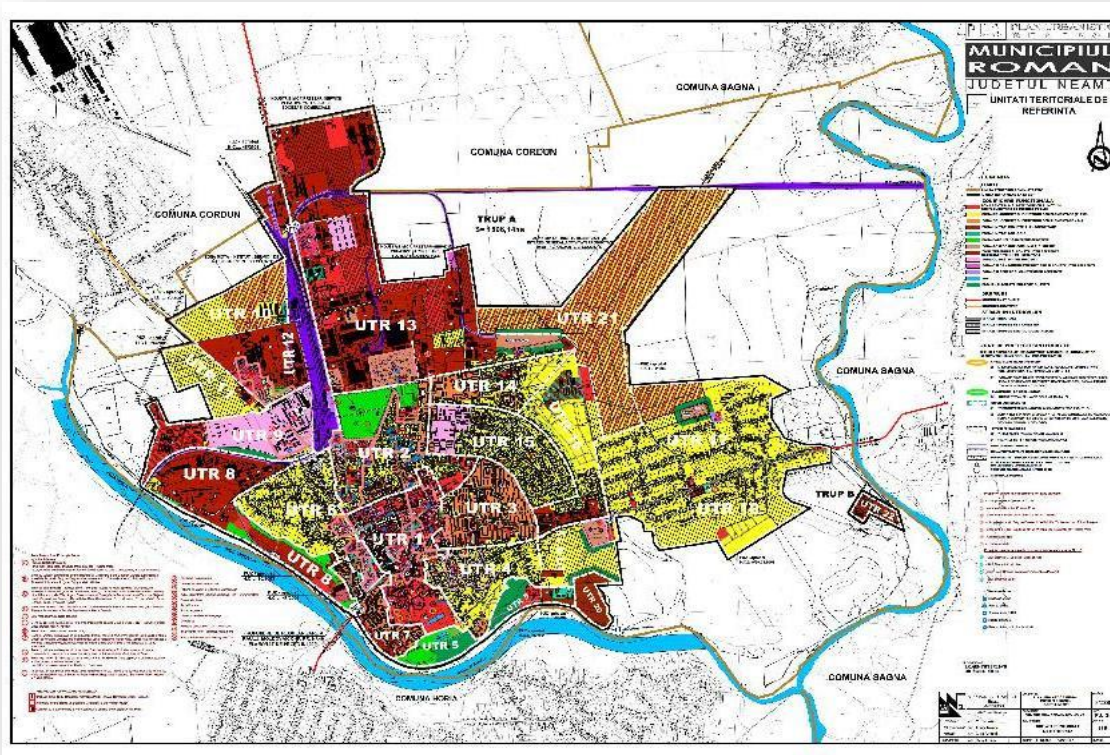

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

U.T.R. nr. 23 - funcțiunea dominantă a acestui U.T.R. este cea de industrie.

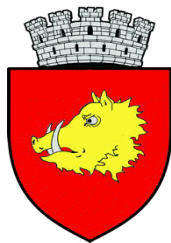
Reprezentarea sa grafică, extrasă din planșa de Reglementări urbanistice a Unităților Teritoriale de Referință

Sursa: PUG Roman

5. Infrastructura de transport

Municipiul Roman are o poziție strategică, la confluența Siretului cu Moldova, în centrul regiunii istorico-geografice Moldova, într-o arie unde converg mai multe căi de comunicație de importanță europeană, națională și regională. Localizarea în partea centrală a Moldovei poate determina transformarea municipiului Roman într-o adevărată ”placă turnantă” a transporturilor din această arie, pe direcție nord-sud, vest-est, dar și nord-est – sud-vest. Comunicarea se face cu ușurință de-a lungul Culoarului Siretului, atât spre sud (Bacău, Focșani, Buzău și, mai departe, spre capitală sau spre Dobrogea), cât și spre nord (Suceava, Botoșani). Situația în apropierea principalelor înșeuări a generat oportunități de legătură spre principala metropolă a Moldovei, municipiul Iași, pe la Strunga, spre reședința de județ, Piatra Neamț, pe la Girov, și spre est, cu municipiul Vaslui, peste Coasta Icușștilor.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

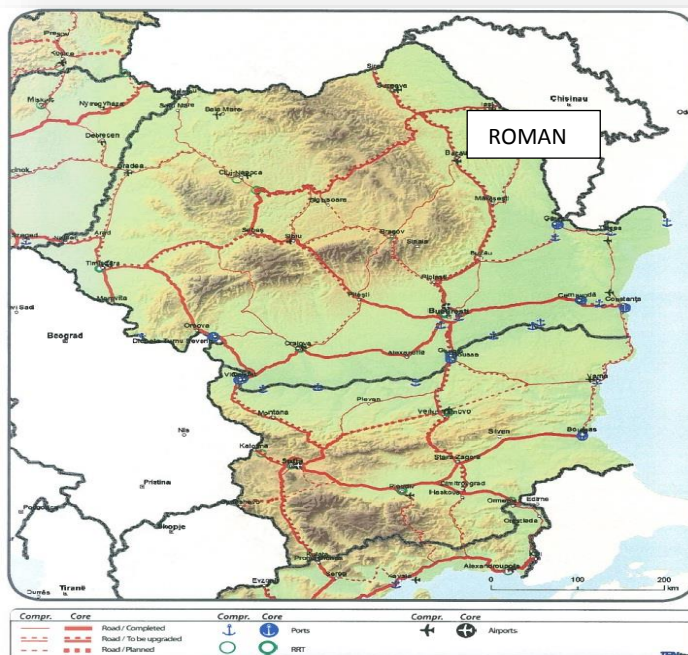
AVENSA

Fig. 12. Coridoarele pan-europene de transport

Sursa: Primăria Municipiului Roman

Fig. 13. Rețeaua europeană de transport rutier TEN-T.

Sursa: MDRAP

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Mai mult, municipiul Roman este situat pe coridorul IX paneuropean (ramura feroviară a acestuia), care leagă nordul Europei (Helsinki, Sankt Petersburg) de o serie de capitale importante din estul Europei (Moscova, Kiev, Chișinău), cu România și cu țările balcanice (Bulgaria, Grecia), ajungând până pe țărmul Mării Egee, la Alexandroupoli. Finalizarea acestui tronson ar permite o mai bună conexiune între țările din nordul, estul și sud-estul Europei, legătura făcându-se, prin ramuri ale coridorului, și cu alte capitale sau orașe importante, precum Minsk, Vilnius, Kaliningrad, cu statele baltice sau, în spațiul pontic, cu Odessa și Istanbul. Un acces rapid între și spre aceste țări și regiuni importante ar putea reprezenta o coordonată strategică semnificativă la nivel european. Coridorul reprezintă o reeditare, în plan simbolic, a vechiului drum ”de la varegi la greci”, între Marea Baltică și Marea Neagră, respectiv bazinul estic al Mării Mediterane, în variantă modernă. Chiar dacă varianta rutieră a coridorului IX paneuropean ar avea ruta Focșani – Bârlad – Albița – granița cu Republica Moldova, conexiunea dinspre municipiul Roman spre acesta ar fi una foarte bună, fie pe DN 2 (Roman – Bacău – Mărășești), fie pe DN 15 D (Roman – Vaslui - Crasna).

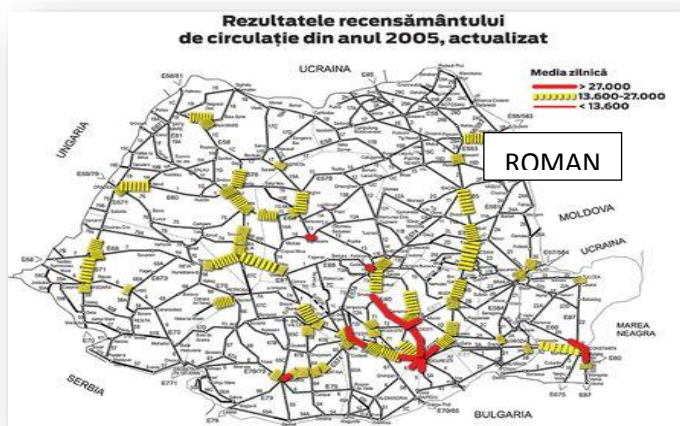
Pe harta TEN-T a coridoarelor europene de transport rutier, traseul DN 2 (E 85) face parte din rețeaua ”core”, în categoria drumurilor care urmează să fie upgradate. CNADNR are în plan construcția unei autostrăzi Moldova, care ar urma traseul Culoarului Siretului și care ar lega coridorul IX pan-european (în zona Focșani – Mărășești) de autostrada Târgu Mureș - Iași în apropiere de Târgu Neamț. Deocamdată, se intenționează construcția în regim de autostradă a mai multor centuri ocolitoare de pe acest traseu, proiectul cel mai avansat fiind cel al variantei ocolitoare a municipiului Bacău.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Fig. 14. Traficul rutier zilnic, la recensământul de circulație din 2005

Sursa: CNADNR.

Fig. 15. Rețeaua europeană de transport feroviar TEN-T

Sursa: MDRAP

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Construcția unei autostrăzi pe această rută este justificată de valorile mari de trafic înregistrate la recensămintele de circulație din 2005 și 2010. O zonă cu o medie zilnică ridicată și cu probleme de congestionare a traficului rutier se dovedește a fi și cea de la nord de municipiul Roman, până la separarea DN 2 (spre Suceava) de DN 28 (spre Iași).

Și în ceea ce privește rețeaua feroviară, municipiul Roman este situat pe cea mai importantă magistrală feroviară a Moldovei, linia 500, fiind și nod feroviar, ca urmare a desprinderii, de aici, a liniei secundare Roman – Buhăiești, care face legătura cu magistrala 600 Vaslui – Iași. Magistrala feroviară 500, care are un traseu asemănător cu cel al DN 2 (E 85) este la rândul său inclusă în rețeaua europeană de transport feroviar TEN-T, în categoria ”core”, și face parte din coridorul IX pan-european pe ruta București – Ploiești – Buzău – Focșani – Bacău – Roman – Pașcani, de unde traseul coridorului pan-european se schimbă, urmând traseul liniei 606 Pașcani – Iași, pentru a ieși din țară prin punctul feroviar de trecere frontieră de la Ungheni.

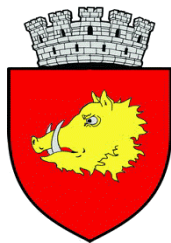
5.1. Infrastructura rutieră. Transportul în comun

Municipiul Roman se află situat pe Culoarul Siretului, la o importantă intersecție de drumuri, având legături pe drumuri naționale și județene cu localitățile învecinate și cu principalele orașe ale Moldovei și ale țării.

Principalele magistrale de circulație care tranzitează orașul și care formează trama stradală majoră sunt:

1. **DN 2 (E85) București - Urziceni - Râmnicu Sărat - Focșani – Bacău - Roman - Fălticeni - Suceava - Siret - frontiera cu Ucraina**, ce traversează orașul de la S la N cu o lungime de 41,913

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

km pe teritoriul administrativ al județului Neamț. Drumul se constituie principala legătură cu județele limitrofe Bacău, Iași respectiv Suceava și atrage cel mai mare trafic rutier. Prin lucrările de reabilitare realizate între anii 2000-2013 s-au îmbunătățit condițiile de circulație, amenajarea intersecțiilor de pe traseu conducând la fluidizarea traficului auto.

Traseul drumului național pe teritoriul intravilanului municipiului Roman aflat în administrarea Primăriei se desfășoară de-a lungul Bd-ului Roman Mușat și str. Ștefan cel Mare, străzi de categoria a II-a, care au cunoscut odată cu reabilitarea traseului drumului național lucrări de îmbunătățire a infrastructurii și sistematizare rutieră odată cu lărgirea părții carosabile existente, amenajarea parcărilor laterale și a două sensuri giratorii.

2. DN 15D Piatra Neamț - Roman - Negrești - Vaslui ce traversează orașul de la V la E cu o lungime de 73,097 km pe teritoriul administrativ al județului Neamț și constituie principala legătură cu județele din E respectiv cu județul Vaslui și o legătură rapidă cu municipiul Piatra Neamț. Traseul drumului național pe teritoriul intravilanului municipiului Roman aflat în administrarea Primăriei se desfășoară de-a lungul străzii Bogdan Dragoș, stradă de categoria a II a și a Bd-ului Roman Mușat (DN2/E85), de la podul peste râul Siret (Gîdînți) la podul peste râul Moldova (Horia).

3. DJ 207 A Roman - Bâra - limita jud. Iași aflat în continuarea traseului străzii Mihai Viteazu, drum de clasa tehnică III, face legătura cu localitățile situate la nord-est de municipiul Roman și cu județul Iași.

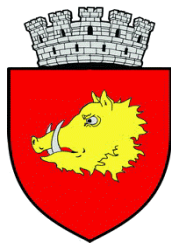
4. DJ 207 B Roman - Săbăoani aflat în continuarea traseului străzii Dumitru Mărtinaș, drum de clasa tehnică III, face legătura cu localitățile situate la nord-vest de municipiul Roman și cu județul Iași.

În ceea ce privește trama stradală secundară, ea este formată dintr-o rețea de străzi de categorie III colectoare respectiv IV de folosință locală ce au rolul de a prelua fluxurile de trafic din zonele funcționale și dirijarea acestuia către străzile de legătură sau magistrale.

Rețeaua de străzi este radiantă și converge către magistralele menționate, intersecțiile dintre acestea fiind semnalizate și semaforizate, cele situate între străzile Mihai Viteazu - Ștefan cel Mare, Bd. N. Bălcescu - Ștefan cel Mare și Bogdan Dragoș – Bd. Roman Mușat, preluând un flux de trafic sporit necesită aplicarea măsurilor moderne de fluidizare a traficului rutier.

Municipiul Roman dispune de o rețea de străzi în lungime totală de 95,66 km, din care 85,36 km modernizate.

Primăria Roman a construit încă din anul 2002 o primă variantă de ocolire ce permite mașinilor de

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

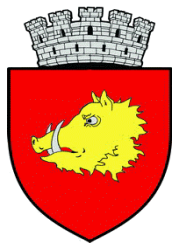
AVENSA

tonaj mare sa tranziteze municipiul pe partea de V, de-a lungul malului stâng al râului Moldova, urmând traseul Bd. N. Bălcescu până la intersecția cu strada Ștefan cel Mare. Această variantă de ocolire nu se poate considera satisfăcătoare deoarece de la intersecția cu Bd. N. Bălcescu traversează zona locuită a orașului, formată în special din cartiere de case având vechime foarte mare, care suferă datorită vibrațiilor produse de vehiculele cu gabarit și tonaj mare care circulă în zonă. Artera Roman-Vest este, în prezent, în curs de modernizare.

La 13 aprilie 2009 s-a semnat contractul pentru proiectarea unei noi centuri ocolitoare Roman-Vest, care va începe de la fosta unitate militară Secuieni, va străbate teritoriul comunelor Trifești, Cordun și Săbăoani și va ieși pe DN 2 în dreptul satului Traian, după ce va ocoli fabrica Arcelor Mittal Roman. Traseul are o lungime de 14 km iar șoseaua va fi proiectată de Tractebel Engineering București, parte a grupului GDF Suez.

Pentru soluționarea problemei traficului greu în municipiu, în special în zona cartierului Nicolae Bălcescu, în anul 2010 a fost demarată **modernizarea arterei Roman Est**, care face legătura între DN 15 D (dinspre Vaslui) și DN 2 (lângă Dedeman). În acest moment, jumătate din centura ocolitoare este gata, respectiv până la intersecția cu DJ 207 A între Roman și Sagna. Pentru restul de 3,7 kilometri, drumul a fost profilat și balastat, fiind pregătit pentru asfaltare.

Proiectul de referință pentru urbea mușatină, **„Reabilitarea infrastructurii publice urbane a municipiului Roman - zonele Scuar Hotel, Pietonal Ștefan cel Mare, Centru istoric urban Ștefan cel Mare, cartierele Favorit și Cuza-Vodă, în municipiul Roman”** - proiect individual din PIDU depus în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1. Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - Poli urbani de creștere, Domeniul major de intervenție 1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană - sub-domeniul: „Centre urbane”, Operațiunea „Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban”, a cuprins lucrări de anvergură. Au fost angajate în proiect străzile Sucedava, Alexandru cel Bun, Traian, Vasile Lupu, Griviței, Vasile Alecsandri, Panaite Donici, Decebal, Stejar, Trandafirilor, Bucegi, Cuza Vodă, Libertății, Unirii, Fdt. Doctor Felix, Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Oituz, Fdt. Duzilor, Dobrogeanu Gherea, Elena Doamna, Smârdan, Dumbrava Roșie, 1 Mai, Petru Aron, Ion Ionescu de la Brad, Bradului, Ștefan cel Mare, Principatele Unite, Vlad Țepeș, precum și Pietonal Ștefan cel Mare și Scuar Hotel.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

De asemenea, Municipiul Roman a finalizat în anul 2011 implementarea proiectului "Creșterea siguranței și prevenirea criminalității în Municipiul Roman", cuprins în Planul Integrat de Dezvoltare Urbană și co-finanțat din POR 2007-2013. Astfel, au fost instalate 18 camere video color mobile pe stâlpii din zona Centru-Favorit și a fost amenajat și dotat un centru de comandă (dispecerat). Acest proiect a condus la creșterea calității vieții locuitorilor, prin reducerea infraționalității și a criminalității, descreșterea violenței și a dezordinii publice în toate punctele aglomerate, cu grad de risc ridicat.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Spațiile de parcare- funcționalitate și eficientizare

Problematica spațiilor de parcare, în special cele de reședință a fost una dintre cele mai prezente deficiențe remarcate de cetățeni în sesizările trimise către autoritatea locală. În aceste condiții, o reglementare a unui raport corect de utilizare, precum și intervenția în teritoriu erau absolut necesare. Primele parcări de reședință au fost amenajate în anul 2009, respectiv 334 de locuri de parcare. În 2013, în municipiul Roman s-a ajuns la un număr de 2.398 de locuri de parcare amenajate pentru parcările de reședință în 115 parcări din diferite zone ale orașului.

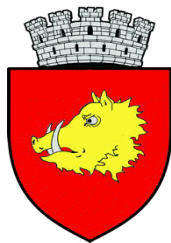
Primăria Roman a depus la Administrația Fondului pentru Mediu din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor un proiect privind crearea de piste pentru bicicliști, care este în evaluare.

Transportul public local este structurat pe 6 trasee:

TRASEUL NR. 1- Kaufland Ruta Ocolitoare-Sucedava **Complex Favorit** Sucedava-Alexandru cel Bun-Roman Mușat **Agencia C.F.R. Roman Mușat** **Roman Vodă** Roman Mușat-Republicii **Complex P-ța Republicii** Republicii-Primăverii-Ion Nanu **Ion Nanu** Ion Nanu-Mihai Viteazu **Complex Aleea Revoluției** Mihai Viteazu **Cimitir** Mihai Viteazu-Roman Mușat-**Giratoriu Florilor-Roman Mușat-Oituz** **Magazin Profi** Oituz-Sucedava **P-ța Centrală** Sucedava **Tic-Tac** Sucedava-Ruta Ocolitoare **Kaufland** Ruta Ocolitoare-Sucedava **P-ța Centrală** Sucedava-Oituz-Cuza Vodă-Libertății-Roman Mușat **Roman-Vodă** Roman Mușat- **Cimitir** Mihai Viteazu **Complex Aleea Revoluției** Mihai Viteazu-Ion Nanu **Ion Nanu** Ion Nanu-Primăverii-Republicii-Roman Mușat-**Giratoriu Florilor-Roman Mușat-Oituz** **Magazin Profi** Oituz-Cuza Vodă-Roman Mușat-Alexandru cel Bun **Precista Alexandru cel Bun-Sucedava** **Complex Favorit** Sucedava-Ruta Ocolitoare **Kaufland**

TRASEUL NR. 2-Centrul Comercial Dedeman Ștefan cel Mare **GRUP LEMN** Ștefan cel Mare **Grup Școlar Industrial Construcții de Mașini** Ștefan cel Mare **Colegiul Tehnic Miron Costin** Gară Ștefan cel Mare **GOSCOM** Republicii **Giratoriu Florilor** Rahovei **P-ța R.Vodă** N.Titulescu-V.Micle-Smirodava **Marom** Smirodava **Păcii** Smirodava **Abator** Republicii **Primăverii** Republicii-A.Pann **Rest. Bradul** A.Pann **Rest. Corado** M.Viteazu **Cimitir** M.Viteazu **Autogară** Ștefan cel Mare **Colegiul Tehnic Miron Costin**, Ștefan cel Mare **Centrul Comercial Dedeman**

TRASEUL NR. 3 -Centrul Comercial Dedeman Ștefan cel Mare **GRUP LEMN** Ștefan cel Mare **Grup Școlar Industrial Construcții de Mașini** Ștefan cel Mare **Colegiul Tehnic Miron Costin** Ștefan cel Mare **Gară** Ștefan cel Mare-Republicii-Cuza-Vodă **Școala Petru Rareș** Cuza-Vodă-D.Gherea-E.Doamna **Banc Post** Oituz-Sucedava **P-ța Centrală** Sucedava **Complex Favorit** Sucedava **Moara 2** Al.cel Bun **Arhiepiscopie** Al.cel Bun **Atlassib** Al.cel Bun-R.Mușat-C.Vodă **Poștă** C.Vodă **Muzeul de Istorie** D.Gherea **Pascal** D.Gherea-Tineretului **Policlinică** Tineretului-Republicii-A.Pann **Rest. Bradul** A.Pann **Rest. Corado** M.Viteazu **Cimitir** M.Viteazu **Autogară**

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

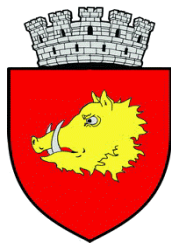
Ștefan cel Mare Colegiul Tehnic Miron Costin Ștefan cel Mare Mariko Inn Ștefan cel Mare
Centrul Comercial Dedeman

TRASEUL NR. 4-Stadion Moldova Victor Hugo-Alexandru cel Bun-Roman Mușat **Agenția**
C.F.R. Roman Mușat Roman –Vodă Roman Mușat **Hotel Zara** Roman Mușat-Mihai Viteazu
Autogară Mihai Viteazu-Ștefan cel Mare-Nicolae Bălcescu-Dumitru Mărtinaș **U.M. D. Mărtinaș**
Colegiul Tehnic Danubiana D. Mărtinaș **Caremil** D. Mărtinaș **Colegiul Tehnic Danubiana** D.
Mărtinaș **U.M. D. Mărtinaș-N. Bălcescu-Ștefan cel Mare-M. Viteazu-** **Autogară** M. Viteazu-R.
Mușat **Giratoriu Florilor** R. Mușat-Oituz **Mag. Profi** Oituz-Cuza Vodă **Poșta Mare** C. Vodă-R.
Mușat-Sucedava **C. Favorit** Sucedava-V. Hugo **Stadion Moldova**

TRASEUL NR. 5-Kaufland Ruta Ocolitoare-Sucedava **Complex Favorit** Sucedava-Alexandru cel
Bun **B. Catolică** Alexandru cel Bun **Arhiepiscopie** Alexandru cel Bun-Traian-V. Lupu **Ștrand** V.
Lupu **Jandarmerie** V. Lupu-B. Dragoș-R. Mușat-V. Micle **Șc. Muzică** V. Micle-Smirodava **Mag.**
ADRILEX Smirodava-E. Teodoroiu **Mag. Pop** E. Teodoroiu-B. Dragoș **Șc. 7 B. Dragoș-Republicii**
Fabrica Smirodava Republicii **Bloc Turn** Republicii **P-ța Republicii** Republicii-A. Pann **Rest.**
Bradu A. Pann-M. Viteazu **Șc. Roman-Mușat** M. Viteazu **Autogară** M. Viteazu-Ștefan cel Mare-
N. Bălcescu **Dedeman Vechi** N. Bălcescu-Sucedava **Club Copii** Sucedava **P-ța Centrală** Sucedava
Tic-Tac Sucedava-Ruta Ocolitoare **Kaufland** R. Ocolitoare-Sucedava **P-ța Centrală** Sucedava
Precista Mică Sucedava-N. Bălcescu **Dedeman Vechi** N. Bălcescu-Ștefan cel Mare-M. Viteazu
Autogară M. Viteazu **Șc. Roman-Mușat** M. Viteazu-A. Pann **Rest. Bradu** A. Pann-Republicii
Complex P-ța Republicii Republicii **Bl. Turn** Republicii **Abator** Republicii-B. Dragoș **Șc. De Artă**
Sergiu Celibidache B. Dragoș **Cojocărie** B. Dragoș-Tineretului **Aia Alta** Tineretului-C.A. Rosetti
Marom C.A. Rosetti-V. Micle **Celibidache** V. Micle-R. Mușat-B. Dragoș-V. Lupu **Gaz Metan** V.
Lupu **Ștrand** V. Lupu-Griviței-Traian-Alexandru cel Bun **Arhiepiscopie** Alexandru cel Bun **B.**
Catolică Alexandru cel Bun-Sucedava **C. Favorit** Sucedava-R. Ocolit. **Kaufland**

TRASEUL NR. 6-Pod Siret B. Dragoș **3 Pitici** B. Dragoș **Complex** B. Dragoș **D.C.A.** B. Dragoș
Abator B. Dragoș **Cojocărie** B. Dragoș - N. Titulescu - Cuza Vodă **Clubul Copiilor** Cuza Vodă **Șc.**
Alexandru I. Cuza Cuza Vodă **Șc. Petru Rareș** B-dul Republicii - Ștefan cel Mare **Gară** Ștefan cel
Mare **Grup Școlar Industrial Construcții de Mașini** Ștefan cel Mare **Mariko Inn** Ștefan cel Mare
- Alea Plopilor **Cersanit** Alea Plopilor- Ștefan cel Mare **Grup Lemn** Ștefan cel Mare **Grup**
Școlar Industrial Construcții de Mașini Ștefan cel Mare **Gară** Ștefan cel Mare-B-dul Republicii-
Cuza Vodă **Șc. Petru Rareș** Cuza Vodă **Șc. Alexandru I. Cuza** Cuza Vodă **Oituz-Sucedava** **P-ța**
Centrală Sucedava **Gang** Kaufland Sucedava-Roman Mușat-Alexandru cel Bun-Roman Mușat
Agenția C.F.R. Roman Mușat-B. Dragoș **Cojocărie** B. Dragoș **Abator** B. Dragoș **D.C.A.** B. Dragoș
Complex B. Dragoș **3 Pitici** B. Dragoș **Pod Siret.**

Graficul de circulație pentru microbuzele care deserveșc aceste trasee orășenești este următorul: la

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

fiecare 30 de minute în intervalele orare 5.30-9.00, 12.00-18.00 și 21.00-24.00 și la fiecare 60 de minute în intervalele orare 9.00-12.00 și 18.00-21.00.

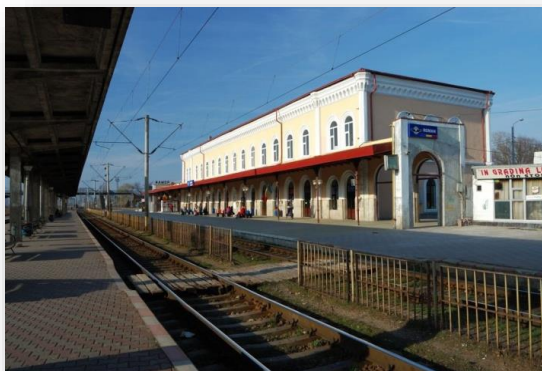
Din autogara Roman pleacă și sosesc numeroase curse de călători spre și dinspre diferite destinații din țară și străinătate (Spania, Italia, Franța, Germania). Cursele interne vizează în primul rând capitala țării și orașele mari din Moldova (Iași, Bacău, Suceava, Botoșani, Galați), reședința de județ (Piatra Neamț) dar și orașe din Transilvania (Brașov, Târgu Mureș, Sibiu), Banat (Timișoara) și Dobrogea (Constanța).

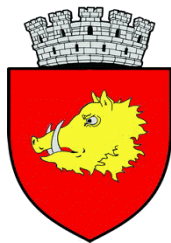
De asemenea, există numeroase curse de interes local, care deservesc comunele din aria de influență a municipiului Roman.

5.2. Infrastructura feroviară

În ceea ce privește circulația feroviară, principala legătură feroviară este linia magistrală 500 București - Bacău – Suceava – Vicșani, care asigură legătura municipiului Roman cu sudul țării și nordul Moldovei și Bucovina. Există și o linie secundară, între Roman și Buhăiești, care are și rolul de a asigura o parte a transportului de navetiști, mărfuri și materii prime spre unitățile industriale din zonă, și care face legătura cu magistrala 600 Vaslui – Iași, inclusiv cu cele două orașe. Rețeaua de cale ferată strabate orașul de la S la N și intersectează drumurile principale (str. Dumitru Mărtinaș, str. Ștefan cel Mare, etc) în intersecții la același nivel echipate cu semnale sau bariere.

Trenurile circulă spre sud, spre Bacău – Adjud – Mărășești – Focșani – Buzău – Ploiești – București, dar și spre nord, spre Pașcani – Suceava, cu numeroase variante spre alte destinații: Brașov (din Adjud), Iași (din Pașcani), Botoșani (din Verești), Constanța (prin Făurei), etc. Pe ruta Roman – Buhăești circulă trenuri ale companiei private SC REGIOTRANS SRL, care fac legătura cu magistrala Vaslui – Iași, unele circulând până la Iași.

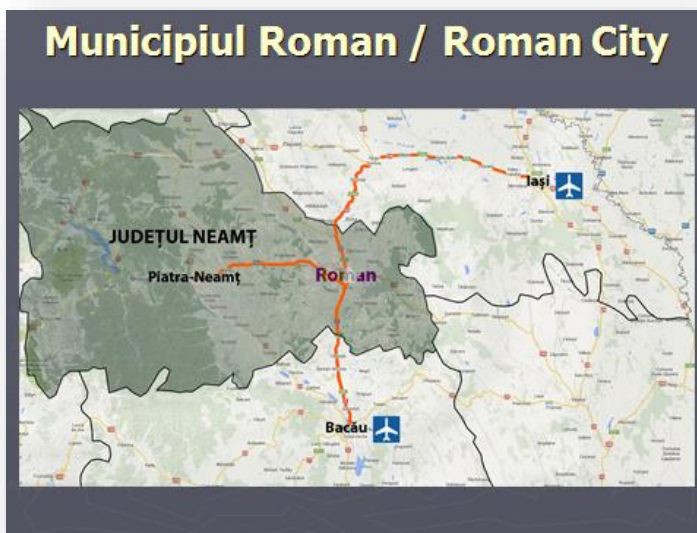

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

5.3. Transportul aerian

Municipiul Roman nu dispune de un aeroport, dar se află la o distanță destul de mică față de principalele aeroporturi din Moldova: 48 km de aeroportul Bacău, 90 km de aeroportul din Iași și 118 km de aeroportul din Suceava. Distanța până la aeroportul internațional Henri Coandă (București-Otopeni), principala poartă aeriană a României, este de 335 km.

Mulți dintre locuitorii din Roman stabiliți în străinătate se deplasează spre și dinspre țările de destinație prin aceste aeroporturi, folosind cu precădere serviciile companiilor de transport Blue Air, Wizz Air, Carpatair și TAROM.

6. Infrastructura tehnico-edilitară

6.1. Rețeaua de alimentare cu apă

a) Captare

- captarea Simionești - Pildești - front vechi - este amplasată în zona localităților Pildești și Simionești, pe malul stâng al râului Moldova;
- captarea Simionești - front nou - este amplasată pe malul stâng al râului Moldova, în dreptul localităților Simionești și Cordon;
- sursa Timișești - lungime racord 300m;
 - frontul vechi - constituit din 66 puțuri forate, cu adâncimea de 10 m și 7 puțuri săpate cu

diametrul de 3 m.

Puțurile forate sunt echipate cu pompe submersibile ATURIA având debitul de 12-32 mc/h, înălțimea de pompare de 50 - 57 m și puteri de 3,0 - 7,5 kW.

Puțurile săpate sunt echipate cu pompe centrifuge tip LCC și o pompă submersibilă.

■ frontul nou - constituit din 28 puțuri forate cu adâncimea de 7,9 - 10 m și un dren cu lungimea de 1040 m.

Puțurile sunt echipate în cea mai mare parte cu pompe având debitul de 10-30 mc/h, înălțimea de pompare de 50 m și puteri de 5,5 și 7,5 kW.

■ aducțiunea Timișești
-diametrul conductei D= 400mm;

b) Conductele de aducțiune

Transportul apei de la fronturile de captare la rezervoarele de înmagazinare se face prin 3 conducte de aducțiune:

- de la frontul vechi la rezervoarele R1-R4 din complexul de înmagazinare-pompare Autogară prin 2 conducte Dn 500 mm și Dn 600 mm;
- de la frontul nou la rezervorul R5 din complexul de înmagazinare-pompare "Melchisedec" printr-o conductă cu diametrul Dn 800 mm.

c) Complexe de înmagazinare – pompare

c.1. Complexul de înmagazinare - pompare Autogară are în componență:

2 rezervoare V = 2500 mc

2 rezervoare V = 5000 mc

statie de pompare echipata cu pompe tip ATURIA 5 buc. NE 15 x 40, Q = 350 mc/ h, P = 75 kW, una pompa ATURIA NA 10 x 20B, Q = 250 mc/ h, P = 37 kW.

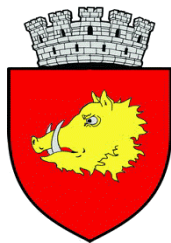
c.2. Complexul de înmagazinare - pompare "Melchisedec" are în componență:

1 rezervor V = 5000 mc;

1 statie de pompare echipata cu pompe tip ATURIA 3 buc. NE 15 x 40, Q = 350 mc/ h, P = 75 kW, una pompa ATURIA NA 10 x 20B, Q = 250 mc/ h, P = 37 kW.

d) Rețeaua de distribuție

Rețeaua de distribuție stradală din municipiul Roman are o lungime de 107 km, pe întreg intervalul analizat (2007-2011). În interiorul cvartalelor distribuția apei se realizează prin 44 km de rețele de serviciu. În prezent, are loc extinderea rețelei de apă în cartierele Primăverii și Nicolae Bălcescu.

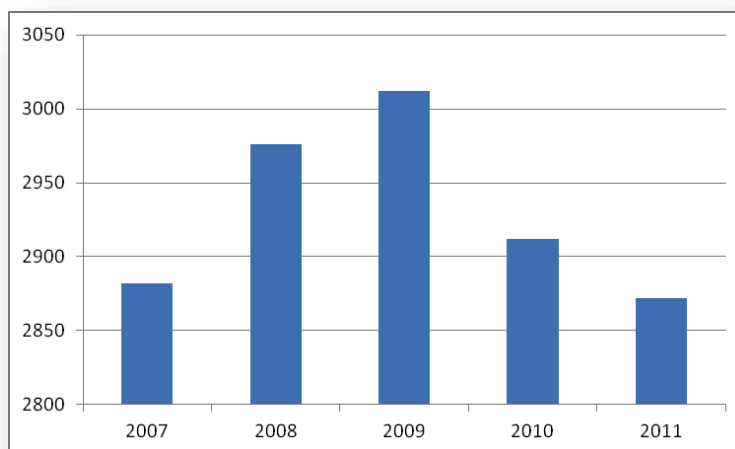

La finalizarea acestor extinderi practic toate străzile din municipiu vor dispune de rețele de distribuție apa potabilă.

Diametrul rețelelor de distribuție este cuprins între Dn 80 mm și Dn 350 mm.

Majoritatea materialului tubular (59%) îl reprezintă conductele din oțel, restul fiind din fontă, PEHD și azbociment. Deși în ultimii 4 ani s-au făcut constant investiții, **în momentul de față, 74% din lungimea totală a conductelor a ajuns să înregistreze o durată de viață mai mare de 20 de ani**.

Fig. 16. Cantitatea de apă consumată (mii mc) în municipiul Roman în perioada 2007-2011

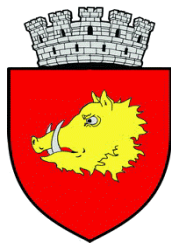

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO ONLINE (2013)

În ceea ce privește consumul de apă, acesta a înregistrat unele variații în intervalul analizat, atingând un maxim în anul 2009, când s-au consumat 3012 mii metri cubi de apă, pentru a scădea la 2872 mii metri cubi în anul 2011, pe fondul unui consum casnic mai redus și a unei mai bune gestionări a rețelei.

e) Volume și debite de apă asigurate de surse:

- Sursa Pildești (front vechi)
Qzimax= 49680 mc/zi Vmax= 49680 mii mc
Qzimed= 33826 mc/zi Vmed= 33826 mii mc
Qzimin= 17971 mc/zi Vmin= 17871 mii mc
- Sursa Simionești + dren

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

$Q_{zimax} = 15984$ mc/zi $V_{max} = 15984$ mc/zi $V_{anual\ max} = 5834$ mii mc
 $Q_{zimed} = 11488$ mc/zi $V_{med} = 11488$ mc/zi $V_{anualmed} = 4179$ mii mc
 $Q_{zimin} = 6912$ mc/zi $V_{min} = 6912$ mc/zi $V_{anualmin} = 2523$ mii mc

■ Aducțiunea Timișești

$Q_{max} = 10368$ mc/zi $V_{max} = 10368$ mc/zi $V_{anual\ max} = 3784$ mii
 $Q_{med} = 2160$ mc/zi $V_{med} = 2160$ mc/zi $V_{anualmed} = 788$ mii mc
 $Q_{min} = 0$ mc/zi $V_{min} = 0$ mc/zi $V_{anualmin} = 0$

6.2. Rețeaua de canalizare

a) Rețeaua de canalizare - sistem unitar

Rețeaua de canalizare are o lungime de 147 km pe întreaga perioadă de analiză (2007-2011), este construită din tuburi de beton $D_n=300-1.600$ mm și avea (conform PUG Roman) 2.953 cămine de racord și 980 cămine de control/vizitare.

Distribuția rețelei pe diametre și lungimi este următoarea:

- $d_n=300$ mm - l = 40.745m;
- $d_n=400$ mm - l = 3.047m;
- $d_n=600$ mm - l = 5.446m;
- $d_n=800$ mm - l = 580m;
- $d_n=1.000$ mm - l = 2.414m;
- $d_n=1.600$ mm - l = 1.101 m;
-ovoid 1.100/1.650mm - l = 1.306m;
-ovoid 1.200/1.800mm - l = 6.388m.

Rețeaua de canalizare dispune de 8 colectoare secundare și un colector principal care deșează în stația de epurare. Aceasta rețea deserveste cca 95% din suprafața municipiului, iar apele industriale sunt preluate în proporție de 45%. În prezent, are loc extinderea rețelei de canalizare din cartierele Petru Rareș, Nicolae Bălcescu, Danubiana, Primăverii și Mihai Viteazul.

Deoarece municipiul Roman prezintă trei zone distincte ca relief, se asigură pomparea apei uzate spre colectorul care duce la stația de epurare prin cele 4 stații de pompare amplasate astfel:

-stația de pompare SP1 este amplasată la intersecția străzilor Sucedava și Roman Musat;
-stația de pompare SP2 este amplasată la intersecția străzilor Moldovei și Luceafărului și este prevăzută cu un deversor și canalizare din tuburi de beton $D_n 300$ care deversează în râul Moldova, în cazurile în care se produc avarii în stația de epurare sau la ploi cu debit foarte mare, în prezent nefuncțională;

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

-stația de pompare SP3 deservește zonele industriale și este amplasată la intersecția străzilor Petru Rareș și Miron Costin. Înainte de intrarea în stație există un deversor de 1.400 mm diametru, amplasat pe str. Petru Rareș, care deversează apele reziduale în râul Moldova, în cazurile în care se produc avarii în stația de epurare sau la ploii cu debit foarte mare;

-stația de pompare SP4 este amplasată în incinta ștrandului, preia apele reziduale din zona Favorit, Panait Donici și le pompează în rețeaua de canalizare de pe strada Moldovei.

Pe colectorul principal care duce spre stația de epurare, la intersecția străzii Islazului cu strada Bogdan Dragoș, este construit un deversor amonte SE de 1.400mm diametru, care este folosit în caz de avarii în stația de epurare și la ploii torențiale cu debite mari.

Întreprinderile industriale din Roman sunt în mare parte racordate la rețeaua de canalizare a municipiului, excepție făcând societățile AGRANA ROMANIA SA, ARCELORMITTAL TUBULAR PRODUCTS SA, SOMACO SA, CERSANIT ROMÂNIA S.A. - care sunt dotate cu stații proprii de epurare, cu descărcare în râul Moldova sau în Siret.

b) Stația de epurare

Stația de epurare a municipiului Roman este situată în extremitatea de est a municipiului Roman, pe malul drept al râului Siret, amonte de confluența râului Moldova cu râul Siret;

Proveniența apelor uzate: ape uzate colectate în sistemul de canalizare a municipiului Roman - sunt ape menajere provenite de la locuințele din municipiu și ape uzate industriale provenite de la agenții economici cu activități pe raza municipiului Roman.

Dupa epurare apele uzate sunt descarcate în emisarul care este râul Siret.

Date tehnice privind stația de epurare:

Debit proiectat: $Q_{zimax} = 780l/s$, $Q_{oramax} = 940l/s$

Debit realizat: $Q_{zi med} = 347l/s$

Tipul epurării: epurare mecano-biologică și linie de tratare a nămolului cu fermentare anaerobă. În prezent, stația suferă un proces de extindere și modernizare.

În prezent, se derulează programul cu finanțare de la Guvernul României „**Extinderea rețelelor de alimentare cu apă și a rețelelor de canalizare în municipiul Roman**” (aprobat și în derulare) - „Programul pentru protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare” - Administrația Fondului pentru Mediu din cadrul Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice. Beneficiarul acestui proiect este Municipiul Roman, iar valoarea sa este de circa 1 mil. de Euro.

În paralel, se află în curs de implementare proiectul „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Neamț”, co-finanțat din POS MEDIU 2007-2013. Acesta reprezintă primul pas din măsurile cuprinse în Master Planul privind dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată în

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

județul Neamț, elaborat în cadrul unui proiect ISPA. Obiectivul proiectului îl reprezintă reabilitarea și extinderea sistemului de captare, tratare și distribuție a apei și a sistemului de colectare și epurare a apei uzate în aglomerările din județ, în scopul conformării cu obligațiile privind calitatea apei, prevăzute în Tratatul de Aderare, precum și cu obiectivele Programului Operațional Sectorial de Mediu. Proiectul constă, în principal, în măsuri de reabilitare a captărilor de apă, a stațiilor de clorinare, a conductelor de aducțiune și a rezervoarelor, construcția și reabilitarea stațiilor de pompare și extinderea sistemelor de distribuție a apei, precum și extinderea sistemelor de colectare a apei uzate, incluzând construcția stațiilor de pompare, extinderea și reabilitarea stațiilor de epurare apă uzată.

În cazul Aglomerării Roman, proiectul prevede extinderea rețelei de canalizare cu 14.453 de metri, pe 34 de străzi, construcția a 12 stații noi de repompare a apei uzate și a 5.300 de metri de conducte de refulare. De asemenea, proiectul implică reabilitarea în totalitate a stației de tratare a apei uzate și aducerea acesteia la standardele europene privind parametrii apelor uzate tratate.

6.3. Rețeaua de alimentare cu gaze naturale

Aflat în apropierea a două magistrale de gaz, municipiul Roman are asigurată furnizarea de gaze de către societatea E-ON GAZ. Rețelele de gaz din oțel sunt relativ noi și au o durată de viață de aproximativ 15 ani.

Ca și valori procentuale, peste 90% din locuitori sunt deserviți de rețeaua de gaz. Zona fără acoperire completă este cartierul Bălcescu (rețeaua acoperă doar parțial teritoriul acestuia).

În prezent municipiul Roman este alimentat cu gaze naturale prin intermediul unei stații de predare amplasată în zona de sud-est. Numărul actual de stații de reglare a gazului este 8, lungimea conductelor de distribuție în exploatare fiind de 102 km din care 88 km sunt de presiune redusă și 14 km de presiune medie, 41 km de branșamente din care 40 km sunt de presiune redusă și 1 km de presiune medie.

În cazul vârfurilor de consum, presiunea gazelor naturale scade foarte mult, aceasta fiind principala disfuncționalitate în alimentarea cu gaze naturale a municipiului. Pentru a se evita by-pass-ul stațiilor de reglare în aceste situații, se preconizează creșterea numărului acestora.

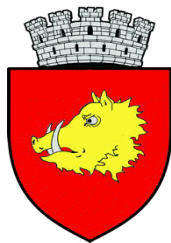
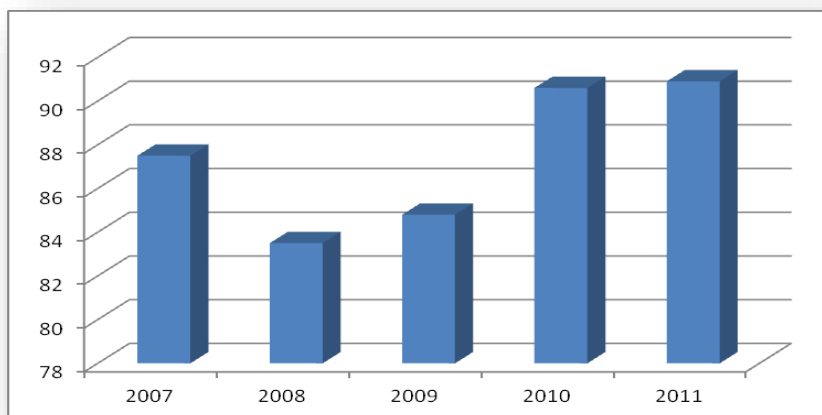

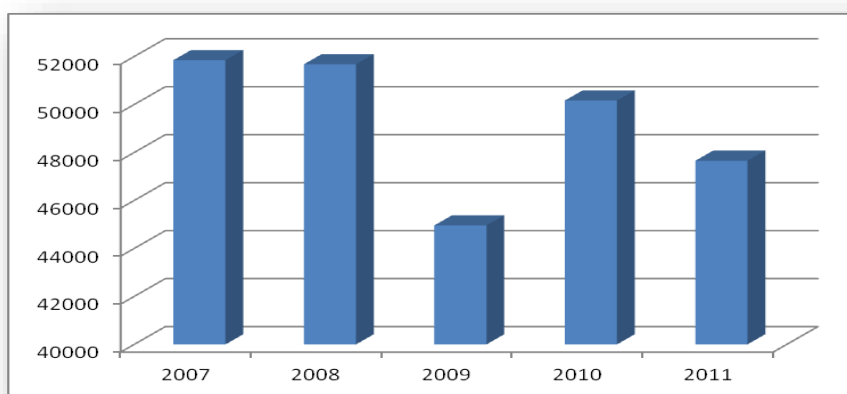
Fig. 17. Evoluția lungimii conductelor de distribuție a gazului în municipiul Roman în perioada 2007-2011

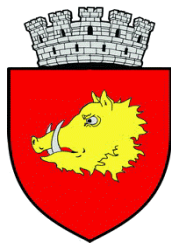
Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO ONLINE (2013).

Contrar dinamicii pozitive a lungimii rețelei de gaz, cantitatea de gaze naturale distribuite cunoaște o tendință de scădere, de la 51848 mii mc în 2007 la 47656 mii mc în 2011, la aceasta contribuind în mod deosebit declinul și/sau re tehnologizarea anumitor ramuri industriale, mari consumatori.

Fig. 18. Evoluția consumului de gaze naturale în municipiul Roman în perioada 2007-2011

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO ONLINE (2013).

Se constată că în anul 2009, pe fondul debutului crizei economice, cantitatea distribuită a scăzut la 44961 mii metri cubi, pentru a reveni la valori ceva mai ridicate în 2010, fără a atinge însă valorile anterioare perioadei de criză.

6.4. Rețeaua de alimentare cu energie termică

Până la începutul anilor 2000, alimentarea cu energie termică a blocurilor de locuințe din Municipiul Roman s-a făcut cu ajutorul unor centrale termice de cvartal alimentate cu gaze naturale sau CLU. Acestea erau amplasate în centrul de greutate al cartierelor sau ansamblurilor de blocuri, ținând seama și de posibilitățile de spațiu, de cuplare cu clădirile existente și de etapizarea construcțiilor.

Datorită opțiunii cetățenilor de a-și asigura încălzirea locuințelor din alte surse, cu precădere prin instalarea de centrale termice individuale pe bază de gaze naturale, în anul 2008 s-a renunțat la sistemul de termoficare centralizat. Pentru o parte dintre clădirile și echipamentele fostului sistem centralizat se caută actualmente soluții de reconversie funcțională.

6.5. Rețeaua de alimentare cu energie electrică

Municipiul Roman este alimentat cu energie electrică de la Uzina Hidroelectrică Stejarul și Centrala Termoelectrică Borzești, care sunt racordate la sistemul energetic național.

Alimentarea cu energie electrică se face prin intermediul următoarelor stații de transformare :

- stația de transformare Roman Oraș:

110KV/6KV - 1 x 25 MVA

- stația de transformare Roman Sud:

110KV/20 KV - 1 x 25 MVA

- stația de transformare Roman Vest:

110KV/20 KV - 1 x 16 MVA

- stația de transformare Laminor echipată cu următoarele transformatoare :

110KV/6KV - 1 x 25 MVA

110KV/20 KV - 1 x 25 MVA

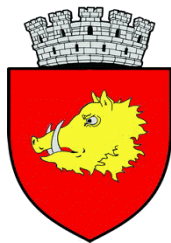
110KV/20 KV - 1 x 20 MVA

- stația de transformare Petrotub echipată cu următoarele transformatoare:

110KV / 20KV / 6 KV - 1 x 16 MVA

110KV/6KV - 1 x 25 MVA.

Rețeaua de medie tensiune din municipiul Roman este de 6 KV și de 20 KV și este pozată în canalizație subterană pe domeniul public. Ea este realizată din fideri subterani care unesc între ei punctele de alimentare și cabluri subterane care alimentează în sistem dublat posturile de

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

transformare.

Rețeaua de medie tensiune subterană LES - 6 KV are o lungime de 22 km, iar rețeaua de medie tensiune subterana LES - 20 KV are lungimea de 86 km.

Rețeaua electrica este acoperită în întregime de posturi de transformare, iar populația este deservită în proporție de 99%.

Posturile de transformare se află în exploatarea EON-ELECTRICA și sunt fie subterane (blocuri), fie în construcție de zidărie sau metalice. Ele sunt încărcate în medie 75 - 80 %.

Rețeaua de joasa tensiune din municipiul Roman este la o tensiune de 0,4 KV si este pozată subteran si aerian.

Din posturile de transformare existente sunt alimentați toți consumatorii printr-o rețea de joasă tensiune în cea mai mare parte pozata subteran. În anumite părți ale orașului, rețeaua de joasă tensiune este montata pe console la fațada clădirilor sau chiar pe stâlpi la periferia orașului.

Rețeaua de joasă tensiune subterană - LES - 0,4 KV are o lungime de 166 km, iar rețeaua de joasă tensiune aeriană LEA - 0,4 KV are lungimea de 39 km.

Municipiul Roman este prevăzut cu rețea electrica de iluminat public, care este de joasă tensiune - 0,4 KV, fiind pozată subteran și aerian atât pe principalele artere de circulație, cât și pe celelalte străzi ale orașului.

Iluminatul public din municipiul Roman va fi asigurat, începând cu 2014, integral, prin punerea în funcțiune a Microhidrocentralei de pe râul Moldova, investiție de circa 25 milioane de lei, finanțată prin Programul Operațional Sectorial - Creșterea Competitivității Economice" (Axa 4.2. - "Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea de energie verde"). Aceasta va produce 3 GWh de energie regenerabilă/an, având o putere instalată de 580 kW.

Proiectul "Microhidrocentrală pe râul Moldova, municipiul Roman", derulat în perioada 2012 –

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

2014, va pune Romanul pe harta energetică a României.

Populația municipiului și agenții economici vor beneficia de creșterea standardului de viață, pentru că proiectul urmărește: producerea de energie electrică din sursele regenerabile, un tip de energie nepoluantă, inepuizabilă, pe termen mediu și lung; este cea mai simplă soluție constructivă; turbinele electrice sunt cele mai eficiente și ieftine generatoare de energie electrică; are o durată de viață lungă; are cost investițional minim; reducerea cheltuielilor cu energia electrică necesară instituțiilor care asigură servicii de interes public general.

Proiectul va genera implicarea activă a mediului de afaceri atât în activități comerciale cât și în sfera agrementului, prin investițiile pe care aceștia le vor realiza la nivel local, datorită accesului la zona în care se va produce energia electrică din surse regenerabile, acumularea putând fi valorificată pentru turism.

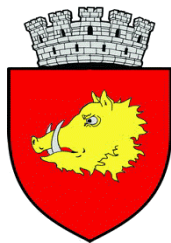
6.6. Rețeaua de telecomunicații

Operatorul de telefonie ROMTELECOM acoperă întreaga zonă a municipiului Roman. În prezent, funcționează o centrală telefonică digitală ALCATEL, amplasată într-o clădire proprie, în apropierea poștei, pe strada Cuza Voda nr.1 și racordată la un cablu telefonic interurban care face legătura cu Piatra Neamț. Această centrală telefonică are capacitate și rezerve suficiente pentru toate cererile existente și preconizate.

Traseele majore de cabluri se află în canalizația amplasată în trotuare sau carosabil pe principalele străzi din municipiu.

În perioada 1999 - 2010 întreaga rețea a fost modernizată prin schimbarea cablurilor de telefonie. În zonele de blocuri, rețeaua este subterană, iar în cele de case, aeriană. Printre operatorii de telefonie mobilă cu cei mai mulți clienți la nivel local se numără: ORANGE, VODAFONE, COSMOTE.

Principalii furnizori de servicii de internet și televiziune prin cablu pe raza municipiului Roman sunt, în afară de ROMTELECOM, UPC România SA și RCS-RDS.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

7. Economie

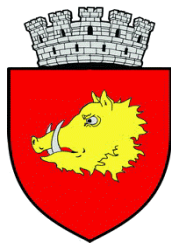
7.1 Scurt istoric.

De-a lungul vremii, Romanul a trecut prin mai multe etape și stadii de dezvoltare: târg, reședință domnească, reședință de județ, actualmente municipiu. Încă din secolele XVI-XVII așezarea a reușit să se dezvolte și să se impună ca un important centru în care meșteșugarii și negustorii desfășurau o intensă activitate. Odată cu creșterea producției de mărfuri și diversificării schimburilor economice, tendință începută la nivelul întregii regiuni încă din sec. al XVIII-lea, Romanul crește ca importanță, mai ales odată cu apariția în sec. al XIX-lea a unor întreprinderi.

Prima întreprindere industrială mai însemnată de la nivelul municipiului Roman a luat ființă în anul 1900, când își începea producția Fabrica de Zahăr (actuala S.C. AGRANA ROMÂNIA S.A.). În preajma Primului Război Mondial s-a înființat un atelier pentru reparații cu caracter militar, transformat ulterior în Arsenalul Armatei (actuala SC UMARO S.A.). Industria orașului între cele două războaie mondiale se limita la întreprinderi de proporții mici, cu caracter meșteșugăresc, precum și câteva ateliere pentru fabricarea săpunului, fabrici de teracotă și cărămidă.

O dată cu instalarea regimului comunist, dezvoltarea orașului a fost axată în principal pe amploarea luată de industrie, în special metalurgia feroasă și industria construcțiilor de mașini. Cele mai importante unități industriale construite în această perioadă au fost: Întreprinderea de Țevi Roman

(înființată în anul 1957), Întreprinderea Mecanică Roman (fostul arsenal al armatei) și Întreprinderea de Fire și Fibre Poliamidice Roman (înființată în anul 1979, construită pe locul fostului aerodrom Roman). În perioada tranziției de la economia centralizată la cea de piață, în orașul Roman s-a observat o restructurare a activității industriale, prin dispariția unor întreprinderi (de ex. POLIROM S.A., FONTAX S.A.) și restrângerea activității altora (de ex. UMARO S.A., S.C. ARCELOR MITTAL TUBULAR PRODUCTS S.A., etc.), concomitent cu dezvoltarea semnificativă a industriei ușoare (confectii și tricotaje) și a sectorului terțiar, cu precădere a comerțului.

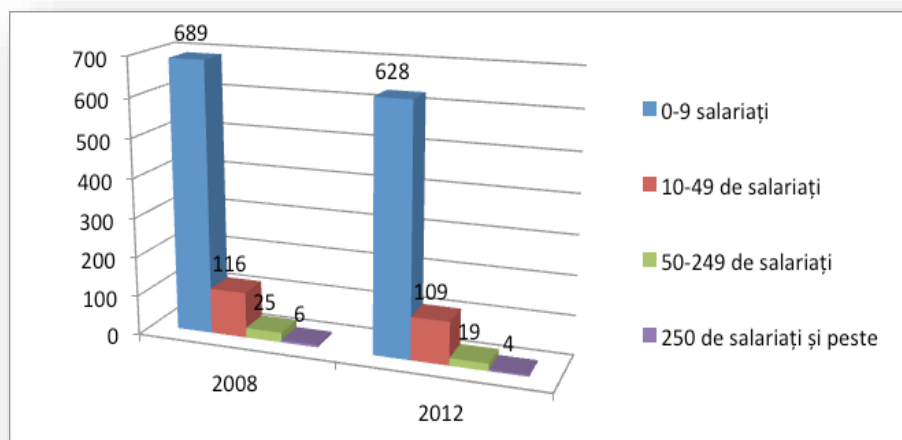
7.2 Agenții economici. Antreprenoriatul

În prezent, în municipiul Roman își desfășoară activitatea 1451 de societăți comerciale (15,05% din totalul societăților active în județul Neamț).

Cele mai multe își desfășoară activitatea în sectorul industriei prelucrătoare, al comerțului și serviciilor. Din punct de vedere al formei juridice de organizare, majoritatea firmelor sunt societăți cu răspundere limitată, iar un număr redus sunt societăți pe acțiuni.

În anul 2012, se poate observa că din totalul firmelor din municipiu, 689 sunt microîntreprinderi, 116 sunt firme mici, 25 sunt întreprinderi mijlocii și 4 întreprinderi se încadrează în categoria firmelor mari cu peste 250 de angajați. Ponderea sectorului IMM la nivelul municipiului este de 99,9% peste media județeană și cea regională. Rata antreprenoriatului (numărul de întreprinderi la 1000 de locuitori) în municipiul Roman este de 28,61% peste rata medie județeană (21,13%) și națională.

Figura 1 Structura întreprinderilor din municipiul Roman, în funcție de clasa de mărime

Sursa: Baza de date Borg Design

Se observă că în anul 2012 comparativ cu anul 2008, numărul microîntreprinderilor a scăzut cu 9,71%, al întreprinderilor mici cu 6,4%, al întreprinderilor medii de la 25 la 19 și al întreprinderilor mari a scăzut de la 6 la 4.

Cei mai importanți agenți economici din municipiul Roman, după cifra de afaceri înregistrată în anul 2012, au fost următorii:

Tabelul 1 Clasificarea agenților economici din Municipiul Roman, după cifra de afaceri înregistrată în 2012

Denumirea companiei	Domeniu de activitate	Cifra de afaceri	Profitul brut	Nr. Salariați
AGRANA ROMANIA S.A.*	Fabricarea zahărului	1.223.059.099	1.829.725	599
ARCELORMITTAL TUBULAR PRODUCTS ROMAN SA	producția de tuburi, țevi	826.413.602	26.901.231	1125
MARSAT SA	Depozitări	102.537.143	5.984.200	79
S.C. SOMACO GRUP PREFABRICATE S.R.L.**	Fabricarea produselor din beton pentru construcții	100.478.353	-14.370.092	440
CERSANIT TRADE SRL	comerț cu ridicata al materialelor de construcții și producție de obiecte ceramice	84.845.852	-265.450	31
CERSANIT ROMÂNIA S.A.	Fabricarea de obiecte sanitare din ceramică	69.967.844	-3.262.711	527
INTERAMAL GROUP DISTRIBUTION SRL	comerț cu ridicata al băuturilor	59.857.750	-876.926	114
BRILIANT SRL	comerț cu amănuntul al carburanților	39.920.302	335.969	47
IMROM SA	fabricarea altor produse din minerale nemetalice	29.907.044	7.951	104
SUINPROD SA	creșterea porcinelor	29.699.968	89.323	164
VALDAN SRL	comerț cu amănuntul al	24.803.867	561.678	5

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

	produselor alimentare			
CAREMIL SRL	fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	24.676.581	813.735	298
PROIECTE IMOBILIARE SRL	activități de jocuri de noroc și pariuri	23.728.141	57.169	69
ULTRA TOTAL INVEST SRL	comerț cu amănuntul	23.664.477	34.969	12
HIDROTERM SA	lucrări de construcții a proiectelor utilitare pt fluide	21.153.258	908.286	83
SIMIAL SRL	comerț cu ridicata	18.837.211	152.932	23
TERMOPLAST SRL	fabricarea articolelor din material plastic	16.076.381	10.188	87
SMIRODAVA SA	fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte	15.440.569	358.120	237
GRUP LEMN SRL	tăierea și rindeluirea lemnului	15.347.807	844.920	117
ODLO	fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	12.827.329	-185.955	376
JORA SERVICE SRL	fabricarea pâinii	12.710.437	397.643	9
PAGI G&P SRL	operațiuni de mecanică generală	11.985.208	3.712.172	44
ELEROM SA	fabricarea motoarelor, generatoarelor electrice	11.607.134	568.428	114
AAM COM GRUP SRL	comerț cu ridicata	10.984.929	234.266	7
METEX SA	închiriere bunuri	10.548.098	4.311.810	19
ROSSAL SRL	servicii colectare deșeuri	10.399.744	343.557	155
GECIAN PROD SRL	comerț cu amănuntul	10.027.113	80.673	10
OLARIU CONSTRUCT SRL	comerț cu ridicata	9.988.434	329.033	15
OCCIDENTAL CONSTRUCT SRL	construcții	9.867.494	39.644	36

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

MORARIT PANIFICATIE ROMAN SA	fabricarea produselor de morărit	9.811.055	25.193	155
MARCEL TRADING SRL	comerț cu ridicata	7.382.327	-29.527	23
PRODMAN SRL	Depozitări	6.881.880	157.367	14
RO EST DIVISION SRL	comerț cu amănuntul	6.397.668	-153.492	24
DORIVI PRODCOM SRL	fabricarea pâinii	6.024.182	129.214	65
UMARO S.A.	Fabricarea utilajelor și a mașinilor-uneltelor pentru prelucrarea metalelor	4.909.198	-2.820.101	194
MIRALUCIA PROD S.R.L.	Fabricarea pâinii	4.590.371	185.609	113
APPLE PIE S.R.L.	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	4.304.302	464.303	112
SABUS S.R.L.	Fabricarea pâinii	4.186.470	8.300	65
RELEN COM IMPORT EXPORT S.R.L.	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	4.028.889	-344.718	126

**S.C. AGRANA ROMÂNIA S.A. are sediul social în Municipiul București și o sucursală în Municipiul Roman, iar rezultatele financiare raportate pentru anul 2012 sunt cumulative pentru toate cele 3 fabrici deținute în țară.*

***S.C. SOMACO GRUP PREFABRICATE S.R.L. are sediul social în Municipiul București și un punct de lucru în Municipiul Roman, iar rezultatele financiare raportate pentru anul 2012 sunt cumulative pentru toate cele 4 fabrici deținute în țară*

Sursa: Baza de date Borg Design

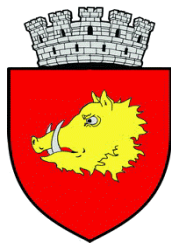
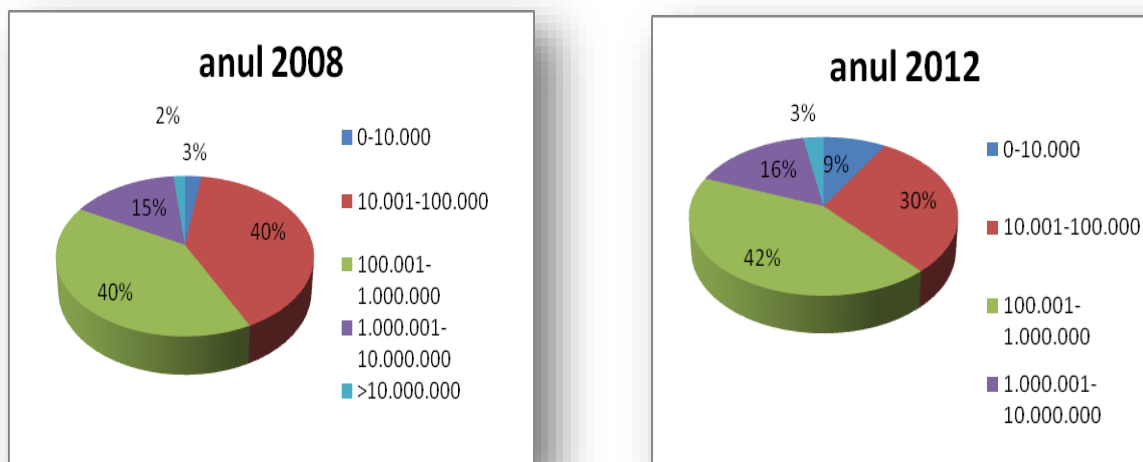
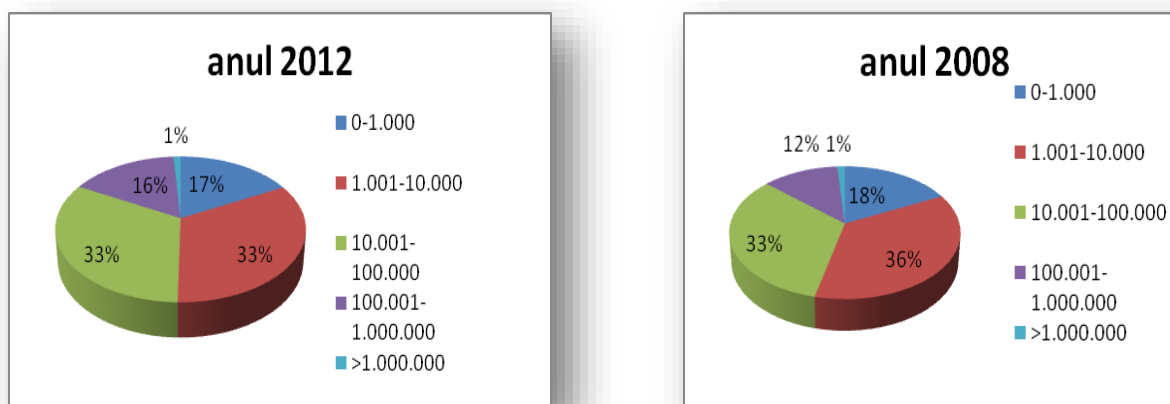

Figura 2 Structura firmelor după cifra de afaceri înregistrată în anul 2008 și 2012

Sursa: Baza de date Board Design

Figura 3 Structura firmelor după profitul obținut înregistrată în anul 2008 și 2012

Sursa: Baza de date Board Design

7.3 Analiza sectorială

După obiectul de activitate, în anul 2012, structura agenților economici din Municipiul Roman este următoarea:

Tabelul 4 Structura agenților economici din municipiul Roman după obiectul principal de activitate

Obiect de activitate	Nr de firme la 31.12.2012	cifra de afaceri totală (lei) 31.12.2012	Nr de salariați la 31.12.2012
Agricultură și silvicultură	14	151.221.502	310
industria extractiva	2	326.911	3
industria prelucrătoare	93	1.075.789.322	4.162
producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze, distribuția apei, salubritate, gestiunea deșeurilor	6	14.738.279	174
Construcții	75	81.663.137	659
comerț cu amănuntul și ridicata	362	497.644.192	1.767
transport și depozitare	56	35.031.522	265
hoteluri și restaurante	49	1.003.439	402
informații și comunicații	19	2.896.086	53
alte servicii	149	72.277.226	790

Sursa: Baza de date Borg Design

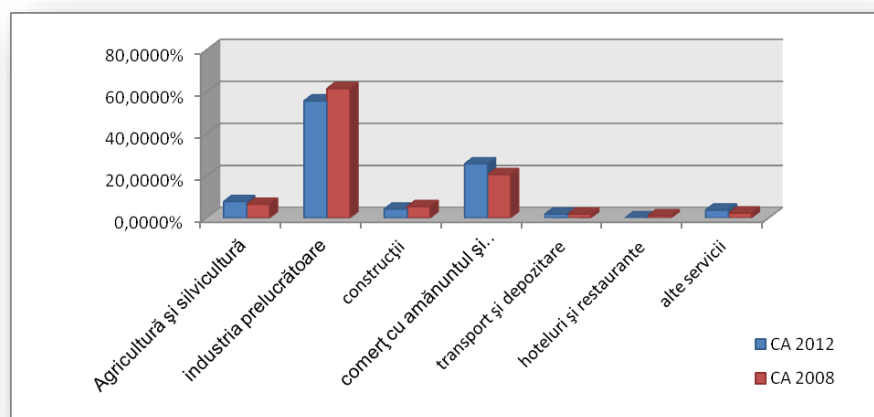
Unele din societățile comerciale amintite deși au sediul social în municipiul Roman au puncte de lucru și în alte orașe, astfel indicatorii economici raportați cuprind și activitatea acestora, fiind greu de determinat procentul din activitatea lor care este realizat în municipiu.

Din analiza Tabelului 2 privind societățile comerciale din municipiul Roman se poate observa că la nivelul acestuia principalele sectoare de activitate sunt : comerțul (cu ridicata sau cu amănuntul), industria prelucrătoare, transportul și depozitarea, construcțiile și alte activități.

Trebuie menționat faptul că în subcategoria “Alte activități” sunt cuprinse: intermedierea financiară și asigurările, tranzacțiile imobiliare, activitățile profesionale și științifice, activități de servicii administrative și de suport, administrație publică, sănătate și asistență socială, învățământ, activități de spectacole, culturale și recreative.

Figura 5 Structura cifrei de afaceri totale (% din total) a agenților economici din municipiul Roman, pe principalele sectoare de activitate , în 2008 și 2012

Sursa: Baza de date Borg Design

În perioada 2008-2012 se observă fluctuații ale cifrei de afaceri a întreprinderilor din municipiul Roman. S-au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri în sectoarele: agricultură și silvicultură (+41,7%), industrie prelucrătoare (7,12%), comerț (47,9%), transport și depozitare (14,7%), alte servicii. De asemenea au fost înregistrate scăderi în sectoare precum construcții (-7,4%) și hoteluri și restaurante (-4,5%). Acest fapt poate fi explicat pe fondul crizei economice care a afectat în principal aceste sectoare.

7.3.1. Sectorul agricol

În anul 2012, suprafața totală a Municipiului Roman era de 2.983 ha, din care 1.646 ha reprezentau suprafața agricolă, 1.264 ha suprafața arabilă, 152 ha pășunile, 7 ha viile și pepinierele viticole, 2 ha livezile și pepinierele pomicole. Ca urmare a presiunii imobiliare de scoatere a terenurilor din circuitul agricol, față de anul 2007, în anul analizat suprafața agricolă a scăzut cu 221 ha (15,5% din totalul suprafeței agricole).

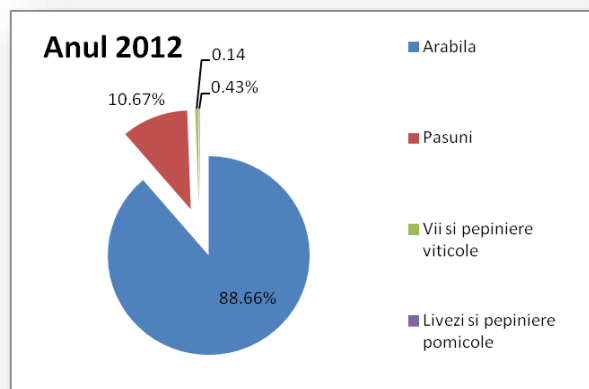
În anul 2012, se observă preponderența terenurilor arabile (88,66%) în totalul suprafeței agricole utilizate. Pășunile reprezintă 10,67% din aceasta, culturile viticole și pomicole 0,43% , respectiv 0,14%.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

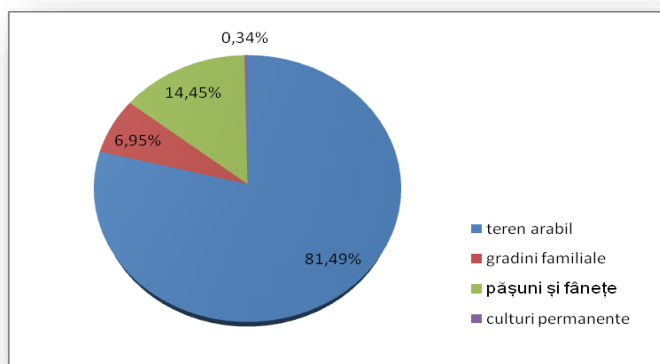
Figura 6 Suprafața agricolă, după destinație în anul 2012

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din 2010, în municipiul Roman exista un număr de 728 de exploatații agricole, cu o suprafață totală de 1099.41 hectare, dintre care sunt utilizate 1014,87 hectare, iar restul de 84,54 hectare sunt neutilizate sau utilizate în alte scopuri. Din cele 728 de exploatații agricole, 477 sunt mixte (cultura plantelor și creșterea animalelor), 188 cultivă exclusiv plante iar 63 sunt axate exclusiv pe creșterea animalelor. Astfel, se observă că mărimea medie a unei exploatații agricole din municipiu este de 1,39 hectare, mai mică decât media județeană și regională.

Figura 7 Suprafața agricolă utilizată în Municipiul Roman, după destinație, în anul 2010

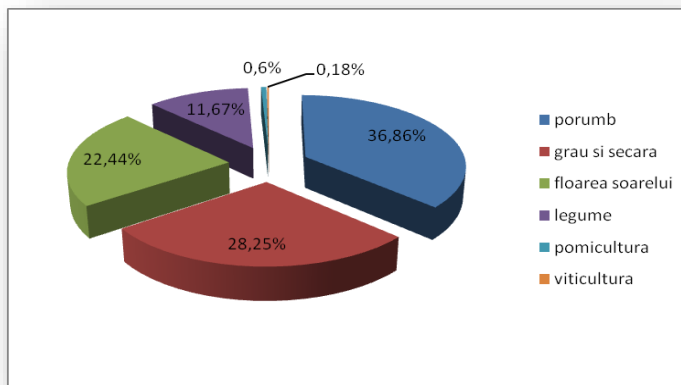
Sursa: Institutul Național de Statistică. Rezultatele finale ale RGA 2010

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

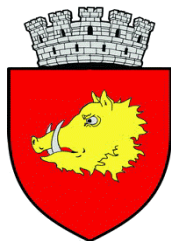
Cu privire la cultura plantelor se observă că preponderent a fost plantat porumb (236,4 ha), grâu și secară (181,16 ha), floarea soarelui (143,93 ha), legume (74,85 ha). De asemenea, se poate observa că pomicultura și viticultura se practică pe suprafețe restrânse (3.86 ha, respectiv 1.18 ha).

Sursa: Institutul Național de Statistică. Rezultatele finale ale RGA 2010

Agricultura din Municipiul Roman se bazează pe exploatații individuale cu echipamente și mașini agricole (tractoare, pluguri pentru tractoare, cultivateoare mecanice, semănători cu tracțiune mecanică, etc). Conform datelor de la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în Municipiul Roman funcționează spații autorizate pentru depozitarea produselor agricole ale firmelor SC Morărit Panificație SRL (magazie cu o capacitate totală autorizată de 2960 tone), SC Agro Drinks SRL (magazie cu o capacitate de 2400 tone), SC Marsat SA (magazie cu o capacitate de 24.000 tone și un siloz cu o capacitate de 34.000 tone), SC Suinprod SA (magazie cu o capacitate de 8000 tone), SC Fitosem Liv SRL (magazie cu o capacitate de 6000 tone).

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Încă din 2008 administrația locală a încercat să aducă cât mai aproape de cetățeni producătorii agricoli prin înființarea de **micro - piețe în fiecare dintre cartierele importante** precum și reabilitarea celor deja existente, impunând noi standarde de calitate în serviciile oferite româșcanilor. Astfel, proiectul de modernizare din Piața Smirodava, după construirea unui spațiu acoperit pentru desfacerea fructelor și legumelor, a fost completat prin inaugurarea zonei de desfacere a produselor lactate.

În Piața Centrală s-a efectuat închiderea cu ruloari și uși culisante a zonei de producători, reușindu-se astfel protejarea de intemperii a producătorilor și a mărfurilor vândute de aceștia, Sectorul comerțanți a fost extins și s-au achiziționat mese noi care să fie comparabile cu cele din Sectorul de producători.

În Hala Centrală au fost efectuate lucrări de reparații și igienizare și au fost achiziționate noi vitrine frigorifice iar pe str. Aprodu Arbore a fost amenajat obiectivul Ograda căruțe și sector cereale. În anul 2012, Direcția Administrația Piețelor, Bazar, Obor Roman, prin activitatea desfășurată a administrat și modernizat piețele din municipiu: Piața Centrală, Piața Smirodava, Piața Anton Pann, Piața Danubiana, obiectivul Ograda căruțe și sector cereale din Str. Aprodu Arbore și Hala Centrală.

Pentru anul 2014, principalul obiectiv de investiții este construcția Parcării etajate în Piața Centrală. În ceea ce privește ramura creșterii animalelor, conform datelor de la RGA 2010, în Municipiul Roman efectivele de animale erau următoarele:

Tabelul 3 Efectivele de animale din Municipiul Roman

Efective de animale	RGA 2010
Bovine	287

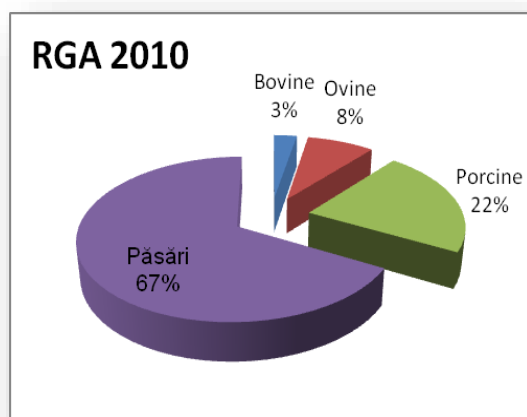
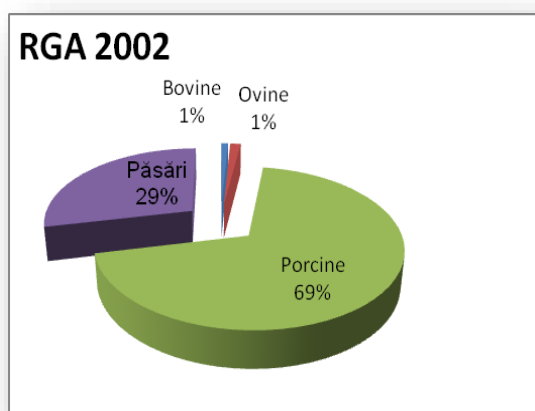
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Ovine	838
Caprine	309
Porcine	2205
Păsări	6769
Cabaline	70
Iepuri de casă	14
Familii de albine	240

Sursa: Institutul Național de Statistică. Rezultatele finale RGA 2010

Figura 8 Comparare între efectivele de animale din municipiul Roman, la RGA 2002 și 2010

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

În municipiul Roman funcționează o fermă zootehnică de mari dimensiuni (a SUINPROD S.A. Roman, profilată pe creșterea porcinelor), o Stațiune de cercetare pentru sfecla de zahăr (aflată în conservare) și societăți agricole (de exemplu SC Marsat SA).

7.3.2. Sectorul industriei

În acest sector își desfășoară activitatea 95 agenți economici dintre care, 2 agenți economici în industria extractivă, 93 în industria prelucrătoare, care asigură un număr de 4165 de locuri de muncă (30,73% din totalul locurilor de muncă). Se observă că sectorul industriei prelucrătoare este dezvoltat și astfel prezintă importanță deosebită pentru economia municipiului Roman. La acest nivel, cele mai dezvoltate sub-sectoare sunt industria textilă (32,3% din firme își desfășoară activitatea în acest sub-

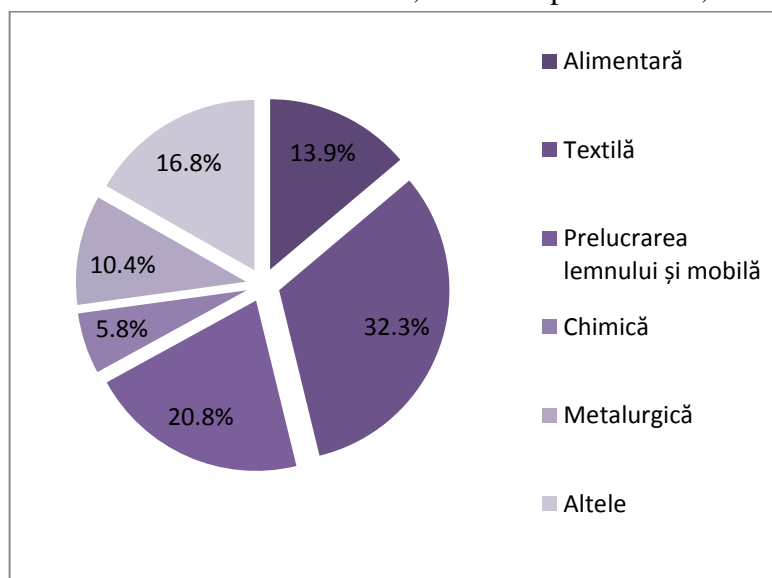

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

sector), prelucrarea lemnului și mobilă (20,8%), industria alimentară (13,9%) și industria metalurgică (10,4%).

Figura 9 Structura sectorului industrie, în municipiul Roman, în anul 2012

Sursa: Baza de date Borg Design

În industria alimentară, în anul 2012 activau 12 firme. Se observă că numărul salariaților din acest sub-sector a scăzut de la 448 în 2008 la 431 în 2012, dar cifra de afaceri totală a sub-sectorului a înregistrat o creștere de 32,24%. 5 din cele 12 firme aveau în anul 2012 cifre de afaceri care depășesc 1 milion de lei. Dintre acestea amintim: SC Agrana Romania S.A., SC Sabus SRL, Sc Miralucia Prod SRL, SC Morărit Panificație Roman SA, SC Dorivi Prodcom SRL, SC Jora Service SRL.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

În industria textilă își desfășoară activitatea 28 de firme care realizează 8% din cifra de afaceri a sectorului industrie și oferă 1770 locuri de muncă. Față de anul 2008, numărul locurilor de muncă în acest domeniu a crescut cu 9,34%. Dacă se are în vedere clasificarea firmelor după mărimea acestora se poate observa că în acest sub-sector activează două întreprinderi mari (cu peste 250 de angajați): Odlo România SRL și Caremil SRL, precum și mai multe întreprinderi mijlocii, dintre care se remarcă S.C. Smirodava S.A. (cu 237 de salariați).

În anul 2012 în sub-sectorul prelucrării lemnului, al fabricării produselor din lemn și al mobilei activau 18 întreprinderi cu un număr de 228 de salariați și o cifră de afaceri care reprezenta 3% din cifra de afaceri totală a sectorului industrie. Față de anul 2008 se observă o creștere a numărului de firme de la 16 la 18, dar o scădere a numărului salariaților cu 14,28% (de la 266 salariați în 2008 la 228 salariați în 2012).

În industria chimică numărul firmelor care activau a crescut de la 3 în 2008 la 5 în 2012, iar numărul angajaților de la 30 la 64.

În industria metalurgică activau 6 întreprinderi care realizau 77,4% din cifra de afaceri totală a

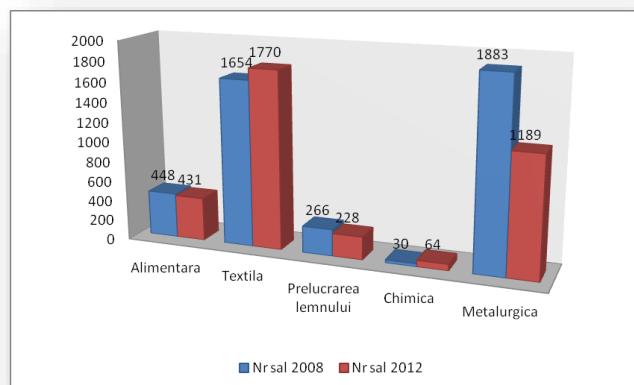

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

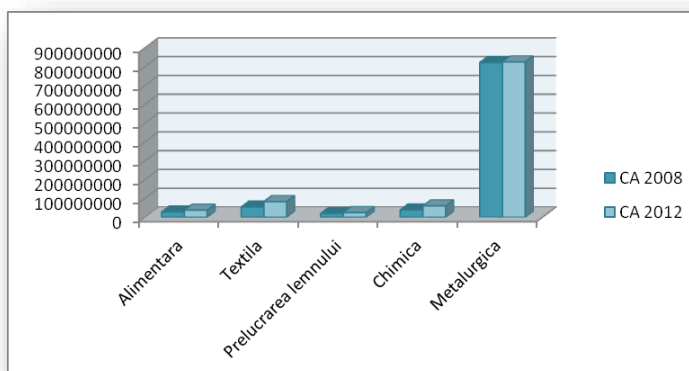
sectorului. Dintre acestea, jumătate din societăți realizează anual o cifră de afaceri mai mare de 1 milion de lei. Numărul total al salariaților a scăzut de la 1883 în 2008 la 1189 în 2012 (-36,85%). Se remarcă societatea ArcelorMittal Tubular Products Roman SA (societate cu tradiție din municipiu) care își desfășoară activitatea în domeniul producției de tuburi și țevi și realizează aproximativ jumătate din cifra de afaceri totală a societăților prezentate, iar numărul angajaților săi reprezintă o treime din numărul total al angajaților din societățile prezentate.

Figura 10 Evoluția numărului de salariați pe principalele sub-sectoare ale industriei, în 2008 și 2012

Sursa: Baza de date Borg Design

Figura 11 Evoluția cifrei de afaceri totale pe principalele sub-sectoare ale industriei, în 2008 și 2012

Sursa: Baza de date Borg Design

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

În ceea ce privește piața de desfacere, cea mai mare parte a producției din domeniul industriei textile și a confecțiilor textile sunt exportate preponderent către piețele vest-europene (Italia, Franța, Spania, Marea Britanie, Germania, etc.), producția de mortare, adezivi și polistiren către piețele est-europene (Republica Moldova, Ucraina, Rusia, etc.), iar producția de obiecte sanitare și ceramică termică către Polonia, etc.

7.3.3. Sectorul construcțiilor

Activitatea de construcții se diversifică atât în zona construcțiilor civile și edilitare cât și a construcțiilor industriale.

În acest sector, la nivelul anului 2012, se regăesc 75 de firme care asigură 659 de locuri de muncă (4,86% din totalul locurilor de muncă din Municipiul Roman). Din totalul firmelor care activează în domeniu, în anul 2012, doar 20 (8,65%) dintre acestea au înregistrat o cifră de afaceri mai mare de 1.000.000 lei.

7.3.4. Sectorul serviciilor

În localitate funcționează numeroase unități comerciale, depozite de materiale de construcții, farmacii, stații de carburanți, service-uri și spălătorii auto, etc., care deservește locuitorii municipiului cât și pe cei din zonele limitrofe. Cea mai dezvoltată ramură este cea a comerțului, fapt evidențiat de numărul relativ ridicat al firmelor din acest domeniu 361 (24,87% din totalul celor existente în municipiu). În anul 2012, în acest sector au fost create 2305 locuri de muncă (17% din totalul locurilor de muncă existente în municipiu). În ultimii ani, au fost deschise unități comerciale ale unor rețele internaționale cum ar fi: LIDL, PROFI, PENNY MARKET, KAUFLAND.

În anul 2012, sub-sectorul comerț contribuia cu 25,75% la cifra de afaceri totală a firmelor din municipiul Roman și este cu 5% mai mare față de contribuția din anul 2008 (20,61%).

Sectorul serviciilor de intermediari financiare și asigurări este dezvoltat, în municipiu fiind prezente sucursale ale principalelor unități bancare din țară: BCR, Volksbank, Banca Transilvania, Bancpost, BRD Groupe Societe Generale, Banca Românească, Unicredit Țiriac Bank, Piraeus Bank, CEC Bank, OTP, Banca Carpatina, Alpha Bank. În anul 2012, în acest sub-sector numărul salariaților a crescut de la 44 în 2008 la 45.

În anul 2012, în Municipiul Roman își aveau sediul 147 de firme din sectorul transporturilor și depozitării (de trei ori mai multe ca în anul 2008) iar acestea asigură 265 de locuri de muncă.

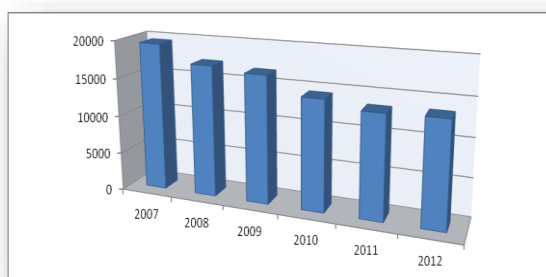
Numărul firmelor care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor a scăzut de la 52 în 2008 la 49 în 2012, dar numărul angajaților din acest domeniu a crescut de la 307 la 402 în aceeași perioadă.

7.4. Forța de muncă

Cu privire la evoluția numărului total de salariați (număr mediu) din municipiul Roman se observă tendința descrescătoare a acestuia. Potrivit datelor, în anul 2007 erau înregistrați 19.486 de salariați (22,32% din totalul salariaților din județul Neamț), iar în ultimul an al analizei erau înregistrați 13.551 de salariați (18,49% din totalul salariaților la nivelul județului Neamț). Această scădere de 38,3% poate fi explicată pe fondul crizei economice care a determinat restrângerea activităților pentru diferite societăți.

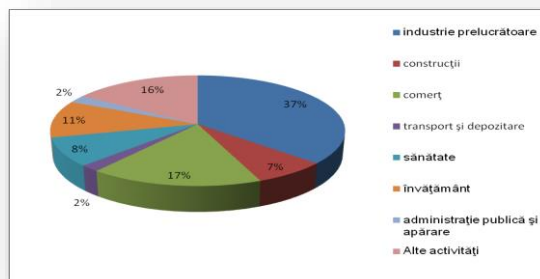
Figura 12 Evoluția numărului de salariați în municipiul Roman, în perioada 2007-2012

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online

Cu privire la structura forței de muncă, se observă că în anul 2012 locurile de muncă erau asigurate preponderent de industria prelucrătoare (37% din totalul locurilor de muncă din municipiul Roman), comerț (17%), învățământ (11%), sănătate (8%), transport și depozitare (2%), administrație publică și apărare (2%), alte activități (16%).

Figura 13 Structura salariaților din municipiul Roman (% din total), pe principalele activități economice în anul 2012

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Neamț. Fișa localității Roman 2013

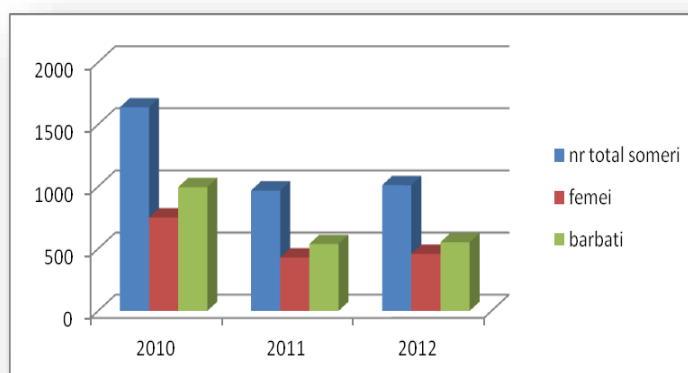
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

În luna august 2013, ultima pentru care se găsesc date oficiale, în Municipiul Roman erau înregistrați 885 de șomeri, dintre care 410 de sex feminin și 475 de sex masculin ceea ce reprezintă 7,81% din totalul persoanelor fără loc de muncă din județul Neamț. La nivelul localității, rata șomajului este de 2,47% (raportată la populația în vârstă de muncă) este mai mică decât media județeană de 5,6%, cea regională de 5,8%, iar cea națională de 4,9% .

Deși contextul economic în perioada 2010-2012 nu a fost unul favorabil se poate observa că numărul șomerilor înregistrați în Municipiul Roman a continuat să scadă de la 1639 la 1012. Explicația acestui fapt poate fi pusă pe seama migrației forței de muncă spre alte țări, dar și pe seama faptului că nu toate persoanele fără loc de muncă se regăsesc în evidența Agenției Locale de Ocupare a Forței de Muncă.

Figura 14 Evoluția numărului de șomeri în perioada 2010-2012, în municipiul Roman

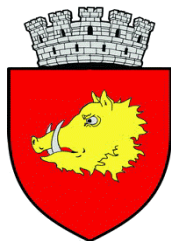

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online

Cu privire la nivelul salarizării din municipiu nu există date statistice, dar dacă se are în vedere ponderea redusă a activităților cu valoarea adăugată mare, acesta se plasează în jurul mediei județene de 1.123 lei în 2012, dar sub valoarea mediei regionale de 1.229 lei și cea națională de 1.507 lei.

7.5. Activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare

În proximitatea Municipiului Roman, respectiv în comuna Secuieni, își are sediul Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Secuieni care face parte din rețeaua de stațiuni zonale ale Institutului Național de Cercetare Dezvoltare Agricolă - Fundulea, subordonate Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu Sisești" București. Actualmente, stațiunea administrează circa 1.400 de ha, dintre care 694 ha în proprietate, pe care efectuează lucrări de cercetare privind plantele cultivate

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

pe terenuri arabile: cereale păioase, porumb, plante uleioase, leguminoase, textile, furajere, plante medicinale și aromatice. De asemenea, stațiunea produce material semincer și dispune de o fermă de vaci pentru lapte, efectivul de salariați fiind de 125, dintre care o parte își au domiciliul în Municipiul Roman.

La nivelul municipiului, există și o societate (S.C. HRIPSIME COM S.R.L.) care își desfășoară activitatea în domeniul cercetare-dezvoltare în alte științe și inginerie (cod CAEN 7219).

În municipiul Roman funcționează Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan, care este o extensie a Academiei „Sfântul Bonaventura” din Luizi-Călugăra, județul Bacău. În cadrul institutului funcționează Facultatea de Teologie (cu 40 de studenți) și Facultatea de Filozofie (cu 54 de studenți). De asemenea, în Roman funcționează și extensii ale Universităților ”Dunărea de Jos” și ”Petre Andrei”. Având în vedere aceste condiții, nu există investiții relevante în domeniul CDI.

7.6. Structuri de sprijinire a afacerilor

Conform definiției folosite în POR 2007-2013, structurile de sprijinire a afacerilor reprezintă structuri clar delimitate, care asigură o serie de facilități și/sau spații pentru desfășurarea activităților economice de producție și de prestare servicii. Ele au ca scop atragerea Investițiilor Străine Directe (ISD) pentru valorificarea potențialului resurselor zonei și pot fi: parcuri industriale, logistice, zone de afaceri sau industriale, etc.

Pe amplasamentul fostei platforme industriale a Municipiului Roman, situată în partea de nord a

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

orașului, la ieșirea către Iași, s-au realizat în ultimii ani mai multe investiții private importante:

-compania TRW Airbag Systems S.R.L. a inaugurat o fabrică de airbag-uri auto, care va ajunge la peste 1.000 de salariați;

-S.C. Cersanit România S.R.L. a modernizat secția de obiecte sanitare și a inaugurat recent cea mai modernă fabrică de ceramică termică din România, etc. Această concentrare a investițiilor private crează premisele pentru amplasarea unui parc industrial în zonă, eventual prin reconversia siturilor brownfield existente pe această platformă industrială.

Societatea SC Smirodava SRL face parte din Cluster-ul Textil Astrico Nord Est. Societatea produce tricotaje din fire tip lână și tip bumbac pe mașini rectilinii electronice. Are o tradiție de peste 30 de ani, mărci proprii și magazine.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Cea mai simplă definiție a clusterelor este cea oferită de Profesorul Michael Porter care susține că acestea reprezintă ” o concentrare geografică (regiune, țară) de companii interconectate (în special IMM-uri), furnizori specializați, furnizori de servicii, firme din industrii înrudite, universități, institute de cercetare și asociații de comerț, administrații publice locale din domenii specifice, care se concurează, dar și cooperează ”.

Clusterul Textil Astrico Nord Est este localizat în regiunea de nord - est a României, a fost înființat în 2010 iar domeniul de activitate al acestuia este industria textilă. Scopul cluster-ului îl reprezintă crearea premiselor unei dezvoltări durabile în contextul inovativ al industriei textile din nord-estul țării, identificarea de posibilități de asimilare de produse noi care să asigure consolidarea industriei textile pe principiul dezvoltării unor produse cu valoare adăugată cât mai mare. Printre obiectivele cluster-ului Astrico NE se numără: stimularea inovării prin schimbul de informații și derularea de proiecte comune cu aplicabilitate imediată în producție, crearea de produse noi cu valoare adăugată crescută, optimizarea costurilor prin inovarea de procese și transfer tehnologic între parteneri, instruirea și dezvoltarea continuă a resurselor umane prin programe derulate în comun, protejarea mărcilor și a drepturilor de proprietate industrială și nu în ultimul rând, crearea de locuri de muncă mai bine plătite. Strategia cluster-ului vizează dezvoltarea acestuia și consolidarea poziției de leader în industria prelucrătoare regională prin promovarea tehnologiilor competitive și curate, dezvoltarea resurselor umane angajate de membrii clusterului. Firmele din cadrul acestuia acționează pe piețele regionale, UE și internaționale. Cluster-ul cuprinde următoarele entități:

Tip	Număr	Specificații
<i>Mari întreprinderi</i>	<i>1</i>	<i>Rifil SA</i>
<i>IMM-uri</i>	<i>11</i>	<i>Smirodava, Sofiaman, S&B Comp, Augsburg, Anca Rom, Sporul, Ema, Staro, Novafil, Lavinia Tex, Bucovina Tex.</i>
<i>Asociații</i>	<i>2</i>	<i>Asociația Astrico Nord-Est, Asociația Sofiaman pentru comunitate</i>
<i>Universități</i>	<i>1</i>	<i>Facultatea de Textile Pielărie și Management Industrial Iași</i>
<i>Institute de cercetare</i>	<i>1</i>	<i>Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie București</i>
<i>Autorități publice</i>	<i>1</i>	<i>ADR Nord-Est Piatra Neamț</i>

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

<i>Organizații catalizator (centre de transfer tehnologic, incubatoare de afaceri, etc)</i>	<i>1</i>	<i>Inno Consult București</i>
<i>Altele</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Sursa: www. clustero.eu

Membrii cluster-ului desfășoară activități de cercetare în:

- *Textile tehnice multifuncționale pentru îmbrăcăminte de protecție;*
- *Confort și performanță vs materiale textile multifuncționale în domeniul activităților sportive și de timp liber;*
- *Dezvoltarea pieței interne de confecții prin utilizarea metodei 3D în identificarea caracteristicilor antropometrice specifice populației României;*
- *Tehnologii avansate de mediu în industria textilelor și sisteme integrate de supraveghere și prevenire a poluării apelor reziduale;*
- *Sisteme optice integrate de gestionare a defectelor din industria textilă;*
- *Sisteme mecatronice inteligente pentru echipamente textile.*

La nivelul cluster-ului, forța de muncă disponibilă este prezentată în tabelul următor:

<i>Total angajați</i>	<i>Studii doctorale</i>	<i>Studii superioare</i>
<i>3031</i>	<i>48</i>	<i>305</i>

De asemenea, tot la nivelul cluster-ului au fost publicate 496 de lucrări științifice, dintre care 327 la nivel internațional.

În anul 2011, numărul total al salariaților cluster-ului (estimat) a fost la 3200, cifra de afaceri, cumulată a membrilor clusterului a fost de circa 340.849.060 lei, proporția cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare a fost de circa 14.927.000 lei, iar valoarea cumulată a exporturilor (UE și non UE) a fost de circa 306.764.154 lei.

7.7. Implicarea administrației publice locale în sprijinirea mediului de afaceri

Administrația publică locală manifestă o preocupare permanentă pentru susținerea și sprijinirea mediului de afaceri menținând un parteneriat activ cu agenții economici și organizațiile neguvernamentale din zona Roman în vederea dezvoltării durabile a comunității și a mediului de afaceri.

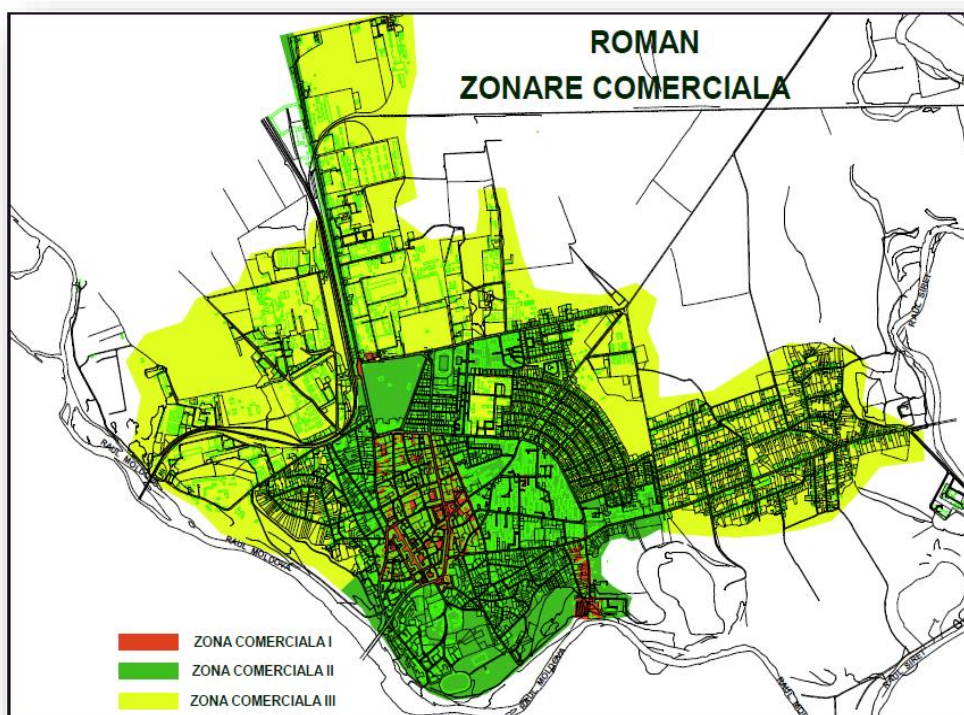
Pentru atingerea obiectivului comun municipalitatea a adoptat politici fiscale și comerciale după cum urmează :

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

1. Dezvoltarea arealelor și zonelor industriale este sprijinită prin aplicarea unor cote mici de impozitare. Calcularea impozitelor locale se face diferențiat, pe 4 zone de impozitare;
2. Dezvoltarea sectorului comercial este abordată într-un mod unitar; taxa de ocupare a domeniului public pentru comercianți diferă în funcție de zona în care se desfășoară activitatea, municipiul fiind împărțit în trei zone comerciale.

Zona comercială I, delimitată de străzile:

- str. Ștefan cel Mare de la intersecția cu Bd. Republicii, str. Aprodu Arbore, str. Petrodava, str. Miron Costin, str. Sucedava, Bd. Roman Mușat, str. Bogdan Dragoș, str. Tineretului, Bd. Republicii;
- Zona gării și autogării;
- Zona pieții Ecaterina Teodoroiu;
- Zona delimitată de străzile: Renașterii, Bogdan Dragoș, Viitorului, Colectorului;

Zona comercială II, delimitată de străzile:

- str. Ștefan cel Mare, Bd. N. Bălcescu, str. Miron Costin, str. Mihai Jora, Artera Ocolitoare,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

str.Sucedava, str.Victor Hugo, str.Renașterii, str.Bogdan Dragoș, str.Islazului, Str. Noua, str.Banatului, Bd. Republicii, până la intersecția cu str.I.Creangă, str.Ecaterina Teodoroiu, până la intersecția cu str.Primăverii, str.Primăverii, Bd. Republicii, str.Cezar Petrescu, str. Siretului, str. Revoluției, str.Alexandru Zirra, str.Mihai Viteazu;

Zona comercială III, delimitată de străzile:

- Artera Ocolitoare, Bd. N.Bălcescu până la intersecția cu str.Miron Costin, str.Miron Costin, str. Mihai Jora. str. Islazului, str. Nouă, Banatului, Bd. Republicii, str. Ion Creangă, str.Ec. Teodoroiu, până la intersecția cu str. Maramureș, str. Primăverii, Bd. Republicii, str. Cezar Petrescu, str. Maramureș, str. Siretului, str. Revoluției, str. Al. Zirra, str. M. Viteazu, str. Islazului, str. Vișinilor, str. Bogdan Dragoș(Pod Siret), Cartier Nicolae Bălcescu;

3. Stimularea investițiilor mai mari de 500.000 euro - Schema de ajutor de minimis pentru stimularea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă pe teritoriul municipiului Roman (H.C.L. nr. 30 din 28.02.2013):

Acordarea ajutorului de minimis în cadrul acestei scheme se face numai cu respectarea criteriilor privind ajutorul de minimis stipulate în Regulamentul Comisiei Europene nr. 1998/2006 privind aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene în cazul ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 379/28.12.2006. Ajutorul se acordă sub formă de scutire la impozit clădiri și impozit teren datorat de beneficiarii ajutorului în mai multe tranșe, respectiv la data scadență a creanțelor fiscale, pentru investiții mai mari de 500.000 euro, pentru o durată de 5 ani.

8. Mediu

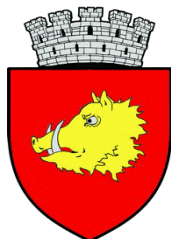
8.1 Monitorizarea calității apelor

În zona municipiului Roman, Agenția pentru Protecția Mediului Neamț a monitorizat, în perioada 2007- 2011, calitatea apelor de suprafață ale râurilor Siret și Moldova. Acestea au înregistrat o stare bună din perspectiva elementelor biologice, fizico-chimice și a poluanților specifici.

Calitatea apelor freatice, în perioada 2007- 2011, este bună pentru toate profilele hidrologice nefiind înregistrate depășiri ale valorilor de prag pentru poluanți.

În municipiul Roman aprovizionarea cu apă potabilă se face în regim continuu, iar calitatea apei furnizate se încadrează în parametrii de potabilitate impuși de Legea 458/2002.

Presiuni asupra stării de calitate a apelor din județul Neamț sunt făcute de societăți mari, precum ArcelorMittal Tubular Products SA și Agrana România. În scopul asigurării condițiilor pentru protecția ecosistemelor acvatice, societățile amintite se află sub incidența Directivei privind prevenirea și controlul integrat al poluării 96/61/EEC.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

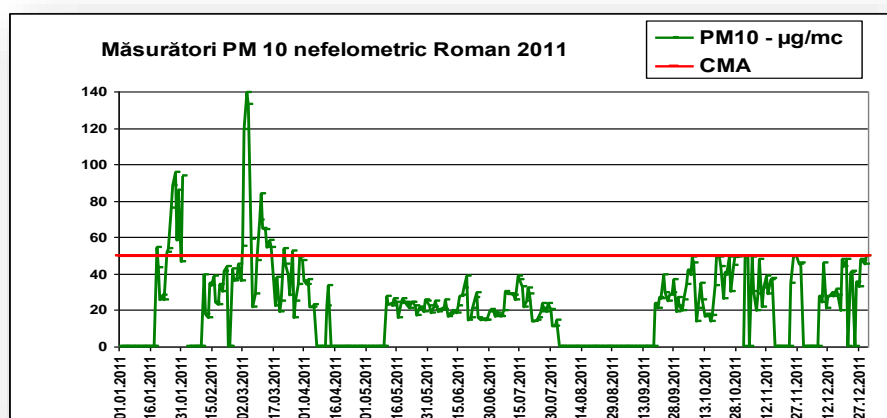
Stația de Epurare a Apelor Uzate de pe râul Siret este în curs de modernizare și nu a înregistrat în 2011 valori peste limita maximă admisă pentru niciunul din indicatorii de poluare.

8.2 Monitorizarea calității aerului

Pe teritoriul municipiului Roman nu există surse majore de poluare a aerului, dar pot fi menționate o serie de surse cu caracter temporar: procesele de ardere pentru încălzirea locuințelor și a obiectivelor social-economice și transportul rutier. Din cauza extinderii parcului auto și a vechimii acestuia sectorul transporturilor devine un important factor de poluare a aerului. Pentru a se evita efectele traficului intens, municipiul Roman beneficiază de o variantă ocolitoare a orașului care este destinată în principal traficului greu.

Prin proiectul ”Prevenirea catastrofelor naturale generate de inundații și poluarea aerului”, în municipiul Roman a fost înființată o stație de monitorizare automată a calității aerului de tip NT2, industrial care este amplasată în curtea fostului Grup Școlar Industrial Construcții de Mașini Roman. Această stație este dotată cu analizoare automate ce monitorizează calitatea aerului on-line, iar pentru valorile măsurate sunt calculate medii orare și medii zilnice care sunt transmise ulterior către serverul instalat la APM. În anul 2011, indicatorii privind calitatea aerului (dioxid de azot, oxizi de azot, dioxid de sulf, amoniac, pulberi sedimentale, monoxid de carbon, benzen) au înregistrat valori bune, dar au fost înregistrate 18 depășiri ale concentrației maxime admisibile a PM10-pulberi în suspensie (50 $\mu\text{g}/\text{mc}$) în perioada de iarnă, datorate în special instalațiilor de ardere (Legea nr.104 din 2011 permite maxim 35 depasiri/an).

Evoluția calității aerului la indicatorul pulberi în suspensie

Sursa: Raportul Anual APM Neamț, 2011

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

8.3 Monitorizarea calității solului

În perioada 2007- 2011, APM Neamț a identificat la nivelul județului o serie de procese de degradare naturală și antropică a solului care au condus la următoarele forme de degradare: eroziune, alunecări de teren, inundabilitate, acidifiere, compactare, deficit de elemente nutritive, exces de umiditate ș.a. În anul 2011, pentru combaterea eroziunii solului și a alunecărilor de teren au fost demarate lucrări de întreținere și reparații pe o suprafață de 1.888 ha din județul Neamț. Tot în acest an, au fost efectuate lucrări de desecare în zona Roman-Răchiteni.

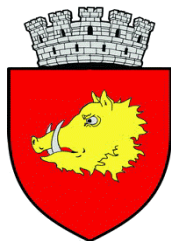
Municipiul Roman se regăsește pe lista localităților unde există surse de poluare cu nitrați din agricultură, aprobată prin Ordinul MMDD nr. 1552/3.XII.2008.

Rețeaua de supraveghere a solului a acoperit mai multe zone reprezentative printre care și zona ArcelorMittal Steel Roman – Cordun, de unde au fost preluate probe de sol și analizați indicatorii pH, umiditate, C organic și conținutul de metale grele (Cr^{total} , Cu, Cd, Pb, Zn, Mn, Co și Ni). S-a observat că valorile normale pentru metalele grele au fost depășite, dar fără să atingă pragul de alertă și intervenție. Conținutul în C organic în zona de impact a SC ArcelorMittal Steel Roman SA este ridicat (are valori între 1,07% și 3,02%) și indică un sol ușor spre mediu poluat.

În ceea ce privește siturile potențial contaminate, la nivelul municipiului Roman au fost identificate următoarele zone:

Nr. crt.	Denumirea zonei contaminate	Locația	Suprafața aproximativă (ha)	Natura impactului/ Tipul activității poluatoare
1	zona uzinală	Roman - Cordun	114	industria metalurgică
2	zona depozit de deșeuri	Roman	6,4	depozit de deșeuri municipale
3	zona depozit produse petroliere	Roman	0,01	depozitare produse petroliere
4	zona adiacentă "Rampei de descărcare păcură"	Roman	0,27	industria chimică
5	zona adiacentă împrejmuire stație epurare și zona rezervoare neofalină	Roman	0,09	colectarea și stocarea temporară a deșeurilor animaliere
6	parțial în zona „Lunca Siretului Mijlociu”	Roman	-	stație de epurare municipală

Sursa: Raportul anual APM Neamț, 2011

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

În ceea ce privește poluările accidentale și accidentele majore de mediu, în perioada 2007- 2011 nu au fost semnalate astfel de evenimente.

8.4 Biodiversitatea

Parcul municipal Roman funcționează ca zonă de agrement din secolul al XIX-lea și provine din fosta pădure Teiuș. Aici se întâlnesc 38 de specii de arbori și arbuști de proveniență diferită:

- din Europa – Acer campestre, Acer platanoides, Acer pseudoplatanus, Acer tataricum, Aesculus hippocastanum, Carpinus betulus, Cerasus avium, Cornus mas, Cornus sanguinea, Fraxinus excelsior, Platanus acerifolia, Picea abies, Prunus cerasifera, Pyrus pyraeaster, Quercus petraea, Quercus robur, Sambucus nigra, Tilia cordata, Tilia platyphyllos, Tilia tomentosa, Ulmus minor;
- din Eurasia – Ailanthus altissima, Crataegus monogina, Juglans regia, Morus alba, Populus alba, Populus nigra, Pyrus communis, Robinia pseudacacia, Salix alba, Salix fragilis, Ulmus procera;
- din America de Nord – Acer negundo, Gleditsia triacanthos, Quercus rubra;
- din Asia – Salix babilonica, Sophora japonica, Thuja orientalis.

Pe teritoriul administrativ al municipiului Roman sunt identificate trei situri Natura 2000 astfel: pe râul Moldova, între Tupilați și Roman (ROSCI0364), râul Siret între Pașcani și Roman (ROSCI0378) și Lunca Siretului Mijlociu (ROSPA0072).

1) **Situl "Lunca Siretului Mijlociu"**, identificat prin ROSPA0072, are o suprafață de 10.455 ha și se întinde pe teritoriile județelor: Iași, Neamț (comunele Doljești, Gâdiniți, Horia, Icușești, Ion Creangă, Sagna, Secuieni, Tămășeni și municipiul Roman), Bacău. Pe teritoriul județului Neamț, situl este reprezentat de porțiuni de luncă înaltă, neinundabilă, cu vegetație caracteristică. Pe suprafețe mici se află luncă joasă, inundabilă cu soluri ce au o textură grosieră. Flora este de tip Carex-Agrostis și Rubus-Aegopodium. Dintre speciile lemnoase protejate sunt amintite: plopul alb, plopul negru, salcia, frasinul, stejarul, ulmul, plopul euroamerican. Zona de luncă, cu porțiuni inundabile la debite mari reprezintă un excelent habitat pentru speciile de păsări acvatice care urmăresc extremitatea estică a arcului carpatic. Dintre factorii negativi care influențează această zonă se amintesc: braconajul piscicol, exploatarea de nisip și pietriș, vandalismul. Pe teritoriul municipiului, de managementul sitului se ocupă AVPS Roman (custodele sitului).

2) **Situl "Râul Moldova, între Tupilați și Roman"** (ROSCI0364) are o suprafață de 4.720 ha și se întinde pe teritoriul județelor Neamț (comunele Botești, Cordun, Dulcești, Gherăești, Horia, Tupilați, Văleni, Țibucani și orașul Roman) și Iași. Situl face parte din regiunea biogeografică continentală și reprezintă habitat specific pentru patru specii de vertebrate, patru specii de amfibieni (Bombina, Triturus cristatus, Triturus montandoni și Spermophilus citellus), trei specii de pești de interes conservativ și pentru mamiferul Lutra lutra. Printre factorii care determină vulnerabilitatea sitului se

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

regăsesc activitățile de agricultură, suprapășunatul, activitățile de exploatare forestieră, dragarea și drenarea habitatului umed, activitățile industriale, dezvoltarea teritorială, a circulației, a poluării cu îngrășăminte chimice. Aceste activități pot conduce la pierderea și distrugerea habitatului. Pentru acest sit nu există structură de administrare și niciun plan de management.

3) **Situl "Râul Siret, între Pașcani și Roman"** (ROSCI0378) are o suprafață de 3.711 ha și se întinde pe teritoriile județelor Neamț (comunele Doljești, Gâdinti, Horia, Ion Creangă, Sagna, Tămășeni și orașul Roman) și județul Iași. Acesta se suprapune parțial peste situl "SPA Lunca Siretului Mijlociu". Situl face parte din regiunea biogeografică continentală și reprezintă habitat specific pentru trei specii de interes conservativ alături de cinci specii de reptile și amfibieni și două specii de pești de asemenea de interes conservativ. Situl este important datorită peisajelor cu capacitate mare de recuperare de-a lungul cursului superior al râului Siret, reprezentată de meandre, zone împădurite și pășuni mezofile. Râul este populat de *Lutra lutra* iar în canale și brațuri moarte de speciile de pești *Rhodeus sericus amarus*. Sunt prezente și *Cobitis taeria*. De asemenea, râul și împrejurimile sale sunt importante pentru speciile migratoare de păsări, ca de exemplu *Ciconia nigra* sau *Falco vespertinus*. Situl este printre puținele desemnate pentru *Emys orbicularis* și prezintă o importanță ridicată pentru speciile de amfibieni *Bombina* și *Triturus*. Dintre factorii ce conduc la pierderea și distrugerea habitatului amintim: activitățile de agricultură, activitățile de exploatare minieră, dragarea și drenarea habitatului umed, activitățile industriale, dezvoltarea teritorială, a circulației, a poluării cu îngrășăminte chimice. Pentru managementul sitului nu există o structură de administrare.

8.5 Spații verzi

Conform datelor, în anul 2012 suprafața spațiilor verzi din municipiul Roman a fost de 122,3 ha (1.223.850 mp), în creștere față de anul 2000 (104 ha, respectiv 104.000 mp).

În acest context, suprafața medie de spații verzi pe cap de locuitor este de 24,13 mp/locuitor.

În municipiul Roman se remarcă următoarele categorii de spații verzi și sport:

- spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini și scuaruri,
- spații verzi aferente dotărilor publice: școli, grădinițe, unități sanitare, instituții, edificii de cult și cimitire,
- fâșii: aliniamente plantate,
- spații verzi aferente ansamblurilor de locuințe formate dintr-un cadru vegetal cu rol estetic și de protecție,
- spații verzi aferente bazelor sportive: 3 stadioane, ștrandul municipal, două săli polivalente, trei terenuri sintetice cu noaptea pentru minifotbal, bazinul de înot, patru terenuri de tenis de

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

câmp în aer liber și opt săli de sport școlare.

Singurul element natural cu statut de monument al naturii de pe raza municipiului Roman este Stejarul Secular (*Quercus Robur*) situat pe strada Smirodava, cunoscut sub denumirea de "Stejarul Unirii". Acesta are o vârstă de 155 ani, înălțimea de 25 m, diametrul de 1,4 m, iar diametrul coroanei este de 20 m.

Romanul își completează cadrul natural cu o suprafață de **15.000 ha pădure** întinsă în jurul orașului, pe suprafața a 20 de comune limitrofe, administrată prin intermediul personalului silvic de specialitate din două ocoale silvice: Roman și Horia. Pădurea cuprinde specii valoroase precum gorunul, stejarul, fagul, cireșul, frasinul, paltinul, completeate cu specii de amestec precum teiul, jugastrul, carpenul, salcâmul. Pe albiile majore ale Siretului și Moldovei cresc zăvoaie de plop și salcie.

La nivelul municipiului, principalele spații verzi au fost amenajate:

- În cadrul proiectului "Amenajarea de spații verzi în municipiul Roman" prin Programul Național al Fondului de Mediu au fost realizate 11 parculețe în municipiu, în suprafață de 9.170 mp.
- Prin Programul Național al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice "Îmbunătățirea calității mediului prin înființarea de parcuri noi în municipiul Roman", derulat prin Administrația Fondului de Mediu au fost amenajate parcuri noi, în suprafață de 35.497,36 mp.
- S-au înființat și 13 spații de joacă pentru copii, divers amenajate, spațiile respective fiind apreciate în egală măsură de copii și de părinți.
- Zona Smirodava – Bogdan Dragoș 38.000 mp,
- Parcul municipal 80.000 mp,
- Sens giratoriu Favorit 3.850 mp,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Aliniament Ștefan cel Mare 1.000 mp,
- Sens giratoriu Banc Post și alveole adiacente 500 mp,
- Sens giratoriu Sagna 800 mp,
- Pietonal Ștefan cel Mare 500 mp,
- Casa bunicilor 10.000 mp

Primăria a depus la Administrația Fondului pentru Mediu din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor un proiect privind crearea de piste pentru bicicliști care este în evaluare.

8.6 Gestionarea deșeurilor

În municipiul Roman deșeurile colectate sunt reprezentate de deșuri menajere (municipale și asimilabile), deșuri medicale, deșuri din construcții și demolări, deșuri provenite din întreținerea spațiilor verzi, deșuri de echipamente electrice și electronice și deșuri industriale.

Operatorul de salubritate autorizat - SC Rossal SRL Roman deservește întreg municipiul Roman (persoane fizice și juridice). Deșeurile municipale și asimilabile sunt colectate de la persoanele juridice pe bază de contract, iar deșeurile menajere sunt colectate de la populație astfel: din poartă în poartă pentru persoanele ce domiciliază la case și de pe cele 70 de platforme gospodărești pentru populația care locuiește la blocuri (persoane arondate asociațiilor de proprietari). Aceste platforme gospodărești sunt utilizate cu recipiente având capacitatea de 1,1 mc pentru colectarea în amestec a deșeurilor și cu eurocontainere de 1,1mc pentru colectarea selectivă a deșeurilor (pentru PET, metal și hârtie-carton).

Mai există și 20 de puncte stradale utilizate cu eurocontainere speciale provenite de la organizația Eco-Rom Ambalaje București în care sunt colectate ambalaje și deșuri de ambalaje cu scopul reciclării acestora.

În perioada 2007- 2012 depozitarea deșeurilor se făcea la Depozitul neconform de deșuri Roman, prin stivuire și compactare, fără sortare și neutralizare și nu se făcea o selecție a deșeurilor reciclabile. Conform datelor de la Primăria municipiului Roman, compoziția estimativă a deșeurilor existente în rampa era următoarea:

- 65% deșuri menajere
- 15 % deșuri din construcții
- 7 % deșuri stradale
- 3 % deșuri organice
- 3 % deșuri din hârtie și carton
- 2 % deșuri din materiale plastice
- 1 % deșuri industriale

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- 1 % deșeuri din sticla
- 1 % deșeuri metalice
- 2 % altele.

Depozitarea la Depozitul neconform de deșeuri de la Roman a fost sistată în anul 2012 și a fost demarată logistica pentru ecologizarea lui conform standardelor UE. Ecologizarea prevede nivelarea terenului, drenarea apei de suprafață, impermeabilizarea suprafeței terenului, etanșarea suprafeței cu geocompozit bentonitic care va asigura izolarea completă a corpului depozitului de mediul înconjurător, extracția gazului din depozit și îngrădirea perimetrului. Datorită închiderii vechiului depozit a fost necesară amenajarea unui depozit temporar pentru deșeurile municipale, investiție care a fost demarată și finalizată în regim de urgență. Acest depozit va fi închis, deșeurile urmând a fi transportate în stația de transfer de la Cordon și apoi în depozitul ecologic ce se va construi în Comuna Girov, prin programul ”Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Neamț” și care va deservi întregul județ, cu excepția municipiului Piatra Neamț.

Municipiul Roman, membru în A.D.I. EcoNeamț, este beneficiar al proiectului POS Mediu ”Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Neamț”. Acest proiect are o valoare de 176.992.016 lei și este cofinanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Valoarea eligibilă nerambursabilă din Fondul European de Dezvoltare Regională și de la bugetul de stat este de 127.202.373 lei, iar contribuția județului Neamț la finanțarea costurilor eligibile și neeligibile ale proiectului este de 15.634.731 lei. TVA-ul este în valoare de 34.154.912 lei.

Prin acest proiect se dorește implementarea unui sistem de management integrat al deșeurilor în scopul conformării cu obligațiile asumate prin Tratatul de Aderare și obiectivele stabilite prin POS Mediu. Proiectul cuprinde măsuri de colectare selectivă, transport, transfer și depozitare a deșeurilor. Acesta este structurat în următoarele componente principale ce presupun:

- colectarea selectivă a deșeurilor;
- construirea a trei stații de transfer la Cordon (45000 tone/an), Târgu Neamț (17000 tone/an), Tașca (9000 tone/an);
- construirea unei stații de sortare la Cordon (17000 tone/an);
- construirea unui nou depozit regional în comuna Girov;
- închiderea și reabilitarea a 3 depozite urbane neconforme (Roman, Târgu Neamț, Bicăz);
- închiderea și curățarea a 123 depozite rurale neconforme.

Stațiile de transfer și de sortare de la Cordon vor deservi aproximativ 183.000 de locuitori din municipiul Roman și alte 26 de localități limitrofe. De asemenea, construirea stațiilor de sortare și transfer lângă municipiul Roman va reduce costurile cu transportul către depozitul ecologic, iar astfel activitatea este mai eficientă.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Prin proiectul finanțat de Guvernul României ”Depozit de deșuri, echipamente electrice și electronice în municipiul Roman” (D.E.E.E) în municipiul Roman a fost construit un nou depozit pentru colectarea acestui tip de deșuri, care a avut o valoare de 327.128 de lei.

Pe raza administrativă a municipiului Roman au obținut autorizație de mediu un număr de 27 de operatori economici pentru activitatea de colectare a deșeurilor reciclabile.

În ceea ce privește deșeurile animaliere de pe teritoriul municipiului Roman, pe bază de contract, acestea sunt colectate, transportate și neutralizate de către societatea Protan SA. Astfel nu este necesar ca Primăria municipiului Roman să construiască un centru de colectare al animalelor moarte dotat cu cameră frigorifică.

8.7 Educație ecologică și conștientizare

Administrația publică locală se implică în numeroase proiecte și campanii eco-educative pentru a dezvolta simțul eco-civic.

-ORA PĂMÂNTULUI - Pământul suferă! Stinge lumina! (s-a realizat o reducere a consumului de energie electrică de 1500 kWh), în 31 martie 2012 , respectiv o reducere a consumului de energie electrică de 0,85MWh) în 2013,

-Campanie de tradiție “Locul deșeurilor nu este în casă. Trimite-le la plimbare!” organizată în parteneriat cu Asociația RoREC (prin care au fost promovate acțiunile de colectare selectivă a DEEE-urilor și predate spre reciclare)

-Participare la activitățile *Voluntar de Roman* și *Tic-Tac Ceasul Pământului* alături de Asociația de Inițiativă Locală Roman 2002,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

-Participare la *Săptămâna Națională a Voluntariatului*, împreună cu Fundația Serafim și Fundația Pentru o Viață Demnă, la activitățile următoare: *Biblioteca Vie*, *Strângere de fonduri pentru Clubul Serafim*, *Strângere de fonduri pentru grădinițele din Kenya și Ecuador* și *Campania de promovare a voluntariatului*,

-Participare în calitate de co-organizator la *Gala Locală a Voluntarului*, organizată cu ocazia Zilei internaționale a voluntarului,

-Campania națională "Let's do it Romania! "

-*Luna pădurii* 15 martie – 15 aprilie (reamenajare plantații),

-Săptămâna Europeană a Mobilității în perioada 16-22.09.2012 prin diverse activități sportive

-Participare la Competiția națională *Orașul reciclării* organizat de către EcoRom Ambalaje București, unde municipiul Roman a primit premiul de excelență la categoria *Linia întâi*,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

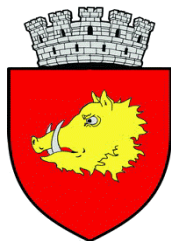
AVENSA

-Participare activă a ecovoluntarilor din proiectul local *EcoPatrula Școlară – Municipiul Roman* la evenimentele organizate cu prilejul *Zilei mondiale a mediului și Săptămâna altfel*,
-Participare, în calitate de partener, în proiectul educațional-ecologic *Ocrotind natura, ne ocrotim pe noi înșine!* coordonat de Școala gimnazială Alexandru Ioan Cuza Roman,
Participare, în calitate de partener, în proiectul educațional-ecologic *De ce Apa Moldovei – picătura de viață pentru româșcani?* coordonat de Școala gimnazială Mihai Eminescu Roman
EcoPatrula Școlară (cu acest proiect municipiul Roman a participat în calitate de finalist la Gala Națională a Voluntarilor, iar în anul 2013, în cadrul aceleiași gale, a câștigat premiul pentru cel mai bun proiect de voluntariat în domeniul protecției mediului și animalelor),

În 2013 a avut loc a IV-a ediție a concursului local *Curățenia de primăvară începe cu noi, pentru noi!* (concurs local ce are ca scop pentru încurajarea cetățenilor să întrețină în bune condiții spațiile publice),

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

9. Turism

9.1. Resurse turistice naturale și antropice

Situat în inima Moldovei, Romanul este orașul care respiră istorie și are multe de oferit celor interesați să-i descopere frumusețile.

Romanul este menționat întâia oară într-un document intern la 30 martie 1392 (este vorba de un hrisov de danie către Ionaș Viteazul, care a fost scris "în cetatea noastră, a lui Roman voievod"). Se pare că numele orașului a fost preluat de la numele voievodului Roman I Mușat (1392-1394), considerat de unii cercetători ca fiind întemeietorul acestuia, deși există probe materiale care să ateste existența curții de la Roman încă de pe vremea lui Petru I Mușatinul.

Fosta reședință a Țării de Jos a Moldovei atrage prin obiective turistice și monumente dar și prin posibilitățile de agrement.

Ca formă de turism practicat la nivelul municipiului Roman, întâlnim turismul de circulație existent în ambele sale forme: turismul de tranzit favorizat de așezarea municipiului la intersecția unor artere rutiere și feroviare, precum și a unor trasee turistice de tranzit înspre și dinspre Moldova Centrală, Bucovina și turismul de business.

Cu un mare număr de monumente, majoritar religioase, în zonă predomină construcțiile de zid, capabile a servi la nevoie și în scopuri defensive.

Prima cetate a Romanului a fost **Cetatea Mușatină**, fortificație construită în timpul lui Petru I Mușat pe malul stâng al râului Moldova, pe platoul care domină valea Moldovei, în imediata apropiere a Episcopiei Romanului. Menționată în uricul din 30 martie 1392 drept "cetatea noastră, a lui Roman voievod", aceasta avea forma de potcoavă și a fost construită din palisade din bârne de lemn bătute cu pământ și construcții interioare din lemn pentru apărători.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Se poate considera că cetatea a avut rolul de sprijinire a centralizării statului, de a exercita stăpânirea asupra Țării de Jos și de a asigura securitatea comerțului. Cercetările arheologice au arătat că cetatea a dăinuit până în prima parte a domniei lui Alexandru cel Bun (1400-1432), fiul domnitorului Roman Cealaltă cetate a Romanului, cunoscută sub numele de **Cetatea Nouă a Romanului**, aparține integral epocii lui Ștefan cel Mare (1457-1504) și este singura cetate de piatră construită de către marele domnitor care se mai afla pe teritoriul de astăzi al României. Cetatea a fost construită pe malul stâng al Siretului, la aproximativ 5 kilometri de oraș și este atestată documentar printr-un uric din 15 septembrie 1466, semnat alături de către domnitor și de sfinți printre care se afla și "pan Oanta, pârcălab de Cetate Nouă". Cetatea era constituită dintr-un fort cu ziduri puternice prevăzute cu șapte turnuri circulare având un diametru exterior de 11-14 metri și cel interior de 6-7 metri. În exterior cetatea era înconjurată cu un șanț de apărare de 9-18 m și adânc de 4 m, iar intrarea în cetate se făcea pe latura estică printr-un bastion rectangular. Campania otomană în Moldova din vara anului 1476 a adus distrugerea cetății, refacerea acesteia fiind încheiată la 22 ianuarie 1479 când Ștefan cel Mare îi scria regelui Cazimir al Poloniei din "Cetatea Nouă, din târgul Romanului".

Cetatea Nouă a Romanului a fost mărită și întărită de către Ștefan cel Mare în anul 1483 și a continuat să existe până în anul 1675 când a fost distrusă prin autoincendiere de către domnitorul Dumitrașcu Cantacuzino, la ordinul turcilor. Totuși, zidurile cetății erau încă în picioare la începutul secolului al XIX-lea, când, din ordinul episcopului Gherasim, piatra acesteia a fost folosită pentru construirea zidurilor de incintă ale episcopiei Romanului, distrugerii ulterioare având loc până în ziua de azi.

Cetatea Nouă a Romanului nu a beneficiat de nici un fel de lucrări de restaurare, asemeni cetăților de la Suceava și Neamț, în anul 2004, anul centenar Ștefan cel Mare, a existat intenția unui proiect de reconstruire a cetății cu sprijin guvernamental.

Pe teritoriul municipiului Roman se regăsesc 71 monumente istorice, în conformitate cu Lista Monumentelor Istorice din 2010, editată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

Tabelul 1. Lista monumentelor istorice din municipiul Roman (2010)

<u>Cod LMI</u>	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
NT-I-s-A-10534 (Cod RAN: 120879.01)	Cetatea Mușatină a Romanului	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 5, "Parcul Melchisedec"	1392-înc. sec. XV.
NT-II-m-B-10650	Casa Prisecaru	municipiul Roman	Str. Alecsandri Vasile 6	sec. XIX
NT-II-m-B-10651	Seminarul	municipiul Roman	Str. Alexandru cel	sf. sec. XIX

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
 Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
 cod poștal 611022

AVENSA

<u>Cod LMI</u>	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
	teologic "Sf. Gheorghe"		Bun 2	
NT-II-a-B-10665	Ansamblul Fundației "Melchisedec"	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 4	sec. XIX - XX
NT-II-m-B-10665.01	Casa dr. Alexandru Teodoru	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 4	1849
NT-II-m-B-10665.02	Capela episcopului M. Ștefănescu	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 4	1938
NT-II-m-B-10665.03	Școala de cântăreți bisericești / Seminarul Ortodox	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 4	1911
NT-II-m-B-10665.04	Grădinița de copii	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 4	1915
NT-II-a-A-10652 (Cod RAN: 120879.08)	Arhiepiscopia Romanului și Bacăului	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 5	sec. XVI - XIX
NT-II-m-A-10652.01	Catedrala arhiepiscopală "Sf. Paraschiva"	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 5	1542-1550
NT-II-m-A-10652.02 (Cod RAN: 120879.04)	Casa Veniamin Costachi	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 5	sec. XIX
NT-II-m-A-10652.03	Palat arhiepiscopal	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 5	1870
NT-II-m-A-10652.04	Turn clopotniță	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 5	1786

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

<u>Cod LMI</u>	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
NT-II-m-A-10652.05	Zid de incintă	municipiul Roman	Str. Alexandru cel Bun 5	sec. XVII
NT-II-m-B-10653	Casa veche	municipiul Roman	Str. Bogdan Dragoș 16	sec. XIX
NT-II-a-B-10654	Ansamblul bisericii negustorilor brașoveni din Roman	municipiul Roman	Str. Bradului 2	sec. XVII-XIX
NT-II-m-B-10654.01	Biserica "Sf. Nicolae"	municipiul Roman	Str. Bradului 2	1747
NT-II-m-B-10654.02	Turn clopotniță	municipiul Roman	Str. Bradului 2	1810
NT-II-m-B-10656	Poșta	municipiul Roman	Str. Cuza Vodă 3	1910
NT-II-m-B-10658	Casă, azi Grădiniță cu program normal	municipiul Roman	Str. Cuza Vodă 9bis	sec. XIX
NT-II-m-B-10657	Școala armenească	municipiul Roman	Str. Cuza Vodă 12	sec. XIX
NT-II-m-B-10659	Casa Fălcoianu, azi Muzeul de istorie	municipiul Roman	Str. Cuza Vodă 19	cca. 1900
NT-II-m-B-10660	Casa Nevruzzi, azi Muzeul de istorie	municipiul Roman	Str. Cuza Vodă 26	sec. XIX
NT-II-m-B-10661	Colegiul Tehnic "Petru Poni"	municipiul Roman	Str. Cuza Vodă 84	1900
NT-II-m-B-10662	Casa general Iliescu, azi Grădinița nr. 2	municipiul Roman	Str. Dobrogeanu Gherea Constantin 26	sec. XIX
NT-II-m-B-10663	Casa Robu, azi	municipiul Roman	Str. Eminescu	1900

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

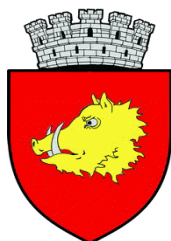
<u>Cod LMI</u>	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
	Muzeul de Artă		Mihai 3	
NT-II-a-B-10664	Ansamblul gimnaziului "Roman Vodă"	municipiul Roman	Str. Eminescu Mihai 4	sec. XIX
NT-II-m-B-10664.01	Gimnaziul "Roman Vodă"	municipiul Roman	Str. Eminescu Mihai 4	1899
NT-II-m-B-10664.02	Casa Hogaș	municipiul Roman	Str. Eminescu Mihai 4	sec. XIX
NT-II-s-B-10673	Ansamblu de locuințe muncitorești "Danubiana"	municipiul Roman	Str. Energiei, Turturelelor 1-15	1900-1905
NT-II-m-A-10666 (Cod RAN: 120879.06)	Fosta biserică armenească, azi biserica "Pogorârea Sfântului Duh"	municipiul Roman	Str. Micle Veronica 13	1609
NT-II-m-B-10668	Casa sameșului Iancu Teodoru, azi cămin de bătrâni	municipiul Roman	Str. Micle Veronica 21	1850
NT-II-m-B-10667 (Cod RAN: 120879.05)	Biserica "Domnească"	municipiul Roman	Str. Micle Veronica 22	1611-1615
NT-II-a-B-10669	Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului"	municipiul Roman	Str. Mușat Roman 22	sec. XVI - XIX
NT-II-m-B-10669.01	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	municipiul Roman	Str. Mușat Roman 22	1569
NT-II-m-B-	Turn clopotniță	municipiul Roman	Str. Mușat Roman	1753

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

<u>Cod LMI</u>	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
10669.02			22	
NT-II-m-B-10655	Casa Rollrich, azi Administrația piețelor	municipiul Roman	Str. Petrodava 8	sec. XIX
NT-II-m-B-10670	Biserica "Sf. Gheorghe"	municipiul Roman	Str. Porojan, soldat 8	1847
NT-II-m-B-10672	Casă	municipiul Roman	Str. Principatele Unite 2	sec. XIX
NT-II-m-B-10674	Școala de Arte și meserii, azi Colegiul Tehnic "Petru Poni"	municipiul Roman	Str. Republicii 1-3	1881
NT-II-m-B-10694	Casa Ioachim, azi Biblioteca Municipală	municipiul Roman	Str. Roman Mușat 19	1890
NT-II-m-B-10675	Școala "Vasile Alecsandri"	municipiul Roman	Str. Rosetti C.A. 8	1885
NT-II-a-B-10676 (Cod RAN: 120879.03)	Ansamblul Spitalului "Precista"	municipiul Roman	Str. Speranței 11	sec. XVIII - XIX
NT-II-m-B- 10676.01	Spitalul "Precista", fosta Bolniță	municipiul Roman	Str. Speranței 11	1788, adăugiri 1872
NT-II-m-B- 10676.02	Casa Iohan Simeon Bruckner - Spițerul	municipiul Roman	Str. Speranței 11	sec. XIX
NT-II-m-B-10677	Hala alimentară, azi hala central	municipiul Roman	Str. Sucidava 127	1929
NT-II-m-B-10678	Biserica "Precista Mică"	municipiul Roman	Str. Sucidava 143	1791-1826
NT-II-a-B-10680	Centru istoric	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare	mijl.sec. XIX -

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

<u>Cod LMI</u>	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
	urban		181-292	înc. sec. XX
NT-II-m-B-10679	Hanul Vițig, azi locuințe	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 186	sec. XIX
NT-II-m-B-10681	Casa Romașcană, azi motel- restaurant	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 200	sec. XIX
NT-II-m-B-10682	Casă	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 213	sec. XIX
NT-II-m-B-10683	Casa Brănișteanu, azi Cercul Militar	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 230	1885
NT-II-m-B-10684	Casa Niță	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 235	sec. XIX
NT-II-m-B-10685	Casă	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 238	1891
NT-II-m-B-10686	Casa Costache Morțun	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 244	sec. XIX
NT-II-m-B-10687	Spitalul Militar, azi Poliția Locală și Evidența Populației	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 246	sec. XIX
NT-II-m-B-10689	Casa elvețiană	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 249	1926
NT-II-m-B-10688	Casa Cristea Ștefănescu	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 259	1910
NT-II-m-B-10690	Gara Roman	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 271	1869
NT-II-m-B-10691	Școala normală	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare 274	sec. XIX
NT-II-m-B-10692	Casă primar Brăescu	municipiul Roman	Str. Tineretului 20	sec. XIX
NT-II-a-B-10693	Ansamblul	municipiul Roman	Str. Tineretului 24	sec. XIX - XX

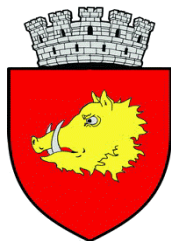

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

<u>Cod LMI</u>	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
	Colegiului Național "Roman Vodă"			
NT-II-m-B-10693.01	Liceul Roman Vodă (corp B)	municipiul Roman	Str. Tineretului 24	1920
NT-II-m-B-10693.02	Casa Cantacuzino	municipiul Roman	Str. Tineretului 24	sec. XIX
NT-II-m-B-10649	Casa Sergiu Celibidache	municipiul Roman	Str. Veronica Micle 2	1828
NT-III-m-B-10742	Stejarul Unirii	municipiul Roman	Str. Smirodava 1, în parcul municipal	sec. XIX
NT-III-m-B-10743	Bustul agronomului Ion Ionescu de la Brad	municipiul Roman	Str. Ștefan cel Mare, în parcul municipal	1968
NT-IV-m-B-10766	Casa agronomului Ion Ionescu de la Brad	municipiul Roman	Str. Ionescu Ion de la Brad 8	sec. XIX
NT-IV-m-B-10765	Monumentul Eroilor din primul război mondial	municipiul Roman	str. Mihail Viteazul, în cimitirul municipal	1920
NT-IV-m-B-10767	Mormântul arhimandritului Vartolomeu Măzăreanu	municipiul Roman	Str. Roman Mușat 22 în incinta bisericii "Adormirea Maicii Domnului"	sec. XX
NT-IV-m-B-10768	Mormântul episcopului Melchisedec Ștefănescu	municipiul Roman	Str. Roman Mușat 22, în incinta bisericii "Adormirea Maicii Domnului"	sec. XIX

Astfel, municipiul Roman deține un număr foarte mare de monumente istorice clasificate, grupate de

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

cele mai multe ori în câteva ansambluri și concentrate în partea centrală a municipiului.

Zona străzii Ștefan cel Mare grupează alte monumente istorice importante. Strada, denumită în trecut "Ulița mare", era principala arteră comercială a târgului Roman. Partea nordică a străzii Ștefan cel Mare, constituită din case de locuit, unele dintre ele cu arhitectură deosebită, s-a păstrat în mare parte așa cum era la începutul secolului XX. Din anul 1975 s-a instituit pentru acest tronson de stradă un regim de protecție cu denumirea de "**Centrul istoric urban**" al municipiului Roman. Dintre clădirile de patrimoniu din acest areal, amintim: casa Costache Morțun, Spitalul Militar (azi sediul Poliției Locale), clădirea Grupului Școlar de Construcții de Mașini, Gara Roman (din 1869), rezervorul (turnul) de apă (1890), parcul municipal, transformat în secolul al XIX-lea în loc de promenadă din vechea Pădure a Teilor, casa Cristea Ștefănescu, casa Elvețiană, casa Niță, casa Brănișteanu, casă – sediul ITM Neamț, Casa Romașcană. Toate aceste imobile, precum și parcul municipal, conturează un ansamblu urban deosebit de valoros și de atractiv.

O altă arie de concentrare a monumentelor istorice este cea din zona străzilor Tineretului, Roman Mușat și până la strada Nicolae Bălcescu. Aici se află Gimnaziul Roman Vodă (pe strada Mihai Eminescu), datând din anul 1899, casa Calistrat Hogaș, corpul B al Colegiului Național Roman-Vodă, casa Cantacuzino, Muzeul de Artă (Casa Roiu), Primăria municipiului Roman (în stil modern - 1938), casa primarului Brăescu (în prezent sediu de firmă), Casa Sergiu Celibidache, Biserica Domnească "Sfinții Voievozi", casa sameșului Iancu Teodoru, Școala "Vasile Alecsandri" (1885).

O altă zonă cu concentrare mare a monumentelor istorice este strada Cuza Vodă, unde se găsesc casa Ioachim, Poșta, Palatul Nevruzzi (Muzeu de Istorie), Colegiul Tehnic "Petru Poni" – Corp B. În zona străzii Sucedava se situează Biserica Precista Mică, care datează din secolul al XVIII-lea, iar pridvorul și acoperișul în forma actuală, din secolul al XIX-lea; sediul Protopopiatului Roman, fosta Școală Normală, Hanul Viții (trecut în mod eronat Vițiș pe lista oficială a monumentelor istorice), Piața (Hala) Centrală, casa Rollrich, sinagoga veche, biserica "Sf. Nicolae" și ansamblul bisericii negustorilor brașoveni din Roman.

Deși descrierea fiecărui monument istoric în parte depășește cadrul acestei analize, este totuși necesar să trecem în revistă în special acele monumente istorice care atrag un număr mai mare de turiști.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Complexul Arhiepiscopal Roman

Monument istoric și de arhitectură religioasă, Catedrala Arhiepiscopală a fost ridicată în 1542 de către domnitorul Moldovei Petru Rareș, pe locul ctitoriei "Sfânta Vineri" a lui Roman I Mușat. Lăcașul de cult reține atenția numeroșilor vizitatori prin frumusețea extraordinară a picturilor interioare. Pridvorul și pronaosul prezintă pictura originală, din secolul XVI, iar naosul și altarul au fost repictate în secolul XVIII. Alături de acest sfânt lăcaș ansamblul monahal mai cuprinde: un paraclis, chilii și clădiri pentru birouri, Turnul-Clopotniță și Palatul Episcopal construit în anul 1870. Turnul – Clopotniță are o istorie foarte bogată și a fost construit în două etape în sec. al XVIII- lea și al XIX – lea. Acesta are 5 nivele, primele două adăpostesc arhiva episcopiei iar următoarele trei adăpostesc una dintre cele mai bogate biblioteci documentare (aproximativ 20000 de volume). Clopotele din turn sunt foarte vechi, cinci dintre ele sunt de dimensiuni mari iar celelalte de dimensiuni mai mici. Dintre acestea se remarcă trei clopote cu inscripții care sunt donate de voievodul Ștefan cel Mare.

Biserica Armenească din Roman

Comunitatea armeană din Roman a impus ridicarea unei încăpătoare biserici de piatră, realizată în 1609, după cum rezultă din pisania originală. Peretele nordic ne informează că edificiul actual este

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

rezultatul unor lucrări mai recente, executate între anii 1863-1868 sub conducerea arhitectului bavarez Johann Brandel din Deggendorf. Deoarece comunitatea armeană din Roman nu mai număra decât câteva familii, iar biserica ce fusese părăsită începuse a intra în ruină, episcopia a obținut în martie 1981 din partea Arhiepiscopiei Armene din București, cedarea edificiului „în folosință provizorie pe termen nelimitat”.

Biserica "Precista Mare"

Lăcașul face parte din categoria marilor ctitorii voievodale, fiind rodul evlaviei și strădaniilor Doamnei Ruxandra, văduva lui Alexandru Lăpușneanu, care a ridicat acest lăcaș de închinăciune în anul 1569, pe locul altuia mai vechi. Lucrările de construcție s-au desfășurat în prima parte a scurtei domnii a lui Bogdan Lăpușneanu (1568 - 1572). Dintre obiectele reprezentative amintim grupul celor 40 de icoane praznicale pictate de zugravi anonimi în anii 1793 - 1794, la comanda egumenului Gherasim Putneanu.

Biserica "Precista Mică"

A fost ridicată pe locul unui vechi lăcaș de lemn ridicat la începutul secolului al XVIII-lea sau chiar mai înainte. Construcția actualului edificiu a început în 1791 prin grija preotului Constantin (fiul

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

preotului Ioniță), iar biserica a funcționat - cu un acoperământ provizoriu - până în 1826, când se termină zidăria. Monumentul are un plan simplu, cruciform, cu sâmurile laterale ușor pronunțate, care îl încadrează stilului moldovenesc, în varianta specifică secolului al XVIII-lea. Nu are turlă, turnul-clopotniță s-a zidit separat, iar pridvorul a fost adăugat în 1855.

Biserica Domnească

Biserica Sf. Voievozi este cunoscută de la zidirea sa sub numele de „Biserica Domnească” și a fost zidită sub forma ei actuală de Vel Spătaru Vasile Cantacuzino în anul 1695, după ce fusese cea veche construită de Ștefan Tomșa Voievod în urmă cu 100 de ani.

Lăcaș de cult maiestros ce depășește ca suprafață toate celelalte biserici din oraș, inclusiv Catedrala Arhiepiscopală, are o grosime a zidurilor de 1,5 m, înălțimea de peste 14 m și lățimea de aproape 10 m, neavând turlă, în exterior pereții sunt consolidați prin patru contraforturi. La intrarea din pridvor în pronaos se poate vedea pisania și emblema familiei Cantacuzino care este situată deasupra ușii din stejar masiv placată cu tablă de cupru și lucrată manual cu multă măiestrie de meșterii timpului. Podoaba cea mai de preț a acestui Sfânt locaș o reprezintă Catapeteasma, lucrare de mare valoare artistică, executată în București, din lemn de stejar masiv, fiind unicat în Moldova.

Biserica "Sfântul Nicolae"

Acest lăcaș a fost ridicat probabil pe la 1600 și atestat documentar în "mărturisirea hotarnică" din 3 septembrie 1752 cerută voievodului Constantin Cehan Racoviță de către episcopul Ioanichie al Romanului. Vechea biserică de lemn a fost înlocuită cu actuala biserică de zid între anii 1747 - 1769. Inscripția cu litere latine care s-a păstrat deasupra icoanelor împărătești precizează că iconostasul a fost dăruit de către episcopul Gherasim al Romanului în anul 1816. Mai rețin atenția două icoane pictate pe lemn, din secolul al XVIII-lea și o uriașă lumânare de ceară donată în anul 1707 pentru biserica veche de către breasla romilor.

Biserica Sfinților și Dreptilor Părinți Ioachim și Ana

Biserica Copiilor este construită din lemn în stil maramureșan și se găsește în cartierul Favorit pe strada Victor Hugo. A fost construită sub coordonarea preotului paroh Gheorghe Paleu în intervalul 2

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

martie - 27 aprilie 2008 și sfințită de Episcopul Vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Ioachim Băcăuanul.

Bisericile Catolice

Prezența unei comunități catolice la confluența Siretului cu Moldova este aproape contemporană cu fondarea orașului, mama mușatinilor, Margareta, fiind catolică.

În prezent funcționează în oraș cinci biserici catolice: - Sfânta Tereza a Pruncului Isus (str. Ștefan cel Mare, 228) - Inima Neprihănită a Preasfintei Fecioare (str. Bogdan Dragoș, 99) - Fericitul Ieremia Valahul (str. Primăverii, 17) - Isus Bunul Păstor (str. Sucedava, 4) și Biserica Sf. Francisc de Assisi (în incinta Institutului Franciscan).

Romanul a devenit din 1991 principalul centru de formare a călugărilor franciscani minori conventuali, cu un Institut Teologic de Grad Universitar (str. Ștefan cel Mare, 268B) și cu un Liceu Teologic Romano-Catolic "Sf. Francisc de Assisi".

Muzeele

Municipiul Roman dispune de patru muzee foarte bine amenajate, acestea incluzând colecții deosebite, obiecte de extremă importanță pentru istoria zonei, expoziții ale unor artiști de valoare națională și internațională.

Muzeul de Istorie

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Înființat în anul 1957, deține cele mai bogate colecții de materiale de proveniență dacică, rezultate din cercetările din Cetatea de la Brad și din alte așezări de pe Valea Siretului, cât și valoroase vestigii medievale ale orașului atestat documentar la 31 martie 1392.

Instituția este bine ancorată în peisajul muzeistic național, cu un patrimoniu bogat și diversificat, funcționând în două clădiri – monumente de arhitectură, una găzduind expoziția de bază, cealaltă depozitele și spațiile destinate activității specifice de cercetare și conservare. Corpul principal al Muzeului de Istorie din Roman se află într-o clădire-monument (Palatul Nevruzzi), remarcabilă datorită arhitecturii sale interioare și exterioare (îmbinarea elementelor specifice stilului baroc, observată îndeosebi la cele două fațade principale, înzestrate cu balcoane și frontoane), prin pictura și decorația murală a plafonului, realizate de Ludwig Branner (1884), dar și prin trecutul ei istoric. Actuala expoziție de bază, organizată în cele 15 săli ale Casei Nevruzzi, cu un spațiu de 700 mp, cuprinde un număr de peste 5.000 de piese, din epoca preistorică până în epoca modernă.

Muzeul de Artă

Reprezintă o instituție de marcă în peisajul cultural romănesc, dar și național, prin activitățile pe care le-a organizat sau găzduit de-a lungul acestei perioade. Pentru început unitatea muzeală s-a dezvoltat ca o secție în cadrul Muzeului de Istorie din Roman, unde s-a deschis și prima expoziție de bază a Colecției de Artă, în anul 1960. În anul 1968, Secția de Artă din cadrul Muzeului de Istorie Roman primește un imobil propriu, o clădire monument de arhitectură, construită la sfârșitul sec. al XIX-lea, în stil neoclasic, situată pe strada Mihai Eminescu nr. 3, pusă în valoare de o ambianță naturală generoasă. Colecțiile muzeului cuprind un număr de 642 lucrări de pictură, grafică, sculptură și artă decorativă. Expoziția de bază, prin tematica sa, pune în valoare, în contextul artei românești, creația artiștilor legați într-un fel sau altul de zona Roman. O suită de lucrări - pictură, grafică, sculptură, oglindesc universul afectiv și pictural al artiștilor Maria Ciurdea Steurer, Iosif Steurer, Stavru Tarasov, Jean Cosmovici, Constantin Isachie, Nicu Enea, etc care își au locul lor bine precizat în arta noastră dintre cele două războaie mondiale.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Muzeul de Științe ale Naturii

A fost înființat în anul 1962, prin grija regretatului muzeograf Constantin Tărăbuță și a reprezentat rodul preocupărilor în domeniul cercetării și valorificării expoziționale, a materialelor colectate din zona de confluență a Moldovei cu Siretul, efectuate după 1960. Muzeul de Științele Naturii din Roman și-a desfășurat activitatea până în anul 2011 într-un local monument de arhitectură, datând de la jumătatea sec. al XIX-lea. O dată cu retrocedarea acestei clădiri către urmașii proprietarilor, Muzeul de Științele Naturii Roman a fost mutat într-un nou sediu construit în Parcul Municipal printr-un proiect derulat de administrația publică locală în parteneriat cu Consiliul Județean Neamț. Oferta muzeului cuprinde servicii diverse: expoziții, programe educative, de informare, documentare. Pe lângă expoziția permanentă, muzeul se face cunoscut și prin intermediul expozițiilor temporare, ocazii cu care își valorifică părți ale patrimoniului și nu numai. Datorită colaborărilor fructuoase cu instituții de cultură (țară, străinătate), colecționari particulari, vizitatorii au putut cunoaște, admira și descoperi colecțiile acestora.

Casa Hogaș

Casa în care a locuit Calistrat Hogaș între anii 1891-1899, realizată după planul arhitectului

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Constantin Băicoianu, a fost transformată în muzeu în mai 2011.

Subsolul vilei este dedicat Muzeului de Etnografie și Folclor "Roman Metropolitan", care reunește obiecte și ținute ce reconstruiesc atmosfera gospodăriilor țărănești din zonă. Sălile de la parterul vilei găzduiesc Muzeul Colegiului Național "Roman-Vodă". Sunt expuse manuscrise sau documente cu valoare de unicat, semnate Garabet Ibrăileanu, Cezar Petrescu, Panait Mușoiu, Richard Stein, Vitalie Belousov sau Virgil Petrovici. O sală specială este dedicată activității elevilor și profesorilor care au marcat istoria recentă a colegiului.

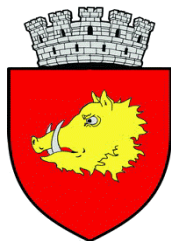
Mansarda vilei este destinată Muzeului Ecumenic al Spiritualității Românești. Colectia muzeală înmănușează obiecte de cult reprezentative pentru Biserica Ortodoxă, Biserica Romano-Catolică, Biserica Ortodoxa de Rit Vechi și comunitatea evreiască, reprezentând simbolic comunitățile religioase care trăiesc în armonie în zona Romanului.

Casa vornicului Done (Casa Celibidache)

În plin centrul orașului se află fosta Școală de Muzică și casa celui ce a fost dirijorul Sergiu Celibidache. Cladirea datează de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, fiind cumpărată în 1825 de vornicul Grigore Done. Este o construcție cu o arhitectură oarecum inedită, ce diferențiază subsolul cu două beciuri etajate și parterul cu bolți semicilindrice, de nivelul superior, conceput și realizat în stil clasic, cu fronton și coloane angajate la exterior și bogate decorațiuni de factură barocă în interior.

Este cunoscută și sub numele de Casa Celibidache, deoarece aici s-a născut, în 1912, Sergiu Celibidache, considerat unul din cei mai valoroși dirijori ai tuturor timpurilor, care a dirijat Orchestra Filarmonicii din Munchen între 1979 și 1996. În 2012, la împlinirea a o sută de ani de la nașterea muzicianului, în piața ce îi poartă numele, din municipiul Roman, a fost dezvelit un bust al compozitorului și dirijorului Sergiu Celibidache. Cu această ocazie, Serge Celibidache a primit, în numele tatălui său, distincția de cetățean de onoare al Romanului, acordată post-mortem.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

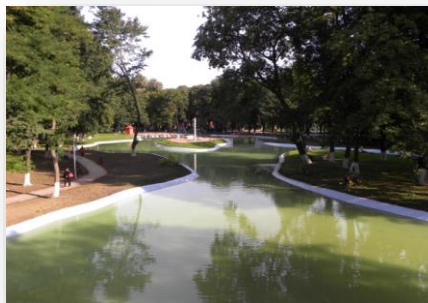
Biblioteca Municipală George Radu Melidon

Casa Ioachim din Roman sau actualul sediu al Bibliotecii Municipale “George Radu Melidon” este o clădire construită în anul 1864. Înălțată de negustorul Vasile Ioachim, casa a fost pictată de meșteri venețieni și oferă trei fețe cardinale. Fațeta centrală prezintă un fronton perfect proporționat, colonade cvasicorintice și ferestre înalte, frumos boltite cu arcaturi ornamentate. Fațeta posterioară este tăiată în două planuri de aliniament, cel exterior fiind prevăzut cu două statui feminine în stil renescentist. Fațeta de la intrare, mai mult funcțională, are o verandă cu glasvand. Unicat în Moldova este turnul de intenție florentină.

Începând din luna iunie 2012, Casa Ioachim, actualul sediu al Bibliotecii Municipale, a intrat într-un amplu proces de restaurare, reabilitare și consolidare.

Parcul Municipal Roman

Parcul funcționează ca zonă de agrement din secolul al XIX-lea, provine din fosta pădure Teiuș și este, din punct de vedere al diversității speciilor dendrologice, unic în Europa.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Nu doar cadrul natural al parcului, ci și posibilitățile actuale de agrement, sunt apreciate de vizitatori, indiferent de vârsta acestora.

În anul 2010 una dintre cele mai importante investiții a constat în refacerea lacului de agrement din Parcul Municipal, împlinind un deziderat manifestat frecvent de către comunitate. Un lac modern, funcțional, o oază de frumusețe de care Romanul este mândru, completat prin refacerea insulelor, ca și parte componentă a investiției – Insula „Brâncuși”, cu elemente sculpturale specifice, ce amintesc de marele artist; Insula „Planeta Verde”, însuflețită de animale de talie mică și păsări, creând un mini-ecosistem și Insula „Cascada”, înnobilită cu o cascadă artificială și un punct de relaxare și observare a întregii zone. Lacul este prezăvut cu debarcader, de unde se efectuează plimbări de agrement cu ambarcațiuni pe timpul sezonului estival. În zona centrală a parcului se găsește “Rotonda Scriitorilor”. Aceasta a fost realizată de Fondul Plastic Iași și cuprinde bustul a 10 scriitori români: Miron Costin, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Ion Luca Caragiale, Alexandru Vlahuță, George Coșbuc, Mihail Sadoveanu, Ion Creangă, Mihai Eminescu și George Enescu.

Parcul Municipal a devenit, în ultimii ani, o adevărată atracție atât pentru româșcani, cât și pentru turiștii din diverse localități.

Complexul Sportiv Roman

Iubitorii de sport sunt așteptați în complexul sportiv al orașului unde pot practica handbal, fotbal, tenis, înot.

Complexul dispune de o Sală Polivalentă, un Bazin de Înot, terenuri sintetice de tenis și un modern teren de fotbal certificat FIFA.

Alte obiective

Luncile și terasele Siretului și ale Moldovei, cu vegetația caracteristică, cu un fond piscicol și cinegetic bogat, pot constitui o resursă turistică atractivă, cu condiția de a fi amenajate corespunzător.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

De asemenea, patrimoniul imaterial din zona municipiului Roman are un potențial deosebit. În acest sens, putem menționa tradițiile locale, gastronomia specifică și ospitalitatea proverbială a moldovenilor. Viața de noapte în Roman este cât se poate de activă. Pietonalul Ștefan cel Mare abundă în terase, cafenele, restaurante și cluburi.

Complexul de agrement ce se conturează în zona Ștrandul Municipal – Microhidrocentrală, investiții aflate în derulare va oferi posibilități diverse de relaxare, petrecere a timpului liber și divertisment.

În apropierea municipiului Roman (la circa 25 km) se găsește Hanul Ancuței, obiectiv deopotrivă turistic și cultural.

Municipiul Roman dispune de un bogat potențial turistic antropoc, reprezentând o destinație deosebit de atractivă pentru amatorii de turism cultural și istoric. Numeroasele monumente istorice pot face obiectul unui eventual tur al orașului, care poate fi conceput și de autoritățile locale, și care poate începe de la gară sau din centru, trecând prin toate punctele de interes.

Montarea, în ultimii ani, de indicatoare urbane pentru direcționarea turiștilor către principalele obiective/ monumente a constituit un prim pas pentru conturarea itinerariilor turistice. Adoptarea de către municipalitate a unei strategii de marketing comunitar va crea premisele pentru dezvoltarea turismului în zonă.

9.2. Infrastructura turistică

În perioada 2007-2012, numărul de unități de cazare (6) din municipiul Roman a rămas neschimbat, oferta de spații de cazare fiind alcătuită din hoteluri și pensiuni turistice moderne. De menționat este faptul că în baza de date a Autorității Naționale pentru Turism figurează 4 unități de cazare clasificate, 2 hoteluri, respectiv 2 pensiuni turistice.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Hotel "SPA Roman" **** situat pe B-dul Roman-Mușat dispune de o capacitate de cazare de 70 de camere moderne și elegante adaptate atât pentru oaspeții aflați în vacanță cât și nevoilor oamenilor de afaceri oferind servicii: cablu TV, telefon, minibar, frigider, spălătorie, curățătorie ecologică, salon de frizerie+coafură+cosmetică, casă de schimb valutar, galerie de artă și suveniruri, agenție de turism. Unitatea are un restaurant clasic (190 de locuri dispuse în 3 saloane), salon de recepție și protocol cu 60 de locuri, săli și mini-săli pentru conferințe (150+15+15 de locuri, retroproiector, flipchart și instalație sonorizare), salon de cofetărie cu terasă (48 de locuri).

Hotel Mariko Inn*** situat pe drumul european E85 la ieșirea din orașul Roman către Iași și Suceava are o capacitate de cazare de 64 de locuri dispuse în 29 camere duble, 3 camere single și un apartament, oferind servicii de cablu TV, mini-bar, uscător par, internet, telefon, camere cu balcon, room-service, spălătorie, cameră de bagaje, safe, rent-a-car, comandă taxi, acces pe bază de cartelă. Unitatea are 3 restaurante cu 60, 150 și 280 locuri unde se servesc preparate din bucătăria tradițională și internațională, vinuri de vinotecă și băuturi fine, bar restaurant, terasă cu 60 de locuri, sală de conferințe cu 150 de locuri, bază de agrement și teren de tenis, parcare păzită, gratuită cu 120 de locuri.

Hotel „Royal”**** situat pe str. Stefan cel Mare, Km 333 (E85), are o capacitate de cazare de 15 camere- din care 13 camere cu doua paturi si 2 camere cu pat matrimonial.Toate camerele sunt amenajate cu mobilier modern, TV si minibar. Complexul are patru sali restaurant ce raspund tuturor exigentelor de confort si servire precum si spatii de cazare la inalte standarde hoteliere, săli și mini-săli pentru conferințe, retroproiector, flipchart și instalație sonorizare.

Hotel Zara**** Roman, situat pe str. 1 Decembrie 1918, are o capacitate de cazare de 16 camere-toate cu TV, internet si frigider.

Motel Parc Multiplex*** situat pe str. Stefan cel Mare nr. 250, are o capacitate de cazare de 8 camere duble cu balcon, incalzire centrala, aer conditionat, baie in camera, TV. Unitatea are restaurant (140 locuri), sala amfiteatru (300 locuri), bar, crama, salon nefumatori, parcare, terasa, loc amenajat de joaca.

Pensiunea "Doina"**** situat pe str C.A.Rosetti, nr.16, are o capacitate de cazare de 6 camere duble și o cameră triplă, toate cu TV și 2 restaurante cu câte 60 de locuri fiecare.

Pensiunea "Edmina" *** situat pe Bd. N. Bălcescu nr 9, are o capacitate de cazare de 3 camere duble, 2 camere triple, o cameră cu patru locuri și 2 camere de câte 5 locuri și restaurant cu 36 de locuri.

Capacitatea de cazare turistică în zona Romanului a cunoscut o evoluție ușor ascendentă în perioada 2007-2012, de la 232 la 277 de locuri. Dintre acestea, 243 erau disponibile în hoteluri, iar 34 în pensiuni turistice.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

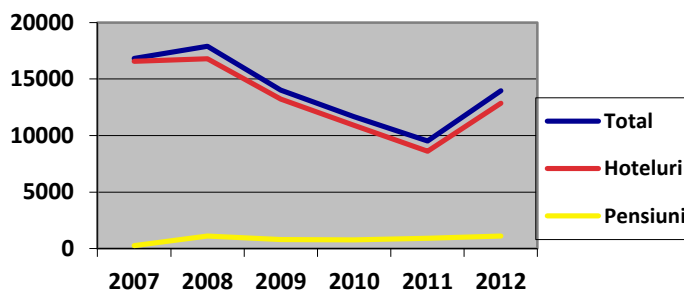
AVENSA

Pe lângă unitățile de alimentație publică aferente hotelurilor și pensiunilor menționate, mai există și numeroase alte restaurante, pizzerii, ceainării etc, care deservesc atât populația municipiului Roman, cât și potențialii turiști. Așa sunt: Restaurantul Bradul, Brăduțul, Kapri, Trei Stele, Casa Caroly, Sara, Corabia, Pizza House, cofetăria Tosca, Sayfood, Black Wolf, Casa Veche, Casa Romașcană, etc.

9.3. Circulația turistică

În 2011 s-au înregistrat doar 9521 de sosiri ale turiștilor, respectiv 7,1% din totalul sosirilor la nivelul județului Neamț, o valoare în cifre absolute aproape înjumătățită față de cea din 2008 când s-a înregistrat un număr maxim de sosiri ale turiștilor respectiv 17889, ceea ce însemna un procent de 11,2% din totalul sosirilor înregistrate în județul Neamț.

Fig. 3. Dinamica numărului de sosiri ale turiștilor în municipiul Roman în perioada 2007-2012

Sursa: INS, TEMPO ONLINE (2013)

Din perspectiva tipului de structuri de primire turistică folosite, se evidențiază faptul că majoritatea turiștilor preferă hotelurile, astfel dacă în 2007, 98,4% din totalul sosirilor turistice s-au înregistrat la hoteluri, în 2011 ponderea sosirilor la hoteluri a fost de 90,5%. Tendința ușor pozitivă a numărului de sosiri înregistrate la cele două pensiuni este nesemnificativă, ea putând fi pusă, pe seama unor factori conjuncturali.

Dinamica înnoptărilor la nivelul municipiului Roman urmărește fidel dinamica înnoptărilor din unitățile de cazare de tip hotel.

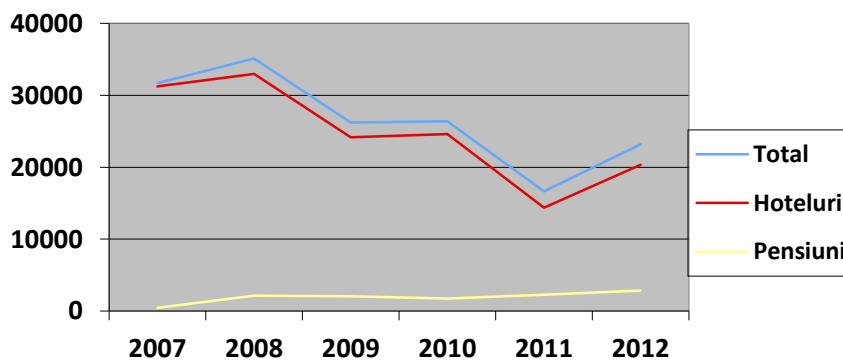
Numărul maxim de înnoptări în anul 2008, respectiv de 35095, reprezenta 10,1% din totalul înnoptărilor în structuri de primire turistică la nivelul județului Neamț. Minimul înregistrat în anul 2011, a fost de 16653 de înnoptări și reprezintă doar 6,1% din totalul de înnoptări în unități de primire a turiștilor din județul Neamț. Anul 2012 a adus o nouă creștere a numărului de înnoptări, la 23.175.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Fig. 4. Dinamica numărului de înoptări în structuri de primire a turiștilor din municipiul Roman în perioada 2007-2012

Sursa: INS, TEMPO ONLINE (2013)

Durata sejurului turiștilor în municipiul Roman este una foarte redusă, cu o medie de 2 noți/sejur în perioada 2007-2012, ceea ce confirmă caracteristicile generale ale turismului în municipiul Roman ca fiind preponderent un turism de business sau unul de tranzit.

Durata sejurului a crescut totuși ușor față de anul 2007, când aceasta era de 1,88 noți/sejur, la 2,26 noți/sejur în anul 2010, pentru a scădea din nou în 2012 la doar 1,66 noți/sejur. Această dinamică contradictorie este determinată, în mare parte, de factori conjuncturali, ne semnificativi pe termen lung.

Durata foarte redusă a sejurului afectează rentabilitatea operatorilor din domeniu și impactul acestei activități asupra economiei locale. Creșterea duratei sejurului se poate face doar prin îmbunătățirea și diversificarea ofertei turistice locale, creșterea calității serviciilor oferite turiștilor și acțiuni de promovare.

Municipiul Roman are nevoie de o strategie reală de atragere a turiștilor pe o perioadă mai îndelungată, cu obiective pentru dezvoltarea turismului cultural și religios cât și a celui axat pe evenimente fără a neglija turismul de week-end și de afaceri.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

9.4. Promovarea turistică și evenimente organizate

Administrația publică locală manifestă o preocupare activă pentru promovarea municipiului prin participarea directă sau ca partener la organizarea unor evenimente (simpozioane, conferințe, târguri, festivaluri, concursuri) locale, regionale sau naționale, desfășurarea unor campanii de informare derulate prin mass-media, mediul on-line, distribuirea de materiale publicitare (hărți, pliante, afișe, etc.)

Tot în acest scop a fost înființat, în cadrul Bibliotecii Municipale, Punctul de informare turistică ce oferă informații despre oferta turistică și oportunitățile de transport, cazare și vizitare a municipiului Roman și a zonelor limitrofe.

Rezultatele promovării în turism pot fi atinse numai după o repetare continuă a unor teme bine precizate, prin asocierea mai multor mijloace, eficacitatea ei fiind condiționată de fundamentarea unei strategii de marketing comunitar și identificarea de resurse financiare

În Municipiul Roman se organizează anual o serie de manifestări artistice, culturale și sportive care au un puternic efect de atracție și de polarizare a activității turistice:

- Manifestări dedicate Zilei Unirii Principatelor Române (24 ianuarie)
- Atestarea documentară a orașului - 30 martie 1392- Simpozioane
- „De la Dragobete la Sărbătoarea Rusaliilor – Tradiție și legendă la români” – spectacol-concurs (în perioada 1-5 aprilie)
- Zilele bibliotecii municipale ”George Radu Melidon” (23 – 30 aprilie)
- Ziua veteranilor de război (29 aprilie)
- Ziua Europei, a Independenței, a Victoriei (9 mai)

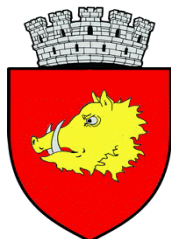
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Ziua Muzeelor (18 mai)
- Zilele municipiului Roman (15 – 21 mai)
- Ziua Copilului (1 iunie)
- Ziua Eroilor (13 iunie)
- Bâlciul anual (28 iulie – 6 august)
- Ziua Imnului Național (29 iulie)
- Cupa municipiului Roman la tenis (31 iulie – 5 august)
- Târgul de Gustar (în a doua jumătate a lunii august)
- Trofeul ”Roman Vodă Mușat” la handbal (două zile în a doua jumătate a lunii august)
- Săptămâna mobilității europene (16 – 22 septembrie)
- Ziua internațională a persoanelor vârstnice (1 octombrie)
- Festivalul toamnei la Roman (4-6 octombrie)
- Turism ecumenic la sfintele moaște ale Cuvioasei Parascheva de la Catedrala Metropolitană din Iași și vizitarea principalelor monumente istorice din municipiul Iași (14 octombrie)
- Conferința națională de antropologie urbană (în prima jumătate a lunii noiembrie),
- Festivalul concurs interjudețean de interpretare vocală și instrumentală a folclorului românesc „*Doruri Mușatine*” - reunește la Roman tinere talente de muzică populară din mai multe județe ale țării precum și interpreți autohtoni (în perioada 10-30 noiembrie).
- Ziua Națională a României (1 decembrie)
- Nunta de Aur (în a doua jumătate a lunii decembrie)
- Carnavalul de Crăciun cu participarea elevilor din instituțiile de învățământ romășcane, cu parada măștilor și costumelor populare și spectacol festiv dedicat sărbătorilor de iarnă (19 decembrie)
- Caleașca lui Moș Crăciun care aduce daruri copiilor romășceni (24 decembrie)
- Festivalul de datini și obiceiuri de iarnă „Roman Metropolitan” – reunește tradițiile de Crăciun și de Anul Nou din municipiu și zonele rurale învecinate (30 decembrie)

Revelion – spectacol de muzică ușoară și populară și foc de artificii.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

În contextul potențialului turistic deosebit al municipiului Roman, precum și a faptului că dezvoltarea turismului este una dintre principalele preocupări ale autorităților locale, se impune înființarea unui Centru de Informare și Promovare Turistică.

10. Servicii sociale

10.1. Dezvoltare socială

Dacă se are în vedere valoarea Indicelui de Dezvoltare Socială a Localităților se observă că pentru municipiul Roman, valoarea IDSL este 85, orașul fiind considerat mediu dezvoltat.

Conform acestei clasificări, la nivelul județului Neamț se regăsesc 2 orașe mediu dezvoltate (Piatra Neamț și Roman), 3 orașe sărace (Târgu Neamț, Bicaș, Roznov), 20 de comune în dezvoltare, 32 comune mediu-dezvoltate, 30 comune sărace.

Siruta	IDSL	IDSL grupari	IDSL6
MUNICIPIUL PIATRA NEAMT	88	orase mediu dezvoltate	80,95
MUNICIPIUL ROMAN	85	orase mediu dezvoltate	80,15
ORAS TARGU NEAMT	78	orase sarace	75,22
ORAS BICAZ	73	orase sarace	69,04
ORAS ROZNOV	62	orase sarace	56,78

10.2. Numărul de beneficiari de prestații sociale

Conform datelor puse la dispoziție de Direcția de Asistență și Protecție Socială din cadrul Primăriei Municipiului Roman, la nivelul localității există următoarele categorii de beneficiari de prestații sociale:

- venit minim garantat: 3.642 de familii beneficiare;
- ajutoare de urgență: 308 persoane;
- alocații de susținere a familiei: 225 de familii;
- tichete de sociale: 6.350 de persoane;
- indemnizații de handicap: 219 persoane;
- asistenți personali: 120 de persoane;
- ajutoare de încălzire: 2.738 de familii;
- alocații de stat pentru copii: 609 persoane;
- beneficiari ai Cantinei de Ajutor Social "Casa Pâinii": 121 de persoane;
- persoane instituționalizate la "Casa Bunicilor": 24.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

10.3. Infrastructura de servicii sociale

În perioada 2007-2013, la nivelul municipiului s-au realizat mai multe investiții pentru îmbunătățirea serviciilor sociale oferite.

Astfel, în perioada 2010-2011 prin programul „Reabilitarea, modernizarea și dotarea clădirii destinate Căminului pentru bătrâni” a fost construit căminul destinat persoanelor cu vârste înaintate („Casa Bunicilor”). Din punct de vedere funcțional, clădirea are 5 grupări principale de funcțiuni: cazare, servirea mesei și petrecerea timpului liber, asistență medicală, administrație și servicii. Proiectul a fost finanțat din bugetul local, de stat și din fonduri europene prin POR 2007-2013, Axa 3, Domeniul Major de Investiție 3.2 „Reabilitarea infrastructurii sociale”.

În perioada 2011-2012, prin programul POR 2007-2013, Axa 3, Domeniul Major de investiție 3.2 „Dezvoltarea infrastructurii sociale” a fost reabilitată, modernizată și echipată clădirea destinată serviciilor sociale din municipiu. Prin reamenajarea clădirii s-a obținut și un ansamblu destinat cantinei sociale „Casa Pâinii”. Din punct de vedere funcțional, clădirea a fost împărțită în două zone: una destinată persoanelor asistate și una destinată angajaților.

Tot în zona infrastructurii și intervenției sociale s-a implementat proiectul: „Reabilitarea, modernizarea și echiparea clădirii destinate serviciilor sociale din municipiul Roman, str. Speranței nr.11”, proiect depus în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa 3, Domeniul Major de Intervenție 3.2. - "Reabilitarea infrastructurii sociale". Valoarea proiectului este de 3.480.000 de lei.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Prin programul derulat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, finanțat conform prevederilor Hotărârii Guvernului României nr.928/2007 pentru ratificarea Acordului cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei a fost construit centrul de îngrijire de zi pentru copiii aflați în situații de risc ”Casa Copiilor”.

Modernizarea și aducerea unui plus de valoare în serviciile sociale oferite este o obligație a administrației locale, ca o consecință a responsabilității față de toate clasele sociale și romașcanii aflați în situații de risc.

În ceea ce privește furnizorii de servicii sociale se observă că în municipiul Roman își desfășoară activitatea mai multe asociații și fundații care asigură astfel de servicii:

1. **Asociația „Roman 2000”** oferă: servicii de consiliere și asistență socială, sprijin socio-educational pentru copiii aflați în dificultate și familiile acestora, prin Centrul de Zi pentru Copii ”Casa Copiilor”; servicii de consiliere și asistență socială, cantină socială, ateliere de lucru și servicii de protecție și îndrumare a persoanelor defavorizate și a persoanelor aflate în situații de risc, prin Centru Multifuncțional pentru Servicii Sociale „Casa Pâinii”; o gamă variată de servicii, respectiv cămin de bătrâni, zona de petrecere a timpului liber, asistență medicală și activități de consiliere pentru rezolvarea unor situații dificile specifice populației vârstnice defavorizate, prin Centrul Rezidențial pentru Persoane Vârstnice „Casa Bunicilor”.
2. **Asociația Caritas Roman** oferă, în centrele sociale, servicii de asistență pentru persoane vârstnice și familii defavorizate aflate în dificultate. De asemenea, asociația oferă asistență socială, găzduire, îngrijire socio-medicală pentru persoanele vârstnice, în căminul din comuna

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Gherăești. În comuna Girov, asociația are un centru social care oferă găzduire, îngrijire, asistență socială și suport pentru mame tinere însărcinate, mame cu copii aflate în situații de risc social.

3. **Complexul de Servicii pentru Persoane Adulte cu Handicap Roman** oferă în Centrul de Îngrijire și Asistență servicii de găzduire, asistență și îngrijire, recuperare neuromotorie pentru persoane adulte cu handicap, iar în Centrul de Recuperare și Reabilitare pentru Persoane cu Handicap servicii de găzduire, asistență și îngrijire, recuperare și reabilitare pentru persoane adulte cu handicap. De asemenea, în comuna Trifești complexul oferă aceeași gamă de servicii în centrul Locuința Protejată.
4. **Fundația „Episcop Melchisedec”** prin Centrul de zi oferă asistență socială și suport pentru copiii care provin din familiile cu dificultăți material-economice și sociale, în vederea prevenirii abandonului școlar și prin centrul rezidențial „Casa Melchisedec” se oferă asistență pentru persoanele vârstnice. De asemenea, se asigură sprijin material și financiar (îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite) persoanelor defavorizate în limita bugetului alocat de sponsori, asistență medicală de urgență, evaluare medicală periodică, servicii de găzduire temporară, asistență socială și suport pentru persoanele aflate în situații de risc.
5. **Fundația „Leonardo Murialdo”** este parte integrantă a comunității „Iosefinilor lui Murialdo” și oferă pentru adulți, copiii între 17-18 ani, tineri între 18-26 de ani, persoane vârstnice, familii aflate în situații de izolare socială sau dificultăți servicii de informare și consiliere psihologică, juridică, socială și spirituală. Activitatea fundației se desfășoară în Centrul de informare și consiliere „Te ascult!”.
6. **Fundația umanitară „Pacea”** oferă pentru copii (0-6 ani, 7-16 ani, 17-18 ani, 18-26 ani) suport și asistență. În Centrul Medical „Sf. Anton de Padova” se oferă îngrijire socio-medicală, consiliere socială și psihologică, recuperare și reabilitare pentru persoane vârstnice, adulți, familii, copii de 17-18 ani aflați în situații de dificultate.
7. **Protopopiatul Roman prin Biroul de Asistență Socială** oferă servicii sociale cu caracter primar pentru prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială și servicii sociale specializate (pentru menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială cum ar fi: recuperare și reabilitare, suport și asistență pentru familiile și copiii aflați în dificultate, educație informală extracurriculară pentru copii și adulți, asistență și suport pentru persoanele vârstnice, sprijin și orientare pentru integrarea, readaptarea și reeducarea profesională, mediere socială, etc.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Administrația locală, prin Direcția de Asistență și Protecție Socială asigură servicii de consultanță, sprijin și îndrumare pentru persoanele cu dizabilități, minori aflați în dificultate, persoane defavorizate, îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice fără aparținători, adăpost de găzduire temporară pentru persoanele aflate în situație de risc social (la Casa Speranței înființată în 2009) și găzduire pentru persoanele aflate în situație de risc social. (Adăpost de găzduire din str. Fabricii).

Prin Serviciul Social Integrat se oferă servicii de integrare, consiliere și monitorizare pentru persoane aflate în situație de risc social (persoane vârstnice, beneficiari de masă, copiii din familii monoparentale, beneficiari de venit minim garantat, persoane cu dizabilități). De asemenea, pentru copiii (0-6 ani, 7-16 ani, 17-18 ani) din centrele sociale este distribuită hrană.

În municipiul Roman funcționează și 2 unități destinate protecției copilului, înființate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț:

Complexul de servicii „Romanița” este un centru social, care primește asistență social-religioasă specializată din partea Protopopiatului Roman și are în componența sa 5 centre:

- Centrul de protecție a copilului cu dizabilități,
- Centrul de primire a copilului în regim de urgență,
- Centru maternal,
- Centru de recuperare și reabilitare a copilului cu handicap,
- Centru de asistență pentru victimele adulte ale traficului de persoane.

Complexul asigură servicii de găzduire, îngrijire, asistență medicală primară și de specialitate, educație informală, recuperare, reabilitare a copilului cu handicap, consiliere psiho-socială în vederea reintegrării în familie și vine în întâmpinarea mamelor cu copii nou-născuți, cu risc de abandon, mamelor fără locuință, victime ale violenței și abuzurilor în familie, dar și a copiilor cu dizabilități, victime ale violenței și neglijenței, etc.

Complexul de servicii „Familia Mea” este un centru de tip familial de serviciile căruia beneficiază 66 de copii cu probleme materiale sau fără familie și care are 60 de angajați.

Problema locuințelor sociale și a celor pentru tineri este una dintre cele mai presante pentru municipiul Roman, astfel încât a devenit un obiectiv principal pentru administrația locală.

Spațiul locativ limitat aflat în administrarea comunității a impus nevoia de a găsi noi soluții de dezvoltare în această direcție. Astfel s-a reușit implementarea variantelor tehnice imediate cu o

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

optimizarea maximă a costurilor, având ca rezultat repartizarea unui număr de 23 locuințe sociale, în 2010, prin reamenajarea camerelor de cămin din strada Anton Pann nr. 28A și identificarea resurselor pentru noi investiții.

Cu toate că în perioada 2008-2012 municipalitatea a reușit să asigure 160 de locuințe pentru tineri, respectiv 8 blocuri noi de tip ANL, fiind cea mai bună performanță în aceasta direcție a unei administrații românești după anul 1989, în anul 2012 a fost finalizat blocul de locuințe sociale din Alea Revoluției nr. 11- obiectiv ce a constat în construirea de două scări de bloc cu câte 20 apartamente fiecare și în 2013 au fost finalizate lucrările de consolidare la cele 3 scări din blocul cu risc seismic de pe Nicolae Titulescu, nr. 3 (Roman Mușat, nr. 17), cunoscut ca „blocul cu bulină”, problema locuințelor nu este soluționată necesitând identificarea și atragerea de noi surse de finanțare .

11. Educație

11. 1. Infrastructura educațională

Rețeaua școlară din municipiul Roman cuprinde unități de învățământ de diferite specialități, după cum urmează:

A. Unități de învățământ pentru educație timpurie

- Grădinița cu program prelungit „Episcop Melchisedec”

- Unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat – PRE

B. Unități de învățământ pentru nivelul secundar inferior sau gimnazial

1. Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”

-unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat - PRE, PRI, GIM

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

-unitate de învățământ arondată - **Grădinița cu program prelungit nr.1**

2. Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”

- unitatea de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat - PRE, PRI, GIM

- unitate de învățământ arondată - **Grădinița cu program normal nr. 2**

3. Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”

- unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat - PRE, PRI, GIM

- unitate de învățământ arondată - **Grădinița cu program normal nr. 3**

4. Școala Gimnazială „Calistrat Hogaș”

- unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat - PRE, PRI, GIM

C. Unități de învățământ pentru nivelul secundar superior sau liceal

1. Colegiul Național „Roman-Vodă”

- unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat PRI, GIM, LIC TEO

2. Colegiul Tehnic „Miron Costin”

- unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat GIM, LIC TEO, LIC TEH, POS

3. Colegiul Tehnic „Petru Poni”

- unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat- PRE, LIC TEH

- unități de învățământ arondate - **Grădinița cu program prelungit nr.5**

- **Grădinița cu program prelungit nr. 6**

5. Colegiul Tehnic „Danubiana”

- unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat- PRE, PRI, GIM, LIC TEO, LIC TEH, POS

- unități de învățământ arondate - **Școala Gimnazială „Costache Negri”**

- **Grădinița cu program normal nr. 5**

6. Liceul Tehnologic „Vasile Sav”

- unitatea de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat- PRE, PRI, GIM, LIC TEO, LIC TEH, POS

- unități de învățământ arondate- **Școala Gimnazială „Carol I”**

7. Liceul Teologic „Episcop Melchisedec”

- nivelul școlarizat LIC VOC

8. Liceul Teologic Romano-Catolic „Sfântul Francisc de Assisi”

- nivelul școlarizat LIC VOC

D. Unități de învățământ pentru nivelul postliceal

1. Școala Postliceală Sanitară „Moldova”- nivelul școlarizat POS

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

2. Școala Postliceală Sanitară „Roman Mușat”- nivelul școlarizat POS

E. Unități de învățământ de artă

- Școala de Artă „Sergiu Celibidache”- unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ);
nivelul școlarizat PRE, PRI, GIM

- unități de învățământ arondate - **Grădinița cu program prelungit „Muguri de lumină”**

F. Unități de învățământ pentru învățământul special

- **Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă**- nivelul școlarizat PRI, GIM/ SPE

G. Unități de învățământ pentru învățământul sportiv

- **Liceul cu program sportiv**

-unitate de învățământ cu personalitate juridică (PJ); nivelul școlarizat PRI, GIM, LIC VOC

- unități de învățământ arondate- **Clubul Sportiv Școlar,**

- **Școala Gimnazială "Roman Mușat"**

- **Școala Gimnazială „Petru Rareș”**

H. Unități de învățământ conexe

Clubul Copiilor- nivelul școlarizat PRI, GIM

Tabel - Evoluția elementelor de infrastructură a unităților de învățământ

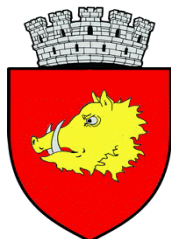
Elemente de infrastructură	2007	2012	Diferențe 2012 față de 2007
săli de clasă și cabinete școlare	479	495	+16
ateliere școlare	42	26	-16
laboratoare școlare	85	91	+6
săli de gimnastică	21	21	0
terenuri de sport	20	26	+6
PC-uri	871	1020	+149

În anul 2012 comparativ cu anul 2007, numărul sălilor de clasă, al terenurilor de sport, al sălilor de gimnastică și al PC-urilor a crescut (cu 3,3%, 30%, 31,25%, respectiv 17,1%), pe când numărul atelierelor școlare a scăzut (cu 38%).

Dacă în anul 2007, în municipiu funcționau 22 de instituții de învățământ, toate cu personalitate juridică, în prezent prin reorganizarea rețelei școlare funcționează un număr de 18 instituții de învățământ cu personalitate juridică la care se adaugă un nr. de 12 instituții de învățământ arondate acestora.

11.2. Populația școlară

În ceea ce privește totalul populației școlare din municipiu, în perioada 2007-2012 acesta a fluctuat, scăzând de la 14.431 (în 2007) la 13.239 (în 2012). Această scădere poate fi explicată pe baza

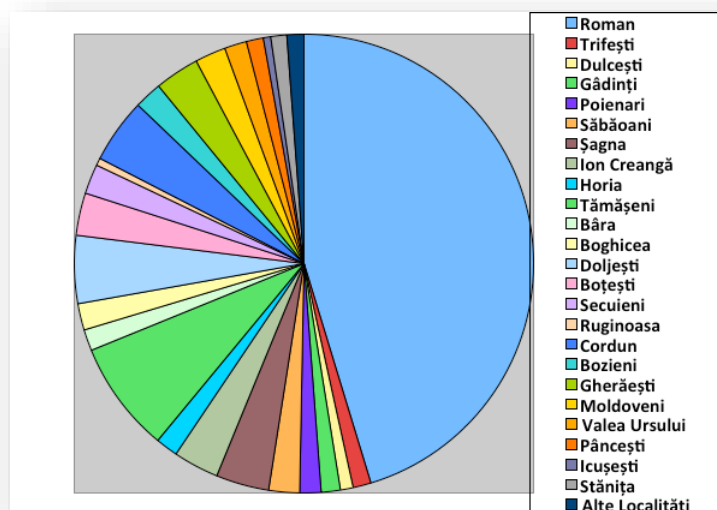
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

reducerii natalității dar și a migrației externe a populației. La nivelul anului 2012, populația școlară reprezenta 26,1% din populația stabilă a orașului (trebuie menționat că o parte din elevi își au domiciliul în localitățile învecinate).

Se poate observa că pe întreaga perioadă analizată numărul elevilor de liceu este mai mare decât numărul elevilor înscriși la alte forme de învățământ deoarece la liceele din municipiul Roman se înscriu anual și elevi care provin din școlile generale din localitățile limitrofe municipiului.

Figura nr. 16 – Numărul de elevi înscriși la liceele din Municipiul Roman, în funcție de localitatea de domiciliu a acestora, în anul 2012

Sursa: www.admitereliceu.ro. Calcule proprii

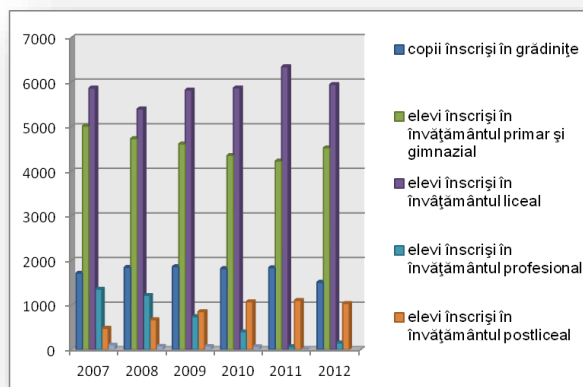
După cum se poate observa în figura de mai sus, doar 45,3% din elevii de la liceele din Roman provin din municipiu, în timp ce 54,7% dintre aceștia își au domiciliul în comunele învecinate. Cei mai mulți provin din comunele: Tămășeni (105 elevi înscriși/an), Doljești (64), Cordon (61), Șagna (50), Gherăești (42), Boțești (40), Moldoveni (29), Secuieni (28), etc.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

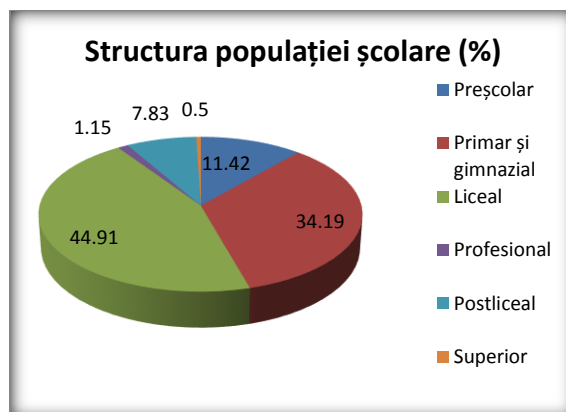
AVENSA

Figura 17. Evoluția populației școlare în municipiul Roman, în perioada 2007-2012

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

În valori absolute, din cei 13.239 copii înscriși la una din formele de învățământ, 1513 sunt preșcolari, 4526 sunt înscriși în învățământul primar și gimnazial, 5946 în învățământul liceal, 152 în învățământul profesional, 1036 în învățământul postliceal și doar 66 în învățământul superior.

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

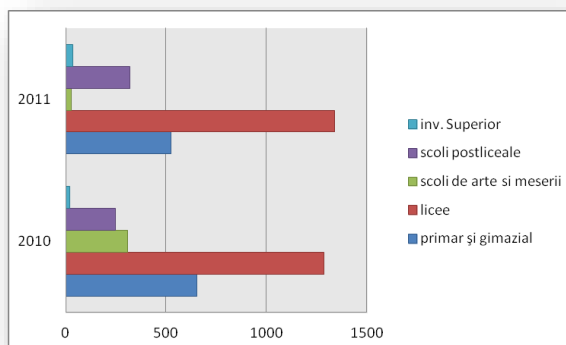
În ceea ce privește numărul absolvenților, se observă că în anul 2011 față de 2010, numărul absolvenților din învățământul primar și gimnazial a scăzut cu 16,16%, în timp ce numărul absolvenților de liceu a crescut cu 4,03%, al absolvenților din școlile postliceale cu 29%, iar al absolvenților de studii superioare cu 60% (de la 20 în 2010 la 35 în 2011).

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Figura 15 Evoluția numărului de absolvenți în municipiul Roman, în anii 2010 și 2011

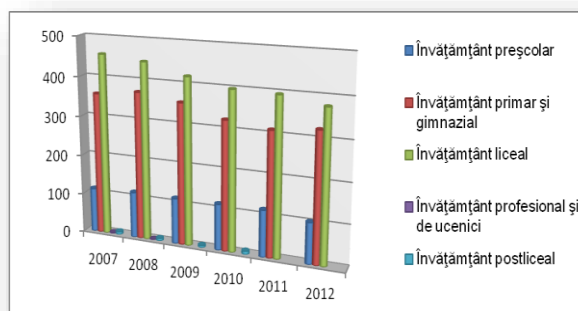
Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

11.3. Personalul didactic

Dacă se are în vedere numărul cadrelor didactice din municipiul Roman, se poate observa că în anul 2012 în municipiu își desfășurau activitatea 825 cadre didactice, cu 12,7% mai puține ca în anul 2007 (929 cadre didactice).

Numărul educatorilor a scăzut în 2012 cu 8% față de anul 2007 iar al cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial cu 9,77%. Cea mai mare scădere a numărului de cadre didactice s-a înregistrat în învățământul liceal, unde în 2007 activau 457 de profesori de liceu iar în 2012 activau 377 (scădere de 17,5%).

Figura 16 Evoluția cadrelor didactice din municipiul Roman, în perioada 2007-2012

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

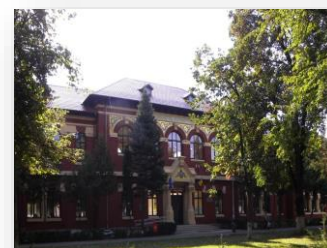
AVENSA

La nivelul municipiului, în anul 2012, un profesor predă pentru 16,1 elevi, peste media județeană (15,62), regională (15,97) și națională (15,23).

În ceea ce privește numărul elevilor dintr-o clasă, la nivelul municipiului într-o clasă studiau în medie 26,74 elevi, egal cu media județeană (26,75) și sub media regională (31,12) și națională (31,33).

11.4. Oferta educațională

În municipiul Roman, liceele și colegiile tehnice oferă elevilor 29 de specializări care aparțin filierei tehnologice, vocaționale ori teoretice. Profilele pentru care se pot opta sunt: Real, Uman, Servicii, Resurse Naturale și Protecția Mediului, Tehnic. La filiera vocațională, specializările sunt Teologie și Sport.

Colegiul Național "Roman Vodă"

- profilul real (specializări precum științe ale naturii și matematică-informatică)
- profilul uman (specializări precum științe sociale și filologie)

Colegiului Tehnic "Petru Poni"

- Servicii (specializarea Economie),
- Resurse naturale și protecția mediului (specializarea Protecția Mediului),
- Tehnic (specializări precum: Electronică Automatizări, Electric, Electromecanică, Mecanică, Construcții Instalații Și Lucrări Publice, Materiale De Construcții).

Liceul tehnologic "Vasile Sav"

- Real (specializarea Matematică-Informatică)
- Tehnic (specializarea Electronică Automatizări, Electric, Mecanică).

Colegiul Tehnic "Miron Costin"

- Servicii (specializarea Economic, Turism, Turism Și Alimentație)

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Tehnic (Mecanică, Construcții, Instalații Și Lucrări Publice, Electromecanică).
Colegiul Tehnic “Danubiana”
- Resurse naturale și protecția mediului (specializarea Protecția Mediului, Industrie Alimentară)
- Servicii (Specializarea Turism și Alimentație, Economic)
- Tehnic (specializări: Industrie Textilă, Mecanică).

În municipiu, se regăsesc 3 licee cu filieră vocațională și anume: Liceul cu Program Sportiv, Liceul Teologic Romano-Catolic “Sfântul Francisc de Assisi” și Liceul Teologic Melchisedec. La acestea se adaugă două școli postliceale cu profil sanitar - Școala Postliceală Sanitară Moldova și Școala Postliceală Sanitară Roman-Mușat. În ceea ce privește învățământul superior, așa cum am prezentat și anterior, în municipiul Roman funcționează Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan, care este o extensie a Academiei „Sfântul Bonaventura” din Luizi-Călugăra, județul Bacău. În cadrul institutului funcționează Facultatea de Teologie (cu 40 de studenți) și Facultatea de Filosofie (cu 54 de studenți). Numărul absolvenților facultăților din cadrul Institutului a crescut de la 20 în 2010 la 35 în 2012. În perioada 2007-2013 au fost realizate o serie de investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii educaționale. Astfel, pentru modernizarea, reabilitarea și extinderea unităților de învățământ au fost alocate sume de la bugetul local, dar și accesate o serie de programe cofinanțate de Guvernul României. Prin programul “Casa Verde” al Ministerului Mediului și Administrației Fondului de Mediu au fost amenajate noi capacități de producție a energiei termice prin valorificarea resurselor de energie regenerabilă pentru Liceul cu Program Sportiv, Spitalul municipal și Sala Sporturilor. Prin Programul Companiei Naționale de Investiții, s-a construit sala de sport a Colegiului Tehnic “Miron Costin”.

Colegiul Național “Roman-Vodă” și Școala ”Al. I. Cuza” Roman, au fost reabilite, modernizate și dotate prin Programul de Reabilitare a Infrastructurii Școlare derulat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

De asemenea, prin “Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire – beneficiari unități administrativ-teritoriale, instituții publice și unități de cult” derulat de Administrația Fondului pentru Mediu, au fost create noi capacități de producție a energiei termice prin valorificarea resurselor de energii regenerabile pentru unitățile de învățământ din municipiul Roman.

12. Sănătate

12.1. Infrastructura sanitară

În anul 2012, în municipiul Roman funcționau următoarele unități medicale, proprietate publică și privată:

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- b) 2 spitale,
- c) 1 ambulatoriu integrat spitalului,
- d) 1 dispensar medical,
- e) 1 centru de sănătate mintală,
- f) 9 cabinete de medicină generală,
- g) 4 cabinete medicale școlare,
- h) 28 de cabinete medicale de familie,
- i) 60 de cabinete de stomatologie,
- j) 65 de cabinete medicale de specialitate,
- k) 49 de farmacii,
- l) 8 puncte farmaceutice și 1 depozit farmaceutic,
- m) 1 creșă,
- n) 11 laboratoare medicale,
- o) 31 de laboratoare tehnică dentară,
- p) 2 tipuri de alte cabinete medicale.

În ultimii 5 ani, rețeaua de unități medicale din municipiu s-a restructurat semnificativ, în sensul desființării unor dispensare medicale de stat și a policlinicii. Se observă trendul ascendent al înființării de cabinete de medicină generală, stomatologice, cabinete de specialitate, farmacii, laboratoare medicale, de tehnică dentară. Pe de altă parte, se observă înjumătățirea numărului de cabinete școlare și scăderea numărului de cabinete de medicină de familie.

	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Spitale	1	1	2	2	2	2
Ambulatorii integrate spitalului	1	1	1	1	1	1
Policlinici	-	-	-	-	-	-
Dispensare medicale	1	1	1	1	1	1
Centre de sanatate mintala	-	-	-	-	1	1
Cabinete medicale de medicina generala	4	5	6	9	9	9
Cabinete medicale scolare	8	6	4	4	4	4
Cabinete medicale de familie	32	32	29	34	38	28
Cabinete stomatologice	51	57	63	60	60	60
Cabinete medicale de specialitate	55	56	86	45	59	65
Farmacii	21	25	36	36	45	49
Puncte farmaceutice	-	-	-	-	8	8
Depozite farmaceutice	-	-	-	1	1	1
Crese	1	1	1	1	1	1

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
 Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
 cod poștal 611022

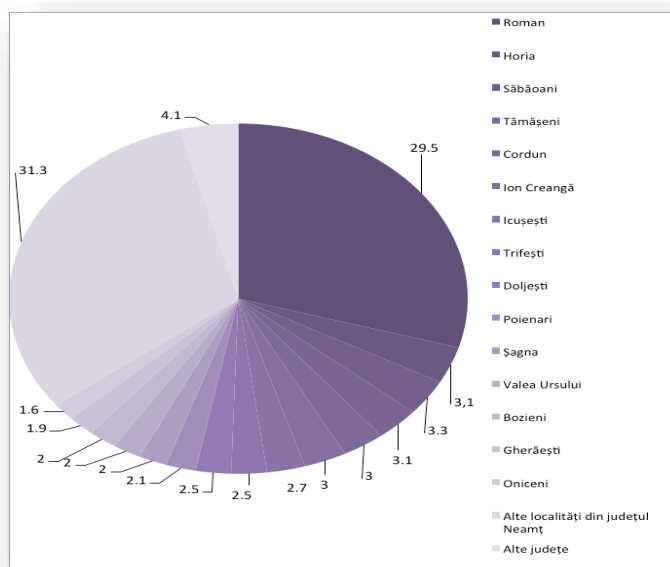
AVENSA

Laboratoare medicale	5	5	6	10	10	11
Laboratoare de tehnica dentara	27	30	30	31	31	31
Alte tipuri de cabinete medicale	1	2	2	2	2	2

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

Spitalul Municipal de Urgență Roman este cea mai importantă unitate medicală din municipiu și deservește locuitorii acestuia precum și pe cei din zonele limitrofe, respectiv o populație de circa 200.000 de locuitori. Numărul pacienților internați anual la această unitate spitalicească a fost de circa 31.672 (în perioada 2007-2012), dintre care peste 70,5% aveau domiciliul în afara Municipiului Roman, cu precădere în comunele Horia, Săbăoani, Tămășeni, Cordun, Ion Creangă, Icușești, Trifești, Doljești (peste 2,5% din totalul pacienților fiecare).

Figura nr. 19 – Structura pacienților internați la Spitalul Municipal Roman, în perioada 2007-2012, după domiciliul acestora

Sursa: Spitalul Municipal Roman

După cum se poate observa, Spitalul Municipal Roman deservește inclusiv pacienți din județele învecinate (de ex. Mircești, Răchiteni, Oțeleni, Hălăucești, Dăgâța, Tansa – județul Iași; Filipești – județul Bacău; Băcești – Vaslui; etc.), aceștia reprezentând însă doar 4,1% din totalul celor internați.

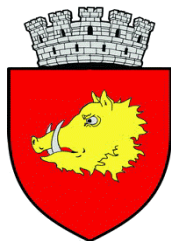
Structura organizatorică a acestuia este:

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- **Secția medicină internă** care funcționează cu un număr de 73 de paturi (din care 66 paturi medicină internă, 5 paturi nefrologie, 2 paturi spitalizare de zi). Există un sector cu 20 de paturi repartizate în 6 spații cu condiții hoteliere – rezerve cu plată. Are ca personal angajat 5 medici, 27 de asistente, 17 personal auxiliar. În ceea ce privește dotările, 7 saloane din cadrul secției sunt racordate la sistemul central de oxigen al spitalului iar pentru celelalte saloane se dispune de un concentrator de oxigen. Aparatura din dotarea secției cuprinde: Echograf Doppler Color, Monitor de evaluare funcții vitale, Aspirator de secreții, Oscilometru, Electrocardiografe. De asemenea se dispune de sisteme informatice computerizate, baze de date complexe care sunt utile pentru stabilirea istoricului pacientului. În plus, fiecare salon este prevăzut cu sistem centralizat de televiziune privată. În această secție se desfășoară activități didactice cu studenții facultăților de Medicină Generală din centre universitare din țară, cu elevi al Școlilor Sanitare Postliceale din Roman, Iași, Bacău și cu voluntari absolvenți ai Școlilor Sanitare Postliceale;
- **Secția recuperare, medicină fizică și balneologie** de la parterul Spitalului, funcționează cu un număr de 30 de paturi (15 paturi în Compartimentul de Recuperare Medicală și 15 în Compartimentul de Reumatologie). În cadrul secției își desfășoară activitatea 2 medici, 7 asistente, 2 asistenți electroterapie, 3 asistenți medicali masaj, 7 personal auxiliar. Cabinetul de fizioterapie este dotat cu aparatură pentru: electroterapie (curenți interferențiali, curenți diadinamici, curenți exponențiali, galvanizări), termoterapie cu solux, parafină și unde scurte, băi galvanice, magnetodiaflux, aerosoli. De asemenea, în cadrul secției se desfășoară activități didactice cu studenții facultăților de Medicină Generală din centre universitare din țară, studenții Facultăților de Kinetoterapie, cu elevi al Școlilor Sanitare Postliceale din Roman, Iași, Bacău, elevi ai Școlilor Sanitare Postliceale de Electroterapie și cu voluntari absolvenți ai Școlilor Sanitare Postliceale;
- **Secția cardiologie** funcționează cu un număr total de 30 de paturi (din care 15 terapie intensivă) și are ca personal angajat 1 medic, 12 asistente cu grad principal și 8 personal auxiliar. Dintre saloane, 4 sunt racordate la sistemul central de oxigen al spitalului iar pentru celelalte se dispune de un concentrator de oxigen. Aparatura din dotarea secției cuprinde: Echocardiograf Doppler Color, Electrocardiografe, Defibrilatoare, Monitoare funcții vitale, Stații centrale de monitorizare a pacienților din Compartimentul Terapie Intensivă, Sistem holter TA și sistem holter EKG;
- **Secția obstetrică-ginecologie** are în componență 80 de paturi și este structurată în următoarele sectoare de activitate: ambulatoriu de specialitate, sala de nașteri, sectorul de lehuzie fiziologică, sectorul de gravide, sectorul ginecologie. În această secție își desfășoară

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

activitatea 5 medici, 32 de asistente medicale cu grad principal, 18 personal auxiliar;

- **Secția neonatologie** are ca angajați 2 medici, 21 de asistente medicale principale, 11 personal auxiliar. Secția este structurată în următoarele sectoare: Rooming-in (32 de paturi), Compartiment TI (5 paturi), Compartiment prematuri (7 paturi), Compartiment septic (3 paturi situate la et.IV cu circuit separat), Bucătărie dietetică, salon primire, educație sanitară și externări. Maternitatea dispune de 10 saloane în sistem Rooming-in (8 saloane cu câte 3 paturi, 2 cu câte 2 paturi cu grupuri sanitare și dușuri), 5 rezerve cu 1 pat, grup sanitar și duș;
- **Secția chirurgie generală** cuprinde 45 de paturi (din care 35 paturi sector aseptice și 10 paturi sector septic), 5 paturi compartiment Chirurgie toracică și 5 paturi compartiment Urologie. În anul 2013, s-au efectuat 1369 de operații din care 272 laparoscopice;
- **Compartiment ORL** funcționează cu 20 de paturi repartizate în rezerve pentru femei sau bărbați și are ca personal încadrat 2 medici primari, 7 asistente, 5 personal auxiliar. Compartimentul este dotat cu sală de tratament, de operație, de aerosoli și audiometru;
- **Compartiment chirurgie și ortopedie infantilă** funcționează cu 15 paturi, repartizate în 3 saloane modernizate cu tv, acces internet și aer condiționat. Ca personal angajat secția are: 2 medici, 8 asistenți medicali, 6 personal auxiliar. Dintre dotări amintim: aparat de anestezie Draeger, bisturiu electric, monitor, material de sutură și pansamente atraumatice, aparat roentgen cu amplificator;
- **Compartiment oftalmologie** dispune de 15 paturi, sala de consultații, de tratamente și de operații. Are ca personal angajat 2 medici primari, 6 cadre medii și 5 cadre auxiliare;
- **Secția ortopedie și traumatologie** dispune de 30 de paturi;
- **Secția ATI** are personalul format din: 5 medici, 15 asistenți medicali ATI, 6 asistente medicale punct transfuzie, 8 infirmiere și are o capacitate de 20 de paturi. Aparatura din dotarea secției cuprinde: aparate de anestezie moderne, monitoare EKG performante de ultimă generație și stație centrală de monitorizare, aparat portabil pentru determinarea analizelor ASTRUP, ventilatoare mecanice, electrocardiograf portabil, defibrilator electric cu pacing extern, injectomate;
- **Secția boli infecțioase** are 29 de paturi (din care 4 în compartimentul HIV/SIDA). În această secție își desfășoară activitatea 3 medici, 10 asistenți medicali și 8 personal auxiliar.
- **Compartiment pneumologie** funcționează cu 10 paturi repartizate în rezerve pentru femei sau bărbați și are ca personal încadrat 1 medic primar, 5 asistente, 5 personal auxiliar
- **Compartiment endocrinologie** are în componență 23 de paturi (8 endocrinologie și 15 diabet, nutriție și boli metabolice). Spațiul compartimentului cuprinde 5 saloane pentru pacienți (2 cu 5 paturi, 3 cu 4 paturi) și o rezervă cu un pat, tv și frigider. Compartimentul

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

este deservit de 2 medici, 11 asistente, 4 infirmiere, 3 îngrijitoare.

- **Secția psihiatrie** funcționează cu 50 de paturi și are ca personal încadrat 4 medici, 1 psiholog, 14 asistenți, 15 personal auxiliar.
- **Compartiment oncologie medicală** cuprinde 20 de paturi repartizate în saloane și rezerve pentru femei și bărbați și are ca personal încadrat: 1 medic, 8 asistente, 7 personal auxiliar.
- **Compartiment dermatovenerologie** funcționează cu 15 paturi repartizate în 6 saloane și este deservit de 3 medici, 6 asistenți, 5 personal auxiliar.
- **Secția neurologie** are în componență 30 de paturi repartizate în 7 saloane (4 tip reanimare, o rezervă cu un pat). Secția este deservită de 3 medici, 13 asistente, 1 asistent terapeut, 4 infirmiere, 5 îngrijitoare.
- **Secția pediatrie** funcționează într-un pavilion exterior al Spitalului Municipal și are un număr de 74 de paturi (60 paturi pediatrie, 10 terapie acuti, 4 recuperare pediatrică). În cadrul secției își desfășoară activitatea 6 medici, 26 de asistente, 15 cadre auxiliare.
- **Compartiment primire urgențe CPU**
- **Însoțitori** 30 de paturi
- **Spitalizare de zi** 20 de paturi
- **Centru de sănătate mintală** cuprinde un cabinet medical pentru consultații, centru de reabilitare psiho-socială, sală de tratament cu 2 paturi.
- **Ambulatoriu integrat** care cuprinde cabinete de: medicină internă, cardiologie, ORL, oftalmologie, chirurgie generală, obstetrică-ginecologie, pediatrie, ortopedie și traumatologie, neurologie, dermatovenerologie, chirurgie și ortopedie pediatrică, hematologie, pneumologie, endocrinologie, urologie, psihiatrie, gastroenterologie, nefrologie, alergologie și imunologie clinică, recuperare, medicină fizică și balneologie.

De asemenea spitalul dispune de farmacie, blocuri operatorii, unitate de transfuzie sanguină, sterilizare, laborator de analize medicale, laborator de radiologie și imagistică medicală, serviciu de anatomie patologică și prosectură, laborator de recuperare medicină fizică și balneologie, compartiment de prevenire și control al infecțiilor nosocomiale, cabinet diabet zaharat, nutriție și boli metabolice, cabinet boli infecțioase, cabinet oncologie medicală (se află în clădirea Ambulatoriului de specialitate Roman), cabinet de planificare familială, dispensar TBC, ș.a.

Conform clasificării efectuate de Ministerul Sănătății, Spitalul Municipal Roman se încadrează în categoria a III-a. În aceasta sunt incluse unitățile care deserveșc raza județului și prin excepție, județele limitrofe, precum spitale județene de urgență neclinice care nu sunt centre universitare.

În anul 2012, la nivelul municipiului Roman spitalul dispunea de 716 paturi (din care 30 pentru

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

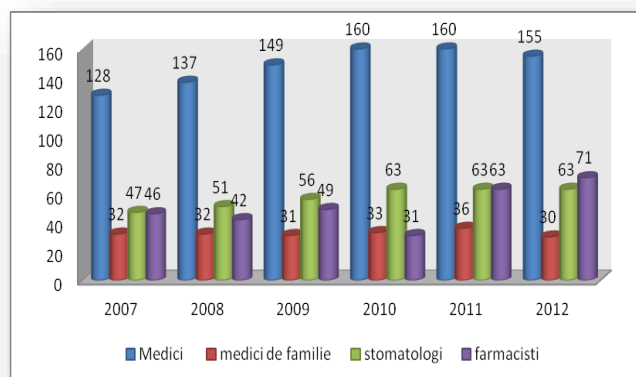
insoțitori și 20 paturi de zi) stabilite conform OMS 792/ 2010, în scădere față de anul 2007. Numărul de paturi la 1000 de locuitori deserviți este de aproximativ 3,58, sub valorile medii de la nivel regional, județean și național, în condițiile în care unitatea deservește locuitorii, municipiului, comunelor limitrofe și preia cazurile de urgență ivite în tranzitarea E85.

12.2. Personalul medical

Cu privire la personalul medical, putem observa că în perioada 2007-2012 numărul medicilor din municipiul Roman a fluctuat, în anul 2007 fiind înregistrat minimul numărului acestora (128), iar maximul în 2010 și 2011 (160 de medici).

Din totalul medicilor, numărul medicilor de familie a variat ușor în jurul valorii de 30. Numărul medicilor stomatologi a crescut de la 47 în 2007 la 63 în 2010, iar după acest an, numărul lor s-a menținut constant. Numărul farmaciștilor din municipiu a înregistrat o creștere de 54,3% în anul 2012 față de anul 2007 (în sume absolute creșterea a fost de la 46 la 71).

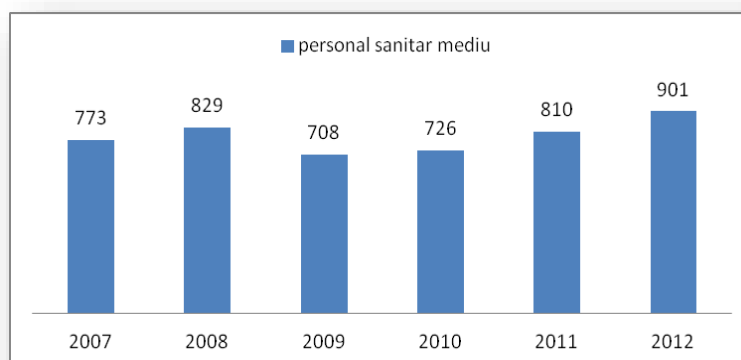
Personalul sanitar a înregistrat valori fluctuante în perioada 2007-2012, în ultimul an al analizei, 2012, observându-se o creștere cu 16,5% a numărului acestora față de anul 2007.

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

Figura 17 Evoluția numărului personalului mediu din unitățile sanitare din Municipiul Roman, în perioada 2007-2012

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

În anul 2012, în municipiul Roman, un medic deservea în medie 327,2 de persoane, sub media județeană (730.3), regională (540), națională (397.8); un medic de familie deservea, în medie, 1690.3 persoane, sub media județeană (2121.6), regională (1885.2), dar peste cea națională (1551.2); un stomatolog deservea, în medie, 804,9 persoane, sub media județeană (2296.2), regională (1752.2), națională (1545,9); un farmacist deservea, în medie, 714,2 persoane sub media județeană (2074.2), regională (1586.2), națională (1383.5).

Cu privire la personalul sanitar mediu, în anul 2012, unul deservea în medie 56,3 persoane, sub media județeană (197.9), regională (178.7), națională (170.6).

12.3. Investiții ale primăriei în domeniul sănătății

În perioada 2007-2013 s-au efectuat o serie de investiții pentru îmbunătățirea serviciilor oferite în acest domeniu.

Anul 2010 a marcat inaugurarea unuia dintre obiectivele lansate cu ani în urmă: **Centrul de Primiri Urgențe al Spitalului Municipal de Urgențe Roman**, o investiție în modernitate, dar și în eficientizarea actului medical, ce aduce un plus calitativ important pentru comunitate. Cu un total de 504 mp și fiind compus din 15 cabinete medicale, 3 grupuri sanitare, cameră de supraveghere, cameră pentru centrală termică, o rampă nouă de acces pentru ambulanțe, dar și un sistem de alarmare împotriva incendiilor, **Centrul de Primiri Urgențe** corespunde exigențelor unui obiectiv de acest tip.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Prin programul “Noi capacități de producere a energiei termice prin valorificarea resurselor de energii regenerabile” la Spitalul Municipal Roman au fost introduse 2 panouri solare și 8 pompe de căldură la instalația termică. Sursa de energie pentru pompele de căldură este reprezentată de 64 de puțuri forate la 100 m adâncime și echipate cu sonde duble. Pentru producerea apei calde menajere s-au montat 20 de panouri solare.

În perioada 2011-2013 a avut loc un amplu proces de reorganizare (reșezare) a spațiilor aferente secțiilor concomitent cu ample lucrări de reparații și igienizări care au cuprins secțiile: Pediatrie, Neonatologie, Chirurgie generală, Chirurgie infantila, Ortopedie, Neurologie, Ambulator integrat, Laborator de analize, Sterilizarea centrală, spațiile nemedicale (blocul alimentar, spălătoria centrală și începerea lucrărilor la parcare spitalului) și reparații capitale la pavilioanele existente (reabilitarea termoenergetică a spitalului nou, construire șarpantă Pediatrie, înlocuirea acoperișului la psihiatrie). Concomitent au fost făcute și importante alocări în sfera dotării cu aparatură medicală.

În anul 2013 a fost inaugurat triajul central al spitalului, un spațiu modern pentru preluarea pacienților cu acces controlat și au fost înlocuite cele patru lifturi vechi de peste 30 de ani din holul central, cu ascensoare moderne.

Eforturile făcute pentru îmbunătățirea serviciilor oferite în acest domeniu nu au reușit să rezolve toate problemele sistemului, impunându-se modernizarea infrastructurii existente și necesitatea dezvoltării de noi proiecte în sfera activității medicale.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

13. Cultură și sport

13.1. Infrastructura și viața culturală

Despre Municipiul Roman, Dimitrie Cantemir afirma că a fost întemeiat în vremea împăratului Traian și prima sa atestare documentară datează de peste șase secole. Astfel, municipiul Roman se bucură de un bogat trecut istoric și cultural, având un număr mare de monumente.

Bisericile din oraș sunt concepute la proporții impresionante, cu multe accesorii constructive și tendințe de ecletism stilistic.

Cele 15 lăcașuri de cult ortodox și 5 biserici de confesiune romano – catolică ocupă un loc aparte în ansamblul patrimoniului istoric și cultural-artistic românesc, evidențiindu-se:

- ✓ Complexul Arhiepiscopal Roman;
- ✓ Biserica “Precista mare”;
- ✓ Biserica Domnească (“Sf. Voievozi”);
- ✓ Biserica Armenească;
- ✓ Biserica “Sf. Nicolae”.

Edificiile laice sunt reprezentate de reședințe ale unor foste personalități, de unele construcții civile de interes public și de cele două cetăți medievale:

- ✓ Casa „Johann Simeon Brukner”, datată în secolul XIX;
- ✓ Casa „Negruzzi”, azi Muzeul de Istorie, datată în secolul XIX;
- ✓ Casa „vornicului Done”, datată în 1828(Casa Celibidache) ;
- ✓ Spitalul vechi din Roman.
- ✓ Casa „Prisecaru”, datată în sec. XIX;
- ✓ Seminarul teologic „Sf. Gheorghe”, datat în sec. XIX;
- ✓ Casa „Veniamin Costachi”, datată în sec. XIX;
- ✓ Ansamblul bisericii negustorilor brașoveni din Roman, datat în sec. XVII - XIX;
- ✓ Casa „Rollrich”, azi Administrația piețelor, datată în sec. XIX;
- ✓ Poșta, datată în anul 1910;
- ✓ Școala armenească, azi Clubul elevilor, datată în sec. XIX;
- ✓ Casa „General Iloiescu”, azi grădinița nr. 2, datată în sec. XIX;
- ✓ Ansamblul gimnazial „Roman Vodă”, datată în sec. XIX;
- ✓ Vila „Hogaș”, datată în sec. XIX;
- ✓ Fundația „Melchisedec”, datată în 1849;
- ✓ Casa sameșului Iancu Teodoru, azi cămin de bătrâni, datată în 1850;
- ✓ Școala nr.1 de fete, azi SC SORTEM SRL, datată în 1882;
- ✓ Școala de Arte și meserii, azi Colegiul Tehnic „Petru Poni”, datată în 1881,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- ✓ Școala nr.1 „Vasile Alecsandri”, datată în 1885;
- ✓ Spitalul unificat, datat în secolul XVIII, cu adăugiri din 1872;
- ✓ Centru istoric urban, datat în mijlocul sec. XIX – începutul sec. XX;
- ✓ Casa „Romașcană”, azi spațiu comercial, datată în sec. XIX;
- ✓ Casa „Brănișteanu”, azi Cercul Militar, datată în 1885;
- ✓ Spitalul militar,azi Club SC PETROTUB SA, datatîn sec. XIX;
- ✓ Casa „Cristea Ștefănescu”, datată în sec. XIX;
- ✓ Casa elvețiană, azi birouri Goscom, datată în 1926;
- ✓ Gara Roman, datată în 1869;
- ✓ Colegiul Național„Roman Vodă” (corp B), datat în 1920;
- ✓ Casa „Cantacuzino”, datată în sec. XIX;
- ✓ Casa „Primar Brăescu”, datată în sec. XIX;
- ✓ Școala normală, fost Grup Școlar Industrial - Construcții de Mașini, datată în sec. XIX.

De importanță culturală pentru municipiul Roman sunt:

- ✓ Muzeul de Istorie -Înființat în anul 1957, deține cele mai bogate colecții de materiale de proveniență dacică, rezultate din cercetările din Cetatea de la Brad și din alte așezări de pe Valea Siretului, cât și valoroase vestigii medievale ale orașului atestat documentar la 31 martie 1392.
- ✓ Muzeul de Artă - își găsește un sediu adecvat situat pe strada Mihai Eminescu nr. 3, pus în valoare și de ambianța naturală generoasă. Este o clădire monument de arhitectură, construită la sfârșitul sec. al XIX-lea.
- ✓ Muzeul de Științe ale Naturii - reprezintă rodul preocupărilor în domeniul cercetării și valorificării expoziționale, a materialelor colectate din zona de confluență a Moldovei cu Siretul, efectuate după 1960.
- ✓ Casa de Cultură Roman, construită în urmă cu 40 de ani, are o capacitate de 150 de locuri în sala mică și 700 de locuri în sala mare și cu toate că necesită ample lucrări de reparații și amenajări găzduiește și organizează manifestări artistice, culturale și educaționale (Școala de Vară și programe de pregătire pentru examenul de bacalaureat al absolvenților la inițiativa primăriei).
- ✓ Biblioteca George Radu Melidon (clădire aflată pe Lista monumentelor istorice sub denumirea de Casa Ioachim – NT-II-m-B-10694), este o instituție culturală cu valențe multiple ce gestionează un fond de carte de circa 160.000 de volume. Coordonatele esențiale ale activității instituției vizează asigurarea continuității colecțiilor, impunerea criteriului valoric și al actualității informației, proiectarea și derularea unor programe culturale care definesc biblioteca drept principala

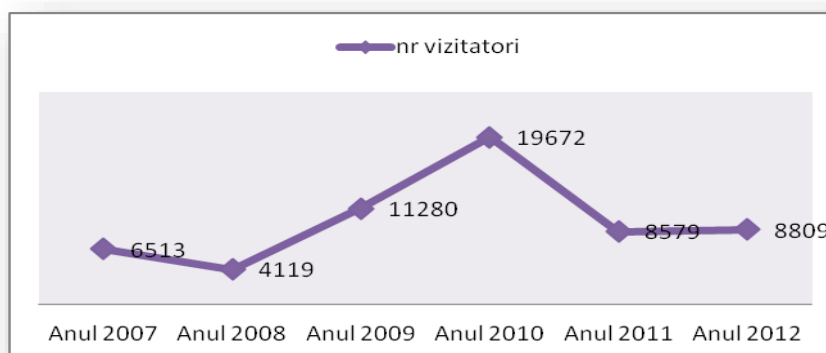

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

instituție de cultură a comunității.

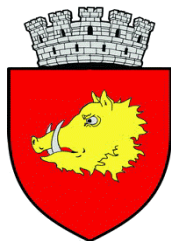
Numărul vizitatorilor de muzee a variat în perioada 2007-2012 și se poate observa că fluxul maxim de vizitatori s-a înregistrat în anul 2010 (19.672 vizitatori), iar în 2012 acesta s-a redus semnificativ (8.809 vizitatori).

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date Tempo Online

În epoca informației și a comunicării, Biblioteca este supusă unei presiuni culturale intense. Rolul său tradițional ca instituție de cultură și de educație a fost extins, Biblioteca oferind utilizatorilor săi servicii diverse prin: Secția de împrumut carte pentru adulți, Secția de împrumut carte pentru copii, Sala de Lectură, Punct de informare turistică, Punct de informare comunitară, Serviciul de Evidența și Prelucrare a Colecțiilor, Centrul de internet *Biblionet*.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Prin Centrul de internet (*Biblionet*) – Biblioteca oferă utilizatorilor acces **gratuit** la Internet, desfășoară cursuri gratuite de inițiere în tainele calculatorului pentru toți cei interesați, oferă informații legislative în format electronic (pe CD, dischetă, stick, e-mail), prin programul informatic LEX EXPERT și acces gratuit la softul educațional Intuitext (animații interactive, puzzle-uri, jocuri tip concurs, teste cu răspuns imediat, exerciții cu indicii din domeniile: matematică, geografie, fizică, biologie și chimie).

Anul 2012 a însemnat începerea renovării, consolidării și modernizării sediului bibliotecii, în baza parteneriatului constituit între administrația locală și Consiliul Județean. Astfel, pe durata a trei ani, va fi consolidată și restaurată și refăcută clădirea, turnul și scara interioară după modelul celei originale, refăcută pivnița și se va monta o centrală termică proprie.

Din punct de vedere statistic, anul 2013 s-a încheiat, pentru Biblioteca George Radu Melidon, cu următorii indicatori:

- numărul de utilizatori: 4726
- numărul de evenimente culturale: 23 - 24 evenimente culturale (1148 participanți);
- numărul de expoziții: 284;
- tranzacții de împrumut documente difuzate: 91321 volume;
- rezervări de titluri: 2322;
- vizite la bibliotecă: 49487 utilizatori;
- utilizarea bibliotecii de la distanță (număr solicitări telefonice): 2238 solicitări;
- număr informații oferite: 2872;
- număr referințe și bibliografii oferite: 1151.

Un loc aparte în procesul de învățământ îl ocupă biblioteca Institutului Teologic. Biblioteca universitară „Petru Tocănel” are aproximativ 50.000 de volume, deținând carte rară și veche, în mare parte donată de părintele Petru Tocănel, dar și achiziționată sau donată de alți frați sau binefăcători.

În municipiul Roman funcționează și 29 de biblioteci școlare. În 2012 față de 2011 numărul cititorilor activi a crescut cu 17,65 % , iar pentru aceștia au fost eliberate 175.873 volume (în scădere cu 21,7% față de 2011).

Pentru reintroducerea în circuitul cultural administrația locală a preluat de la moștenitori și respectiv de la R.A.D.E.F “România Film” Casa Celibidache și Cinematograful Unirea și intenționează să găsească soluții pentru reabilitarea lor.

În viața culturală romașcană regăsim 12 asociații și fundații culturale care mențin vie flacăra

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

spirituală a orașului: Fundația „Episcop Melchisedec”, Asociația Culturală "George Radu Melidon", Societatea Culturală "Roman-Mușat", Societatea Culturală „Clepsidra”, Societatea Culturală "Roman 600", Asociația Ortodoxă Precista Mare, Fundația Umanitară "Pacea", Asociația Caritasul Antonian "Pâinea celor săraci", Asociația "Familia și Viața", Asociația Publică Internațională "Armata Maicii Domnului", Fundația „Leonard Murialdo” precum și Asociația „Moldova 2007”.

Activitatea editorială romașcană este susținută de cele 4 edituri: Mușatinia, Filocalia, Serafica și Signum Company care editează periodice și cărți precum: „Cronica Romanului”, „Studii franciscane”, „Viața fraternă”, „Melidonium”, etc.

În viața cultural-artistică a orașului au existat numeroase momente memorabile, legate de activitatea unor personalități marcante ale panteonului nostru spiritual:

LITERATURĂ

- Miron Costin (1633-1691) – cronicar
- Cezar Petrescu (1892-1961) – prozator
- Otilia Cazimir (1894-1967) – poetă.
- Calistrat Hogaș (1848-1917) – profesor și director al Gimnaziului „Roman-Vodă”
- Garabet Ibrăileanu (1871-1936) – prozator, publicist și critic literar
- Haralamb Zincă (Hary Isac Zilberman) – născut în 1923 la Roman, scriitor
- Savin Bratu (Barasch) (1925 – 1977) – critic și istoric literar.
- George Radu Melidon (1831-1897) – scriitor, publicist, fost profesor la academia Mihăileană, întemeietorul primei biblioteci publice la Roman;
- Marcel Blecher (1909-1938) – poet și scriitor impresionist
- Dumitru Mărtinaș (1897-1979) – profesor, autor de studii despre ceangăii din Moldova

CINEAȘTI, ACTORI, TELEVIZIUNE

- Jean Mihail (1896-1963) – regizor, creatorul cinematografului românesc.
- Nae Roman (Nicolae Constantinescu) – actor de revistă
- Sandu Sticlaru (1923 – 2006) – actor la „Nottara”, romașcan prin naștere.
- Alexandru Hatmanu – actor
- Filip Brunea - Fox (1898-1977) – părintele reportajului românesc
- Andreea Marin – moderator TV și ambasador UNICEF al Bunăvoinței, s-a născut în orașul Roman la data de 22.12.1974

MUZICĂ

- Mihail Jora (1901-1971) – muzicolog, compozitor de marcă
- Paul Ciuntu (1866-1918) – profesor, dirijor și muzician de talie europeană
- Dumitru D. Botez (1904-1988) – dirijor și compozitor
- Sergiu Celibidache (1912-1996) – dirijor de faimă internațională

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Mihai Burada (1841-1918) – medic, muzician și compozitor
- Alexandru Zirra (1883-1946) – compozitor
- Virgil Gheorghiu (1905-1977) – poet avangardist, muzicolog și pianist

MATEMATICĂ

- Abraham Hollinger – profesor, autor de manuale didactice Algebră și Electrotehnică

INGINERIE

- Ion S. Antoniu (1905-1987) – o mare personalitate a ingineriei electroenergetice, profesor universitar
- Ion Ionescu de la Brad (1818-1891) – primul inginer agronom român
- Constantin I. Istrati (1850-1918) – chimist de renume, academician
- Mihail Florescu (1912-2000) – chimist, membru al Academiei Române
- Panaite Donici (1854-1919) – inginer, deputat, ministru, publicist
- Vitalie Belousov (n. 1930) – profesor universitar doctor inginer, Președintele Comisiei de Inventică a Academiei Române

POLITICĂ

- Vasile G. Morțun (1869-1919) – redactor, editor, om politic, fost ministru în diverse cabinete

ECONOMIE

- Ion D. Strat (1836-1879) – economist, primul rector al Universității din Iași

RELIGIE

- Episcop Melchisedec Ștefănescu (1823-1892) – membru al Academiei Române, Ministrul Cultelor în guvernul Kogălniceanu și membru corespondent al Societății imperiale de arheologie din Petersburg și al Institutului de etnografie din Paris;
- Episcopul Leon Gheuca, posesorul uneia din cele mai bogate biblioteci ale vremii
- Episcopul Macarie, autorul unei cronică în limba slavonă, ce redă evenimentele din anii 1504-1552;
- Episcopul Dosoftei, care , între anii 1665-1671 a tradus și versificat la Roman Psaltirea
- Episcopul și cărturarul Veniamin Costache, episcop de Roman între 1796-1803;
- Episcopul Ioanichie, la a cărui inițiativă ia ființă prima școală publică din Roman, la 15 septembrie 1747;

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

13.2. Infrastructura și activitatea sportivă

Municipiul Roman dispune de o puternică infrastructură sportivă reprezentată prin două stadioane, două săli polivalente, o sală de atletism, bazin didactic de înot, două terenuri de mini – fotbal, trei terenuri de tenis de câmp și douăzeci și una săli de gimnastică. Pentru sportul de amatori au fost amenajate de către investitori privați mai multe săli de aerobic și fitness, etc.

Stadionul Moldova -omologat pentru competiții județene, cu gazon natural, are o capacitate de 25.000 de locuri, fiind al șaptelea stadion ca mărime din România.

Sala Sporturilor Roman are o capacitate de 500 de locuri, fiind omologată pentru competiții oficiale de handbal, volei, tenis și baschet.

În perioada 2007-2013 s-au realizat investiții care au vizat construirea a două terenuri de tenis cuplate și a unui teren de fotbal. De asemenea, la nivelul Municipiului Roman s-a conturat un Complex Sportiv Sportiv, care cuprinde și un Bazin de Înot acoperit. Investiția a fost asigurată cu fonduri de la bugetul de stat, aici organizându-se inclusiv cursuri de inițiere pentru copii.

La Liceul cu Program Sportiv au fost făcute amenajări ale clădirii Căminului C1 astfel încât să se obțină 106 locuri de cazare, investiție finanțată de la bugetul local și de stat.

În anul 2012, a fost finalizată și construcția sălii polivalente de la Colegiul Tehnic ”Miron Costin” prin Programul Companiei Naționale de Investiții. Clădirea dispune de vestiare, sală de materiale sportive, tribună cu 155 de locuri și 25 de locuri în tribuna oficială.

Prin programul “Noi capacități de producere a energiei termice prin valorificarea resurselor de

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

energii regenerabile”, la Sala Sporturilor și la Liceul cu Program Sportiv au fost introduse 2 surse noi de căldură: panouri solare și pompe de căldură (câte 2 pentru fiecare unitate). Pentru producerea apei calde menajere s-au montat panouri solare (3 la Sala Sporturilor, 2 la Liceul cu Program Sportiv). Viața sportivă a Romanului este susținută de diferite cluburi și de Liceul cu Program Sportiv care își desfășoară activitatea pe specialități.

Sportivii de la Liceul cu Program Sportiv Roman participă la concursurile interne și internaționale la disciplinele fotbal, handbal, atletism, judo, baseball și lupte obținând în fiecare an premii și medalii fiind în același timp și o pepinieră pentru cluburile de seniori. Clubul de Handbal Municipal Roman are rezultate notabile, evoluând în prima Ligă Națională și participând de asemenea în întrecerile europene.

Clubul Athletic Roman, cu secțiile de atletism, tenis și lupte, a pregătit de-a lungul timpului sportivi ce au obținut rezultate performante la nivel național și internațional. A devenit o tradiție ca echipa de arte marțiale „Qwan-Ki-Do” din cadrul Clubului Bao să obțină rezultate în competițiile naționale și europene. Fotbalul este reprezentat în Liga a III-a națională de Sport Club Municipal Petrotub Roman.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

14. Guvernanță locală

14.1. Administrația publică locală

Potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001 administrația publică este organizată și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Prin împărțirea puterii în stat între autoritățile centrale și cele locale devine posibilă respectarea specificului și a intereselor particulare ale județelor, orașelor și comunelor, iar cetățenilor li se acordă posibilități sporite de a se manifesta pe plan politic, economic și social.

Misiunea sau scopul Primăriei rezidă deci în soluționarea și gestionarea, în numele și în interesul colectivității locale pe care o reprezintă, a treburilor publice, în condițiile legii.

Patrimoniul unității administrativ teritoriale este alcătuit din bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea publică și în proprietatea privată ale acesteia, precum și drepturile și obligațiile cu caracter patrimonial.

Domeniul public al Municipiului Roman cuprinde:

- străzi, poduri, podețe, pasaje, piețe publice, târguri și oboare publice, stadion și zone de agrement;
- sisteme de alimentare cu energie termică, de alimentare cu apă și de canalizare;
- sistemul de transport public local;
- cimitirele orășenești, statuile și monumentele (dacă nu sunt declarate de interes național);
- locuințele sociale;
- terenuri și clădiri în care își desfășoară activitatea instituțiile publice de interes local;
- adăposturi de protecție civilă;

Domeniul privat al Municipiului Roman este alcătuit din bunuri aflate în proprietatea municipiului și care nu fac parte din domeniul public.

Principalele domenii aflate sub administrarea autorităților publice locale sunt:

- a. planificarea urbană și gestionarea spațiilor verzi de interes local;
- b. colectarea și gestionarea deșeurilor menajere, inclusiv salubritatea și întreținerea terenurilor pentru depozitarea acestora;

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- c. distribuirea apei potabile, construirea și întreținerea sistemelor de canalizare și de epurare a apelor uzate și pluviale;
- d. construcția, întreținerea și iluminarea străzilor și drumurilor publice locale;
- e. transportul public local;
- f. amenajarea și întreținerea cimitirelor;
- g. administrarea bunurilor din domeniile public și privat locale;
- h. construcția, gestionarea, întreținerea și echiparea instituțiilor preșcolare, școlare și extrașcolare (creșe, grădinițe de copii, școli de artă, de muzică);
- i. dezvoltarea și gestionarea rețelelor urbane de distribuire a gazelor și energiei electrice;
- j. activități culturale, sportive, de recreere și pentru tineret, precum și planificarea, dezvoltarea și gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activități;
- k. amenajarea piețelor agricole, a spațiilor comerciale, realizarea oricăror alte măsuri necesare pentru dezvoltarea economică a unității administrativ-teritoriale;
- l. instituirea și gestionarea întreprinderilor municipale și organizarea oricărei alte activități necesare dezvoltării economice a unității administrativ-teritoriale;
- m. construcția de locuințe și acordarea altor tipuri de facilități pentru păturile social vulnerabile, precum și pentru alte categorii ale populației;
- n. serviciul voluntar pentru situații de urgență;

Autoritățile administrației publice locale sunt reprezentate de:

1. **Consiliul Local Roman** în calitate de autoritate deliberativă are inițiativa și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

2. **Primarul Municipiului Roman** în calitate de autoritate executivă asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

Având în vedere că Municipiul Roman este municipiu de rangul II, structura Consiliului Local și respectiv, al aparatului de specialitate al primarului, reflectă corelarea dintre reglementările impuse

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

de acest rang și necesitatea adaptării unor structuri flexibile, bine organizate și dinamice care să răspundă necesităților de ordin administrativ și investițional .

Consiliul Local Roman este alcătuit din 21 de consilieri locali care își desfășoară activitatea în șase comisii de specialitate, după cum urmează:

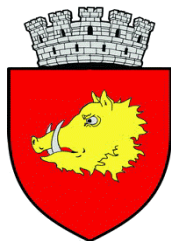
- Comisia pentru urbanism și administrarea teritoriului - președinte, secretar, 3 membri;
- Comisia pentru buget – finanțe - președinte, secretar, 3 membri;
- Comisia pentru administrație publică locală, sport și turism - președinte, secretar, 3 membri;
- Comisia pentru cultură, culte, sănătate, învățământ și tineret - președinte, secretar, 1 membru;
- Comisia juridică- președinte, secretar, 1 membru;
- Comisia de validare - președinte, secretar, 3 membri.

În ceea ce privește apartenența politică a consilierilor locali, aceasta este următoarea:

- Alianța Electorală Populară Progresistă Europeană Liberală: 11 consilieri locali (52,38%);
- Uniunea Social-Liberală: 8 consilieri (38,10%);
- Partidul Poporului Dan Diaconescu: 2 consilieri (9,52%).

Relația cu reprezentanții comunității în Consiliul Local, indiferent de apartenența lor politică, este preponderent constructivă. Astfel, în perioada 2008-2013, la inițiativa primarului, au fost adoptate 1106 Hotărâri ale Consiliului Local (H.C.L.), o medie de 184 hotărâri/ an, față de 943 Hotărâri ale Consiliului Local (H.C.L.) adoptate în perioada 2000-2007, o medie de 117 hotărâri/ an. Toate hotărârile aprobate de către Consiliul Local Roman au fost supuse controlului administrativ exercitat de către Instituția Prefectului județului Neamț, niciuna nefiind atacată la instanța de contencios administrativ sau anulată pentru nelegalitate

Structura organizatorică a administrațiilor publice locale reprezintă formalizarea și repartizarea misiunilor și funcțiilor între diferite subansamble (direcții, departamente, servicii, birouri, etc.) definite cu această ocazie, precum și relațiile stabilite între subansamblele în cauză. Organigrama aparatului de specialitate al Primarului municipiului Roman, ca reprezentare vizuală a structurii organizatorice, cuprinde 588 de posturi, după cum urmează: 2 pentru demnitari, 1 administrator public, 2 posturi la cabinetul primarului, 170 de posturi în cadrul aparatului propriu, din care 19 posturi de conducere și 151 de execuție, și 413 posturi în cadrul serviciilor subordonate, din care 25 posturi de conducere și 388 de execuție, incluzând aici și posturile de la Compartimentul

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Implementare proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile.

În subordinea Primarului funcționează:

- Cabinetul primarului;
- Compartimentul audit public intern;
- Serviciul resurse umane și salarizare;
- Compartimentul informatic;
- Serviciul managementul proiectelor, cu un șef serviciu și trei compartimente: compartimentul implementare proiecte, compartimentul proiecte și programe, compartimentul implementare proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile;
- Direcția Poliția Locală, cu un director executiv, și șapte servicii și compartimente subordonate;
- Serviciul Situații de Urgență, SSM, protecție civilă, cu un șef serviciu și patru compartimente: compartimentul situații de urgență, compartimentul prevenire riscuri, compartimentul SSM și compartimentul protecție civilă;
- Serviciul monitorizare, control și marketing instituțional, cu un șef serviciu, și cu șapte compartimente în subordine;
- Direcția Administrația Piețelor, Bazar, Obor, condusă de un director și cu următoarele birouri: serviciul piețe, biroul bazar, obor, biroul financiar-contabil și compartimentul administrare lac agreement.

De menționat aici este și faptul că Primarul Municipiului Roman are un consilier personal cu atribuții de expert local pentru rromi.

În subordinea Secretarului Primăriei se află:

- Direcția Locală de Evidență a Persoanelor, condusă de un director executiv, cu biroul de stare civilă, biroul evidența persoanelor și compartimentul proceduri speciale;
- Serviciul de administrație publică locală, condus de un șef serviciu, cu compartimentele: administrație publică, relații publice, mass-media și evidență patrimoniu;
- Biroul juridic contencios;
- Biblioteca municipală.

În subordinea Viceprimarului se află:

- Direcția Impozite și Taxe Locale, condusă de un director executiv și cu următoarele departamente: serviciul impozite și taxe persoane fizice; serviciul impozite și taxe persoane juridice; compartimentul urmărire impozite și taxe;

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului, condusă de un director executiv, și împărțită în opt compartimente;
- Direcția Asistență și Protecție Socială, condusă de asemenea de un director executiv și împărțită în cinci birouri.
În subordinea Administratorului Public se află:
- Direcția Economică, condusă de un director executiv și împărțită în trei servicii: serviciul buget contabilitate, compartiment monitorizare buget și execuție bugetară, învățământ, sănătate și alte activități și compartimentul decontări și finanțare investiții;
- Direcția Tehnică și de Investiții, cu un director executiv și divizată în două servicii mari: Serviciul Investiții și Lucrări Publice, cu un șef serviciu și trei compartimente în subordine, și Serviciul Achiziții Publice, cu un șef serviciu și alte trei compartimente în subordine;
- Direcția Administrativă, condusă de un director, având în subordine un compartiment administrativ și un compartiment personal deservire;
- Direcția administrare trafic rutier și autorizări, evenimente, comercial, transport, cu un director executiv și trei compartimente: serviciul autorizări, evenimente, comercial, transport, compartimentul administrație parcări și compartimentul semnalizare rutieră;
- Serviciul public de gospodărire municipală, condus de un șef serviciu, având în subordine 9 compartimente și birouri.

Un număr de 188 de posturi (din care 36,17% reprezintă posturi unice vacante) nu sunt ocupate în prezent, acestea reprezentând 31,97% din posturile din organigrama Primăriei, din cauza constrângerilor legale și bugetare, ceea ce îngreunează activitatea generând riscuri în furnizarea unor servicii publice de calitate.

Administrarea cimitirelor, fondului locativ și gestionarea câinilor fără stăpân (implicit administrarea adăpostului pentru câinii fără stăpân) au fost delegate societății Consiliului Local al Municipiului - S.C. Municipal Locato Serv S.A.

Componentele serviciului public de salubritate - salubritatea stradală și depozitarea controlată a deșeurilor municipale au fost preluate de către operatorul S.C. ROSSAL S.R.L prin contractele de concesiune nr. 3143/2009 și 178/2012.

Pentru Componenta “Precolectarea, colectarea și transportul deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special” aprobat prin HCL 97 din 30.08.2012, este demarată procedura de licitație în vederea atribuirii contractului de concesiune.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Serviciul public de alimentare cu apă și canalizare este gestionat de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "AQUA" NEAMȚ ca și Autoritate Delegantă și Compania Județeană Apa Serv S.A. Neamț, în calitate de Operator, prin contractul nr.28 /2009.

Anul 2009 marchează conturarea unei identități locale stabile, Romanul fiind unul dintre puținele orașe din România care, la inițiativa primarului a adoptat un **imn, o stemă** (avizată de către Comisia Specială Județeană Neamț, conform normelor tehnice impuse de către Comisia de Heraldică) și un **drapel** - drepturile de proprietate intelectuală asupra acestora fiind protejate la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Stema și drapelul municipiului Roman se expun și se arborează la sediul Primăriei, în instituțiile publice și societățile comerciale din subordine, precum și în alte locuri, cu aprobarea Primarului.

14.2. Creșterea calității serviciilor administrației locale

O preocupare constantă a conducerii administrației locale a fost cea de a îmbunătăți calitatea serviciilor oferite cetățenilor, creșterea profesionalismului angajaților și dezvoltarea unui dialog permanent și constructiv cu cetățenii municipiului.

Municipiul Roman aplică principiile și practicile de bună guvernare, precum și managementul prin obiective. În acest sens, Municipiul Roman dispune de o serie de documente menite să crească eficiența actului administrativ, să reducă birocrăția din administrația publică locală și să confere o identitate bine definită comunității, din care evidențiem:

- **Statutul municipiului Roman**, adoptat prin H.C.L. nr. 134 din 2009, reprezintă documentul

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

menit să sublinieze identitatea și importanța comunității pe plan regional, național și european

- **Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism**, adoptate în anul 2010, în conformitate cu cerințele legislației în vigoare cu privire la urbanism și amenajarea teritoriului au ca scop stabilirea direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului administrativ și dezvoltare urbanistică a municipiului.
- **Certificatul ISO 9001** din partea Societății Române pentru Asigurarea Calității (SRAC), din 02 martie 2010 fapt ce confirmă că administrația publică locală are implementat și menține un sistem de management al calității și respectă declarația de politică și angajamentul Municipiului Roman în domeniul calității. Recertificarea primită în 2013 confirmă seriozitatea și evidențiază eforturile pentru oferirea unor servicii publice locale, în conformitate cu standardele interne și internaționale
- **Sistemul de Control Intern Managerial (SCIM)**, conform Ordinului M.F.P. 946/2005, pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice (ansamblu de măsuri, metode și proceduri întreprinse la nivelul fiecărei structuri din cadrul aparatului de specialitate al primarului, instruite în scopul realizării obiectivelor la un nivel calitativ corespunzător și îndeplinirii cu regularitate, în mod economic, eficace și eficient a politicilor adoptate) este parțial implementat și parțial conform pentru toate cele 5 componente ale controlului intern/managerial în sectorul public: mediul de control; performanța și managementul riscului; informarea și comunicarea; activități de control; auditarea și evaluarea; corespunzătoare celor 25 standarde de control intern managerial așa cum rezultă din Raportul primarului asupra sistemului de control intern/managerial la data de 31 decembrie 2012. Astfel, în anul 2012 au fost adoptate **Codul de etică și de integritate** al funcționarilor publici și al personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Roman și a serviciilor publice locale fără personalitate juridică subordonate Consiliului Local al Municipiului Roman, **Declarația – angajament privind politica internă de avertizare în interes public** a Primăriei municipiului Roman precum și **Declarația de integritate**, pentru dezvoltarea și menținerea unui mediu instituțional benefic, eficient și valid, în conformitate cu toate valorile fundamentale, în scopul reducerii vulnerabilității la corupție. Tot în 2012 a fost revizuit și adoptat **Regulamentul intern** al aparatului de specialitate al Primarului municipiului Roman și al serviciilor publice de interes local subordonate și în 2013 a fost revizuit și adoptat **Regulamentul de organizare și funcționare** a aparatului de specialitate și a serviciilor publice de interes local;
- **Planul Local de Măsuri pentru Implementarea Strategiei Guvernului României de**

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Incluziune Socială a Cetățenilor Români de Etnie Romă din Municipiul Roman, adoptat în 2013 pentru asigurarea implementării Strategiei Guvernului de incluziune a cetățenilor aparținând minorității rome, conf H.G. nr. 1221/ 2011, în Municipiul Roman vizează parteneriatul dintre administrația publică și societatea civilă, în aplicarea unor programe specifice focalizate pe măsuri în domeniul social, și se bazează pe activitatea Grupului de Inițiativă Locală (G.I.L.) și a Grupului de lucru local (G.L.L.) – Roman constituite în anul 2012;

- **Planul de acțiune pentru implementarea, la nivelul Primăriei Municipiului Roman și a unităților subordonate, a Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2012 –2015**, adoptat în 2012; Conform acestuia, au fost desemnate persoane responsabile cu implementarea SNA, a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și a Legii nr. 52/2013 privind relația cu societatea civilă și transparența decizională în administrația publică, consiliere etică, monitorizarea respectării normelor de conduită și a datelor de contact, dar și persoane responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese și s-a avut în vedere informarea angajaților cu privire la măsurile anticorupție, personalul din cadrul instituției participând în ultimii doi ani (2012-2013) la evenimente (dezbateri publice, prezentări etc.) care au abordat tematica integrității și luptei împotriva corupției;
- **Inventarul măsurilor preventive anticorupție și a indicatorilor de evaluare la nivelul Primăriei Municipiului Roman și a unităților subordonate**, conform H.G. Nr. 215 din 2012 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2012 – 2015, adoptat în 2012;
- **Declarația de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și -mecanismul de monitorizare al SNA 2012-2015**, adoptată tot în 2012;

În anul 2013 Primăria Municipiului Roman a beneficiat de consultanță directă în proiectului de „Politici anticorupție pentru cetățean, într-o administrație responsabilă (PACAR)”, cod SMIS 40449, proiect implementat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cofinanțat din Fondul Social European. În cadrul instituției nu s-au înregistrat incidente de integritate și nici abțineri în situații de conflict de interese.

Municipiul Roman a elaborat anterior o **strategie de dezvoltare pentru perioada 2010-2018**, care propune următoarea viziune pentru comunitate: ”Roman va fi un centru regional al inovației și oportunităților, o destinație turistică de tranzit (pe linie religioasă și de afaceri) atractivă, un loc plăcut în care să trăiești, să muncești și să studiezi, un oraș cu autorități locale responsabile și deschise, cu cetățeni activi și o comunitate de afaceri dinamică și implicată”. Proiectele prioritare prevăzute în strategie pentru intervalul 2010-2014 au fost, în cea mai mare parte deja implementate,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

după cum am indicat și în subcapitolele anterioare. Dintre acestea, le putem menționa pe următoarele:

- Construcția de locuințe sociale și pentru tineri în regim ANL;
- Înființarea unei structuri asociative a zonei metropolitane;
- Reabilitarea fondului de locuințe existent;
- Reabilitarea și modernizarea clădirilor de patrimoniu;
- Sprijinirea înființării de noi firme și creării de locuri de muncă (schema de minimis);
- Modernizarea străzilor și a zonelor pietonale;
- Amenajarea de noi locuri de parcare;
- Reabilitarea zonei centrale;
- Extinderea și modernizarea rețelei de apă și apă uzată;
- Modernizarea stației de epurare a apelor uzate;
- Închiderea gropii de gunoi și implementarea unui sistem de management integrat al deșeurilor;
- Extinderea și modernizarea spațiilor verzi și a locurilor de joacă pentru copii;
- Dezvoltarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ;
- Modernizarea și dotarea Spitalului Municipal;
- Investiții în infrastructura de servicii sociale pentru vârstnici, persoane defavorizate, etc.;
- Creșterea siguranței cetățeanului (sistemul de supraveghere video);
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive;
- Realizarea de investiții pentru creșterea competitivității agenților economici din municipiu;
- Etc.

Nevoia de a depăși statutul de oraș cu aspect învechit și ancorat în formule de dezvoltare tehnic nefuncționale, a reprezentat o prioritate pentru primarul municipiului Roman, precum și pentru aparatul de specialitate aflat în subordine.

Având în vedere că fondurile europene constituie un instrument fundamental pentru a aduce orașul la nivelul pe care și-l doresc româșcanii conducerea municipiului s-a preocupat pentru îmbunătățirea și profesionalizarea aparatului administrativ, pentru a crește calitatea serviciilor oferite cetățenilor și demarat toate procedurile de reprezentare a intereselor locale la nivel zonal și central.

Excelență în administrație

Activitatea desfășurată de către conducerea autorității administrației locale, care s-a evidențiat prin decizii, acțiuni, proiecte de anvergură venite în sprijinul comunității și pentru dezvoltarea

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

municipiului, a primit aprecierea mai multor instituții.

În cadrul **Galelor Premiilor de Excelență Administratie.ro**, eveniment organizat de Portalul național de Administrație publică alături de Agenția Națională a Funcționarilor Publici, primarul Laurențiu Dan Leoreanu a fost premiat: în 2010, cu ocazia ediției a șasea, în cadrul categoriei "Management modern în administrație" cu distincția de **Excelență pentru cele mai valoroase lucrări de infrastructură efectuate într-o localitate din România**; în 2011, la a șaptea ediție, a primit **Premiul de Excelență pentru cele mai valoroase lucrări de infrastructură** pentru dezvoltarea infrastructurii sociale și urbane- Căminul de bătrâni „Casa bunicilor”, Centrul de zi pentru copii, Cantina socială și Planul Integrat de Dezvoltare Urbană; în 2012, **Premiul de Excelență pentru Activitatea în Primării** pentru Proiectul micro-hidrocentralei pe râul Moldova; în 2013, în cadrul celei de-a IX-a ediții, **Premiul de Excelență pentru cele mai valoroase lucrări de infrastructură**.

O altă recunoaștere națională a meritelor reprezentanților administrației locale a venit din partea Revistei Române de Administrație Publică Locală, care în cadrul ediției din 2011 a **Galei Administrației Locale la Înălțime**, a decernat edilului româșcan **Premiul pentru cel mai bun primar de municipiu din Regiunea Nord-Est** pentru proiectul “Reabilitarea, modernizarea și extinderea clădirii destinată Căminului pentru bătrâni în municipiul Roman” iar în 2012, în cadrul celei de-a cincea ediții a **Forumului Administrației Românești**, primarul Laurențiu Dan Leoreanu a obținut, pentru a doua oară, premiul **Cel mai bun primar de municipiu din Regiunea Nord-Est** pentru dezvoltarea localității, deschiderea față de inovare și valorificarea potențialului de creștere a resurselor proprii de venituri ale administrației locale.

De asemenea, șeful administrației publice româșcane a fost singurul ales local din România selectat pentru o **bursă Erasmus for local and regional elected representatives** (Erasmus pentru reprezentanții aleși de la nivel local și regional) pentru perioada 2012-2013 iar în cadrul celei de-a doua ediții a Târgului Internațional de Investiții “Împreună reconstruim România” desfășurat în 2013, Primăria municipiului Roman a primit **premiul “Împreună reconstruim România”** conferit de Avangarde PR Agency, fiind printre primele zece primării din țară care au fost premiate pentru modul în care au administrat și au dezvoltat localitățile precum și pentru contribuția adusă la dezvoltarea României.

Premiile câștigate de conducerea administrației locale româșcane certifică profesionalismul și calitatea acesteia în fruntea urbei mușatine, precum și pașii decisivi făcuți pentru „schimbarea la față” a Romanului în spiritul construcției europene și poartă valoarea unor certificări având girul organizațiilor și organismelor profesionale din administrația publică.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

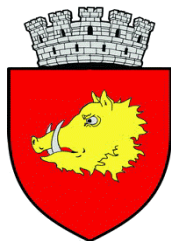
14.3. Structuri asociative ale administrației publice locale

Redeschiderea canalelor de comunicare cu partenerii sociali, economici, culturali, inițierea de contacte noi și afirmarea unei deschideri totale față de toți factorii ce doresc să se implice în dezvoltarea municipiului Roman pentru identificarea forumurilor de sprijin reciproc pentru a contura o strategie corectă de dezvoltare economică, a pieței muncii, dar și a vieții culturale, educaționale și sportive este una din preocupările constante ale conducerii administrației publice locale.

Astfel s-au conturat parteneriatul cu mediul de afaceri, pornind de la IMM-uri și ajungând până la marii angajatori din zonă, parteneriate stabilite cu reprezentanții ai societății civile, organizații non-profit, ai grupurilor profesionale, reprezentanți ai administrațiilor locale județene, ai comunităților din zona Roman și deschiderea unor relații externe pe care un oraș care se dorește a fi european trebuie să le aibă.

Municipiul Roman este membru în **Asociația Municipiilor din România** și face parte din **Agenția de Dezvoltare Nord-Est**.

Municipiul Roman face parte, alături de majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județul Neamț, din structurile asociative create la nivel județean -**Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Aqua Neamț"**, înființată cu scopul de a sprijini realizarea lucrărilor ample de reabilitare și modernizarea a rețelei de alimentare cu apă și canalizare și **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Eco" Neamț** constituită pentru implementarea sistemului de management integrat al deșeurilor din județul Neamț, asociații fără de care realizarea unor investiții ample și strict necesare (proiecte in derulare) în modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare ar fi fost imposibilă.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Primarul Municipiului Roman a fost inițiatorul **Asociației de Dezvoltare Intercomunitară ”Roman Metropolitan”**- structură care reprezintă interesele a 26 unități administrativ teritoriale (mun. Roman și 25 comune din zona de influență a municipiului Roman), este susținută de Consiliul Județean Neamț în calitate de membru fondator și care are drept obiective, printre altele, inițierea și derularea unor programe și proiecte menite să determine dezvoltarea unităților administrative care fac parte din asociație și susținerea municipiului Roman, ca pol de dezvoltare economică a județului Neamț.

Pentru perioada 2014-2020, în vederea eficientizării serviciilor publice și a valorificării de noi oportunități de dezvoltare, se recomandă crearea de noi structuri asociative ale administrației publice locale și creșterea capacității administrative a celor deja existente.

Municipiul Roman a semnat, de-a lungul timpului, pacte de amicitie și înțelegerile de cooperare cu următoarele localități:

Cortona – Italia;

Tielt – Belgia;

Grugliasco – Italia;

Gedera – Israel;

Edineț - Moldova;

Kamenets-Podolskyi – Ucraina;

Dilijan – Armenia;

Ștefan Vodă – Moldova;

Sunchang – Coreea de Sud.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

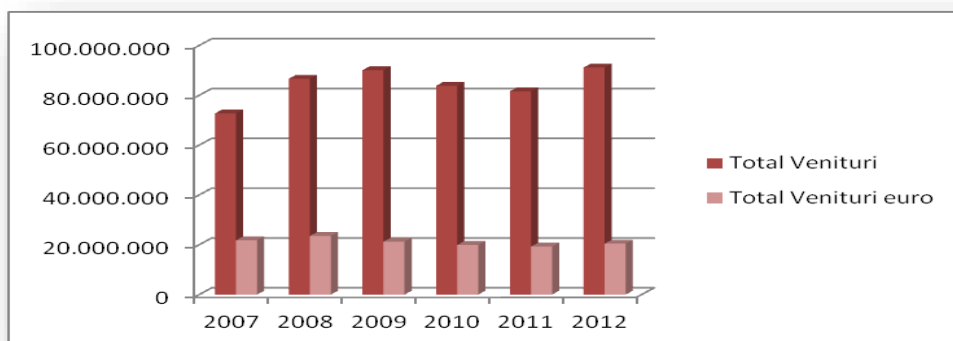
AVENSA

Prin aceste acorduri, municipiul Roman și partenerii sai se angajează să colaboreze în domeniul cultural, educațional, științific, artistic și sportiv, să identifice programe de dezvoltare turistică, să organizeze manifestări care să evidențieze spiritul comun al celor două localități, să realizeze programe de colaborare între tineri și să promoveze relații economice reciproc avantajoase. Pactele de amicitie și înțelegerile de cooperare trebuie transformate în perioada următoare în acorduri de înfrățire. Acestea vor constitui baza juridică ce va permite localității să finanțeze activitățile derulate în cadrul relației de înfrățire.

14.4. Bugetul local

Bugetul local al municipiului Roman nu are cum să asigure resursele necesare unei dezvoltări rapide și coerente a infrastructurii, indiferent de ce palier avem în vedere. Scopul actualei administrații locale a fost, în aceste condiții, găsirea de resurse suplimentare, întreaga strategie de dezvoltare fiind concentrată tocmai pentru a obține maximul de fonduri suplimentare în beneficiul comunității, acoperind o cât mai largă arie de interes pentru româșcani și în măsura domeniilor în care municipalitatea poate interveni. În perioada 2007 – 2012 evoluția bugetului local al municipiului Roman a fost una fluctuantă fiind influențată de criza economică dar și de modificările legislative. În primii ani ai analizei deși are un trend descendent, a fost înregistrat excedent bugetar, iar în anul 2012 a fost înregistrat deficit bugetar de 437.009 lei (veniturile au fost de 91.152.492 lei iar cheltuielile de 91.589.591 lei).

Figura 18 Evoluția veniturilor totale (lei și echivalent Euro) la bugetul local al municipiului Roman, perioada 2007-2012

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice. Calcule ale autorilor pe baza cursului mediu anual leu/euro al Băncii Naționale a României

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Se poate observa că în perioada 2007-2012 evoluția veniturilor totale la bugetul local a fost una fluctuantă. Față de anul 2007, în toți anii au fost înregistrate creșteri ale valorii nominale a veniturilor totale, dar maximul istoric a fost atins în 2012, când creșterea a fost de 25,3%. Aceasta s-a datorat creșterii gradului de absorbție al fondurilor europene și subvențiilor primite de la bugetul statului. Datorită faptului că moneda națională este afectată de fenomenul inflaționist, am prezentat veniturile totale ale bugetului local al municipiului Roman în echivalent Euro. Cursul folosit pentru conversie este cursul mediu anual, afișat de Banca Națională a României. Datorită deprecierei monedei naționale (cursul leu/euro a crescut în această perioadă de la 3.3373 la 4.4560), se poate observa că în perioada 2007-2012 evoluția veniturilor totale în echivalent Euro a fluctuat, iar în anul 2012, comparativ cu anul 2007 se înregistrează o scădere cu 6,2% a acestora.

Cu privire la structura veniturilor, în anul 2012 se observă o creștere a veniturilor proprii, a veniturilor din fonduri europene, a subvențiilor primite de la bugetul de stat dar și o scădere a sumelor defalcate din TVA. Astfel, în 2012, veniturile proprii reprezentau 39,29% din totalul veniturilor la bugetul local (față de 38,6% în 2007), subvențiile de la bugetul de stat 7,86% (față de 6,2% în 2007), iar sumele defalcate din TVA au scăzut de la 55,18% la 46,2%.

În perioada 2007-2012 se remarcă o creștere a ponderii veniturilor din fonduri europene în veniturile totale. Până în anul 2010, la bugetul local al municipiului nu au fost reflectate astfel de venituri, dar din acel an și până la sfârșitul perioadei analizate ponderea lor urmează o creștere accelerată.

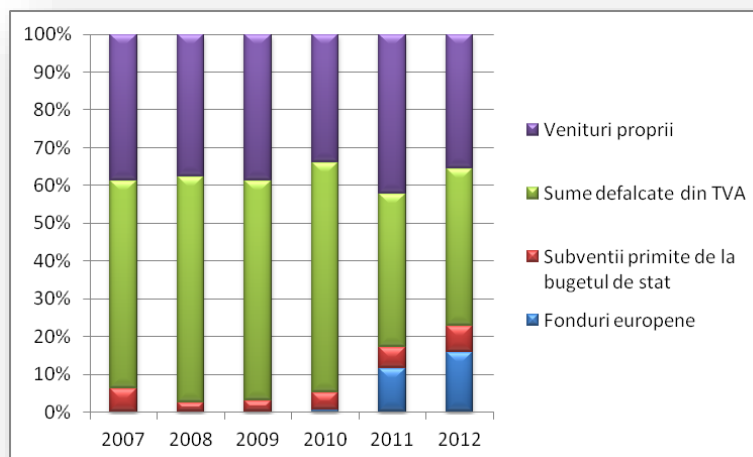
În ceea ce privește subvențiile primite de la bugetul de stat se observă că în anii 2008 – 2009 (începutul manifestării crizei economice globale) acestea au scăzut de 3 ori (de la 6,2% în 2007 la 2,5% în 2008 și 2009). Din 2010, ponderea lor în veniturile totale ale bugetului local al municipiului Roman au urmat un trend ascendent, atingând maximul istoric de 7,86% în 2012.

În perioada 2007-2012 sumele defalcate din TVA au avut o pondere semnificativă în totalul veniturilor de la bugetul local. În anul 2010 se înregistrează punctul de maxim (pondere de 74,57% în total venituri) după care, în anii următori ponderea acestora scade sub nivelul anului 2007.

În aceeași perioadă, ponderea veniturilor proprii în totalul veniturilor a fluctuat ușor în jurul valorii medii de 40%. Această pondere semnifică gradul relativ ridicat de autonomie financiară locală. În componența veniturilor proprii sunt cuprinse cotele și sumele defalcate din cotele din impozitul pe venit și reprezintă 50% din totalul veniturilor proprii.

Figura 19 Structura veniturilor (în lei) la bugetul local al municipiului Roman

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice

În valori exprimate în euro, valorile veniturilor proprii s-au menținut în jurul valorii de 8 mil Euro (acest fapt se datorează în principal deprecierei monedei naționale în raport cu Euro), valorile fondurilor europene absorbite a crescut de la 163.619 euro în 2010 la 3,5 milioane de euro în 2012, valorile subvențiilor primite de la bugetul de stat a crescut la 1,6 mil euro în 2012, iar valoarea sumelor defalcate din TVA a scăzut în 2012 la 3,5 mil euro. O contribuție negativă la dinamica bugetului local a avut-o scăderea sumelor defalcate din TVA, care nu au fost compensate prin absorbția fondurilor europene, deoarece multe dintre aceste proiecte sunt încă în stadiu de implementare. O analiză concludentă a impactului finanțării U.E se va putea face atunci când vor fi finalizate toate proiectele derulate în municipiul Roman.

În ceea ce privește evoluția cheltuielilor totale, în perioada 2007-2012 trendul urmat este unul ascendent, astfel se observă o creștere de 42% a acestora în ultimul an al perioadei analizate (de la 64,5 milioane lei în 2007 la 91,5 milioane lei în 2012). Pentru valorile exprimate în echivalent Euro, creșterea în 2012 față de 2007 este de numai 6,4% (trebuie avut în vedere faptul că moneda națională s-a depreciat puternic în acest interval).

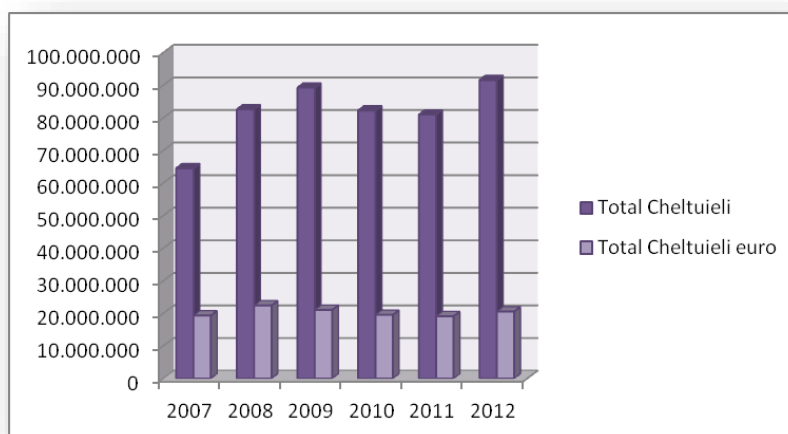
În anul 2012, datorită nivelului ridicat al cheltuielilor s-a înregistrat un deficit bugetar de 437.009 lei (98.072 echivalent euro). Cheltuielile mai mari din anul 2012 s-au datorat utilizării excedentului bugetului local din anul 2011. Ritmul de creștere al cheltuielilor în 2012 față de 2007 a fost de 42%, peste ritmul de creștere al veniturilor (+25,3%).

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Figura 20 Evoluția cheltuielilor totale (lei și echivalent Euro) de la bugetul local al municipiului Roman, în perioada 2007-2012

Sursa: Primăria Municipiului Roman. Calcule ale autorilor pe baza cursului mediu anual leu/euro publicat de Banca Națională a României.

În ceea ce privește structura cheltuielilor publice (pe părți și capitole de cheltuieli) de la bugetul local al municipiului Roman, în perioada 2007 -2012, se poate observa că cea mai mare pondere în totalul cheltuielilor o au cheltuielile pentru învățământ (42,23%), cheltuielile pentru locuințe, servicii, dezvoltare publică și mediu (27,59%), cheltuieli cu servicii publice generale (7%).

În anul 2012, comparativ cu 2007 ponderea cheltuielilor cu transporturile a crescut la 5,75% (de la 2,74% în 2007), dar punctul de maxim a fost atins în anul 2010 (pondere de 7,73% în totalul cheltuielilor).

Ponderea cheltuielilor cu locuințele, servicii, dezvoltare publică și mediu în total cheltuieli a crescut în perioada analizată de la 10,54% la 27,59%. De asemenea, un trend ascendent a fost urmat și de cheltuielile cu asigurările și protecția socială, a căror pondere în total cheltuieli a crescut de la 0,84% la 7,45% în cei cinci ani ai analizei.

Un trend ascendent a fost urmat și de cheltuielile cu sănătatea, ordinea publică și siguranța națională, cultură, recreere și religie. Acestea au ponderi reduse (de până la 6%) în totalul cheltuielilor de la bugetul local al municipiului.

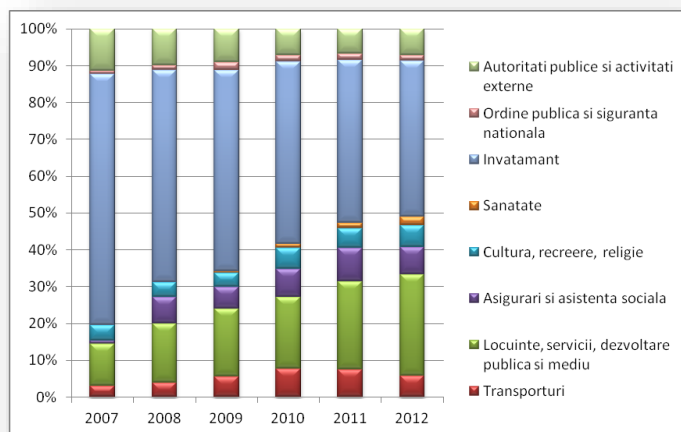
Pe întreaga perioadă analizată, deși are un trend descendent, ponderea cheltuielilor cu învățământul în total cheltuieli este una semnificativă. Aceasta a scăzut de la 62,76% în 2007 la 42,23% în 2012.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Figura 21 Structura cheltuielilor (pe titluri și capitole) de la bugetul local al municipiului Roman, în perioada 2007-2012

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice

Dacă se are în vedere clasificarea cheltuielilor pe titluri se observă că în anul 2012 ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor o au cele de personal (45,27%), cele cu bunuri și servicii (24,65%), cele cu proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (11,51%).

Cheltuielile de personal, au scăzut de la 64,41% (în 2007) la 45,27% (în 2012) în contextul accentuării crizei economice și al scăderii salariilor pentru angajații din instituțiile publice. Ponderea ridicată a cheltuielilor de personal este explicabilă prin faptul că 90% dintre acestea sunt reprezentate de salariile personalului din învățământ.

Cheltuielile cu dobânzile nu au depășit 1% din totalul cheltuielilor efectuate pe întreaga perioadă analizată. Cheltuielile scăzute cu dobânzile indică faptul că municipiul nu are un grad ridicat de îndatorare.

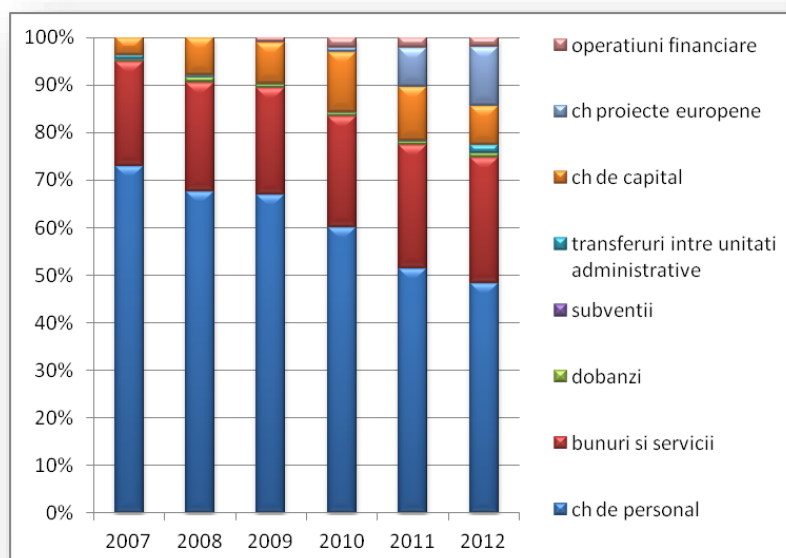
Ponderea cheltuielilor cu transferurile între unități ale administrației publice în total cheltuieli au crescut de la 0,71% în 2007 la 1,71% în 2012, a celor cu operațiunile financiare de la 0,94% la 1,93%, iar a cheltuielilor de capital de la 3,34% în 2007 la 7,63% în 2012, dar punctul de maxim a fost înregistrat în anul 2010 (11,92%).

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Figura 22 Structura cheltuielilor (pe categorii) de la bugetul local al municipiului Roman, în perioada 2007-2012

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice.

Analiza evoluției bugetului local al Municipiului Roman, cu toate elementele sale, în perioada 2007-2012, ne permite să evidențiem următoarele concluzii:

- nivelul actual al veniturilor totale ale bugetului local este insuficient pentru a răspunde celor mai stringente nevoi ale comunității și generează dificultăți în asigurarea co-finanțării pentru proiectele cu finanțare nerambursabilă;
- reducerea administrativă a prelevărilor de la bugetul de stat a afectat negativ bugetele locale, care nu au putut fi compensate de absorbția fondurilor europene, care este lentă și birocratică;
- veniturile proprii ale bugetului local sunt în creștere, pe fondul creșterii bazei de impozitare, dar și a cuantumului taxelor și impozitelor;
- cheltuielile de personal și cele cu subvențiile s-au redus substanțial în ultimii ani, pe fondul scăderii sau a plafonării acestora, însă impactul pe termen mediu și lung asupra calității guvernancei locale și incluziunii sociale este unul negativ.

Pentru perioada 2013 – 2020, estimăm o creștere moderată a bugetului municipiului Roman, cu o rată medie anuală de 10%. În această estimare nu s-a avut în vedere rata inflației. În această ipoteză, care ia în considerare exclusiv creșterea veniturilor proprii ale bugetului municipiului Roman, prin

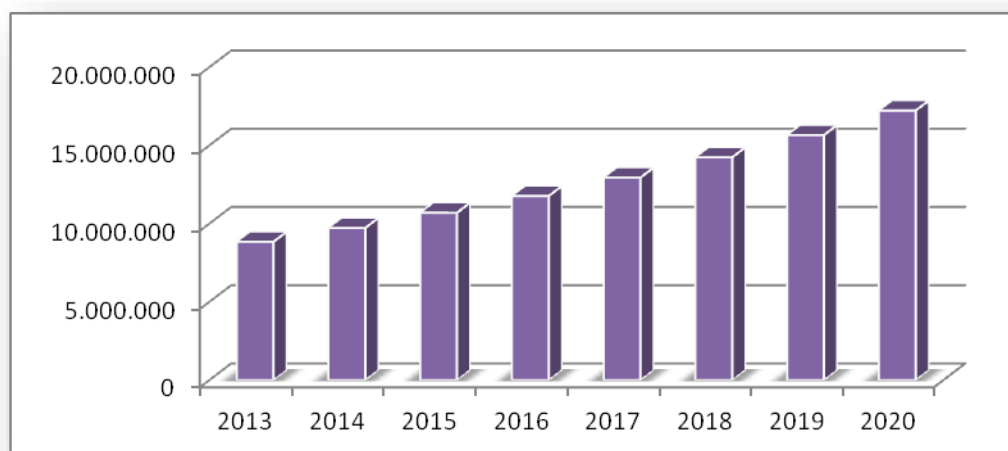

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

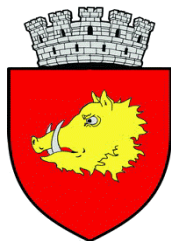
îmbunătățirea gradului de colectare și menținerea taxelor și impozitelor locale la o valoare reală similară cu cea din prezent, cu menținerea nivelului actual al transferurilor de la bugetul de stat și de la bugetul U.E, veniturile proprii ale unității administrativ teritoriale ar urma să ajungă la o valoare estimată de 18 milioane Euro în 2020.

Figura 23 Previziunea veniturilor proprii ale bugetului Municipiului Roman în perioada 2013-2020

Sursa: calcule proprii

Pe de altă parte, dacă avem în vedere o creștere a ratei de absorbție a fondurilor europene, până la un ritm anual de 2-3 mil euro și o eventuală mărire a taxelor și impozitelor locale, sustenabilă pe un context macroeconomic de creștere, veniturile totale ale bugetului municipiului Roman ar putea ajunge la 43,8 mil euro în 2020, în varianta optimistă.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Secțiunea II. Analiza SWOT

PUNCTE TARI

PUNCTE SLABE

Dezvoltarea și Structura Urbană

- Municipiul Roman este centrul polarizator tradițional al zonei de est a județului Neamț, incluzând și comune din județele învecinate, Iași, Bacău și chiar Vaslui. În aria de polarizare a orașului intră peste 30 comune cu o populație stabilă de peste 150.000 de locuitori.
 - În baza H.G. nr. 998/2008, Municipiul Roman a fost inclus în categoria centrelor urbane care pot accesa fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii urbane, inclusiv de transport, a celei economice și sociale din Fondul European pentru Dezvoltare Regională, prin Programul Operațional Regional 2007-2013
 - Municipiul a elaborat și implementat un Plan Integrat de Dezvoltare Urbană pentru perioada de programare 2007-2013, prin care au fost implementate 2 proiecte de dezvoltare urbană integrată, co-finanțate din fonduri europene.
 - În perioada 2007-2013, s-au derulat ample lucrări de regenerare urbană (reabilitare străzi, spații verzi, sistem de supraveghere video, etc.), cu finanțare nerambursabilă, cuprinse în Planul Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului pentru perioada 2007-2013.
- Municipiul Roman se află în aria de polarizare a unor centre urbane de rang superior (Bacău, Piatra-Neamț, Iași).

Profilul demografic

- Populația localității are un caracter multiconfesional, prin coabitarea diferitelor
- Indicele de îmbătrânire demografică era de 138,8 în anul 2011, populația

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

comunități religioase (ortodocși, romano-catolici, creștini de rit vechi, adventiști, pentecostali, bapțiști, martorii lui Iehova, etc).

- Ponderea populației vârstnice (60 de ani și peste) este redusă în comparație cu media județeană și regională, iar ponderea populației adulte, apte de muncă este foarte ridicată (64,9%).
- Rata mai scăzută a mortalității în municipiul Roman, sub 10‰, comparativ cu valorile din județul Neamț (în general peste 11‰) și din Regiunea Nord-Est (în medie 11,2‰ în intervalul 2007-2011) determinată de procentajul mai scăzut de persoane vârstnice din municipiu.
- Ponderea populației cu studii superioare este de 17,6% în municipiul Roman, aproape dublă comparativ cu valoarea de 9,4% la nivelul județului Neamț.

vârstnică depășind net populația tânără în cadrul municipiului Roman.

- Tendința de scădere a ratei natalității și a sporului natural
- Intensificarea fenomenului migrației interne și externe, cu precădere în rândul populației tinere (20-34 de ani)
- Scăderea populației municipiului Roman în intervalul 2002-2011.
- Ponderea populației tinere în municipiul Roman este de 15,1%, față de 17,1% în județul Neamț, 18,6% în Regiunea Nord-Est și 15,8% în România, în ansamblu.
- La recensământul din 2011, intensitatea migrației interne și externe de la nivelul municipiului Roman era de 28,6% din populația totală, cu mult peste media județeană (18,6%) și regională (12,5%).
- Se evidențiază numărul mare al persoanelor plecate pe o perioadă îndelungată în străinătate, 18,4% din populația stabilă a municipiului la recensământ.

Fondul locativ

- Cele 334 de locuințe noi construite în municipiul Roman în perioada 2007-2011 reprezintă 4% din totalul locuințelor noi terminate în județul Neamț, aproape jumătate fiind realizate din fonduri publice, iar puțin mai mult de jumătate din fondurile populației.
- Fondul locativ insuficient comparativ cu numărul mare de cereri de locuințe sociale pentru tineri.
- Grad redus de suportabilitate a costurilor necesare creșterii performanței energetice a blocurilor de locuințe, atât din partea

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- 93,9% dintre locuințele din municipiu dispun de alimentare cu apă, 93,6% de canalizare, 97% de instalație electrică, iar 73% de încălzire centrală. Pe de altă parte, 90,8% dintre locuințe sunt dotate cu baie, iar 95,2% cu bucătărie.
- Nivelul de dotare al locuințelor cu instalații și dependențe a crescut în ultima perioadă, fiind cu mult peste media județeană, regională și națională.

Infrastructura de transport

- Municipiul Roman are o poziție strategică, la confluența Siretului cu Moldova, într-o arie unde converg mai multe căi de comunicație de importanță europeană, națională și regională.
- Municipiul Roman este situat pe coridorul IX paneuropean (ramura feroviară a acestuia), care leagă nordul Europei (Helsinki, Sankt Petersburg) de o serie de capitale importante din estul Europei (Moscova, Kiev, Chișinău), cu România și cu țările balcanice (Bulgaria, Grecia), ajungând până pe țărmul Mării Egee, la Alexandroupoli.
- Pe harta TEN-T a coridoarelor europene de transport rutier, traseul DN 2 (E 85) face parte din rețeaua "core", în categoria drumurilor care urmează să fie upgrdate. CNADNR are în plan construcția unei autostrăzi Moldova, care ar urma traseul Culoarului Siretului și care ar lega coridorul IX pan-european (în zona Focșani – Mărășești) de autostrada Târgu Mureș - Iași.

proprietarilor cât și a administrației publice locale.

- Terenul de fundație instabil, cu tasare inegală.

- Zona cu o medie zilnică ridicată și cu probleme de congestionare a traficului rutier se dovedește a fi și cea de la nord de municipiul Roman, până la separarea DN 2 (spre Suceava) de DN 28 (spre Iași).
- Centura ocolitoare Roman-Est încă nu este finalizată, traficul greu traversând cartierul Nicolae Bălcescu, iar modernizarea arterei Roman-Vest nu este încă terminată.
- Zona centrală are un trafic congestionat, mai ales în perioada de vară, când traficul înregistrează valori ridicate.
- Parcul auto este în creștere continuă, punând presiune pe infrastructura rutieră a municipiului.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Municipiul Roman este situat pe cea mai importantă magistrală feroviară a Moldovei, linia 500, inclusă în rețeaua europeană de transport feroviar TEN-T, în categoria ”core”, și face parte din coridorul IX pan-european pe ruta București – Ploiești – Buzău – Focșani – Bacău – Roman – Pașcani.
- Orașul se află la o distanță de mai puțin de 120 km de trei aeroporturi internaționale din Moldova (Bacău, Iași și Suceava).

Infrastructura tehnico-edilitară

- Peste 93% din locuințele din municipiu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă și la cea de canalizare, procente semnificativ mai mari decât media județeană, regională și națională.
- Sistemul centralizat de furnizare a energiei termice a fost dezafectat în anul 2008
- Rețeaua de distribuție a apei potabile și de canalizare este parțial uzată fizic și moral.
- Consumul de apă a înregistrat unele variații în intervalul analizat, atingând un maxim în anul 2009, când s-au consumat 3012 mii metri cubi de apă, pentru a scădea la 2872 mii metri cubi în anul 2011.
- O parte din infrastructura stradală are starea tehnică și structurală necorespunzătoare cerințelor actuale.
- Cantitatea de gaze naturale distribuite cunoaște o tendință de scădere, de la 51848 mii mc în 2007 la 47656 mii mc în 2011, la aceasta contribuind în mod deosebit declinul și/sau retehnologizarea anumitor ramuri industriale.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Se află în derulare un program amplu de investiții din fonduri guvernamentale și europene pentru extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități din Municipiul Roman.
- Municipiul Roman dispune de rețea de distribuție a gazelor naturale încă din perioada comunistă, aceasta având un grad de acoperire de peste 95% a tramei stradale.
- Infrastructura de telecomunicații este bine dezvoltată, operatorii privați punând la dispoziția cetățenilor servicii de telefonie fixă, mobilă și de internet la cele mai înalte standarde de calitate.

Economie

- Rata anteprenoriatului (numărul de firme la 1000 de locuitori) în municipiul Roman este de 28,61%, peste media județeană și națională.
- Sectorul IMM este bine dezvoltat (ponderea sectorului la nivelul municipiului este 99,9% în condițiile în care în Roman se regăsesc 6 societăți mari).
- Industria textilă este dezvoltată (30,11% din firmele din municipiu își desfășoară activitatea în acest sub-sector).
- Industria metalurgică este dezvoltată, firmele care activează în domeniu realizează 77,4% din cifra de afaceri totală a municipiului
- În municipiu au fost înființate unități comerciale moderne, agenții bancare și de asigurări care au un nivel satisfăcător de deservire.
- Scăderea numărului de întreprinderi mari (peste 250 de angajați) de la 6 la 4 în perioada analizată.
- Din totalul firmelor din municipiu o parte considerabilă dintre acestea au raportat pierderi financiare în anul 2012;
- Preponderența firmelor care activează în domeniul comerț.
- Sectorul industriei extractive, domeniul producției și furnizării de energie electrică, termică, etc sunt slab dezvoltate, au o contribuție mică la cifra de afaceri totală a firmelor din municipiu dar și oferă un număr mic de locuri de muncă.
- Restrângerea activității firmelor din sectorul construcțiilor a determinat scăderea numărului de salariați cu

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Rata șomajului de 2,47% (raportată la populația în vârstă de muncă) este mai mică decât media județeană, regională, națională.
 - 55,17% din suprafața administrativă a municipiului era reprezentată de suprafața agricolă, preponderente fiind terenurile arabile (88,66%).
 - Existența a 5 spații autorizate (magazii și silozuri de capacitate mare) pentru depozitarea produselor agricole.
 - În perioada 2007-2013 au fost efectuate lucrări de amenajare și modernizare pentru piețele existente în municipiu.
 - SC Smirodava SRL, este cuprinsă în clusterul Textil Astrico Nord Est.
 - La nivelul municipiului, a fost adoptată, printr-o hotărâre de Consiliu Local, o schemă de ajutor de minimis pentru stimularea investițiilor și crearea de locuri de muncă pe teritoriul localității
- 27,7% .
- Pe întreaga perioadă analizată, s-a observat scăderea numărului total de salariați de la 19.486 (în 2007) la 13.551 (în 2012).
 - Numărul de locuri de muncă din domeniul cu valoare adăugată ridicată, bine remunerate, din oraș este redus.
 - Nivelul de salarizare din municipiu este scăzut în comparație cu media națională
 - Scăderea cu 15,5% a suprafeței agricole în perioada 2007-2012, ca urmare a presiunii imobiliare de scoatere a terenurilor din circuitul agricol.
 - Agricultură se bazează pe exploatații individuale, de mici dimensiuni, cu un grad redus de mecanizare.
 - Scăderea efectivului de animale (de la 15.100 la 10.099) în perioada analizată.
 - Nu au fost folosite echipamente pentru producerea energiei regenerabile și nici o suprafață agricolă utilizată nu este certificată ecologic.
 - În municipiu, în sectorul agricultură nu activează unități de mari dimensiuni, ci doar o fermă zootehnică și un număr mic de societăți agricole.
 - În municipiul Roman nu există structuri de sprijinire a afacerilor

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

(incubator de afaceri), însă la 1 km de municipiu se regăsește o zonă industrială unde își desfășoară activitatea societatea Adeplast, și se construiește un nou parc industrial pe fosta locație FONTAX.

- O singură societate din municipiu, SC Smirodava SRL, este cuprinsă în clusterul Textil Astrico Nord Est.

Mediu

- Calitatea apelor de suprafață, freatice, subterane și a apei potabile distribuite este satisfăcătoare nefiind înregistrate depășiri ale limitelor impuse.
- Stația de Epurare a Apelor Uzate de pe râul Siret este în curs de modernizare și nu au fost semnalate depășiri ale valorilor prag pentru niciunul din indicatorii de poluare.
- În perioada 2007-2012 nu au fost semnalate poluări accidentale sau majore ale aerului.
- Pentru prevenirea efectului nociv al emisiilor de CO₂ ale autovehiculelor a fost amenajată o variantă ocolitoare a orașului, care este destinată în principal traficului greu și se modernizează cea existentă.
- Prin proiectul „Prevenirea catastrofelor naturale generate de inundații și poluarea apelor” la Roman a fost construită o stație de monitorizare automată a calității aerului și digul de pe râul Siret.
- În municipiu, se găsește un element natural cu statut de monument al naturii – Stejarul Secular și trei situri Natura 2000: pe râul Moldova între Tupilați și Roman, pe râul
- În anul 2011 a fost semnalat un accident de poluare cu coloranți (antracen) a apelor din sectorul de colectare a apelor pluviale, ale cărui efecte au fost eliminate.
- Depășirea uneori a limitelor privind pulberile în suspensie pe perioada iernii
- În perioada 2007-2012 APM Neamț a identificat o serie de procese de degradare naturală și atropică a solului.
- Municipiul Roman se regăsește pe lista localităților unde există surse de poluare cu nitrați din agricultură.
- În zona ArcelorMittal Roman – Cordun testele privind poluarea solului indică existența unui sol ușor spre mediu poluat.
- La nivelul Municipiului au fost identificate 6 situri potențial contaminate.
- Printre factorii negativi care influențează siturile Natura 2000

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

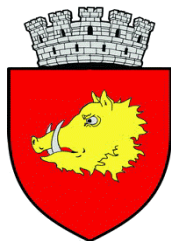
AVENSA

Siret între Pașcani și Roman și Lunca Siretului Mijlociu.

- În perioada 2007-2013 au fost efectuate lucrări de modernizare ale Parcului Municipal, în care sunt întâlnite peste 38 de specii de arbori și arbuști de proveniență diferită.
- Groapa de gunoi neconformă din Municipiul Roman a fost închisă și se ecologizează.
- La punctele de colectare a deșeurilor din municipiu au fost amplasate containere speciale pentru colectarea deșeurilor reciclabile
- În cadrul proiectului de sistem integrat de management al deșeurilor se construiește o stație de transfer la Cordun care va deservi municipiul Roman și un depozit în comuna Girov care va deservi județul Neamț, cu excepția municipiului Piatra Neamț.
- Prin proiectul derulat de Guvernul României a fost construit un depozit specializat în colectarea deșeurilor și echipamentelor electronice, electrice.
- Implicarea administrației publice locale în diferite proiecte din domeniul ecologic.
- În perioada 2007-2012 suprafața spațiilor verzi din municipiu a crescut. Prin programe finanțate de la bugetul local sau de stat au fost înființate noi parcuri.
- Suprafața medie de spații verzi pe cap de locuitor este de 24,13 mp/locuitor, din care 15,96 mp/locuitor au fost modernizați în ultimii 4 ani.

amintim: braconajul piscicol, exploatările de nisip și pietriș, vandalismul, etc.

- Colectarea selectivă a deșeurilor se realizează parțial în lipsa unei culturi a populației și agenților economici în acest sens.
- Pentru siturile ROSCI0378 și ROSCI0364 nu există o structură de administrare

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Turism

- Municipiul Roman deține un bogat patrimoniu cultural, între care două clădiri care reprezintă patrimoniu cultural de interes național și alte 70 de monumente istorice omologate de Ministerul Culturii, dintre care se remarcă Complexul Arhiepiscopal.
- Patrimoniul construit este foarte bogat și cuprinde numeroase clădiri cu funcționalități diferite: biserici, mănăstiri, turnuri clopotniță, ziduri de incintă, cetate medievală, monumente, case memoriale, la acesta adăugându-se elementele de patrimoniu imaterial (tradiții, obiceiuri, gastronomie, etc.).
- Oferta turistică este una diversificată, incluzând și muzee și colecții numeroase și diverse.
- Zona Roman are un potențial deosebit de dezvoltare a turismului religios, istoric și cultural, de relaxare și agrement, la care se adaugă turismul de week-end, cel de business și de tranzit.
- Numărul de unități de cazare de tip pensiune turistică a crescut, diversificând oferta la nivelul municipiului.
- În ultimii ani, municipiul Roman a găzduit tot mai multe evenimente care atrag turiști și vizitatori, crescând vizibilitatea localității.
- Patrimoniul natural este slab reprezentat (luncile și terasele Siretului și Moldovei) și practic nu este valorificat turistic.
- Numărul unităților de cazare din municipiul Roman se menține la un nivel redus.
- Capacitatea de cazare de la nivelul municipiului Roman este scăzută.
- Numărul de sosiri a turiștilor și de înnoptări a scăzut semnificativ după anul 2008, pe fondul crizei economice.
- În zona Roman nu funcționează niciun centru de informare și promovare turistică.
- Durata sejurului turiștilor în municipiul Roman este una foarte redusă, cu o medie de 2 nopți/sejur în perioada 2007-2011, ceea ce confirmă caracteristicile generale ale turismului în municipiul Roman ca fiind preponderent un turism de business sau unul de tranzit.

Servicii Sociale

- Numărul mare de asociații și fundații care prestează servicii sociale.
- Numărul beneficiarilor de prestații sociale este ridicat.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- La nivelul Primăriei funcționează Direcția de Asistență și Protecție Socială care oferă servicii pentru vârstnici și persoane aflate în situații de risc social.
- În municipiu au fost înființate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț două unități destinate protecției copiilor.
- În municipiul Roman funcționează și un centru școlar pentru educație incluzivă.
- Valoarea Indicelui de Dezvoltare Socială a Localităților este 85 și astfel orașul este clasificat ca fiind mediu-dezvoltat.
- În perioada 2007-2013, prin programe finanțate cu fonduri de la bugetul de stat, bugetele locale dar și prin fonduri europene au fost realizate numeroase investiții pentru construcția, reabilitarea, modernizarea centrelor sociale și a locuințelor sociale.
- Municipiul Roman dispune de o strategie proprie de incluziune socială a persoanelor de etnie rromă.

Educație

- Numărul elevilor înscriși la liceu (5946) este mai mare decât numărul elevilor înscriși la celelalte forme de învățământ.
- Îmbunătățirea infrastructurii școlare în perioada 2007-2012 prin creșterea numărului de săli de clasă, laboratoare școlare, săli de gimnastică, terenuri de sport, PC-uri.
- Colegiile din municipiul Roman au o ofertă educațională bogată (profil real, uman, servicii, resurse naturale și protecția mediului, tehnic, etc).
- Scăderea populației școlare de la 14.431 (în 2007) la 13.239 (în 2012).
- Scăderea numărului de elevi din învățământul profesional pe fondul ofertei scăzute datorate reorganizărilor din sistemul educativ.
- Scăderea interesului pentru învățământul profesional (152 de elevi în 2012)

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- În municipiu funcționează două facultăți (Teologie și Filozofie) și două extensii universitare.
- În perioada 2007-2013 au fost efectuate o serie de investiții care au vizat modernizarea și reabilitarea unităților de învățământ, a Bibliotecii Municipale, a cantinelor școlare și a sălilor de sport.
- Disponibilitatea administrației publice locale de a se implica, în parteneriat cu operatorii economici, în organizarea laboratoarelor tehnice pentru calificarea, recalificarea și formarea specialiștilor.
- Scăderea cu 16,6% a numărului de absolvenți ai învățământului primar și gimnazial în perioada 2010-2011.
- Scăderea cu 12,7% a numărului de cadre didactice care își desfășurau activitatea în municipiu în perioada 2007-2012
- În anul 2012, un profesor predă pentru 16,1 elevi, peste media județeană (15,62), regională (15,97), națională (15,23).

Sănătate

- Creșterea numărului de cabinete private de medicină generală, stomatologie, cabinete de specialitate, farmacii, laboratoare de tehnică dentară, etc.
- Creșterea numărului de medici în perioada 2007-2012 (creștere de 21,09%).
- În anul 2012, un medic deservea în medie 327,2 persoane, sub media județeană (730.3), regională (540), națională (397.8).
- În anul 2012, medicii de familie, stomatologii, farmaciștii, personalul sanitar mediu deserveau, în medie, mai puține persoane decât media județeană, regională și națională.
- După clasificarea efectuată de Ministerul Sănătății, Spitalul Municipal Roman este un spital de categoria a III-a
- În perioada 2007-2013 au fost efectuate o serie de investiții care au vizat modernizarea
- Numărul deceselor din județ a crescut în perioada 2007-2012 cu 8,32%, principalele cauze fiind bolile aparatului circulator, tumori, boli ale aparatului respirator și digestiv, leziuni traumatice.
- Numărul de paturi din Spitalul de Urgență Roman a scăzut în perioada 2007-2013.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

și dotarea Spitalului Municipal Roman.

Cultură și sport

- În Municipiul Roman funcționează 4 muzee: Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă, Casa Hogaș, Muzeul de Științe ale Naturii (construit cu fonduri din bugetul județean și cel local).
- În municipiu funcționează Biblioteca Municipală „George Radu Melidon” dar și numeroase biblioteci școlare. În anul 2012, a început consolidarea și renovarea sediului bibliotecii municipale.
- Numărul cititorilor activi din bibliotecile din municipiu a crescut în perioada 2007-2012 cu 17,65%.
- În municipiu funcționează un club de fotbal (care participă la competiții în Liga a III-a), unul de handbal (care participă la competiții naționale) și asociația „Clubul Sportiv Roman” care desfășoară competiții diversificate.
- În Roman, se desfășoară numeroase activități culturale și artistice, iar cinematograful „Unirea” a fost preluat de la R.A.D.E.F.
- În perioada 2007-2013 au fost efectuate investiții în infrastructura sportivă și de agrement, care au vizat amenajarea unui complex sportiv, construirea a două terenuri de tenis, terenuri sintetice de fotbal, a bazinului de înot, începerea modernizării Ștrandului Municipal, etc.
- În municipiu se regăsesc numeroase monumente istorice (aflate în evidența Ministerului Culturii și Cultelor) care trebuie reabilite.
- Numărul vizitatorilor de muzee a fluctuat în perioada 2007-2012, dar se observă o scădere accentuată a numărului acestora în 2011.
- Numărul volumelor existente în bibliotecă a scăzut în perioada 2007-2012 cu 1,2%, iar numărul volumelor eliberate pentru cititori cu 21,7%.

Guvernanță locală

- Municipiul Roman face parte din diferite asociații de dezvoltare intercomunitară
- O parte din posturile din organigrama Primăriei (31,97%) nu

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

(A.D.I.) pentru implementarea unor proiecte de dezvoltare locală (sistemul de alimentare cu apă și canalizare, sistemul integrat de management al deșeurilor).

- Municipiul Roman a fost inițiatorul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară ”Roman Metropolitan”, din care fac parte și 25 de comune din jurul municipiului Roman.
- Municipiul Roman a demarat procedurile de înfrățire cu 9 localități din Italia, Belgia, Israel, Republica Moldova, Ucraina, Armenia și Coreea de Sud, în baza acordurilor de cooperare fiind derulate vizite de studiu, schimburi economice și culturale.
- Municipiul Roman dispune de o stemă, de un drapel și de un imn propriu, înregistrate la OSIM.
- Primăria are implementat un sistem integrat de management al calității, dispune de un Regulament de Organizare și Funcționare, de un Cod Etic și de Integritate, de un Regulament Intern, precum și de un sistem de asistare a managementului de tip SCIM, în curs de implementare.
- Administrația publică locală a semnat o declarație de aderare la Strategia Națională Anticorupție, fiind implicată într-un proiect-pilot în acest sens.

OPORTUNITĂȚI

- Dezvoltarea sectorului tehnologiei informațiilor și comunicațiilor și creșterea numărului de utilizatori ai Internetului.
- Modernizarea infrastructurii tehnice și

sunt ocupate în prezent, din cauza constrângerilor legale și bugetare, ceea ce îngreunează furnizarea unor servicii publice de calitate.

- Capacitatea instituțională a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară este foarte redusă, iar durata lor de viață se limitează la ciclul de implementare al proiectelor pentru care au fost create.

AMENINȚĂRI

- Cadru legislativ național complex, instabil, inflexibil, necorelat (de ex. între legislația de mediu, cea de transport, turism, etc.), fiscalitatea excesivă.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- sociale.
- Accesul la piața internă a Uniunii Europene.
 - Creșterea interesului pentru educație, formală și informală.
 - Creșterea atractivității mediului de afaceri și investițional autohton prin construcția de parcuri industriale, incubatoare de afaceri, etc.
 - Creșterea interesului pentru agricultura ecologică/bio.
 - Dezvoltarea spiritului asociativ în toate sectoarele de activitate și mai ales în agricultură.
 - Dezvoltarea sectorului agro-zootehnic în jurul municipiului.
 - Creșterea gradului de implicare al cetățenilor în viața comunității și dezvoltarea societății civile.
 - Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea sprijinirea polilor urbani, creșterea competitivității economice, cercetare-dezvoltare-inovare, dezvoltarea infrastructurii de transport și servicii publice, conservarea patrimoniului natural și contribuit, protecția mediului, dezvoltarea resurselor umane, energie (regenerabilă), dezvoltarea infrastructurii educaționale, de sănătate și sociale, dezvoltarea agriculturii și a mediului rural, etc.
 - Creșterea interesului populației pentru sport și menținerea unei stări bune de sănătate
 - Creșterea interesului pentru energia verde și valorificarea potențialului de producere a energiei regenerabile.
 - Resimțirea efectelor crizei economice globale.
 - Orientarea investitorilor către piețele emergente cu potențial ridicat de creștere.
 - Creșterea șomajului pe termen lung, mai ales în rândul tinerilor.
 - Migrația forței de muncă (atât persoane înalt calificate cât și necalificate) spre alte centre urbane mai mari sau alte țări.
 - Sprijin insuficient pentru dezvoltarea sectorului IMM.
 - Lipsa interesului investitorilor de a menține industria existentă în municipiu.
 - Scăderea gradului de cuprindere al populației în sistemul de învățământ, creșterea abandonului școlar.
 - Practicarea agriculturii de subzistență și fragmentarea proprietăților și exploatațiilor agricole.
 - Reducerea investițiilor alocate dezvoltării agriculturii
 - Alocări insuficiente de la bugetul de stat pentru realizarea de lucrări de investiții.
 - Propagarea crizei economice globale și a efectelor acesteia.
 - Creșterea parcului auto și suprasolicitarea infrastructurii de transport, mai ales în mediul urban.
 - Scăderea apetitului investițional

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Creșterea gradului de implicare a mediului privat și non-guvernamental în furnizarea de servicii medicale, educaționale, de asistență socială.
 - Creșterea numărului de inițiative de tip parteneriat public-privat.
 - Valorificarea potențialului turistic al zonei
 - Modernizarea infrastructurii de transport din țară și din regiune.
 - Creșterea numărului de turiști care vizitează România.
 - Dezvoltarea agroturismului.
 - Creșterea interesului și a investițiilor pentru protecția mediului
 - Promovarea egalității de șanse.
- global și orientarea investitorilor către piețele emergente cu potențial ridicat de creștere.
- Scăderea gradului de cuprindere al populației în sistemul de învățământ, creșterea abandonului școlar.
 - Scăderea pieței turistice la nivel global.
 - Epuizarea resurselor de hidrocarburi.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Secțiunea III - Viziunea de dezvoltare durabilă a Municipiului Roman (2027)

1. Viziunea de dezvoltare durabilă (orizont 2027):

Municipiul Roman va redeveni, la orizontul anului 2027, un centru polarizator al Văii Siretului, principala axa de dezvoltare a Moldovei, o comunitate urbană solidă și cosmopolită, atractivă pentru locuitori, întreprinzători și turiști, cu o infrastructură modernă, o economie durabilă și o administrație publică locală eficientă și orientată către nevoile cetățenilor.

Slogan: *Toate drumurile trec prin Roman*

Ținte specifice pentru anul 2027:

1. Roman – centru polarizator al Axei Siretului

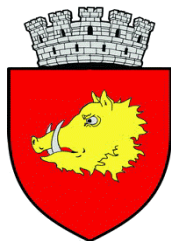
La orizontul anului 2027, Municipiul Roman va redeveni un centru polarizator al Văii Siretului, principala axă de dezvoltare a Moldovei, și își va recăpăta poziția pe care a deținut-o în regiune până în 1950, inclusiv prin înființarea Sistemului Urban Bacău-Roman-Piatra Neamț, care va deveni a treia mare aglomerare urbană din Regiunea Nord-Est, după Iași-Vaslui și Botoșani-Suceava. Municipiul va deservi întregul teritoriu al fostului județ (interbelic) Roman, printr-o infrastructură educațională, sanitară, culturală și de servicii sociale modernă, locuri de muncă stabile și bine remunerate, zone de agrement moderne, etc.

2. Roman – comunitate atractivă pentru locuitori

Până în anul 2027, Municipiul Roman va redeveni atractiv pentru cetățeni, prin asigurarea accesului tuturor locuitorilor la infrastructură de transport și edilitară modernă, la noi zone de agrement și spații verzi amenajate, la spații publice și cartiere cu infrastructură modernă, la locuințe reabilitate termic, la locuri de muncă stabile, la unități medicale și de învățământ dotate cu echipamente de ultimă generație, la infrastructură culturală și sportivă adecvată, la servicii sociale complexe. Toate acestea vor conduce la reducerea fenomenului migrației interne și la creșterea calității vieții cetățenilor.

3. Roman – pol investițional și de atracție turistică

Municipiul Roman va fi, la nivelul anului 2027, o destinație de afaceri atractivă pentru investitorii autohtoni și străini, prin valorificarea avantajelor sale competitive: amplasarea sa de-a lungul

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

rețelei TEN-T, resursele agricole și energetice din zonă, disponibilitatea forței de muncă calificate, la costuri competitive, existența unor structuri de sprijinire a afacerilor, tradiția industrială îndelungată și deschiderea autorităților față de mediul de afaceri. De asemenea, istoria seculară și caracterul cosmopolit al orașului vor fi valorificate și promovate în scop turistic, prin intermediul unor circuite integrate la nivel regional, a investițiilor în reabilitarea patrimoniului construit, punerea în valoare a celui natural și modernizarea infrastructurii culturale.

Secțiunea IV

Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Roman pentru perioada 2014-2020

1. Contextul strategic

1.1. Contextul strategic european

Strategia „Europa 2020” - Obiectivul general al acestei strategii este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Cele trei priorități stabilite în cadrul acestei strategii sunt:

- Creștere inteligentă
- Creștere durabilă
- Creștere favorabilă incluziunii sociale.

Printre țintele Strategiei Europa 2020 se numără:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
- emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990
- 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile
- creșterea cu 20% a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40%
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.

De asemenea, strategia include și 11 obiective tematice care se doresc a fi realizate în perioada 2014-2020:

- Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării
- Îmbunătățirea accesului la și a utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor
- Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
- Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
- Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie
- Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
- Investiții în competențe, educație și învățare continuă
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
- Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. Amenajarea policentrică a teritoriului
2. O nouă relație urban-rural
3. Accesul egal la infrastructură și cunoaștere
4. Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural

Linile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) indică trei priorități:

- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman

Conectarea Europei – are scopul de a accelera investițiile pe termen lung în drumuri, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă.

- **Ameliorarea legăturilor de transport** – investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei. Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile.
- **Conectarea rețelelor energetice** – realizarea de conexiuni între țările UE, care să faciliteze furnizarea energiei - atât a celei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile.
- **Sprijinirea rețelelor digitale de mare viteză** – crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acorda subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum și a serviciilor

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției și operațiunilor vamale. Bani vor fi utilizați pentru a asigura conectarea și interoperabilitatea serviciilor naționale.

CARTA ALBĂ Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor – stabilește următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

În contextul Rețelelor Trans Europene de Transport, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC.

Energie 2020: O strategie pentru energie competitivă, sustenabilă și sigură COM(2011) 21 din 26.1.2011 – țintește realizarea unei Europe eficiente din punct de vedere energetic; construirea unei adevărate piețe integrate pan-europene de energie; sporirea puterilor consumatorilor și atingerea celui mai înalt nivel de siguranță și securitate; extinderea poziției de lider a Europei în domeniul tehnologiilor energetice și al inovării; consolidarea dimensiunii externe a pieței energetice a UE.

Regiunile cunoașterii - scopul de a întări potențialul Regiunilor Europene, și în particular de a încuraja și sprijini dezvoltarea, în întreaga Europă, în “clustere orientate pe cercetare”, universități asociate, centre de cercetare, întreprinderi și autorități regionale.

***Strategia Dunării** este o platformă pentru încurajarea parteneriatelor, atât între autoritățile locale și regionale, cât și între autorități, mediu privat și sectorul neguvernamental, prin generarea de proiecte pentru dezvoltarea regiunii Dunării. Această strategie are patru piloni:*

- *conectivitatea (transport durabil, rețele de energie, turism și cultură);*
- *protecția mediului, a resurselor de apă și managementul riscurilor;*
- *prosperitate și dezvoltare socio-economică (educație, cercetare, dezvoltare rurală, competitivitate, piața internă);*
- *îmbunătățirea sistemului de guvernare (capacitate instituțională și securitate internă)*

1.2. Contextul strategic național:

Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
- emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900
- 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile
- creșterea cu 19% a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.

La nivelul Statelor Membre, Strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul Programelor Naționale de Reformă (PNR).

Acordul de parteneriat 2014-2020 (în lucru – varianta octombrie 2013) are ca și obiectiv global Reducerea discrepanțelor de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre UE, prin generarea unei creșteri suplimentare de X% a PIB și a unei creșteri suplimentare de Y% a ocupării forței de muncă până în 2022, provocările în materie de dezvoltare fiind: competitivitatea, oamenii și societatea, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea.

În funcție de potențialul identificat și luând în considerare disparitățile teritoriale constatate în partea de analiză au fost stabilite următoarele priorități de dezvoltare teritorială pentru perioada 2014-2020:

- îmbunătățirea calității vieții pentru comunitățile locale și regionale, pentru ca regiunile României să devină mai atractive pentru locuit, pentru petrecerea timpului liber, pentru investiții și muncă
- consolidarea rețelei urbane prin dezvoltare policentrică și specializare teritorială
- promovarea parteneriatelor rural-urbane
- creșterea accesibilității și conectivității prin: creșterea accesibilității la marile aglomerații urbane și îmbunătățirea accesibilității între aglomerațiile urbane majore, acces echitabil la servicii de interes general și conectarea zonelor rurale la rețeaua majoră de transport și la utilitățile publice de nivel mai înalt (urban)

Pentru asigurarea unei abordări integrate pentru dezvoltarea teritorială a anumitor zone subregionale specifice sunt definite următoarele sisteme:

- *Dezvoltarea locală asigurată de comunitate / dezvoltarea locală de tip Leader (DLRC)* – care în zonele urbane urmărește să crească nivelul de incluziune socială și să reducă sărăcia în rândul comunităților marginalizate din orașele românești. Acest instrument va fi utilizat în special în orașe (orașe mici cu o populație de până la 20000 locuitori) și în zonele rurale învecinate, zonele rurale fără centre urbane, zonele costiere de-a lungul Dunării și Deltei

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Dunării, zonele de râuri și lacuri mari în care există ferme de acvacultură, zone defavorizate din centrele urbane.

- *Investiții teritoriale integrate (ITI)* – un instrument utilizat pentru stimularea creării de zone urbane funcționale, care pot oferi o organizare teritorială mai eficientă și un acces mai bun la servicii de interes general. Acest instrument va fi utilizat în următoarele tipuri de teritorii: zone urbane funcționale și Rezervația Biosferei Delta Dunării. Utilizarea ITI în zonele urbane funcționale se va axa pe două obiective principale: dezvoltarea zonelor majore de dezvoltare (ex. concentrarea pe inovare, cercetare-dezvoltare, accesul la rețele europene) și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- *Dezvoltarea urbană durabilă* – are ca măsuri prioritare: susținerea dezvoltării economiei orașelor, îmbunătățirea calității mediului în zonele urbane, susținerea dezvoltării infrastructurii de bază și a mobilității urbane în orașele României.
- *Cooperare teritorială*: Strategia UE pentru regiunea Dunării, cooperare teritorială europeană.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 (în lucru) își propune ca și obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții, prin asigurarea bunăstării, protecției mediului și coeziunii economice și sociale pentru comunități sustenabile capabile să gestioneze resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare și dezvoltare echilibrată economică și socială al regiunilor.

Obiectivele specifice ale acestei strategii sunt:

- Creșterea rolului și funcțiilor orașelor și municipiilor în dezvoltarea regiunilor prin investiții care să sprijine creșterea economică, protejarea mediului, îmbunătățirea infrastructurii edilitare urbane și coeziunea socială
- Creșterea eficienței energetice în sectorul public și/sau rezidențial pentru a contribui la reducerea cu 20% a emisiilor de CO₂ în conformitate cu Strategia Europa 2020
- Creșterea gradului de accesibilitate a regiunilor prin îmbunătățirea mobilității regionale și asigurarea serviciilor esențiale pentru o dezvoltare economică sustenabilă și inclusivă
- Regenerarea zonelor defavorizate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, prin crearea premiselor necesare pentru asigurarea serviciilor esențiale și condițiilor decente de trai
- Creșterea economiilor regionale prin dezvoltarea infrastructurii specifice inovării și cercetării, precum și stimularea competitivității IMM-urilor
- Stimularea dezvoltării competitive și durabile a turismului la nivel regional și local prin valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu potențial turistic și crearea/modernizarea

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

infrastructurii specifice de turism

- Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității serviciilor de apă, reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate și luarea unor măsuri de prevenire a riscurilor și creșterea capacității de intervenție în situații de urgență.

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007 – 2013 și 2020, 2030 – obiective:

- modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes European și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
- liberalizarea pieței interne de transport;
- stimularea dezvoltării economiei și a competitivității;
- întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
- compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia de transport intermodal în România 2020 – obiective avute în vedere:

- modernizarea și/sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente
- realizarea unor servicii intermodale de calitate
- implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață
- stimularea promovării sistemului național de transport intermodal

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026 are ca principale obiective transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030. Obiectivele pentru 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 – are următoarele obiective:

- Valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental
- Racordarea șa rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare
- Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane
- Afirmarea solidarității urban-rural
- Dezvoltarea rurală
- Consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale
- Dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii
- Creșterea competitivității teritoriale
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

1.3. Contextul strategic regional

Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020 (versiune de lucru Aprilie 2013):

Obiectiv general: Derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României.

Priorități tematice și obiective specifice regionale:

1. Îmbunătățirea capitalului uman prin aplicarea de măsuri orientate către creșterea ocupării, accesului la educație, instruire și sănătate, promovarea incluziunii sociale – cu următoarele obiective specifice:

1.1. Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a grupurilor vulnerabile;

1.2. Îmbunătățirea accesului și a participării la educație și instruire de calitate;

1.3. Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate;

1.4. Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin.

2. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne care să asigure creșterea accesibilității, conectivității și atractivității Regiunii Nord-Est – cu următoarele obiective specifice:

2.1. Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport;

2.2. Stimularea atractivității și economiei locale prin creșterea accesului infrastructura TIC de calitate;

3. Sprijinirea unei economii competitive și a dezvoltării locale – cu următoarele obiective specifice:

3.1. Sprijinirea competitivității și a inovării mediului economic, promovarea rezultatelor obținute;

3.2. Impulsionarea sectorului de cercetare-dezvoltare, în special a celei aplicate;

3.3. Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate;

3.4. Sprijinirea exporturilor și a competitivității produselor locale la export;

3.5. Sprijinirea dezvoltării urbane;

3.6. Sprijinirea dezvoltării zonelor rurale;

3.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent.

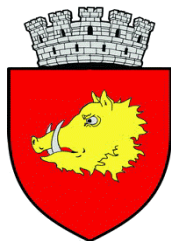
4. Optimizarea utilizării și protejarea resurselor și patrimoniului natural – cu obiectivele specifice:

4.1. Promovarea eficienței energetice;

4.2. Protejarea mediului și a biodiversității prin realizarea de investiții specifice acquis-ului comunitar și valorificarea siturilor naturale.

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est pentru perioada 2014-2020:

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est în perioada 2014-2020 are la bază patru priorități verticale – sau patru sectoare de specializare inteligentă: sectorul agroalimentar, sectorul

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

biotehnologii, sectorul confecției-textile și sectorul IT&C.

Strategia de specializare inteligentă a Regiunii Nord-Est este gândită să intervină la patru mari niveluri:

Prioritatea orizontală 1 – Dezvoltarea competențelor de inovare în rândul noilor generații

Acest nivel este unul de bază, fundamental, absolut necesar pentru reușita, pe termen lung, a tuturor celorlalte măsuri ale strategiei. Aceasta deoarece el adresează atât problema *mentalităților* – cele care creează contextul în care vor fi folosite echipamentele, clădirile sau serviciile de inovare, cât și problema *competențelor* de inovare, mai ales la nivelul generațiilor viitoare – cele care vor fi beneficiare ale investițiilor prezente în inovare și responsabile pentru gestionarea acestora în viitor.

Prioritatea orizontală 2 – Sprijinirea întreprinderilor inovative din Regiunea Nord-Est

Nu este de ajuns să pregătim, la nivel înalt, tineri cu competențe de inovare deosebite – ei trebuie și încurajați să demareze noi afaceri, capabile să valorifice rezultatele cercetărilor din domeniile prioritare. De asemenea, firmele inovatoare existente trebuie sprijinite și stimulate, pentru a deveni vectori ai dezvoltării sectoarelor de specializare inteligentă.

Prioritatea orizontală 3 – Sprijinirea inițiativelor de clusterizare existente și emergente, ca suport pentru dezvoltarea sistemului regional de inovare

Pentru a nu rămâne un rezultat întâmplător al unei conjuncturi fericite (de tipul „omul sfințește locul”) inovarea trebuie sprijinită de o manieră sistemică. Din acest punct de vedere, în Regiunea Nord-Est se consideră că soluția optimă de acțiune este prin intermediul creării, consolidării și sprijinirii rețelelor de afaceri și a clusterelor de a demara activități de cercetare-dezvoltare-inovare.

Prioritatea orizontală 4 – Asistență tehnică

Întrucât aceasta este prima Strategie de Specializare Inteligentă elaborată în Regiunea Nord-Est, e nevoie și de crearea unor sisteme care să asigure buna ei implementare și să documenteze lecțiile învățate în perioada 2014-2020, pentru o mai bună fundamentare a exercițiilor de planificare viitoare.

2. Obiective strategice. Obiective Operaționale. Măsuri – 2014 - 2020

Obiectivul strategic 1. Dezvoltare urbană durabilă integrată a Municipiului Roman

Obiectivul operațional 1.1.: Îmbunătățirea mediului urban a municipiului

Măsuri:

M.1.1.1. Reabilitarea infrastructurii publice urbane (străzi, parcuri, zone pietonale, parcări,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

etc.)

Obiectivul operațional 1.2: Îmbunătățirea mobilității urbane

Măsuri:

M. 1.2.1. Implementarea strategiilor de transport (ecologic) în comun

Obiectivul strategic 2. Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public și rezidențial din Municipiul Roman

Obiectivul operațional 2.1.: Creșterea eficienței energetice în sectorul rezidențial

Măsuri:

M. 2.1.1. reabilitarea și modernizarea termică a clădirilor existente, precum și/sau a sistemelor de alimentare cu căldură pentru încălzirea și prepararea apei calde menajere, prin folosirea panourilor solare sau a altor elemente inovative;

Obiectivul operațional 2.2.: Creșterea eficienței energetice în sectorul public

Măsuri:

M. 2.2.1. reabilitarea și modernizarea termică a clădirilor existente, precum și/sau a sistemelor de alimentare cu căldură pentru încălzirea și prepararea apei calde menajere, prin folosirea panourilor solare sau a altor elemente inovative;

M. 2.2.2. Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public.

Obiectivul strategic 3. Dezvoltarea infrastructurii locale din Municipiul Roman

Obiectivul operațional 3.1: reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale și creșterea calității actului educațional

Măsuri:

M. 3.1.1. Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

M. 3.1.2. Promovarea unor programe de formare profesională specializată

Obiectivul operațional 3.2.: Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de sănătate și creșterea calității serviciilor medicale

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Măsuri:

M. 3.2.1. Reabilitarea/modernizarea/extinderea ambulatoriilor, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

M. 3.2.2. Reabilitarea/modernizarea spitalelor, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

Obiectivul operațional 3.3: Reabilitarea/modernizarea și dotarea infrastructurii sociale

Măsuri:

M. 3.3.1. Reabilitarea/modernizarea infrastructurii de servicii sociale (centre rezidențiale pentru vârstnici), inclusiv dotarea cu echipamente specifice

Obiectivul strategic 4. Dezvoltarea infrastructurii în vederea promovării incluziunii sociale și reducerii gradului de sărăcie în Municipiul Roman

Obiectivul operațional 4.1.: sprijin pentru regenerarea economică a zonelor urbane aflate în declin și pentru incluziunea socială a comunităților defavorizate, inclusiv a comunității rome

Măsuri: proiecte integrate de regenerare economică a zonelor deprivatizate și incluziune socială a comunităților marginalizate, prin:

M. 4.1.1. Îmbunătățirea condițiilor de locuire (reabilitare/modernizare locuințe sociale)

M. 4.1.2. Investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale

M. 4.1.3. Stimularea ocupării, prin intermediul AES (activități economie socială)

M. 4.1.4. Activități (informare/consiliere/mediere etc.) de dezvoltare comunitară integrată, în vederea creșterii gradului de coeziune și consens la nivelul comunității

Obiectivul strategic 5. Îmbunătățirea mediului economic din Municipiul Roman

Obiectivul operațional 5.1.: Dezvoltarea antreprenoriatului local și atragerea de investiții străine

Măsuri:

M. 5.1.1. Înființarea de structuri de sprijinire a afacerilor și inovării

M. 5.1.2. Sprijin pentru dezvoltarea activității economice în cadrul infrastructurii specifice inovării și cercetării și adoptarea de noi tehnologii

Obiectivul operațional 5.2: Creșterea competitivității IMM-urilor

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Măsuri:

M. 5.2.1. Dezvoltarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi

Obiectivul strategic 6. Dezvoltarea durabilă a turismului în zona Roman

Obiectivul operațional 6.1: valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și religios cu potențial turistic

Măsuri:

M. 6.1.1. Restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural și religios

Obiectivul operațional 6.2.: crearea/modernizarea infrastructurii specifice de turism în vederea creșterii atractivității și competitivității municipiului ca destinație turistică

Măsuri:

M. 6.2.1. Dezvoltarea economică locală prin valorificarea specificului turistic local (gastronomic, vânătoare, pescuit, etc.)

M. 6.2.2. Crearea infrastructurii specifice de agrement turistic, inclusiv amenajarea teraselor râurilor

Obiectivul strategic 7. Îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel regional și local

Obiectivul operațional 7.1: Reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate

Măsuri:

M. 7.1.1. curățarea/decontaminarea suprafețelor industriale poluate și abandonate

Obiectivul operațional 7.2: Reabilitarea/extinderea rețelelor de apă și canalizare la nivel local

Măsuri:

M. 7.2.1. Reabilitarea/extinderea rețelelor de apă și de canalizare

Obiectivul operațional 7.3: Creșterea capacității de intervenție în situații de urgență

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Măsuri:

M. 7.3.1. Măsuri de prevenire a situațiilor de urgență (*reabilitare diguri, înființare perdele forestiere de protecție, etc.*)

Obiectivul strategic 8: Asigurarea bunei guvernanțe la nivel local

Obiectivul operațional 8.1. Apropierea administrației publice de cetățeni (dezvoltarea capacității instituționale, acces îmbunătățit al locuitorilor la informațiile de interes public și dezvoltarea cooperării)

Măsuri:

M. 8.1.1. Apropierea administrației publice de cetățeni prin dezvoltarea infrastructurii hardware și software pentru oferirea de servicii de e-administrație (dezvoltarea capacității instituționale, acces îmbunătățit al locuitorilor la informațiile de interes public și dezvoltarea cooperării)

Obiectivul strategic 9: "Marketing comunitar"

Obiectiv operațional 9.1. Promovarea unei strategii de captare a atenției pozitive asupra Municipiului Roman și de definire a localității în context regional, național și comunitar

Măsuri:

M.9.1.1. Dezvoltarea unui plan de promovare a municipiului Roman ca locație atractivă pentru afaceri și locuit

M.9.1.2. Crearea responsabilității la nivelul comunității, cu scopul sprijinirii procesului de dezvoltare a orașului

M.9.1.3. Elaborarea și implementarea unei strategii de marketing comunitar

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Capitolul I: Sinteza raportului de cercetare ”Percepții privind calitatea vieții în Municipiul Roman. Direcții de dezvoltare”

Studiul ”Percepții privind calitatea vieții în Municipiul Roman. Direcții de dezvoltare” (a se vedea Anexa) a fost realizată pe baza unei anchete pe bază de chestionar, pe un eșantion reprezentativ de 400 de persoane cu reședința în Municipiul Roman, repartizate pe principalele cartiere ale orașului. Studiul este garantat cu un nivel de încredere de 95% la o marjă de eroare de +/- 4,5% în jurul fiecărei medii calculate în acest raport.

Cele mai stringente probleme cu care se confruntă municipiul Roman, în ansamblul său, sunt:

- 1) volumul redus al investițiilor și numărul redus de locuri de muncă;
- 2) starea deficitară a străzilor în unele zone ale municipiului;
- 3) prezența câinilor comunitari;
- 4) starea și dotarea deficitară a unităților medicale;
- 5) probleme legate de infrastructura de apă și canalizare.

Studiul a relevat și existența unor probleme specifice cu care se confruntă locuitorii din diferitele cartiere ale municipiului Roman, după cum urmează:

- Zona Smirodava (deficitul de locuri de parcare);
- Zona Piața Mare (problemele cu asigurarea siguranței publice);
- Cartierul Nicolae Bălcescu (infrastructura deficitară de alimentare cu gaze, canalizare, educațională, starea proastă a drumurilor);
- Zona Roman Mușat (insuficiența locurilor de parcare);
- Zona Anton Pann (starea proastă a străzilor);
- Cartierul Muncitoresc (starea proastă a străzilor);
- Cartierul Favorit (insuficiența și gradul redus de modernizare a spațiilor verzi și a locurilor de joacă);
- Cartierul Abator (problema câinilor comunitari);

Potrivit respondenților, cele mai potrivite proiecte pentru dezvoltarea ulterioară a municipiului Roman sunt:

- 1) atragerea de investitori / deschidere fabrici pentru crearea de noi locuri de muncă;
- 2) infrastructura rutieră;

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

- 3) dezvoltarea mijloacelor de divertisment (cluburi, cinematografe, ș.a.);
- 4) extinderea infrastructurii tehnico-edilitare;
- 5) înființare-modernizare spații verzi și locuri de joacă.

Din perspectivă economică, sectoarele care ar avea cel mai mare potențial de antrenare a dezvoltării sunt: industria alimentară, industria metalurgică și turismul.

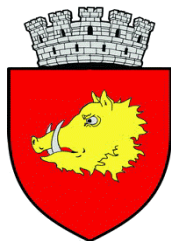

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Capitolul II – Portofoliul de proiecte prioritare strategice pentru perioada 2014-2020

Portofoliul de proiecte strategice ale Municipiului Roman pentru perioada 2014-2020 este prezentat în detaliu în Anexa 1. Acestea au fost colectate și validate, în urma centralizării chestionarelor care au fost completate de participanții la grupurile de lucru și interviurile organizate cu actorii relevanți (consilieri locali, personalul din administrația publică locală, reprezentanți ai mediului de afaceri, ai instituțiilor publice decentralizate din învățământ, sănătate, poliție, armată, biserică, asociații profesionale, cetățeni, etc.).

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Capitolul III – Planul de acțiune pentru implementarea strategiei

Pentru asigurarea implementării prezentei strategii, propunem următorul plan de acțiune, structurat pe trei intervale de timp:

Acțiuni de întreprins pe termen scurt (2014):

Acțiuni	Responsabili
Aprobarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Roman 2014-2020 în cadrul Consiliului Local, prin adoptarea de hotărâri în acest sens	Municipiul Roman
Identificarea investițiilor prioritare și a partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea acestora	Municipiul Roman Beneficiarii proiectelor prioritare
Identificarea, analizarea și selectarea surselor de finanțare pentru proiectele propuse spre implementare în următoarea perioadă de programare (parteneriate public-privat, credite, alte resurse financiare externe, finanțări din fonduri europene, fonduri de la bugetele de stat și local, etc.)	Municipiul Roman Beneficiarii proiectelor propuse a fi realizate
Elaborare documentațiilor tehnico-economice aferente proiectelor propuse a fi realizate în următoarea perioadă de programare (identificare terenuri/clădiri, pregătire documente care să ateste regimul juridic al terenurilor, studii de fezabilitate-fezabilitate, studii de impact, planuri de afaceri, documentații urbanistice, etc.)	Municipiul Roman Alte categorii de beneficiari din localitate Firme de consultanță Parteneri din alte județe din România sau din alte țări
Promovarea municipiului ca destinație turistică și de afaceri, în vederea atragerii de investiții și a creșterii gradului de ocupare a infrastructurilor turistice	Municipiul Roman Camera de Comerț și Industrie Asociații patronale Administratorii structurilor turistice și de sprijinire a afacerilor
Realizarea de acorduri de parteneriate între Municipiul Roman și actorii relevanți de la nivel local, județean și național pentru realizarea	Municipiul Roman Consiliul Județean Neamț

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	Mediul de afaceri Alți actori relevanți
Identificarea și informarea potențialilor beneficiari publici și privați asupra surselor de finanțare complementare existente pentru creșterea gradului de absorbție al fondurilor europene	Municipiul Roman Autorități de Management / Organisme Intermediare ADR Nord-Est
Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a strategiei (inclusiv în bugetul multianual a investițiilor propuse ca fiind prioritare în vederea pregătirii lor)	Municipiul Roman
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare	Municipiul Roman Alte categorii de beneficiari de la nivel local

Acțiuni de întreprins pe termen mediu (2014-2017)

Acțiuni	Responsabili
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceiași responsabili ca și pe termen scurt
Realizarea de parteneriate public – privat pentru dezvoltarea proiectelor majore de la nivel local	Municipiul Roman Mediul de afaceri
Facilitarea implementării proiectelor prioritare (concesionare terenuri, facilitare construcții, facilități pentru capacități de producție, reducerea/înlăturarea barierelor administrative, etc.)	Municipiul Roman
Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	Municipiul Roman Mediul de afaceri
Implementarea proiectelor prioritare (realizare achiziții publice, executare lucrări, etc.)	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional (materiale promoționale, participare la manifestări internaționale, site-uri, etc.)	Municipiul Roman împreună cu responsabilii de proiecte
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare și realizarea unor rapoarte de progres	Municipiul Roman

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Evaluarea intermediară a strategiei de dezvoltare a municipiului pentru perioada 2014-2020	Municipiul Roman Evaluator independent
--	---

Acțiuni de întreprins pe termen lung (2018-2020)

Acțiuni	Responsabili
Continuarea activităților pe termen mediu care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceeași responsabili ca și pe termen mediu
Revizuirea strategiei pe baza evaluării și luarea de măsuri corective (dacă este cazul)	Municipiul Roman
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional	Municipiul Roman împreună cu responsabilii de proiecte
Promovarea și sprijinirea inițiativelor în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	Municipiul Roman
Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Roman pentru următoarea perioadă de programare (2021-2027)	Municipiul Roman Structurile partenoriale formate la nivelul localității pentru planificare strategică (de ex. grupuri de lucru sectoriale)

Surse de finanțare care pot fi utilizate pentru implementarea proiectelor prioritare din portofoliul de proiecte prioritare sunt: fonduri europene (FEDR, FSE, FC, FEADR și FEP), inclusive noile instrumente financiare pentru dezvoltarea teritorială (ITI, CLLD, etc.), bugetul de stat, bugetele locale, credite sau fonduri private și finanțări de tip PPP. În lista proiectelor prioritare ale Municipiului Roman au fost indicate, pentru fiecare dintre acestea, sursele de finanțare potențiale.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Capitolul IV. Sistemul de monitorizare și evaluare a strategiei

Monitorizarea implementării strategiei se va derula conform următorului calendar de activități:

1. Acțiuni de monitorizare a implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Roman se vor realiza în anul 2017, respectiv în 2019, în strânsă corelare cu procesul de examinare a performanțelor de la nivel național, impus de Comisia Europeană pentru toate Statele Membre (în condițiile prevederii, în premieră, a unei rezerve de performanță). Atât pentru acțiunea de monitorizare din 2017, cât și pentru cea din 2019, valorile de referință sunt țintele aferente anului 2020, urmând ca gradul de implementare să se exprime ca procent din acestea.
2. Primăria Municipiului Roman va avea ca atribuții documentarea valorii indicatorilor de monitorizare selectați, prezentați în tabelul de mai jos, pe baza surselor secundare: datele statistice puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică (de ex. Baza de date TEMPO Online) și din Rapoartele Anuale de Implementare ale Programelor Operaționale aferente perioadei 2014-2020, elaborate de Autoritățile de Management/Organismele Intermediare (pe baza datelor din SMIS), în contextul în care toate proiectele prioritare din portofoliul strategiei sunt propuse spre finanțare din Programe Operaționale.
3. În contextul în care se va constata că informațiile disponibile la nivelul surselor de informații existente (bazele de date ale INS, Rapoartelor Anuale de Implementare) nu sunt suficiente pentru a reflecta progresul implementării strategiei, se poate opta, complementar, pentru aplicarea de chestionare de monitorizare a organizațiilor care implementează proiecte relevante pentru măsurile strategiei. Cu toate acestea, trebuie avut în vedere că procesul de colectare a informațiilor din surse primare, pe bază de chestionar, este un proces anevoios, iar rezultatele pot fi viciate de rata ridicată de non-răspuns;
4. Rezultatele celor două acțiuni de monitorizare propuse (2017 și 2019), se vor centraliza într-un Raport de monitorizare.

Principalul scop al Raportului de monitorizare este de a evidenția stadiul privind implementarea Strategiei de dezvoltare și de a propune recomandări pentru eficientizarea implementării acesteia. Prin urmare, acesta va avea următoarea structură minimală:

- Introducere: Raportul de monitorizare va avea o secțiune introductivă în care se vor menționa informații cu privire la perioada acoperită de raportul de monitorizare, sursele de date

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

utilizate pentru aprecierea progresului în implementarea strategiei, dificultăți întâmpinate.

- Capitolul 1: această secțiune descrie activitățile desfășurate în procesul de monitorizare.
- Capitolul 2: acest capitol face o prezentare a măsurilor și acțiunilor care au făcut obiectul procesului de monitorizare. Vor fi, apoi, menționate recomandări de eficientizare a implementării fiecărei măsuri și acțiuni în parte;
- Concluzii finale: Raportul se finalizează cu o apreciere generală privind progresul înregistrat în implementarea Strategiei de dezvoltare.

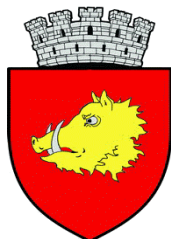
Raportul de monitorizare va fi dezbătut în Consiliul Local, pentru a analiza progresul înregistrat în implementarea Strategiei și a identifica recomandări pentru eficientizarea implementării acesteia.

Pentru a asigura reprezentativitatea participanților, la întâlnirile Consiliului Local pot fi invitați și alți stakeholderi care au un interes direct sau pot influența buna implementare a Strategiei de dezvoltare Durabilă a Municipiului Roman.

În procesul elaborării Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Roman 2021-2027, ADI va include și o secțiune dedicată evaluării impactului implementării Strategiei de dezvoltare aferentă perioadei 2014-2020.

Acest studiu va genera un Raport de evaluare ex-post, care va include o analiză a:

- gradului de realizare a indicatorilor cuprinși în strategie;
- eficienței implementării acesteia;
- impactului efectiv în termeni de eliminare a problemelor sau de valorificare a șanselor care au stat la baza Strategiei;
- sustenabilității rezultatelor obținute;
- mecanismelor cauzale care au stat la baza succesului sau insuccesului în implementarea priorităților strategiei;
- eventualelor efecte secundare neplanificate;
- lecțiilor învățate din implementarea actualei strategii pentru exercițiile de planificare viitoare – identificând, de exemplu, înregistrarea și menționarea deficiențelor constatate în legătură cu procesul inițial de proiectare a priorităților, măsurilor, acțiunilor, țintelor, indicatorilor și menționând recomandările pentru diminuarea sau eliminarea acestor deficiențe în exercițiile de planificare viitoare.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROMAN
Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman, jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

Pentru monitorizarea implementării strategiei, se propune următorul set de indicatori și valori țintă preconizate pentru anul 2020:

Indicator	Ținta pentru anul 2020
Lungimea străzilor orășenești reabilite/modernizate (km)	25
Numărul de zone de agrement amenajate	2
Număr de clădiri publice reabilite termic	10
Numărul de parcuri industriale construite	1
Număr de apartamente reabilite termic	2.000
Lungimea aleilor pietonale amenajate și reabilite (trotuare) – km	15
Număr de unități de învățământ reabilite/modernizate	9
Lungimea rețelelor noi/extinse/modernizate de alimentare cu apă (km)	30
Lungimea rețelelor noi/extinse/modernizate de canalizare (km)	30
Număr de corpuri de iluminat public eficient energetic instalate	2.500
Suprafața de spații verzi amenajate (mp)	100.000
Număr de strategii elaborate/revizuite	3
Număr de noi locuri de muncă nou-înființate	2000
Număr de IMM sprijinite	15
Număr de beneficiari din grupurile vulnerabile și supuși excluziunii sociale care beneficiază de infrastructură și servicii noi/îmbunătățite de asistență socială	150
Numărul de locuri de parcare amenajate	1000
Numărul de locuri de joacă amenajate	10
Număr de obiective de patrimoniu reabilite și introduse în circuitul turistic	2
Număr de unități culturale modernizate/reabilite	2
Număr de unități medicale modernizate/reabilite	2
Număr de locuințe sociale (inclusive pentru tineri) construite	200

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

I. Proiecte prioritare strategice pentru perioada 2014-2020

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivele specifice	Probleme abordate	Activități principale	Bugetul estimativ (LEI)	Surse de finanțare	Parteneri
1.	Reabilitarea și modernizarea rețelei stradale din Municipiul Roman	Creșterea mobilității mărfurilor și persoanelor în municipiul Roman	1. Creșterea vitezei de deplasare; 2. Reducerea nivelului de poluare	1. Congestionarea traficului în zona centrală a orașului și gradul redus de modernizare al rețelei stradale 2. Nivelul ridicat de poluare a aerului și poluare fonică	Reabilitarea și modernizarea Str. Bogdan Dragoș, Bd. Republicii, Str. Tineretului, Str. Mihai Viteazu, Str. Smirodava	20.000.000	POR 2014-2020 Bugetul de stat Bugetul local	
2.	Modernizarea infrastructurii urbane în Cartierele Nicolae Bălcescu și Petru Rareș, inclusiv pentru asigurarea accesului lor la rețeaua de drumuri internaționale	Creșterea calității vieții în Municipiul Roman, prin reabilitarea infrastructurii urbane	1. Creșterea calității spațiilor verzi din localitate 2. Crearea unor spații urbane de calitate	1. Gradul redus de modernizare a străzilor orășenești din cartierele periferice 2. Lipsa unor spații urbane de calitate în zonele rezidențiale 3. Spațiile verzi din cartiere sunt insuficient amenajate	Reabilitarea infrastructurii urbane (străzi, alei pietonale, piste de biciclete, locuri de parcare, locuri de joacă, iluminat public), inclusiv a rețelelor de utilități (de ex. gaze) în două cartiere	25.000.000	POR 2014-2020 Bugetul local	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

3.	Modernizarea falezii râului Moldova și a lacului de acumulare al Microhidrocentralei prin amenajarea unei zone de agrement	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru turiști și locuitori	<ol style="list-style-type: none">1. Creșterea numărului de turiști2. Extinderea și diversificarea infrastructurii de agrement din zonă	<ol style="list-style-type: none">1. Patrimoniul natural din zona Roman nu este suficient valorificat și promovat2. Numărul turiștilor care vizitează localitatea este redus în comparație cu potențialul local.3. Numărul de zone de agrement și de petrecere a timpului liber este redus	Proiectul prevede modernizarea falezii râului Moldova și amenajarea acesteia ca zonă de promenadă și diversismen, prin amenajarea de alei, spații verzi, iluminat ornamental, foșoare, bănci, piste de role și biciclete, respectiv a lacului de acumulare ca bază nautică etc.	25.000.000	POR 2014-2020 Bugetul de stat Bugetul local	
4.	Modernizarea și eficientizarea iluminatului public al Municipiului Roman	Implementarea unui sistem de iluminat public modern și eficient energetic	<ol style="list-style-type: none">1. Reducerea consumului de energie2. Creșterea calității vieții3. Creșterea eficienței energetice	<ol style="list-style-type: none">1. Sistemul de iluminat public din localitate nu acoperă toată localitatea și nu dispune de corpuri de iluminat eficiente energetic	Extinderea rețelei de iluminat și înlocuirea corpurilor de iluminat existente cu becuri de tip LED, becuri eficiente energetic, alte tipuri etc, pe Str. Tineretului, str.Teiului, ,Bd. Roman Mușat, Bd.Republicii, str. Bogdan Dragoș și Cartierul Primăverii	5.000.000	POR 2014-2020 Bugetul local Bugetul de stat	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

5.	Dezvoltarea mediului de afaceri din Municipiul Roman, prin înființarea unei structuri de sprijinire a afacerilor	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru investitori	<ol style="list-style-type: none">1. Dezvoltarea întreprinderilor care își desfășoară activitatea în zona municipiului2. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de afaceri, cu precădere pentru IMM-uri3. Atragerea și susținerea potențialilor investitori4. Crearea de minim 1.000 de locuri de muncă	<ol style="list-style-type: none">1. Întreprinzătorii locali nu beneficiază de o gamă diversificată de servicii de afaceri2. Numărul de investitori străini din zonă este foarte redus3. Numărul de locuri de muncă vacante este redus4. Industria locală este puțin diversificată și oferă un nivel redus de salarizare	Proiectul presupune amenajarea unui parc industrial, pe o suprafață de minim 10 ha (zone propuse: Roman Est / Roman Vest / Chimiei), a unui incubator de afaceri, a unor clădiri administrative, a unor spații de producție și de prestări servicii, rețele de utilități, parcări, drumuri de acces, etc.	45.000.000	POR 2014-2020 Bugetul de stat Bugetul local	Camera de Comerț și Industrie Neamț Asociații patronale / grupuri de producători Clustere
----	--	--	--	---	---	------------	---	---

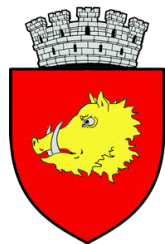

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

6.	Creșterea calității actului educațional, prin reabilitarea și modernizarea unităților de învățământ din Municipiul Roman	Creșterea accesului la servicii educaționale de calitate	1. Reducerea abandonului școlar 2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	1. Restructurarea rețelei educaționale de la nivel local a condus la supraîncărcarea unităților de învățământ funcționale 2. Elevii din comunele învecinate fac naveta la unitățile de învățământ din oraș	Modernizarea unităților de învățământ din localitate (Liceul Teologic "Episcop Melchisedec", Liceul Teologic "Sfântul Francisc de Assisi", Școlile Gimnaziale "Vasile Alecsandri", "Alexandru Ioan Cuza", "Mihai Eminescu" "Calistrat Hogaș", "Carol I", "Costache Negri", "Roman Mușat", "Petru Rareș", Școala de Artă "Sergiu Celibidache", Colegiul Tehnic "Danubiana", Colegiul Național "Roman Vodă", Colegiul Tehnic "Miron Costin", Liceul Tehnologic "Vasile Sav", Colegiul Tehnic "Petru Poni", Liceul cu Program Sportiv, GPP nr. 1,3, 5,6,12 "Episcop Melchisedec", "Muguri	25.000.000	Bugetul local POR 2014-2020 MECTS	Inspectoratul Școlar Județean Neamț
----	--	--	--	---	--	------------	-----------------------------------	-------------------------------------

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

					de lumină”, GPN nr. 5.), prin extinderea acestora, reabilitare termică, înlocuire mobilier, dotarea cu sisteme de supraveghere, modernizarea sălilor de gimnastică și terenurilor de sport, a atelierelor și laboratoarelor școlare, dotarea cu echipamente didactice etc.			
7.	Construcție locuințe pentru tineri în Municipiul Roman	Creșterea atractivității municipiului Roman pentru locuitori, prin promovarea incluziunii sociale	1. Promovarea incluziunii sociale 2. Creșterea accesului la servicii sociale și de sănătate	1. Ponderea tinerilor expuși riscului de excluziune socială este în creștere 2. Numărul de locuințe pentru tineri din municipiu este insuficient în raport cu cererile 3. Un număr mare de tineri din localitate locuiesc în condiții impropii	Construcția unui număr de 200 de locuințe pentru tineri	37.000.000	Bugetul de stat Bugetul local	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

8.	Reabilitarea Casei de Cultură a Sindicatelor Roman	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru locuitori și turiști	1. Dezvoltarea infrastructurii culturale din localitate 2. Diversificarea ofertei culturale pentru locuitori, turiști și vizitatori 3. Creșterea numărului de turiști	1. Casa de cultură din Roman se află într-o stare avansată de degradare 2. Numărul redus de turiști care vizitează localitatea 3. Promovarea insuficientă a patrimoniului cultural local	Preluarea în proprietate /administrarea și reabilitarea clădirii casei de cultură pentru amenajarea și dotarea cu spații moderne pentru organizarea de spectacole, conferințe, expoziții, seminarii, etc.	7.500.000	Bugetul de stat Bugetul local	Uniunea Generală a Sindicatelor din România
9.	Reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a Casei Memoriale Sergiu Celibidache	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru locuitori și turiști	1. Dezvoltarea infrastructurii culturale din localitate 2. Diversificarea ofertei culturale pentru locuitori, turiști și vizitatori 3. Creșterea numărului de turiști	1. Starea avansată de degradare a clădirilor de patrimoniu 2. Numărul redus de turiști care vizitează localitatea 3. Oferta culturală redusă	Reabilitarea și punerea în valoare a clădirii de patrimoniu, în vederea transformării în muzeu și de spațiu multifuncțional cultural	3.500.000	POR 2014-2020 Bugetul local Bugetul de stat	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

10.	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din Municipiul Roman	Creșterea eficienței energetice a clădirilor de locuit	1. Reducerea consumului de energie 2. Creșterea calității vieții 3. Îmbunătățirea aspectului urban	Circa jumătate dintre locuințele din localitate sunt concentrate în blocuri de locuințe colective, cu confort termic scăzut și care afectează negativ peisajul urban	Reabilitarea termică a 2000 apartamente din blocurile de locuințe;	30.000.000	POR 2014-2020 Bugetul de stat Bugetul local Contribuția locatarilor	Asociațiile de locatari MDRT
11.	Extindere și reabilitare rețele de apă și apă uzată km	Creșterea calității vieții locuitorilor municipiului, prin îmbunătățirea infrastructurii de apă și apă uzată din Municipiul Roman	1. Creșterea ponderii locuințelor branșate la rețeaua de alimentare și canalizare la 100% 2. Creșterea calității apei potabile distribuite 3. Reducerea poluării apelor, prin tratarea superioară a apelor uzate 4. Creșterea calității serviciilor furnizate consumatorilor	1. Rețelele de apă potabilă și canalizare din localitate sunt uzate fizic și moral 2. Rețelele tehnico-edilitare din localitate acoperă doar parțial trama stradală a orașului, iar peste 10% dintre locuințe nu sunt branșate 3. Calitatea serviciilor furnizate consumatorilor este nesatisfăcătoare	1. Extinderea și reabilitarea rețelei de distribuție a apei și de canalizare, pe o lungime de circa 30 km, re tehnologizarea stațiilor de captare și de pompare a apei pentru eficientizarea energetică a acestora (inclusiv achiziționarea a 80 de ha de teren)	50.000.000	POS MEDIU 2014-2020	S.C. APA SERV NT S.A.

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

12.	Reabilitarea Centrului Social Multifuncțional "Precista Mare" Roman	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru locuitori, prin promovarea incluziunii sociale	1. Promovarea incluziunii sociale 2. Creșterea accesului la servicii sociale de calitate	1. Ponderea persoanelor expuse riscului de excluziune socială este în creștere 2. Numărul de furnizori de servicii sociale este redus 3. Capacitatea centrelor sociale existente în municipiu este insuficientă	Reabilitarea clădirii Spitalului Vechi din Roman și transformarea în centru social multifuncțional, cu funcțiuni de cămin de bătrâni, așezămînt social pentru ajutorarea femeilor victime ale violenței domestice, clinic medical pentru persoane cu venituri reduse	10.000.000	POR 2014-2020 Bugetul local	Episcopia Ortodoxă /Asociația Ortodoxă "Precista Mare"
13.	Modernizarea și dotarea Spitalului Municipal de Urgență Roman (inclusiv a Ambulatoriului integrat Spitalului)	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru locuitori, prin asigurarea accesului la servicii medicale de calitate	1. Promovarea incluziunii sociale 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate	1. Clădirea spitalului se află în stare de degradare și are un nivel scăzut de dotare 2. Morbiditatea populației este în creștere 3. Migrația externă a personalului medical și deficitul de personal din sistemul sanitar	Reabilitarea clădirii Spitalului Municipal de Urgență și dotarea cu echipamente medicale moderne	45.000.000	POR 2014-2020 Bugetul local	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

14.	Reabilitarea, modernizarea și dotarea clădirilor fostului Liceu 1, în vederea transformării în centru instituțional și educațional	Creșterea calității vieții locuitorilor din Municipiul Roman, prin creșterea accesului la servicii publice și educaționale de calitate	1. Creșterea accesului locuitorilor la servicii publice de calitate 2. Creșterea accesului locuitorilor la servicii educaționale de calitate	1. Lipsa unor instituții de învățământ superior 2. Sfera redusă de servicii publice puse la dispoziția cetățenilor	Reabilitarea, modernizarea și dotarea clădirilor fostului Liceu 1, în vederea reconversiei în centru instituțional, care să găzduiască serviciile publice deconcentrate, și în extensie universitară (cu specializări turism și învățământ agrar)	7.500.000	Bugetul local Fonduri proprii ale Universității "Vasile Alecsandri" și ale instituțiilor deconcentrate	Universitatea "Vasile Alecsandri" Instituții deconcentrate de la nivelul județului Neamț
15.	Reabilitarea și reconversia funcțională a "Centralei Stelate" și transformarea sa în complex de agrement acvatic și nou complex comercial	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru turiști și locuitori	1. Creșterea numărului de turiști 2. Extinderea și diversificarea infrastructurii de agrement din zonă	1. Patrimoniul natural din zona Roman nu este suficient valorificat și promovat 2. Numărul turiștilor care vizitează localitatea este redus în comparație cu potențialul local. 3. Numărul de zone de agrement și de petrecere a timpului liber este redus	Proiectul prevede reabilitarea și reconversia fostei centrale termice ("Centrala Stelată") din Municipiul Roman în complex de agrement acvatic (piscină, saună, masaj, etc.) și nou complex comercial	2.500.000	POR 2014-2020 Bugetul de stat Bugetul local	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

16.	Înființarea unui parc fotovoltaic în Municipiul Roman	Valorificarea resurselor de energie regenerabilă din zona Roman	<ol style="list-style-type: none">1. Valorificarea potențialului de producere a energiei solare din zonă2. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră3. Crearea de noi locuri de muncă	<ol style="list-style-type: none">1. Costurile administrației locale cu asigurarea necesarului de energie al clădirilor publice și al sistemului de iluminat public este ridicat2. Prețul gazelor naturale este în creștere continuă, pe fondul liberalizării prețurilor3. Potențialul de producere a energiei regenerabile din zonă este nevalorificat	<ol style="list-style-type: none">1. Construcția unei capacități de producere a energiei electrice, cu o capacitate de minim 5 MW2. Crearea a minim 10 locuri de muncă3. Asigurarea necesarului de energie al instituțiilor publice din municipiu	80,000,000	POS CCE 2014-2020 Bugetul Local Parteneriat public-privat	
17.	Reabilitarea clădirii cinematografului "Unirea"	Creșterea atractivității Municipiului Roman pentru locuitori și turiști	<ol style="list-style-type: none">1. Dezvoltarea infrastructurii culturale din localitate2. Diversificarea ofertei culturale pentru locuitori, turiști și vizitatori	<ol style="list-style-type: none">1. Clădirea în care se află fostul cinematograful "Unirea" se află într-o stare avansată de degradare2. În municipiu nu mai există niciun cinematograful funcțional	Reabilitarea clădirii cinematografului "Unirea" pentru amenajarea și dotarea cu spații moderne pentru proiectarea de filme 3D și organizarea de evenimente culturale (dezbateri, lansări de carte, expoziții, etc.)	3.000.000	Bugetul local	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

				3. Oferta culturală locală este puțin diversificată				
18.	Realizare unei Strategii de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Roman	Creșterea capacității administrative de la nivelul municipiului Roman	1. Promovarea parteneriatelor între administrațiile publice locale din zona Municipiului Roman 2. Crearea unui cadru adecvat pentru implementarea de proiecte integrate teritorial 3. Creșterea capacității de absorbție a finanțărilor nerambursabile	1. Municipiul Roman și comunele din jurul său, care sunt membre ale ADI Roman Metropolitan, nu dispun de un instrument de planificare strategică pentru perioada de programare 2014-2020 care să cuprindă un portofoliu de proiecte integrate teritorial	Elaborarea unei strategii de dezvoltare a Zonei Metropolitane Roman pentru perioada de programare 2014-2020, care să includă inclusiv un portofoliu de proiecte prioritare strategice, de un plan de acțiune, de monitorizare și evaluare a implementării acesteia, în cadrul unui proces partenerial, cu toți factorii interesați	200.000	Bugetele locale ale localităților componente	ADI Roman Metropolitan
19.	Modernizarea stadioanelor "Constantinescu Nehoiu" și "Moldova"	Asigurarea unor spații urbane de calitate și oportunități de petrecere a timpului liber	Dezvoltarea infrastructurii sportive și de petrecere a timpului liber	1. Cele două stadioane existente la nivelul municipiului Roman se află într-o stare avansată de uzură fizică și morală 2. Oportunitățile de petrecere a timpului	Proiectul prevede modernizarea celor două stadioane, prin refacerea suprafețelor de joc, amenajarea de piste circulare de atletism, montarea unor instalații de nocturnă și	10.000.000	Bugetul de stat Bugetul local	

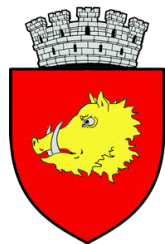

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

				liber și de practicare a sportului din municipiu sunt reduse	a unor tabele electronice, modernizarea vestiarelor și a tribunelor, reabilitarea spațiilor anexe, etc.		
TOTAL						351.200.080	

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

II. Proiecte complementare proiectelor strategice prioritare*

Nr. Crt.	Proiect
1.	Modernizarea trecerilor la nivel cu calea ferată din Municipiul Roman
2.	Amenajare parc Zăvoi
3.	Construcția unui pasaj rutier în zona pieței
4.	Amenajarea de locuri de parcare în zonele rezidențiale din Municipiul Roman
5.	Implementarea unui sistem integrat de management al traficului (undă verde și îmbunătățire semnalizare rutieră)
6.	Amenajarea a 10-15 stații de transport în comun, inclusiv cu panotaj
7.	Elaborarea unui studiu de trafic
8.	Amenajare și introducere în circuitul turistic a Cetății Smirodava
9.	Înființarea unui Birou de informații pentru investitori
10.	Conceperea și promovarea unor produse turistice integrate la nivelul zonei Roman – Târgu Neamț
11.	Înființarea unui Centru de excelență pentru elevii din Municipiul Roman
12.	Construcția unui Campus pentru învățământul profesional în Municipiul Roman
13.	Amenajarea și reabilitarea spațiilor din jurul clădirilor școlilor: garduri de protecție, parcuri, spații de agrement, terenuri de sport
14.	Dotarea clădirilor publice cu echipamente de siguranță (stropitori automate în caz de incendiu, echipamente PSI)
15.	Proiecte de informare derulate în școli și de către școli (ex. nutriție, prevenție boli, modalități de acțiune în caz de cutremur etc.)
16.	Proiecte de screening pentru depistarea afecțiunilor populației în timp util
17.	Reabilitarea și întreținerea digurilor de pe malurile Moldovei și Siretului
18.	Înființarea de incubatoare de afaceri pentru elevi și proiecte de tip „întreprinderi simulate” în școli în vederea dezvoltării spiritului antreprenorial
19.	Extinderea sistemului de supraveghere video în municipiul Roman
20.	Alimentare cu energie electrică a cartierului Primăverii
21.	Organizarea de cursuri de formare profesională continuă pentru personalul din administrația publică locală

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

22.	Înființarea și dotarea unui centru pentru îngrijiri paliative
23.	Elaborarea unui plan de marketing instituțional
24.	Elaborarea brandului/imaginii identitare a municipiului Roman, ca acțiune inovatoare de marketing al comunității
25.	Elaborarea strategiei de promovare a imaginii municipiului
26.	Elaborarea și publicarea Ghidului Investitorului pentru (zona metropolitană) Roman
27.	Editarea unei „Broșuri de atragere”, în vederea promovării aspectelor pozitive ale municipiului (broșură de prezentare, tip pliant, care are menirea să transmită o impresie despre starea orașului, valorile și particularitățile acestuia)
28.	Dedicarea unei secțiuni pe pagina de web a Primăriei Roman destinate promovării potențialului și oportunităților, a serviciilor și a structurilor pentru afaceri, inclusiv inventarierea terenurilor cu potențial de dezvoltare
29.	Constituirea unei secțiuni privind dezvoltarea economică locală pe site-ul Primăriei Roman
30.	Dezvoltarea de programe culturale ca resurse generatoare de dezvoltare locală: festivaluri, târguri, evenimente culturale
31.	Organizarea de competiții/campionate sportive între unitățile școlare pentru promovarea mișcării și a spiritului competitiv
32.	Dezvoltarea activităților cluburilor sportive
33.	Sprijinirea de către autorități a manifestărilor culturale, artistice și sportive ca mijloc de educare și recreere
34.	Reprezentarea intereselor fiecărei asociații de proprietari la nivel de cartier de către un consilier local, prin colaborare directă.
35.	Susținerea programelor de informare/consiliere/formare pentru asociațiile de proprietari
36.	Organizarea de concursuri între ONG-uri, asociațiile de proprietari pentru creșterea implicării cetățenilor.
37.	Elaborarea unui program local de facilități pentru dezvoltarea afacerilor în municipiul Roman
38.	Stabilirea căilor de promovare a imaginii municipiului Roman - contacte cu rețele de investitori români și străini (firme de consultanță, ambasade, camere de comerț, etc.), stabilirea unei liste de potențiali ambadori ai Romanului (persoane cunoscute, buni comunicatori), etc.
39.	Realizarea unui studiu comparativ între mediul de afaceri/mediul local din Roman față de orașe de talie similară din regiune.
40.	Construirea Cetății Mușatine și amenajarea unui centru popular pentru meșteșugarii din zona Roman
41.	Modernizarea centurilor ocolitoare (Roman-Est – finalizare, Roman-Vest – modernizare)
42.	Actualizarea Planului Urbanistic General

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

43.	Configurarea bazei de date urbane reactualizabile în vederea fundamentării tehnice a deciziilor de dezvoltare
44.	Dezvoltarea unui program de încurajare a firmelor care angajează/recalifică persoane aflate în șomaj de lungă durată
45.	Înființarea unui ”Club al locurilor de muncă” pentru sprijinirea persoanelor aflate în cautarea unui loc de muncă
46.	Realizarea unui ghid al firmelor și produselor din Municipiul Roman
47.	Crearea unui birou care să asigure coordonarea și implementarea planului de dezvoltare economică precum și atragerea de resurse extrabugetare pentru proiectele de dezvoltare
48.	Efectuarea unei evaluări și inventarieri a tuturor spațiilor și terenurilor destinate investițiilor
49.	Realizarea unui studiu de fezabilitate privind potențialul local în producerea de energie regenerabilă - parcuri solare
50.	Ecologizarea depozitului neconform de deșeuri
52.	Modernizarea terenurilor de sport școlare și publice; modernizarea sălilor de sport școlare
53.	Amenajarea și modernizarea unor parcuri tematice (pentru copii, de distracție, Grădina Zoologică)
54.	Modernizarea Ștrandului Municipal
55.	Sprijinirea/Reabilitarea siturilor industriale abandonate (Polirom și Protan) și pregătirea lor pentru noi utilizări
56.	Campanii de informare cu privire la importanța protejării siturilor NATURA 2000
57.	Modernizarea punctelor de colectare a deșeurilor
58.	Realizarea unui sistem integrat de colectare selectivă a deșeurilor solide la nivelul întregului municipiu
59.	Inițierea de programe și campanii de stimulare a acțiunilor de protecție a mediului
60.	Reabilitarea sălii mari de ședințe a Primăriei Roman
61.	Finalizarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a Bibliotecii Municipale ”G.R. Melidon”
62.	Asigurarea de condiții avantajoase de relocare a personalului medical specializat în vederea reducerii fluctuației personalului de specialitate
63.	Organizarea de module de recalificare/reconversie, perfecționare, consiliere și orientare pentru șomeri
64.	Sprijinirea formării profesionale la locul de muncă pentru dezvoltarea competențelor angajaților în scopul creșterii calității și productivității muncii
65.	Promovarea formării profesionale a angajaților în domeniul noilor tehnologii, inclusiv TIC, protecției mediului și a controlului

**PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
ROMAN**

Piața Roman-Vodă, nr. 1, Roman,
jud. Neamț,
cod poștal 611022

AVENSA

	poluării
66.	Asigurarea accesului cadrelor didactice la programe de formare continuă-perfecționări, schimburi de experiență, specializări.
67.	Introducerea în subteran a rețelei de cabluri.
68.	Amenajarea unui sens giratoriu în zona "Dedeman"
69.	Amenajarea de noi locuri de joacă în zona centrală a municipiului (în spatele Blocului 33 de pe B-dul Roman Mușat) și modernizarea celor existente
70.	Finalizarea procesului de modernizare a zonei Gării Roman
71	Apropierea administrației publice de cetățeni prin dezvoltarea infrastructurii hardware și software pentru oferirea de servicii de e-administrație

** Aceste proiecte complementare vor fi implementate de către autoritățile publice locale din Municipiul Roman sau de către alte categorii de beneficiari, în limita disponibilităților financiare proprii sau externe. De asemenea, unele dintre aceste proiecte pot fi implementate în cadrul unor structuri asociative propuse spre înființare (de ex. Sistemul Urban Bacău-Roman-Piatra Neamț).*